

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNA UPRAVA ZA
INSPEKCIJSKE POSLOVE**

I Z V J E Š T A J
o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove
za period 01.01. - 31.12.2014.godine

Tuzla, januar 2015. godina

SADRŽAJ

	strana	
1.1	UVODNI DIO IZVJEŠTAJA O RADA KUIP TK	4
1.2	PROGRAMSKI DIO IZVJEŠTAJA O RADA KUIP TK	5
1.2.1.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo	8
1.2.1.1.	Programski dio Kantonalne poljoprivredne inspekcije	9
1.2.1.2.	Programski dio Kantonalne vodne inspekcije	14
1.2.1.3.	Programski dio Kantonalne šumarske inspekcije	18
1.2.1.4.	Programski dio Kantonalne veterinarske inspekcije	22
1.2.1.5.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata za Inspektorat	25
1.2.2.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju	26
1.2.2.1.	Programski dio Kantonalne urbanističko – građevinske inspekcije	27
1.2.2.2.	Programski dio Kantonalne inspekcije zaštite okoline i prirode	31
1.2.2.3.	Programski dio Kantonalne elektroenergetske inspekcije	34
1.2.2.4.	Programski dio Kantonalne termoenergetske inspekcije	37
1.2.2.5.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata za Inspektorat	39
1.2.3.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaj	40
1.2.3.1.	Programski dio Kantonalne tržišno – turističke inspekcije	41
1.2.3.2.	Programski dio Kantonalne saobraćajne inspekcije	46
1.2.3.3.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata za Inspektorat	51
1.2.4.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za rad, zaštitu na radu i socijalnu zaštitu	52
1.2.4.1.	Programski dio Kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa	52
1.2.4.2.	Programski dio Kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu	59
1.2.4.3.	Programski dio Kantonalne inspekcije socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom	62
1.2.4.4.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata za Inspektorat	65
1.2.5.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove	67
1.2.5.1.	Programski dio Kantonalne zdravstvene inspekcije	67
1.2.5.2.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata za Inspektorat	74
1.2.6.	Programski dio Izveštaja o rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	75
1.2.6.1.	Programski dio Kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	75
1.2.7.	Programski dio Izveštaja o rada Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove	83
1.2.8.	Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata Kantonalne uprave za inspekcijske poslove	87
1.3	NORMATIVNI DIO IZVJEŠTAJA O RADA KUIP TK	98
1.3.1.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo	98
1.3.1.1.	Normativni dio Kantonalne poljoprivredne inspekcije	98
1.3.1.2.	Normativni dio Kantonalne šumarske inspekcije	102
1.3.1.3.	Normativni dio Kantonalne veterinarske inspekcije	102
1.3.2.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju	104
1.3.2.1.	Normativni dio Kantonalne urbanističko – građevinske inspekcije	104
1.3.2.2.	Normativni dio Kantonalne inspekcije zaštite okoline i prirode	104
1.3.2.3.	Normativni dio Kantonalne elektroenergetske inspekcije	105
1.3.2.4.	Normativni dio Kantonalne termoenergetske inspekcije	106
1.3.3.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaj	106
1.3.3.1.	Normativni dio Kantonalne tržišno – turističke inspekcije	106
1.3.3.2.	Normativni dio Kantonalne saobraćajne inspekcije	115
1.3.4.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za rad, zaštitu na radu i socijalnu zaštitu	116
1.3.4.1.	Normativni dio Kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa	116
1.3.4.2.	Normativni dio Kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu	118
1.3.5.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove	119
1.3.5.1.	Normativni dio Kantonalne zdravstvene inspekcije	119
1.3.6.	Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	120

1.3.5.1.	Normativni dio Kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	121
1.4.	TEMATSKI DIO GODIŠNJEG PROGRAMA RADA KUIP TK	123
1.4.1.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo	123
1.4.2.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju	125
1.4.3.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaj	128
1.4.4.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za rad, zaštitu na radu i socijalnu zaštitu	130
1.4.5.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove	132
1.4.6.	Tematski dio Izvještaja o rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	134
1.4.7.	Tematski dio Izvještaja o rada Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove	137
1.5.	FINANSIJSKI DIO	139
1.6.	KAPITALNI PROJEKTI	140
1.7.	OCJENA STANJA I POSTIGNUTIH REZULTATA	141
1.8.	PROGRAMSKA ORJENTACIJA	145
1.9.	IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA	146
1.10	PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI, STRUČNO USAVRŠAVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA	147
1.11	NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE SA DRUGIM ORGANIMA	151
	PRIJEDLOG MJERA I AKTIVNOSTI	154

1.1. UVODNI DIO IZVJEŠTAJA O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK

Inspekcijski nadzor i inspekcijske službe imaju vrlo bitnu funkciju u funkcionisanju državnih institucija, poduzetništva ali i javnog sektora uopšte. Generalno gledano, inspekcijski nadzor obuhvata poslove kontrole i a provedbe propisa koje je propisala određena društveno politička zajednica, s ciljem uređenja upravnih oblasti koje nadziru, radi obezbjeđenja što kvalitetnijeg i efikasnijeg pružanja javnih usluga i dobara i uspostave fiskalne i druge discipline subjekata nadzora.

Osim praćenja stanja u svom okruženju i prikupljanja operativnih podataka o subjektima nadzora, preventivnog, edukativnog i korektivnog djelovanja na subjekte nadzora, inspekcijske službe imaju obavezu sankcionisanja prekršilaca izricanjem upravnih, prekršajnih i drugih mjera, te kontrolu izvršenja izrečenih mjera. Uspješnom inspekcijskom kontrolom osiguravamo uspostavljanje sigurnosti u svim sferama javnog i privatnog sektora. Iako inspekcijske službe kontrolišu provedbu propisa, iste imaju obavezu, da kroz svoj rad, utvrde uju manjkavosti tih propisa te predlože nove mjere i nove izmjene i dopune propisa sa ciljem povećanja sigurnosti i efektivnosti primjene propisa. Dakle, osim kontrole i nadgledanja provedbe propisa, inspekciju treba posmatrati kao bitnu funkciju u sistemu, koja kroz svoj rad, može najbolje uočiti manjkavosti te predložiti mjere za unapređenje zakonske regulative i time biti partner vladi i resornim ministarstvima u stvaranju što kvalitetnijeg pravnog okvira unutar oblasti koju uređuje taj zakon, odnosno u kreiranju makroekonomske politike kojom se određuju društveni ciljevi i pravila ponašanja za ekonomske jedinice koje djeluju unutar sistema.

Svaka pravna država uređuje poslovni ambijent, propisuju i uslove obavljanja poslovne djelatnosti, pravila poslovanja, obaveze subjekata prema društvu, granicu između privatnih i javnih interesa, sankcije za odstupanja od propisanih normi i načine rješavanja konflikata. Na taj način, ona štiti, ali i ograničava, interese pojedinaca, asocijacija, preduzeća i društva, odnosno budućih subjekata nadzora.

Interesi pojedinca su potpuno legitimni, ali i interesi društva i oni, po pravilu, nisu u potpunoj harmoniji. Iz suprotnosti interesa društva i pojedinaca subjekata nadzora, bilo da se radi o fizičkim ili pravnim licima, nastaje odluka o neprimjenjivanju ili ograničenom primjenjivanju zakonske regulative o poslovanju koju je uspostavila društvena zajednica.

Dakle, svaka pravna država kroz ekonomski sistem i makroekonomsku politiku određuje društvene ciljeve i pravila ponašanja za ekonomske jedinice, odnosno subjekte nadzora, koje djeluju unutar sistema, nastoje i da smanji rizik i neizvjesnost poslovanja, a kroz inspekcijske službe kontrolišu provedbu istih.

Stupanjem na snagu Zakona o inspekcijama FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave TK ("Sl. novine TK" broj: 10/05) i formiranjem Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, stvorene su pretpostavke za stvaranje efikasnih inspekcijskih službi na nivou Tuzlanskog kantona po ugledu na inspekcijske službe Evropske unije, gdje se prije svega misli na uspostavu ujednačenih kriterija u inspekcijskim nadzorima svih inspekcija Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, zatim na uspostavljanje interaktivnog odnosa između inspekcijskih službi i subjekata nadzora, u smislu edukativnog, preventivnog i korektivnog djelovanja inspekcija, zatim na uspostavu jedinstvene baze podataka i neselektivnog odabira subjekata nadzora, na izradu "check – lista" i lista provjera, odnosno lista predmeta inspekcijskog nadzora, na formiranje mješovitih timova i time smanjenja vremena prisustva kod subjekta nadzora, a samim tim i smanjenja zavisnih materijalnih troškova vezanih za nadzor, na povećanje nivoa materijalno - tehničke potpore inspekcijskom nadzoru u smislu poboljšanja voznog parka, na uspostavu informatičke potpore, kako u hardverskom, tako i u softverskom smislu, uz stalnu edukaciju svih zaposlenih u Kantonalnoj upravi.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK-a, za obavljanje poslova osnovne djelatnosti iz nadležnosti ove uprave, obrazovane su slijedeće osnovne organizacione jedinice:

- 1) Inspektorat za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo;
- 2) Inspektorat za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju;
- 3) Inspektorat za promet roba, usluga i saobraćaja;
- 4) Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite;
- 5) Inspektorat za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove;
- 6) Inspektorat za obrazovanje, nauku, kulturu i sport;
- 7) Odjeljenje za IT, strukturne i zajedničke poslove.

Ovaj Izveštaj obuhvata pregled realizovanih aktivnosti na ostvarenju zacrtanih Strateških ciljeva Godišnjim programom rada za 2014. godinu, kao i vizije i misije Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, sa iskazanim napomenama i objašnjenjima stepena izvršenja i poštivanja rokova koji su u Programu rada određeni za pojedine aktivnosti, a koji su detaljnije precizirani i definisani u Akcionom planu Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave poslove, za period 01.01.–31.12.2014. godine.

Na osnovu iskazanih procenata izvršenja aktivnosti za svaku pojedinu organizacionu jedinicu u sastavu Kantonalne Uprave, može se zaključiti da ukupan procenat izvršenja aktivnosti Kantonalne Uprave za period 01.01.–31.12.2014. godine iznosi 98,2%. Iskazani procenat izvršenja planiranih aktivnosti na nivou Uprave bi bio daleko veći od 100% izvršenja planiranih aktivnosti, da nisu postojala brojna objektivna ograničenja i barijere za realizaciju Strateških ciljeva ove Uprave, kao što su Odluka Skupštine TK o moratoriju prijema novih uposlenika u organe Vlade TK, zatim nedostatak finansijskih sredstava u Budžetu TK za popunu upražnjenih radnih mjesta unutar Uprave, kao i nerealizovane, a planirane zajedničke aktivnosti sa FUZIP Sarajevo i Svjetskom bankom na Projektu "ICIS", veliki broj dana (1271) i radnih sati (10168) zaposlenika provedenih na bolovanju, zatim poplave koje su prouzrokovale blokade skoro svih komunikacija prema većini općina TK i većini subjekata nadzora i brojni protesti građana TK, koje su aktivnosti tako dugo držale u blokadi većinu izlaznih komunikacija iz sjedišta Uprave.

1.2. PROGRAMSKI DIO IZVJEŠTAJA O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK

U Programskom dijelu Godišnjeg programu rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove definisana su tri osnovna strateška cilja ove Uprave, kao i strateški ciljevi vezani isključivo za upravne oblasti koje nadziru inspekcije iz te upravne oblasti, radi specifičnosti organizacije rada inspeksijskih službi Kantonalne uprave i radi sveobuhvatnijeg praćenja stepena promjena koje se neposredno ostvaruju kroz realizaciju programa i aktivnosti, bilo da se radi o kvalitativnim ili kvantitativnim pokazateljima ostvarenja utvrdjenih ciljeva. Shodno tome je kreiran i Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za period 01.01.-31.12.2014. godine i to kako slijedi:

Tabela: Izvršenje planiranih aktivnosti Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove TK	
Naziv strateškog cilja	
	Kontinuirano provoditi produktivno upravljanje ljudskim resursima u svrhu postizanja ciljeva organizacije KUIP TK i zadovoljavanja pojedina njihova potreba zaposlenika, kroz stratešku funkciju koja pokriva sticanje, motivaciju, razvitak i upravljanje ljudskim resursima unutar Uprave, s ciljem oblikovanja odgovarajuće organizacijske kulture unutar procesnih organizacija i upoznavanja zaposlenika sa programima koji reflektiraju i podržavaju osnovne vrijednosti organizacije i osiguravaju njen uspjeh
	Kontinuirano vršenje inspeksijskih nadzora u elektronskoj formi nad zakonitošću u rada u 2014. godini, u svim upravnim oblastima koje nadziru inspeksijske službe Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, radi uređenja istih i stvaranja povoljnijeg poslovnog okruženja za razvoj poduzetništava.
	Jačanje organizacionih i institucionalnih kapaciteta Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK.
Ukupan procenat izvršenja planiranih aktivnosti Uprave iznosi 98,2(%)	
–	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, bio bi znatno veći od 100%, da je Vlada TK odobrila sredstva za prijem planiranih uposlenika na sistematizovana, a upražnjena radna mjesta po upravnim oblastima. Osim toga u radni odnos nisu primljeni ni planirani uposlenici za koje je Vlada odobrila prijem i obezbjedila finansijska sredstva, zbog Odluke Skupštine o moratoriju prijema novih zaposlenika u organe Vlade TK, kao i radi dorade općinskih uslova za rudarskog inspektora, na inicijativu ADS, u Pravilniku Uprave, radi čega je poništen konkurs za prijem rudarskog inspektora (konkurs objavljen radi ekonomičnosti vođenja konkursa zajedno sa Glavnim tržišno - turističkim inspektorom).
–	Pored toga, na procenat realizacije strateških ciljeva Uprave negativno se odrazila i činjenica, da Vlada FBiH

nije obezbjedila dodatna budžetska sredstva za poslove poja anog inspeksijskog nadzora suzbijanja "rada na crno" i kontrolu "fiskalni sistemi", koji su se planirali realizovati u suradnji sa FUZIP Sarajevo.

- Izveštajnom periodu nisu realizovane ni planirane nabavke opreme, kao i provo enje edukacija u sklopu Projekta "ICIS" koje je trebala finansirati Svjetska banka i FUZIP Sarajevo, te se iste planiraju realizovati tokom 2015. godine.
- Tako e, rezultati koji su prikazani u ovom Izveštaju, u svim upravnim oblastima koje nadzire ova Uprava, bili bi znatno ve i od 100% da nisu u izveštajnom periodu postojala brojna ograni enja u vršenju inspeksijskog nadzora, gdje, prije svega, pored ve gore nabrojanih ograni enja, mislimo na ograni enja finansijskih sredstava koja su bila limitirana za rad ove Uprave. Ovakvo stanje uticalo je na neuredno servisiranje obaveza prema dobavlja ima, tako da su skoro svi dobavlja i prestali sa pružanjem ugovorenih usluga, a što je rezultiralo da je Uprava zna ajan dio izveštajnog perioda bila bez potrošnog materijala, kao što je kancelarijski papir, toneri, auto dijelovi, gume, gorivo i ostalo, a zbog nedostatka sredstava u budžetu na desetine vozila su bile van stroja, jer se nije mogao obaviti tehni ki pregled vozila i provesti postupak registracije istih. Pored toga, veliki problem je bio na polju teku eg održavanja ra unarske opreme, kopir aparata, softverskih aplikacija i voznog parka, što je za posljedicu imalo da pojedini uposlenici nisu mogli adekvatno obavljati svoje radne zadatke i da smo od dobavlja a dobili brojne opomene pred tužbe, kao i same tužbe.
- Na procenat izvršenja planiranih strateških ciljeva uticao je i dugogodišnji problema u radu ove Uprave sadržan u injenici, da Sektor kriminalisti ke policije MUP-a TK "kontinuirano", i po nekoliko puta tokom godine, kontroliše rad ove Uprave, po nalogu Tužilaštva TK i nadležnog suda, iako su razlozi za kontrolu, uglavnom bile anonimne, nedobronamjerne i ni na emu utemeljene predstave, što su u kona nici utvrdili i istražni organi i Tužilaštvo TK, ali to nije uticalo da se o tim radnjama pri pokretanju predistražnih ili istražnih radnji obavezno obavještavaju mediji, koji su svjesno ili nesvjesno provodili medijsko "spinovanje informacija", ime su zna ajno umanjili postignute rezultate ove Uprave, a istovremeno kontinuirano narušavali ugled svih uposlenih u ovoj Upravi. Ovakav na in kontrole, zasnovan na anonimnim predstavkama, svaki puta zaustavljao je rad kompletne upravne oblasti koja se kontrolisala i to na desetine dana, radi prikupljanja, kopiranja, skeniranja, ovjeravanja i kompletiranja ogromnog broja predmeta postupaju ih inspektora i to po nekoliko puta po istom predmetu kontrole. Rad Tužilaštva i sudova TK, kao i Sektora kriminalisti ke policije MUP-a TK podržavamo u potpunosti, ali smo ovu konstataciju naveli samo i isklju ivo kao injenicu koja je u izveštajnom periodu, kao i u prethodnim periodima, zna ajno uticala na efikasnost rada ove Uprave, kao i na postotak izvršenja zacrtanih strateških ciljeva, programa i aktivnosti, a vrlo esto i na rokove izvršenja istih.

Tabela: Izvršenje planiranih aktivnosti po organizacionim jedinicama i upravnim oblastima Kantonalne uprave TK

Red. br.	Naziv osnovne organizacione jedinice i inspekcija u sastavu iste	Ukupan procenat izvršenja planiranih aktivnosti (%)
1.	Inspektorat za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo	
	Poljoprivredna inspekcija	98,3
	Vodna inspekcija	99,0
	Šumarska inspekcija	95,7
	Veterinarska inspekcija	103,8
	UKUPNO:	99,2
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da Skupština nije donijela odluku o moratoriju prijema novih uposlenika te smo morali odložiti prijem planiranih inspektora. Nakon ukidanja moratorija, sredinom mjeseca decembra izvršen je prijem jednog veterinarskog inspektora. Osim toga Vlada TK nije odobrila sredstva za prijem poljoprivrednog, vodnog i šumarskog inspektora zbog nedostatka finansijskih sredstava u Budžetu TK. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izveštajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 97 radnih dana (776 radnih sati)	

2.	Inspektorat za urbanizam, gra evinarstvo, ekologiju i industriju	
	Urbanisti ko – gra evinska inspekcija	97,0
	Inspekcija zaštite okoline i prirode	103,3
	Termoenergetska inspekcija	95,3
	Elektroenergetska inspekcija	110,5
	UKUPNO:	101,5
	<p>Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio znatno ve i od 101,5%, da je Vlada TK odobrila sredstva za prijem urbanisti ko – gra evinskog inspektora, inspektora zaštite okoline i prirode, termoenergetskog inspektora i geološkog inspektora. Osim toga u radni odnos nije primljen ni planirani rudarski inspektor zbog odluke Skupštine o moratoriju prijema novih zaposlenika u organe Vlade TK, kao i radi dorade op ih uslova za rudarskog inspektora, na inicijativu ADS, u Pravilniku Uprave, radi ega je poništen konkurs za prijem rudarskog inspektora (konkurs objavljen radi ekonomi nosti vo enja konkursa zajedno sa Glavnim tržišno - turisti kim inspektorom). Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 101,5%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 21 radnog dana (168 radnih sati)</p>	
3.	Inspektorat za promet roba, usluga i saobra aj	
	Tržišno-turisti ka inspekcija	98,1
	Saobra ajna inspekcija	90,0
	UKUPNO:	94,1
	<p>Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika u radni odnos i radi dorade op ih uslova za rudarskog inspektora, na inicijativu ADS, u Pravilniku Uprave, radi ega je poništen konkurs za prijem rudarskog inspektora i Glavnog tržišno – turisti kog inspektora (konkurs objavljen za dva izvršioca, radi ekonomi nosti vo enja konkursa). U drugoj polovini izvještajnog perioda izvršen je prijem jednog tržišno – turisti kog inspektora i provedene su dvije konkursne procedura za saobra ajnog inspektora, na kojima nije bilo uspješnih kandidata. Tako e, ni Vlada Federacije BiH nije obezbjedila dodatna budžetska sredstva za poslove poja anog inspeksijskog nadzora u suradnji sa FUZIP Sarajevo. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 322 radna dana (2576 radnih sati)</p>	
4.	Inspektorat rad, zaštite na radu i socijalne zaštite	
	Inspekcija rada za oblast radnih odnosa	101,7
	Inspekcija rada za oblast zaštite na radu	121,5
	Inspekcija socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom	99,9
	UKUPNO:	107,7
	<p>Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio znatno ve i od 107,7%, da je Vlade Federacije BiH obezbjedila dodatna budžetska sredstva za poslove poja anog inspeksijskog nadzora u suradnji sa FUZIP Sarajevo, na kontroli suzbijanja "rada na crno" na prostoru FBiH. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 107,7%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 264 radnih dana (2112 radnih sati)</p>	
5.	Inspektorat za farmaceutske, zdravstvene i farmaceutske poslove	
	Zdravstvena inspekcija	93,2
	UKUPNO:	93,2
	<p>Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika u radni odnos, tako da nije primljen planirani farmaceutski inspektor. Osim toga Vlada TK nije odobrila finansijska sredstava za prijem sanitarnog inspektora, zbog nedostataka sredstava u Budžetu TK. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 16 radnih dana (128 radnih sati)</p>	
6.	Inspektorat za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	
	Inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	97,3
	UKUPNO:	97,3
	<p>Na procenat realizacije Strateških ciljeva negativno je uticalo odlaganje predvi ene obuke inspektora,</p>	

	planiranog u Projektu "ICIS" finansiranog od strane Svjetske banke i FUZIP Sarajevo. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 102 radnih dana (816 radnih sati)	
7.	Odjeljenje za IT, stru ne i zajedni ke poslove	
		UKUPNO: 94,4
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Odjeljenja za IT, stru ne i zajedni ke poslove bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika, te je odložen prijem planiranog državnog službenika. Osim toga nije realizovana planirana edukacija u sklopu Projekta "ICIS" koja je trebala biti finansirana od strane Svjetske banke i FUZIP Sarajevo. Ista se planira realizovati tokom 2015. godine. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Odjeljenja bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili državni službenici i namještenici u trajanju od 449 radnih dana (3592 radna sata)	
Kantonalna uprava za inspeksijske poslove TK – UKUPNO:		98,2

1.2.1. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo

U izvještajnom periodu 01.01.–31.12.2014. godine Inspektorat je obavljao inspeksijski nadzor sa 15 inspektora iz razli itih oblasti nadzora, i to:

- 1 glavni kantonalni inspektor;
- 3 poljoprivredna inspektora;
- 2 šumarska inspektora;
- 1 vodni inspektor;
- 9 veterinarskih inspektora.

Za ovaj inspektorat bitno je napomenuti, da su postupaju i inspektori u izvještajnom periodu proveli ukupno 97 dana, odnosno 776 radnih sati, na bolovanju, te ukupno 23 radna dana, odnosno 376 radnih sati, na edukacijama i usavršavanjima, što se neminovno odrazilo kako na broj kontrola, tako i na izvršenje zacrtanih strateških ciljeva u Godišnjem programu rada ovog inspektorata.

Svi inspektori ispunjavaju uslove propisane Zakonom o državnoj službi FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06, 77/06), Zakonom o inspekcijama TK-a ("Sl. novine TK", broj: 8/08, 13/11) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK-a, u pogledu stru ne spreme, položenog stru nog upravnog ispita i potrebnog radnog staža u struci, što je utvrdila Agencija za državnu službu FBiH nakon izvršene revizije, kao i prilikom primanja novih inspektora.

U izvještajnom periodu inspektori su vršili redovne i vanredne kontrole, kao i intervencije na osnovu usmenih i pismenih predstavki stranaka.

Prema organizacionom obliku kontrolisana su pravna i fizi ka lica, koja obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva.

U svim slu ajevima gdje su inspektori utvrdili nepravilnosti preduzete su odgovaraju e mjere u skladu sa Zakonima iz spomenutih oblasti.

1.2.1.1. Programski dio Kantonalne poljoprivredne inspekcije

U izvještajnom periodu poljoprivredna inspekcija poslove inspeksijskih nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- > Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- > Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- > Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- > Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- > Zakona o prekršajima u FBiH („Sl. novine FBiH", broj: 41/06);
- > Zakon o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 63/14);
- > Zakona o mineralnim ubrivima ("Sl. glasnik BiH", broj: 46/04 i 76/11);
- > Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 49/04);
- > Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH", broj: 52/09);
- > Zakon o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta ("Sl. novine TK", broj: 10/10);
- > Zakona o poljoprivredi ("Sl. novine FBiH", broj: 88/07, 04/10 i 07/13);
- > Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 64/04);
- > Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH", broj: 55/01 i 31/14);
- > Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog biljaka BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 03/05);
- > Zakona o sto arstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 66/13);
- > Zakona o nov anim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. novine TK", broj: 08/14);
- > Zakona o nov anim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. novine FBiH", broj: 42/10);
- > Zakona o nov anoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Sl. novine TK", broj: 05/07 i 12/07);
- > Zakon o spre avanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga ("Sl. glasnik BiH", broj: 08/06);
- > Zakon o vinu ("Sl. novine FBiH", broj: 55/12);
- > Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grož a i vina ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/08);
- > Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj: 50/04);
- > Zakon o duhanu BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 32/10);
- > Zakon o zaštiti novih sorti u BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 14/10 i 32/10);
- > Zakon o poljoprivrednim savjetodavnim službama ("Sl. novine FBiH", broj: 66/13);
- > Pravilnika o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih ubriva te skladištenju i rukovanju mineralnim ubrivima ("Sl. glasnik BiH", broj: 90/09 i 33/13;);
- > Pravilnika o upisu mineralnih ubriva u Registar mineralnih ubriva ("Sl. glasnik BiH", broj: 05/13);
- > Pravilnika o upisu distributera i uvoznika mineralnih ubriva u Registar distributera i uvoznika mineralnih ubriva ("Sl. glasnik BiH", broj: 05/13);
- > Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati preduze a odnosno druga pravna lica ija je djelatnost promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i malo ("Sl. list RBiH", broj: 02/92 i 13/94);
- > Pravilnika o postupku sa zalihama sredstava za zaštitu bilja iji su promet i upotreba zabranjeni ("Sl. glasnika BiH", broj: 58/09);
- > Pravilnik o obavezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava ("Sl. glasnik BiH", broj: 101/12);
- > Pravilnika o ribolovnim podru jima i granicama ribolovnih podru ja na podru ju TK ("Sl. novine TK", broj: 06/07 i 05/09);
- > Pravilnika o obliku i sadržaju obrasca dozvola za sportsko-rekreativni ribolov ("Sl. novine FBiH", broj: 71/05);
- > Pravilnika o stru nom pregledu nad proizvodnjom poljoprivrednog sadnog materijala ("Sl. novine FBiH", broj: 25/04);
- > Pravilnika o osnovnim zahtjevima o kvalitetu, pakovanju i deklarisanju sjemena poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH", broj: 49/03, 58/03 i 12/04);
- > Pravilnika o osnovnim zahtjevima, o kvalitetu poljoprivrednog sadnog materijala, na inu pakovanja, plombiranja, deklarisanja i uslovima uvanja sadnog materijala poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH", broj: 51/03 i 58/03);
- > Pravilnika o uvjetima i na inu ostvarenja nov anih podrški po modelu ostalih vrsta nov anih podrški u poljoprivredi ("Sl. novine FBiH", broj: 40/13);

- > Pravilnika o uvjetima i na inu ostvarenja nov anih podrški po modelu poticaja proizvodnji ("Sl. novine FBiH", broj: 56/13);
- > Pravilnika o ostvarivanju nov ane podrške ("Sl. novine TK", broj: 11/14);
- > Pravilnika o ostvarivanju nov ane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu ("Sl. novine TK", broj: 09/12);
- > Pravilnika o ostvarivanju nov ane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2013. godinu ("Sl. novine TK", broj: 09/13);
- > Pravilnika o upisu u registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata ("Sl. novine FBiH", broj: 42/08);
- > Pravilnika o jedinstvenoj metodologiji za razvrstavanje poljoprivrednog zemljišta u kategorije pogodnosti, ("Sl. novine FBiH", broj: 43/11);
- > Pravilnika o metodologiji za pra enje stanja poljoprivrednog zemljišta ("Sl. novine FBiH", broj: 38/11);
- > Pravilnik o obra unavanju i pla anju naknade za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje("Sl. novine FBiH", broj: 14/10);
- > Pravilnika o uslovima i na inu korištenja sredstava ostvarenih od zamjene, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ("Sl. novine FBiH", broj: 78/09);
- > Pravilnika o postupku i uslovima zamjene poljoprivrednog zemljišta("Sl. novine FBiH", broj: 38/10);
- > Pravilnika o jedinstvenoj metodologiji za razvrstavanje poljoprivrednog zemljišta u bonitetne kategorije ("Sl. novine FBiH", broj: 78/09);
- > Odluke o mjerama za spre avanje širenja i uništavanje korovske biljne vrste Ambrosia Artemisiifolia ("Sl. novine FBiH", broj: 89/11);
- > Odluke o zabrani registracije uvoza i prometa aktivnih materija i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne materije a iji je promet odnosno upotreba u EU zabranjena ("Sl. glasnik BiH", broj: 55/08 i 47/09);
- > drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve poljoprivredne inspekcije u Programu rada za.2014. godine, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti kako su i planirani.

U izvještaju o radu za period 01.01.2014.-31.12.2014.godine izvršeni su pregledi i izre ene upravne i prekršajne mjere kako slijedi:

- obavljeno je ukupno 640 pregleda, a od toga 161 redovni pregled, 17 pregleda po predstavkama, 9 kontrolnih pregleda i 453 pregleda na zahtjev stranke;
- tom prilikom je evidentirano 556 urednih pregleda, u 72 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, a u 12 slu ajeva, iz objektivnih razloga, se nije mogao izvršiti inspeksijski nadzor, te su sa injene sl. zabilješke;
- izdato je 8 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- izdato je 60 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 30.212,00 KM;
- izvršeno je 29 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 13.704,00 KM;
- neizvršeno je 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 4.904,00 KM;
- podneseno je 15 zahtjeva za sudsko odlu ivanje po prekršajnim nalogima u ukupnom iznosu od 6.102,00 KM;
- na sudskom odlu ivanju, riješeno je 8 prekršajnih naloga;
- podneseno je 5 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Subjekti i predmeti pregleda poljoprivrednih inspektora u izvještajnom periodu, izme u ostalog, bili su:

- promjena namjene poljoprivrednog zemljišta;
- promet sjemena i sadnog materijala;
- promet i upotreba fitofarmaceutskih sredstava;
- promet mineralnih ubriva;
- na in korištenja poljoprivrednog zemljišta;
- slatkodvodno ribarstvo;
- mjere za unapre enje sto arstva;
- inspeksijski nadzor po predstavkama i zahtjevima stranaka, kao i redovni inspeksijski pregledi.

Bitno je ista i da je u proteklom periodu, Kantonalna poljoprivredna inspekcija najveći broj kontrola i to 453 kontrola ili 70,80 % od ukupnog broja kontrola u izvještajnom periodu, izvršila po zahtjevima stranaka, a na osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH", broj: 52/09). Ovako veliki broj izvršenih kontrola posljedica je obaveze za inspektore propisane članom 50. stav 3. spomenutog zakona, u kojem stoji da uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, investitor dostavlja, pored ostale propisane dokumentacije, i zapisnik poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu na ina korištenja poljoprivrednog zemljišta za koje se traži saglasnost.

Inspeksijski nadzori su obavljani u prisustvu stručnih lica-geometara nadležnih općinskih službi koji su na zahtjev KUIP TK angažovani od strane nadležnih općinskih službi, izuzev nadležne općinske službe Tuzla koji nisu izrazili spremnost angažiranja stručnih lica na taj način, te se inspeksijski nadzori po zaprimljenim zahtjevima stranaka sa područja Općine Tuzla vrše bez prisustva geometara.

Tokom vršenja inspeksijskih nadzora, inspektori su uvidom u priloženu dokumentaciju, a i utvrđivanjem inženjerskog stanja na terenu, konstatovali da se dobar dio zahtjeva odnosi na legalizaciju bespravno izgrađenih objekata gdje inspektori nisu poduzimali prekršajne mjere zbog zastarjelosti pokretanja prekršajnog postupka.

Potrebno je ista i da jedan od problema predstavlja i to što većina općina TK-a, ne posjeduje Plan prostornog uređenja, iz razloga što nisu usaglašeni prostorni planovi Tuzlanskog kantona i općina.

Prema članu 17. Zakona o novonapravljenoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Sl. novine TK", broj: 05/07 i 12/07), Pravilnika o ostvarivanju novonapravljene podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u periodu 01.01.–30.11.2013.godine ("Sl. novine TK" broj: 09/12 i 9/13) i Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarenja novonapravljene podrške po modelu podrške proizvodnje ("Sl. novine FBiH", broj: 56/12), izvršeno je 69 inspeksijskih kontrola koje se odnose na 5 općina Tuzlanskog kantona (Gradačac, Čelić, Srebrenik, Gračnica i Tuzla).

Od navedenog broja izvršenih inspeksijskih nadzora, a prema citiranim Pravilnicima, izvršene su kontrole koje se odnose na :

- Proizvodnja i otkup voća:
  1. Otkup voća za dalju preradu - 4 kontrole,
  2. Otkup voća za dalju prodaju - 2 kontrole,
  3. Proizvodnja voća - 61 kontrola,

- Animalna proizvodnja:
  1. Vještačenje osjemenjavanje - 16 kontrola
  2. Muzna grla u liniji otkupa - 1 kontrola

- Kapitalne investicije - 17 kontrola
- Proizvodnja kukuruza i stočnog žita - 3 kontrole
- Proizvodnja presadnica povrća - 1 kontrola

Kontrola proizvodnje i otkupa voća vršena je po zahtjevu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona. Kako je članom 17. stav 2. tačka 8. Kantonalnog Zakona o novonapravljenoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, propisano da kantonalna poljoprivredna inspekcija obavještava nadležne organe o uočenim nepravilnostima i traži provođenje određenog postupka ukoliko nema ovlaštenja za direktno postupanje, a članom 16. istog Zakona predviđeno je da upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, to smo o izvršenim inspeksijskim nadzorima i o utvrđenom inženjerskom stanju, izvijestili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Navedene kontrole tražila je i Komisija za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša Skupštine TK-a kojoj smo takođe, prosljedili informaciju o inspeksijskim nadzorima i utvrđenom inženjerskom stanju otkupa voća.

Prilikom inspeksijskog nadzora u oblasti novonapravljene podrške inspektori se susreću sa nizom problema na terenu, bez obzira o kojoj se vrsti poljoprivredne proizvodnje radi. Kod kontrole biljne proizvodnje na području većine općina TK, prilikom izrade zapisnika od strane stručne institucije (Poljoprivredni zavod TK), utvrđeno je da se ne vrši adekvatna identifikacija proizvodnih parcela koje su prijavljene općinskoj službi, odnosno ista se ne vrši od strane stručnih lica za identifikaciju (geometara), iz kojih razloga se tokom kontrole od strane

poljoprivredne inspekcije, uz prisustvo geometara, utvrdi da se stanje u priloženoj dokumentaciji ne slaže sa stanjem na terenu. Naime u pojedinim slu ajevima na terenu se utvrdi da se na predmetnoj parceli umjesto kulture vo nih zasada, kako stoji u zapisniku nalaze livade, pašnjaci ili šume. Iz ovih razloga name e se potreba da u pravilnik bude ugra ena odredba obaveznog prisustva stru nog lica za identifikaciju parcele prilikom stru nog pregleda od strane stru nih lica kantonalnog poljoprivrednog zavoda, a kako ne bi dolazilo do zloupotreba od strane podnosilaca zahtjeva za nov ane podrške.

Tako e, smatramo da Zapisnike o stru nom pregledu na terenu treba da obavljaju poljoprivredni stru njaci užih profila i specijalnosti za proizvodnju koju nadziru što trenutno nije slu aj.

Kada je u pitanju kontrola pravilne upotrebe fitofarmaceutskih sredstava, treba ista i da ne postoje podzakonski akti koji bi pobliže definisali ovu oblast i omogu ili inspektoru utvr ivanje pravog stanja i injenica koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja. Pravilnik o obavezama korisnika FFS-a („Sl. glasnik BiH“, broj: 101/12), nije definisao udaljenost stambenih objekata, izvora za pitku vodu, p elinjaka i drugih objekata od mjesta korištenja FFS-a. U Pravilniku je navedeno da su korisnici FFS-a obavezni poha ati obuku o na inu korištenja FFS-a, a da e obuku sprovesti Uprava za zaštitu zdravlja BiH u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Br ko distrikta što u praksi nikad nije sprovedeno. Tako e, Pravilnikom je predvi eno da korisnici FFS-a nakon završene obuke i položenog ispita o na inu korištenja FFS-a od vršitelja obuke dobiva certifikat o ste enom znanju iz FFS-a, što do sada nije bio slu aj. U izvršenim kontrolama od strane poljoprivrednih inspektora utvr eno je da nijedan korisnik nije prošao obuku po Pravilniku o obavezama korisnika FFS-a.

U izvještajnom periodu poljoprivredni inspektori su se suo avali sa problemima, a vezano za zakup državnog poljoprivrednog zemljišta. Prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Sl. novine FBiH“, broj: 52/09), izme u ostalog, definisana je nadležnost Kantonalne poljoprivredne inspekcije kada je u pitanju državno poljoprivredno zemljište i ona je isklju ivo nadležna da kontroliše raspolaganje i korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Problemi su nastali zbog niza nepravilnosti prilikom dodjela državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup, a koje su obavljane od strane op inskih komisija, pri emu su sklapani ugovori sa novim zakupcima, a da prethodni-stari ugovori nisu bili raskinuti.

Zbog ove problematike koja se pojavila tokom 2012. godine, a isto tako tokom 2014. godine na podru ju Op ine Živinice, kada je u pitanju državno poljoprivredno zemljište a u cilju rješavanja iste, predlagali smo nekoliko mjera koje su u narednom periodu trebale da se urade od strane op ina, resornog ministarstva , federalnih i kantonalnih inspekcija i drugih aktera. Te mjere su:

Za zemljište, koje je predmet zakupa, da bi se oslobodilo od svih zapreka, potrebno je prije dodjele, raskinuti ugovore o zakupu sa dosadašnjim zakupoprimcima, u skladu sa postoje im ugovorima, a iz razloga što je u, do tada važe im ugovorima, ostavljena mogu nost produženja istog.

Naime, u ugovorima o zakupu stoji odredba da se isti zaklju uju na period od jedne godine, s tim da, ukoliko op ina, po isteku ugovornog perioda ne izrazi namjeru o raskidu ugovora, tim inom daje saglasnost da ugovor ostane na snazi za period od još jedne godine.

Nakon raskida ugovora, Op ina su dužne dosadašnje zakupoprimce izvesti iz posjeda i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, predati poljoprivredno zemljište oslobeno od svih zapreka.

Nakon završetka prethodnih radnji Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona je dužno svakog zakupoprimca uvesti u posjed, u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, s tim da se uvo enje u posjed radi u prisustvu geometra, zakupodavca i zakupoprimca, na predmetnoj parceli .U slu aju da postoji otpor od tre eg lica koje nema aktivnu legitimaciju, prilikom uvo enja u posjed, potrebno je utvrditi identitet istog kao i injenicu iz kog razloga ne dopušta ulazak u posjed i precizirati na koji dio i na koju površinu državnog poljoprivrednog zemljišta.

Ministarstvo je dužno, ukoliko osoba koja pruža otpor u fakti kom posjedu, da obavijestiti op inu, kao vlasnika državnog poljoprivrednog zemljišta, koja je aktivno legitimisana za podnošenje tužbe kod nadležnog suda, s tim da se od suda traži izricanje zaštitne mjere zabrane korištenja zemljišta, ime bi se ubrzalo osloba nje parcele i uvo enje novog zakupoprimca u posjed nakon pravosnažnosti i izvršnosti mjera.

Ovaj problem, na koji smo ukazivali u 2012 godini , pojavljuje se i u ovom izvještajnom periodu na podru ju op ine Kalesija i Živinice. Zbog uzurpacija državnog poljoprivrednog zemljišta na podru ju ovih op ina od lica koja nemaju ugovor o zakupu i koja su ostala u posjedu tog zemljišta, Na elnik op ine Kalesija je zakazao radni sastanak kako bi se prevazišao ovaj problem. Ovom sastanku prisustvovali su predstavnici op ine Kalesija, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK-a, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK-a i Na elnik PU Kalesija. Predstavnici KUIP TK-a po pitanju navedene problematike su uzeli u eš a i naglasili da je

nadležnost kantonalne poljoprivredne inspekcije kontrola gospodarenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta, a da ugovore o zakupu kontrolišu federalni poljoprivredni inspektori, te da, shodno navedenom, ova Uprava nije nadležna za rješavanje navedenog problema.

U izvještajnom periodu, poljoprivredna inspekcija je izvršila 640 kontrola, što je za 46 kontrola manje, ili procentualno iskazano 6,8 % manje u odnosu na isti period 2013. godine. U ukupnom broju izvršenih inspekcijskih nadzora bilo je 556 urednih nalaza, a u prekršaju su bila 72 subjekata nadzora što je za 7 više u odnosu na isti period 2013. godine ili 10,77 %. Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora prema prekršiocima, izdato je 8 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je za 4 manje u odnosu na isti period 2013. godine ili 33,33%. Isto tako, kada su u pitanju sankcije u izvještajnom periodu 2014. godine, izrečeno je 65 sankcija, a što je u odnosu na isti period 2013. godine više za 2 sankcije, ili procentualno 3,17 % više.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva poljoprivredne inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat ćemo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih ekvivalentnih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.1.2. Programski dio Kantonalne vodne inspekcije

U izvještajnom periodu vodna inspekcija poslove inspeksijskih pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- > Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- > Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- > Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- > Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- > Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 41/06),
- > Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 63/14),
- > Zakona o vodama ("Sl. novine FBiH", broj: 70/06);
- > Zakona o vodama ("Sl. novine TK", broj: 11/08);
- > Zakona o zaštiti akumulacije "Modrac" ("Sl. novine TK", broj: 5/06);
- > Zakona o koncesijama ("Sl. novine TK" broj: 05/04, 7/05, 6/11 i 1/13)
- > Pravilnika o minimumu sadržine op eg akta o održavanju, korištenju i promatranju vodoprivrednih objekata ("Sl. novine FBiH", broj: 18/07);
- > Uredbe o opasnim i štetnim tvarima u vodama ("Sl. novine FBiH", broj: 43/07);
- > Uredbe o klasifikaciji voda i voda obalnog mora u granicama SR BiH ("Sl. novine SR BiH", broj: 18/80);
- > Uredbe o kategorizaciji vodotoka ("Službene novine SR BiH", broj: 43/67)
- > Odluke o granicama rije nih bazena i vodnih podru ja na teritoriji Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 41/07);
- > Odluka o visini posebnih vodnih naknada ("Sl. novine FBiH", broj: 46/07);
- > Pravilnika o na inu obra unavanja, postupku i rokovima za obra unavanje i pla anje i kontroli izmirivanja op e vodne naknade i posebnih vodnih naknada ("Sl. novine FBiH", broj: 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12);
- > Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, na inu izdavanja i uvanju vodnih akata ("Sl. novine FBiH", broj: 06/08, 57/09, 72/09 i 68/12);
- > Pravilnika o uslovima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu kojeg se izdaju vodni akti ("Sl. novine FBiH", broj: 17/08 i 38/12);
- > Pravilnika o sadržaju i na inu vo enja evidencije i dostavljanje podataka o koli inama zahva ene vode ("Sl. novine FBiH", broj: 83/08);
- > Pravilnika o na inu odre ivanja granice vodnog dobra i o postupku utvr ivanja pripadnosti zemljišne estice javnom vodnom dobru ("Sl. novine FBiH", broj: 26/09);
- > Pravilnika o na inu i uslovima ograni enog prava korištenja javnog vodnog dobra ("Sl. novine FBiH", broj: 26/09);
- > Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje moraju zadovoljiti ovlaštena pravna lica za obavljanje stru tehni kih poslova iz nadležnosti agencija za vode i na inu izdavanja ovlaštenja ("Sl. novine FBiH", broj: 75/09 i 43/10);
- > Uredbe o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda ("Sl. novine FBiH", broj: 26/09);
- > Pravilnika o postupcima i mjerama u slu ajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu ("Sl. novine FBiH", broj: 71/09);
- > Pravilnika o utvr ivanju podru ja podložnih eutrofikaciji i osjetljivih na nitrate ("Sl. novine FBiH", broj: 71/09);
- > Pravilnika o monitoringu u podru jima podložnim eutrofikaciji i osjetljivim na nitrate ("Sl. novine FBiH", broj: 71/09);
- > Pravilnika o uspostavi i upravljanju informacionim sistemom voda ("Sl. novine FBiH", broj: 77/09);
- > Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati referentne, odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaju i na inu davanja ovlasti ("Sl. novine FBiH", broj: 14/10 i 14/13);
- > Pravilnika o uslovima i kriterijima koje mora ispunjavati specijalizovano i ovlašteno pravno lice za provo enje mjera otklanjanja ili spre avanja zaga enja voda u slu aju iznenadnog zaga enja voda ili opasnosti od iznenadnog zaga enja voda i na inu davanja ovlaštenja ("Sl. novine FBiH", broj: 06/11);

- > Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije ("Sl. novine FBiH", broj: 04/12);
- > Pravilnika o na inu utvr ivanja uslova za odre ivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnadbjevanje stanovništva ("Sl. novine FBiH", broj: 88/12);
- > Pravilnika o na inu odre ivanja ekološki prihvatljivog protoka ("Sl. novine FBiH", broj: 04/13);
- > i drugih podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve vodne inspekcije u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti kako su i planirani.

U izvještaju o radu za period 01.01.2014.-31.12.2014.godine izvršeni su pregledi i izre ene upravne i prekršajne mjere kako slijedi:

- obavljeno je ukupno 229 inspeksijskih pregleda a od toga: 20 redovnih pregleda, 155 pregleda po predstavkama i 54 kontrolnih pregleda, kojom prilikom je evidentirano 157 urednih pregleda, a u 66 slu ajeva subjekti nadzora su bili u prekršaju;
- izdato je 50 rješenja o otklanjanju nedostataka, u 50 slu ajeva nedostaci su otklonjeni;
- izdato je 55 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 124.422,00 KM;
- izvršeno je 5 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 3.900,00 KM
- neizvršeno su 4 prekršajna naloga u iznosu od 6.600,00 KM;
- za 29 prekršajnih naloga u iznosu od 76.860,00 KM zatraženo je sudsko odlu ivanje;
- ukupno 23 prekršajnih naloga riješeno je na sudskom odlu ivanju;
- podnesen je 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- izdato je 6 zaključaka o obustavi postupka;
- izre eno je 5 zaključaka o nenadležnosti.

Veliki broj inspeksijskih kontrola u izvještajnom periodu je izvršen po predstavkama bilo fizi kih ili pravnih lica koji su se odnosili na pitanja ure enja vodotoka, odnosno na sužavanje vodotoka i izgradnju objekata na vodnom dobru. U izvještajnom periodu pove an je broj predstavljeni stranaka zbog poplava koje su se dešavale u nekoliko navrata u ovoj godini. Ovom prilikom je neophodno naglasiti da je u postupku rješavanja ovih zahtjeva, kao prethodno pitanje, potrebno riješiti snimanje granica vodnog dobra, zbog ega je Kantonalni vodni inspektor upu ivao zahtjeve za snimanje istih op inskim službama za geodetske poslove. Snimanje granica vodnog dobra i dostavljanje istih od strane op inskih službi traje jako dugo, zbog ega je Kantonalni vodni inspektor onemogu en da predstavke rješava brzo i ekspeditivno, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Ovdje je potrebno naglasiti tako e da je sve ve i broj ovakvih zahtjeva.

Iz navedenih razloga, neophodno je da op inske službe za geodetske poslove svih 13 op ina na podru ju TK, ove zahtjeve Kantonalnog vodnog inspektora tretiraju kao prioritete, ime bi se umnogome smanjilo vrijeme neophodno za postupanje po zahtjevima stranaka u postupku, a tako e bi se omogulo i adekvatno sankcionisanje prekršilaca.

Za navedeni izvještajni period bitno je ista i da je na broj izvršenih pregleda kao i na kvalitetu izre enih upravnih i prekršajnih mjera, umnogome uticala injenica da je iz dvije op ine Tuzlanskog kantona (Tuzla i Gra anica), nakon dostavljanja zahtjeva za snimanje granica rijeka odnosno potoka Službi za geodetske poslove tih op ina, iz navedenih službi dostavljen odgovor u kojem se navodi da nisu u mogu nosti udovoljiti zahtjevima, jer bi u ovakvim pravnim situacijama geometar bio u ulozi vještaka i da poslovi vještavanja u upravnim postupcima za potrebe drugih organa nisu propisani kao poslovi tih službi, te da e služba izvršiti snimanje nakon izvršene uplate naknade u iznosu od 360,00 KM.

Zbog navedenih procesnih smetnji i neispunjavanja procesnih pretpostavki za vo enje postupka, vodni inspektor nije u mogu nosti da u ovakvim predmetima meritorno rješava po predstavkama gra ana na podru ju tih op ina.

Tako e je bitno ista i da je na kvalitetu izre enih upravnih i prekršajnih mjera u mnogome uticala injenica da u etiri op ine Tuzlanskog kantona (Doboj Istok, Kladanj, Sapna i Teo ak), nema zaposlenog urbanisti ko-gra evinskog inspektora, niti se neko lice ovlaš uje za vršenje poslova op inskog urbanisti ko-gra evinskog inspektora, u konkretnim predmetima.

Naime, u lanu 190. stav 2. ta ka 2. Zakona o vodama ("Sl. novine FBiH", broj: 70/06), a analogno tome i u kantonalnom Zakonu o vodama ("Sl. novine TK", broj: 11/08), propisano je postupanje Kantonalnog vodnog

inspektora u situaciji sagra enih objekata i objekata u izgradnji raznih vrsta i namjena, za koje nisu pribavljeni vodni akti od nadležnih organa, te je navedeno da e u toj situaciji Kantonalni vodni inspektor "narediti, u saradnji sa gra evinsko – urbanisti kom inspekcijom, uklanjanje sagra enog objekta ili postrojenja izgra enog bez vodnog akta, ako u roku od 60 dana nije pribavio vodni akt".

Zbog nastale dileme da li rušenje sagra enog objekta, prema navedenoj odredbi, nare uje Kantonalni vodni inspektor ili op inski gra evinski inspektor, direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK-a je od Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva zatražio pojašnjenje, vezano za primjenu odredbe lana 190. stav 2. ta ka 2. Federalnog zakona o vodama.

Navedeno Ministarstvo je, na naše traženje, dalo stru no mišljenje, u pismenoj formi, u kojem stoji da je, po lanu 190. stav 2. ta ka 2. Federalnog zakona o vodama, vodni inspektor ovlašten i dužan da provede inspekcijski pregled i zapisnikom konstatuje nepravilnosti i nedostatke kojima je povrije en Zakon o vodama ili podzakonski akt donesen na osnovu Zakona o vodama i da rješenjem odredi mjere i rok za njihovo otklanjanje.

Tako e, u spomenutomu mišljenju navedeno je i da vodni inspektor, kada zapisni ki konstatuje neizvršavanje naloga iz rješenja i nepribavljanje vodnog akta u ostavljenom roku, o tome obavještava nadležnog gra evinsko – urbanisti kog inspektora koji vrši postupanje u skladu sa odredbom lana 190. stav 2. ta ka 2. Federalnog Zakona o vodama, odnosno nare uje uklanjanje objekta.

Me utim, problem je u praksi što, prema trenutnom stanju, u gore navedenim op inama na Tuzlanskom kantonu, nema zaposlenog urbanisti ko – gra evinskog inspektora, tako da, kada kantonalni vodni inspektor pošalje obavijest tim op inama da subjekt nadzora, u ostavljenom roku, nije pribavio vodni akt, kako bi se preduzele radnje i naredilo rušenje tog objekta, isto je nemogu e izvršiti, budu i da nema urbanisti ko gra evinskog inspektora koji e to narediti.

Iz navedenih razloga, inspekcijski nadzori u navedenim predmetima ne postižu punu efikasnost, te je neophodno da navedene op ine hitno popune radno mjesto urbanisti ko-gra evinskog inspektora.

U sklopu redovnih kontrola, na prostoru op ina Tuzlanskog kantona, u izvještajnom periodu vršena je kontrola vodnih akata subjekata koji iskorištavaju vodu i ispuštaju otpadne vode i kontrola ispravnosti utvr ivanja koli ina koje ine osnovicu za obra unavanje i pla anje vodne naknade, kao i blagovremenosti dostavljanja popunjenih i ovjerenih obrazaca ("ZV" obrazac) "Agenciji za vodno podru je rijeke Save" Sarajevo.

Prilikom navedenih kontrola inspektor je utvrdio da odre eni broj subjekata nadzora nije posjedovao vodne akte za korištenje voda i za ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda, zbog ega je inspektor istima izdao rješenja o pribavljanju vodnog akta, a tako e je iste, zbog po injenog prekršaja, sankcionisao izricanjem nov ane kazne putem izdavanja prekršajnog naloga.

Subjektima nadzora koji su posjedovali vodni akt, a koji nisu pla ali vodnu naknadu na na in kako je to odre eno u vodnom aktu (a naknada zavisi od mjese ne koli ine iskorištene vode), inspektor je rješenjima naložio da popune obrasce za zahva enu vodu i iste dostave "Agenciji za vodno podru je rijeke Save" Sarajevo, te da izvrše uplatu naknade za period za koji nije pla ena naknada.

Prilikom kontrolnih pregleda, inspektor je utvrdio da subjekti nadzora postupaju po navedenim rješenjima i popunjavaju propisane obrasce, a tako e i da upla uju nov ane iznose, na ime naknade, kako je inspektor naložio.

Kantonalni vodni inspektor ove Uprave je po etkom ove godine, izvršio kontrolu fizi kih i pravnih lica na podru ju Tuzlanskog kantona, koja u svrhu obavljanja registrovane djelatnosti, koriste izvorsku, podzemnu ili vodu iz vodotoka, u skladu sa Zakonom o koncesijama („Sl. novine TK" broj: 5/04, 7/05, 6/11 i 1/13). Kontrole su izvršene po zahtjevu Federalne uprave policije – Sektor kriminalisti ke policije, u kojem je traženo od ove Uprave da im dostavi podatke o tome koja izvorišta koriste i na kojoj lokaciji (vlastiti bunar ili gradska vodovodna mreža), te da li sa resornim Ministarstvom imaju zaklju en Ugovor o dodjeli koncesije, privredna društva i fizi ka lica, vlasnici radnji koja su taksativno navedena u aktu Federalne uprave policije.

Postupaju i po zahtjevu Federalne uprave policije, po službenoj dužnosti, kantonalni vodni inspektor je na podru ju Tuzlanskog kantona, izvršio inspekcijski nadzor kod ukupno 57 subjekata nadzora (fizi kih i pravnih lica), koliko ih se nalazilo na spisku Federalne uprave policije – Sektor kriminalisti ke policije.

Kantonalni vodni inspektor je, poslije izvršenih inspekcijskih nadzora, protiv 19 (devetnaest) privrednih društava - subjekata nadzora, kao pravnih lica, kao i protiv 19 (devetnaest) odgovornih lica u tim pravnim licima, izdao prekršajne naloge zbog po injenog prekršaja iz lana 37. stav 1. i 2., a u vezi sa lanom 4a Zakona o koncesijama („Sl. novine TK" broj: 5/04, 7/05, 6/11 i 1/13), a tako e je izdao i 2 (dva) prekršajna naloga protiv 2 (dva) fizi ka lica, zbog u injenog prekršaja iz lana 37. stav 3., a u vezi sa lanom 4a navedenog Zakona.

lanom 4a. Zakona o koncesijama je propisano da je zabranjeno korištenje predmeta koncesije utvr enih ovih Zakonom, bez zaklju enog ugovora o koncesiji, ukoliko drugim Zakonom nije druga ije utvr eno, a lanom

37. stav 1., 2. i 3. su propisane kazne za pravna, odgovorna i fizi ka lica, ukoliko koriste predmet koncesije bez zaklju enog ugovora o koncesiji, a kazne su za pravno lice od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM, za odgovorno lice u pravnom licu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM, a za fizi ko lice od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

Napominjemo da je lanom 37. Zakona o koncesijama propisano da se za prekršaj iz lan 4a, uz nov anu kaznu pravnoj i fizi koj osobi može izre i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti koja je predmet koncesije iz lana 3. ovog Zakona, u trajanju do 6 (šest) mjeseci, a koju mjeru izri e sud.

Me utim, Kantonalni vodni inspektor nije podnosio nadležnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i tražio izricanje navedene zaštitne mjere, ve je izdao prekršajne naloge kojima je izre ena nov ana kazna, što je, u pore enju sa prethodnom, blaža mjera, ma koliko poga ala subjekte nadzora.

Razlog za navedeno je injenica, koju je inspektor, na osnovu uvida u odgovaraju u dokumentaciju, saznao i utvrdio prilikom inspeksijskih pregleda, a to je da su neki subjekti nazora nadležnom kantonalnom ministarstvu, podnijeli zahtjev za dodjelu koncesije još prije nekoliko godina, ali da njihov zahtjev još nije bio riješen, tako da je neophodno da nadležni organi, ubrzaju postupke rješavanja zahtjeva za dodjelu koncesije, kako bi i subjekti nadzora bili u prilici da legalno posluju i da ne snose negativne posljedice bez svoje krivice.

U izvještajnom periodu izvršeno je 229 kontrola, što je za 5 kontrola više, ili procentualno iskazano 2,23 % u odnosu na isti period 2013. godine. U izvještajnom periodu bilo je 157 urednih nalaza ili 11 nalaza više u odnosu na isti period 2013. godine, odnosno 7,53 % više. U prekršaju je bilo 66 subjekata nadzora, što je za 12 manje u odnosu na 2013. godinu, ili za 15,38%. Izdato je 50 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je za 28 ili 35,90 % manje u odnosu na isti period 2013. godine. Isto tako kada su u pitanju sankcije, izre eno je 56 sankcija, a što je za 21 ili 60,00 % sankcija više u odnosu na isti period 2013. godine.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva vodne inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.1.3. Programski dio Kantonalne šumarske inspekcije

U izvještajnom periodu šumarska inspekcija poslove inspeksijskih pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljedećih propisa:

- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Prečišteni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 41/06),
- Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 63/14),
- Zakona o šumama ("Sl. novine TK", broj: 09/12 i 17/13);
- Zakona o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta ("Sl. novine FBiH", broj: 27/97 i 25/06);
- Zakona o lovstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 04/06, 08/10 i 81/14);
- Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja ("Sl. novine FBiH", broj: 71/05 i 8/10);
- drugih podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve šumarske inspekcije u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti kako su i planirani.

U izvještaju o radu za period 01.01.2014.-31.12.2014.godine izvršeni su pregledi i izrečene upravne i prekršajne mjere kako slijedi:

- obavljeno je ukupno 369 inspeksijskih pregleda, od toga 251 redovni pregled, 51 pregleda po predstavkama i 67 kontrolna pregleda, kojom prilikom je evidentirano 265 urednih pregleda, u 97 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, a u 7 slučajeva, iz objektivnih razloga se nije mogao izvršiti inspeksijski pregled;
- izdato je 87 rješenja o otklanjanju nedostataka, u 61 slučaju nedostaci su otklonjeni, dok u 4 slučajeva nedostaci nisu otklonjeni,
- izdata su 2 zaključka o produženju roka za izvršenje upravne mjere;
- izdato je 18 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 33.300,00 KM,
- izvršena su 2 prekršajna naloga u iznosu od 2.500,00 KM,
- neizvršena su 4 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 5.500,00 KM;
- podnešeno je 9 zahtjeva za sudsko odlučivanje u iznosu od 16.800 KM,
- riješena su 4 prekršajna naloga na sudskom odlučivanju,
- oduzeto je 20 m³ neto drvene mase čija ukupna vrijednost iznosi 2.225,19 KM, pri čemu su izdate 4 potvrde o oduzimanju drveta,
- podnesen je 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

U izvještajnom periodu, vršene su kontrole kod JP "Šume TK" D.D. Kladanj odnosno, kontrolisane su aktivnosti ovog preduzeća u pogledu gospodarenja sa šumama u državnom vlasništvu na području Tuzlanskog kantona, zatim kontrole porijekla oblovine i evidencija rezanja drveta na postrojenjima za rezanje drveta. Pored kontrole preduzeća šumarstva, takođe primjenjuju i iste Zakone, vršene su kontrole gospodarenja sa privatnim šumama, zatim kontrole prometa drveta na saobraćajnicama i deponijama drveta, kontrole obradiva i uplata naknada za općekorisne funkcije šuma kod obveznika pravnih lica koja obavljaju djelatnost na području TK-a..

Kada je u pitanju suzbijanje bespravnih slučajeva i bespravnog prometa drveta, na osnovu zaključaka sa sastanka održanog u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, odnosno na osnovu ukazane potrebe, izrađeni su Opći plan kontrole slučajeva i prometa drveta na području Tuzlanskog kantona, a koji je kao u esenicima u realizaciji, dostavljen Ministarstvu unutrašnjih poslova TK i JP „Šume TK“ D.D. Kladanj. Na osnovu Općeg plana, rade se sedmični operativni planovi, a isti se realizuju na lokalitetima na kojima su naročito izražene pojave bespravnih slučajeva i bespravnog prometa drveta.

Ovdje je neophodno istaći da su ovi problemi najizraženiji na području općina Lukavac i to mjesne zajednice Pura i , Devetak, Turija i Poljice (u pitanju su privatne i državna šuma), i području općine Živinice,

mjesne zajednice Priluk, Šeri i i Suha (u pitanju je državna šuma), odnosno šumarski rejoni „Modrac“, „Herakovina“ i „Šeri i“. Na osnovu traženih i dostavljenih podataka iz Registara šumskih šteta koje vodi korisnik državnih šuma i radna jedinica za privatne šume, utvrđeno je da je od strane JP „Šume TK“ D.D. Kladanj, kojem je izme u ostalog povjereno uvanje i zaštita šuma, u periodu 01.01.2011. godine do 30.11. 2014. godine, na navedenim lokacijama za bespravne sje e u državnim i privatnim šumama i za promet drveta, ukupno podnešeno 1.101 prijava protiv fizi kih lica, od ega 196 krivi nih i 905 prekršajnih. U državnim šumama po osnovu bespravnih sje a podnešeno je ukupno 585 prijava, od ega 86 krivi nih i 499 prekršajnih, dok je u privatnim šumama podnešeno 110 krivi nih i 406 prekršajnih prijava. Ve ina prekršajnih prijava za privatne šume odnosi se na bespravan promet drveta. Sve prijave podnešene u privatnim šumama i 17% prijava u državnim šumama, odnose se na op inu Lukavac, odnosno MZ Pura i , Devetak i Turija, dok se preostalih 83 % prijava u državnim šumama odnose na op inu Lukavac MZ Poljice i op inu Živinice MZ Priluk, Šeri i i Suha. Od ukupno 905 prekršajnih prijava riješeno je 645, pri emu su izre ene nov ane kazne u iznosu od 897.654 KM. U državnim šumama riješeno je 250 prekršajnih prijava, izre ene nov ane kazne od 215.544 KM, dok je od ukupnog broja prijava za sje u u privatnim šumama, riješeno 395 prekršajnih prijava sa izre enim kaznama od 682.110 KM. U državnim šumama od 86 krivi nih prijava presu eno je 8 prijava pri emu su izre ene 3 zatvorske kazne, 2 uvjetne i 3 nov ane na iznos od 3.700 KM. Što se ti e 110 krivi nih prijava u privatnim šumama Odjeljenje za privatne šume, nema informaciju da li su neke od podnesenih i riješene, a iz razloga što nadležni sudovi ne vra aju povratne informacije.

Ovdje se mora ista i da krivi na i prekršajna djela ini veoma mali broj osoba koje su višestruki povratnici u injenju istih. Nekoliko lica u posmatranom periodu u inilo je preko 100 ve im dijelom prekršaja i manjim dijelom krivi nih djela, a neki od njih na osnovu riješenih prijava imaju ukupno izre enih nov anih kazni u iznosu blizu 200.000 KM. Tako e se mora ista i da je veoma mali broj krivi nih prijava riješen kod nadležnih sudova. Prema dostupnim informacijama kod ovih lica nema izvršenja kazni, odnosno isti ne pla aju kazne po pravosnažnim rješenjima, a što za posljedicu ima to da ista lica ponovo ine prekršajna i krivi na djela. Tako e ovo za posljedicu ima bahato ponašanje, kako prema službenim licima koja obavljaju poslove na zaštitu i uvanju šuma, tako i prema vlasnicima privatnih šuma. Smatramo da se mora prona i na in da se izvršavaju pravosnažna rješenja, kao i da se krivi ne prijave koje su podnešene protiv ovih lica, moraju uzeti u prioritet u rješavanju, a sa ciljem da se istim izreknu adekvatne kazne kako bi se sprije ilo dalje uništavanje i otu ivanje kako državne tako i privatne imovine.

I za ovaj izvještajni period, kada je u pitanju zdravstveno stanje šuma na podru ju kantona, može se konstatovati izražena pojava sušenja stabala, pretežno etinara, a manjim dijelom liš ara, na podru ju cijelog kantona. Ova pojava, kako je navedeno u ranijim izvještajima, uzrokovana je prethodnim sušnim godinama (2012. i 2013.), a kasnije napadom štetnih insekata, u prvom redu potkornjaka. U cilju pra enja stanja na terenu i poduzimanja preventivnih i represivnih mjera na spre avanju širenja zaraze u šumama, Kantonalna šumarska inspekcija je bila prisutna na terenu, kao i u kontaktu sa korisnicima državnih šuma i vlasnicima privatnih šuma te je shodno svojim zakonskim ovlaštenjima, izdavala rješenja o otklanjanju nedostataka, odnosno nalagala istim, da provedu ili obezbjede provo enje šumskog reda, sanitarne sje e i druge preventivne mjere prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata te širenjem uzro nika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U oktobru i novembru mjesecu 2013. godine, nakon sagledavanja stanja prema stepenu napada i ugroženosti šuma od prenamnoženja štetnih insekata, Kantonalna šumarska inspekcija izdala je JP Šume TK“ D.D. Kladanj, dva rješenja o otklanjanju nedostataka na podru jima ŠG “Konjuh” i ŠG “Spre ko”, u kojima je korisniku državnih šuma naloženo da izvrši sanitarne sje e na tim podru jima do 30.04.2014. godine. Tako e, zbog nedovoljnog poduzimanja mjera na sanaciji stabala sanitarnog užitka u ranijem periodu, korisniku državnih šuma JP Šume TK“ D.D. Kladanj, izdata su dva prekršajna naloga, kao pravnom licu i dva prekršajna naloga odgovornom licu u pravnom licu.

Na rok za izvršenje, korisnik državnih šuma je stavio primjedbu na zapisnik šumarskog inspektora, obrazlažu i je velikim obimom sje a, koje treba izvršiti u tom periodu, kao i nedostatkom finansijskih sredstava, te je tražio duži rok. Ovaj rok za izvršenje do 30.04.2014. godine, odre en je od strane šumarskih inspektora, prvenstveno imaju i u vidu genezu i uslove razvoja štetnih insekata, a uzimaju i u obzir i injenicu da od prestanka važnosti Zakona o šumama FBiH (“Sl. novine FBiH”, br.20/02, 23/03, 29/03 i 37/04), odnosno od 27.11.2009. godine pa do 30.04.2014.godine, kada je ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u Vladi TK, donio Pravilnik o obimu mjera, o uspostavljanju i održavanju šumskog reda i na in njihovog provo enja (Službene novine TK broj 6/14), nije postojao podzakonski akt koji bliže definiše poduzimanje mjera, rokove i na in postupanja u ovakvim situacijama.

Kada je u pitanju zaštita zdravstvenog stanja šuma na području kantona, u članu 13. stav 2. Zakona o šumama ("Sl. novine TK", broj: 09/12 i 17/13), propisano je da su korisnik državnih šuma JP Šume TK" D.D. Kladanj i vlasnici privatnih šuma dužni da provode ili obezbjevu provođenje šumskog reda, sanitarne sječe i druge preventivne mjere prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama.

Tako je, u stavu 3. člana 13. istog Zakona, definisano je da Kantonalna uprava za šumarstvo prikuplja podatke u vezi sa zaštitom šuma, koje korisnik državnih šuma i vlasnici privatnih šuma dostavljaju u roku koji odredi Kantonalna uprava, obezbjevuje informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.

U stavu 4. istog člana navodi se da ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ukoliko Kantonalna uprava za šumarstvo ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena ili ukoliko postoji opasnost od drugog velikog oštećenja šume.

Prema informaciji korisnika državnih šuma JP "Šume TK" D.D. Kladanj, broj: 1886/14 od 14.02.2014. godine sa tabelarnim pregledom procijenjene, dozna i posječna drvena masa sanitarnih sječa, na dan 31.01.2014. godine, slijedi da je dozna i posječna drvena masa etinara i lišara, da je procijenjena nedozna i posječna drvena masa 9484 m³ bruto drvene mase a da je posječna neto drvena masa u količini od 68.709 m³, odnosno 80.834 m³ bruto drvene mase, što predstavlja 56 % ukupno dozna i posječna drvena masa.

Imajući u vidu sve navedeno, šumarska inspekcija je bila mišljenja, da je došlo do narušavanja biološke ravnoteže šume, te je, u vezi sa tim od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, upućen pisani akt - Obavještenje o stanju sanacije sanitarnog užitka u šumama na području Tuzlanskog kantona. U navedenom aktu, upućenom Ministru i Sekretaru Ministarstva, navedeno je da mjere koje poduzima korisnik državnih šuma JP "Šume TK" D.D. Kladanj po obimu i intenzitetu nisu dovoljne, te je predloženo da Ministar, u skladu sa zakonom, donese dodatne mjere za zaštitu šuma, u cilju sprečavanja prekomjernog razmnožavanja insekata, širenja uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama., a shodno članu 13. stav 4. kantonalnog Zakona o šumama.

Do momenta sa inžavanja ovog izvještaja, Kantonalna šumarska inspekcija nema informaciju da je Kantonalna uprava za šumarstvo ustanovila da je biološka ravnoteža u šumama kantona poremećena, te da li su s tim u vezi, od strane resornog ministra, naređene dodatne mjere za zaštitu šuma.

Tako je, prije isteka roka za izvršenje rješenja šumarskog inspektora, korisnik državnih šuma JP "Šume TK" D.D. Kladanj je tražio produženje roka za izvršenje, obrazlažući to velikim obimom sječa, pojavom novih sušenja kao i nedostatkom finansijskih sredstava. Uvažavajući i navedeno, šumarska inspekcija je Zaključkom produžila rok izvršenja rješenja za maksimalnih 30 dana, odnosno do 30.05.2014.godine, o čemu je obavijestila resorno ministarstvo.

Po etkom mjeseca jula kod preduzeća šumarstva od strane Kantonalne šumarske inspekcije, izvršena je kontrola izvršenja predmetnih rješenja, pri čemu je izdat 1 prekršajni nalog za pravno lice i 1 prekršajni nalog za odgovorno lice u pravnom licu, a zbog nedovoljnog poduzimanja mjera na izvršenju sanitarnih sječa.

U posljednjoj informaciji korisnika državnih šuma JP "Šume TK" D.D. Kladanj, broj: 11820/14 od 19.11.2014. godine sa tabelarnim pregledom procijenjene, dozna i posječna drvena masa sanitarnih sječa, na dan 31.10.2014. godine, navodi se da je dozna i posječna drvena masa etinara i lišara, od čega je posječna neto drvena masa u količini od 117.595 m³, odnosno 145.179 m³ bruto drvene mase, što predstavlja 69 % ukupno dozna i posječna drvena masa. Dakle, iz naprijed prezentiranih podataka, zaključuje se da je u šumi ostala značajna količina od 31 % dozna i posječna drvena masa stbala sanitarnog karaktera koju je potrebno posječiti u što kraćem roku.

Od polovine mjeseca aprila 2014. godine, a na osnovu zaključaka sa radnog sastanka održanog dana 14.04.2014. godine u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, od strane Kantonalne šumarske inspekcije pojačane su aktivnosti, odnosno pojačane su kontrole obraćuna i uplata naknada za općekorisne funkcije šuma kod obveznika pravnih lica koja obavljaju djelatnost na području Tuzlanskog kantona.

U izvještajnom periodu ukupno je kontrolisano 140 subjekata nadzora, kod kojih je prilikom kontrola utvrđeno da je obraćunat i uplaćen iznos naknada od 1.447.636,87 KM, za neuplaćeni iznos od 1.009.576,52 KM izdato je 68 rješenja o otklanjanju nedostataka. Od ukupnog broja izdatih rješenja, njih 55 je izvršeno pri čemu je na budžet kantona uplaćen iznos od 675.065,56 KM, za 10 rješenja na iznos od 305.437,22 KM te je rok za izvršenje, dok za 3 rješenja na iznos naknada od 29.073,74 KM, subjekti nadzora nisu izvršili uplatu, te je protiv istih podnešeno 6 prekršajnih naloga i kod nadležnog organa pokrenut je postupak prinudne naplate.

U izvještajnom periodu izvršeno je 369 kontrola, što je za 61 kontrola više, ili procentualno 19,80% u odnosu na isti period 2013. godine. U izvještajnom periodu bilo je 251 urednih nalaza ili 12 nalaza više u odnosu na isti period 2013. godine, odnosno 5,02 % više. U prekršaju je bilo 97 subjekata nadzora, što je za 55 više ili 130,95 % više u odnosu na isti period 2013. godine. Izdato je 87 riješene o otklanjanju nedostataka, što je za 56 više ili 180,64 % više u odnosu na isti period 2013. godine. Kada su u pitanju sankcije, izrečeno je 19 sankcija, a što je za 12 ili 58,33 % više u odnosu na isti period 2013. godine. Potrebno je ista i da u Komparativnim pokazateljima – KUIP-a TK za 2013. i 2014. godinu, stoji da je u 2013. godini Kantonalna šumarska inspekcija izrekla 16 sankcija, a u 2014. godini 15 sankcija, me utim prema stvarnom stanju u 2013, godini podneseno je 12 sankcija, dok je u 2014. godini podneseno 19 sankcija. Do ovoga je došlo iz razloga što je inspekcija u mjesecu januaru 2014. godine izdala 4 prekršajna naloga u predmetima iz 2013. godine, tako da su ovi nalozi prema komparativnim pokazateljima ušli u 2013., umjesto u 2014. godinu..

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva šumarske inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat ćemo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.1.4. Programski dio Kantonalne veterinarske inspekcije

U izvještajnom periodu veterinarska inspekcija poslove inspeksijskih pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 41/06),
- Zakona o prekršajima u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 63/14),
- Zakona o veterinarstvu u BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 34/02);
- Zakona o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 46/00);
- Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj: 50/04);
- Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/09);
- Zakona o lijekovima koji se upotrebljavaju u veterinarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 15/98);
- svih preuzetih pravilnika ("Sl. novine R BiH", broj: 02/92 i 13/94);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti, te sa posebnim setom pravilnika nazvanim "Higijenski paket" preuzeti propisi EU u sektoru bezbjednost i sljedivosti hrane ija primjena zapo inje u teku oj godini.

Obzirom na programske ciljeve veterinarske inspekcije u programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti kako su i planirani.

U izvještaju o radu za period 01.01.2014.-31.12.2014.godine izvršeni su pregledi i izre ene upravne i prekršajne mjere kako slijedi:

- obavljeno je ukupno 2.236 pregleda, a od toga 1.365 redovnih pregleda, 36 pregleda po predstavkama, 85 kontrolnih pregleda i 750 pregleda po zahtjevu stranaka, kojom prilikom je evidentirano 2.147 urednih pregleda, u 87pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, a u 2 slu aju, iz objektivnih razloga se nije mogao izvršiti inspeksijski pregled;
- izdato je 53 rješenja o otklanjanju nedostataka u prometu proizvoda i sirovina animalnog porijekla i živih životinja, u 28 slu ajeva nedostaci su otklonjeni,
- izdato je 8 rješenja o stavljanju robe van prometa u vrijednosti od 26.200,00 KM;
- izdato je 6 rješenja o zabrani proizvodnje, u 2 slu aja subjekti nadzora su prestali sa radom, u 1 slu aju su otklonjeni nedostaci po zabrani;
- doneseno je 7 rješenja o oduzimanju i uništenju mesa i mesnih proizvoda;
- oduzeto je i uništeno 98 kg svježeg mesa vrijednosti od 1.714,70 KM;
- izdato je 11 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 4.220,00 KM;
- izvršena su 6 prekršajna naloga u ukupnom iznosu 2.070,00 KM;
- neizvršena su 3 prekršajna naloga u iznosu od 1.290,00 KM;
- izdato je 16 mišljenja za ispunjavanje uslova objekata za provo enje karantinskih mjera pri uvozu životinja u BiH;
- izdato je 53 rješenja o otvaranju karantina životinja i proizvoda;
- izdato je 56 rješenja o zatvaranju karantina životinja,
- karantinirano je 174.943 životinje;
- prijavljeno je 54 slu aja zaraznih bolesti životinja, pri emu je prijavljeno 251 zaraženih životinja;
- eutanazirano je 155 zaraženih životinja;
- izvršeno je 2.319 veterinarsko zdravstvena pregleda proizvoda i sirovina životinjskog porijekla u registrovanim izvoznim proizvodnim objektima;
- izvršen je 315 veterinarsko zdravstvenih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla i živih životinja iz uvoza;
- izdato je 1.757 veterinarsko zdravstvena certifikata kod izvoza pošiljki;

- uzeto je 1.079 uzoraka sirovina i proizvoda na laboratorijsku analizu;
- izdate su 1.901 potvrde o zdravstvenom stanju pošiljki proizvoda životinjskog porijekla iz registrovanih izvoznih proizvodnih objekata – obrazac 2a;
- izdate su 30 potvrde o zdravstvenom stanju pošiljki sirovina životinjskog porijekla iz registrovanih skladišnih objekata – obrazac 2b;
- naplaćena je naknada za izvršene veterinarsko-zdravstvene preglede u iznosu od 14.267,90 KM.

U okviru dijagnostičkih ispitivanja na zoonoze izvršeno je prijavljivanje 54 zarazne bolesti od strane Kantonalne veterinarske inspekcije na osnovu kojih je u postupku do sada izvršeno eutanaziranje i neškodljivo uništavanje 155 zaraženih životinja, a nakon izvršene dijagnostike od strane Veterinarskih stanica sa područja TK-a i potvrde zarazne bolesti od strane JP Veterinarskog zavoda TK-a. Zarazne bolesti u ovom izvještajnom periodu su se odnosile najviše na kugu pčela, brucelozu, trihinelozu svinja, tuberkulozu kao i infektivnu anemiju konja, kao i druge zarazne bolesti životinja koje se pojavljuju na području Tuzlanskog kantona.

Kad je u pitanju neškodljivo uništavanje eutanaziranih zaraženih životinjskih leševa, zaraženih košnica i pčela i pored brojnih urgencija i apelata Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK-a prema svim općinama TK i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, još uvijek ostaje neriješen problem gdje eutanazirane životinje neškodljivo ukloniti, iz razloga što izuzev općina Kalesija i Sapna, nijedna druga općina na području Tuzlanskog kantona još uvijek nema određenu lokaciju za neškodljivo uklanjanje eutanaziranih, bolesnih i zaraženih životinja u obliku jama grobnica, groblja za životinje, kafilerija ili spalionica kako je to propisano Zakonom o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 46/00). Da bi problem bio još veći u općinama ne postoje ni organizovane higijenske službe koje bi morale skupljati i prevoziti životinjske leševe i drugi animalni otpad, a što je bila zakonska obaveza svih općinskih načelnika. Da bi se riješio ovaj problem u samu organizaciju bi se, u skladu sa istom zakonskom regulativom, trebali uključiti i Kanton i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona.

Ponovo iz tog razloga apelujemo na sve subjekte, institucije i organe koje je Zakon obavezao da riješe ovaj problem, da to učine u što skorije vrijeme, jer bez postojanja propisanih objekata za neškodljivo uništavanje životinjskih leševa, veterinarski inspektori zakonski ne mogu narediti eutanaziju zaraženih životinja.

Isto tako, bez postojanja propisanih objekata za neškodljivo uništavanje životinja i svakog drugog animalnog otpada, nejestivih nusproizvoda klanja, konfiskata, valioničkih i drugih otpada koji nastaju u procesima proizvodnje, kao što je slučaj sa aflatoksinom, gdje su privredni subjekti onemogućeni da propisno zbrinu nusproizvod, te da obavljaju svoju djelatnost u skladu sa zakonskom regulativom.

U navedenom izvještajnom periodu provedene su sve protokolarne i propisane pripremne aktivnosti veterinarske inspekcije kojim se zadovoljavaju uslovi za izvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka porijeklom iz BiH u Evropsku uniju, koje su proizašle iz potpisanog Protokola izmeđ u Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva uz potpisanu saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona i Ugovora o saradnji izmeđ u Centralnog nadležnog tijela (Ured za veterinarstvo BiH) i Lokalnog nadležnog tijela (Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK) odgovornih za provođenje zakonske regulative vezane za proizvodnju i kontrolu mlijeka i proizvoda od mlijeka.

Navedene aktivnosti pomenutih nadležnih tijela će se provjeravati u kontroli Inspeksijskog tima Agencije za hranu i veterinarstvo Evropske unije kroz rad kandidiranih objekata na području Tuzlanskog kantona, kojom prilikom su kandidirani objekti mljekara "Zott See" d.o.o. Gradačac i farma muznih grla "Farma Spreča" d.o.o. Kalesija.

Nakon završetka navedenih kontrola objekata i odgovornih tijela za provođenje zakonske regulative vezane za proizvodnju i kontrolu mlijeka i proizvoda od mlijeka Inspeksijskog tima Agencije za hranu i veterinarstvo Evropske unije, donijeta se odluka o ispunjenosti ili neispunjenosti uslova cjelokupnog sistema BiH za izvoz u Evropsku uniju. Stoga su, zbog prethodno navedenih razloga, u izvještajnom periodu veterinarski inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK kontinuirano prolazili kroz sve procese edukacija organizovanih od strane nadležnih tijela FBiH i BiH kao i edukacija koje su organizovale međunarodne organizacije putem nadležnih tijela, s ciljem unapređenja znanja kao i preuzimanja pozitivne zakonske regulative i prakse razvijenih zemalja Evropske unije po pitanju vršenja službenih kontrola vezanih za proizvodnju i kontrolu mlijeka i proizvoda od mlijeka, a radi što kvalitetnije pripreme izvoznih objekata za kontrolu istih od strane Evropske unije putem Inspeksijskog tima Agencije za hranu i veterinarstvo (FVO inspekcija).

Kantonalna veterinarska inspekcija je u izvještajnom periodu izvršila 2.236 kontrola, što je u poređenju sa izvještajem za isti period iz 2013. godine 40 kontrola više, ili procentualno iskazano 1.82 % više u odnosu na isti period 2013. godine. U izvještajnom periodu bilo je 2.147 urednih nalaza ili 36 nalaza više u odnosu na isti period 2013. godine, odnosno izraženo u procentima 1,70 % više. U prekršaju je bilo 87 subjekta nadzora, što je za 8 ili 10,12 % više u odnosu na isti period 2013. godine. Izdato je 7 zabrana rada, a što je za 8 ili 114,28 % manje u odnosu na isti period 2013. godine. Izdata su 53 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je za 22 ili 70,97% više u odnosu na isti period 2013. godine. Kada su u pitanju sankcije, izrečeno je 11 sankcija.

Manji broj sankcija u poređenju sa 2013. godinom nastao je kao posljedica izmjene zakonske i podzakonske regulative, te usklađivanja iste sa europskim direktivama i propisima.

Takođe, broj kontrola u poređenju sa 2013. godinom bio je daleko veći, da se službeni veterinari nisu, od strane Ureda za veterinarstvo i Evropske komisije – FVO, obavezali da provode službene kontrole mlijeka i proizvoda od mlijeka za izvoz u EU za 2014. godinu prema posebno definisanom Planu i da nisu vršili službene kontrole koje su proizašle iz potpisanog Protokola za provođenje zakonske regulative vezane za proizvodnju i kontrolu mlijeka i proizvoda od mlijeka, kao i zbog sprovođenja, realizacije Programa i Planova službenih uzorkovanja hrane koji se dostavljaju ovoj inspekciji na realizaciju od strane državnih i entitetskih nadležnih resornih organa.

U nastavku izvještaja prezentovano tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih ekvivalentnih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršenje.

1.2.1.5. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo

U izvještajnom periodu Inspektorat za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo, izvršio je ukupno 3.474 inspekcijskih pregleda, a od toga 1.797 redovnih pregleda, 259 pregleda po predstavkama, 215 kontrolnih pregleda i 1.203 pregleda po zahtjevu stranaka.

Od ukupnog broja gore navedenih inspekcijskih pregleda evidentirano je 3.125 urednih pregleda, u 322 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, a u 27 slu ajeva se nije mogao izvršiti inspekcijski nadzor, iz objektivnih razloga, te su iz tog razloga sa injene službene zabilješke.

1. Izdato je ukupno 7 rješenja o zabrani rada
2. Izdato je ukupno 328 ostalih rješenja, a od toga:
  - izdato je 198 rješenja o otklanjanju nedostataka;
  - izdato je 11 rješenja i potvrda o oduzimanju robe ukupne vrijednosti 4.018,19 KM;
  - izdato je 8 rješenja o stavljanju robe van prometa u vrijednosti 26.200,00 KM;
  - izdato je 111 ostalih rješenja.
3. Izdato je ukupno 6.338 uvjerenja i isprava
  - uzeto 1.079 uzoraka za analizu;
  - izdato su 23 zaključka;
  - izdata su 3 upozorenja;
4. Ishod preduzetih upravnih mjera:
  - na osnovu izdatih rješenja o zabrani rada 2 lice je prestalo sa radom;
  - na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 143 slu ajeva otklonjeni su nedostaci;
  - kod 6 rješenja o uništenju robe uništena je roba u vrijednosti 904,70 KM;
  - izdato je 1 rješenje o uništenju robe stavljene van prometa
  - izdato je 7 rješenja o vra anju u promet robe stavljene van prometa.
5. Preduzete mjere – sankcije:
  - podneseno je 7 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka;
  - izdato je 144 prekršajna naloga u iznosu od 192.154,00 KM.

Po pitanju realizacije naprijed izre enih prekršajnih mjera na podru ju TK-a, neophodno je naglasiti sljede e:

- izvršena su 42 prekršajna naloga u iznosu 22.174 KM;
- neizvršen je 21 prekršajni nalog u iznosu od 18.294,00 KM, i vode se u registru nepla enih kazni;
- za 53 prekršajna naloga u iznosu 99.762,00 KM zatraženo je sudsko odlu ivanje;
- 35 prekršajnih naloga u iznosu od 74.610,00 KM riješeno je na sudskom odlu ivanju.

Razmatraju i tabelarni prikaz usporednih pokazatelja inspekcijskog nadzora Inspektorata za 2014. godinu i za isti period 2013. godine, konstatuje se da je u 2014. godini izvršeno ukupno 3.474 inspekcijske kontrole, a što je 60 kontrola više u odnosu na isti period 2013. godine, ili procentualno iskazano 1,76 % više. U 2014. godini urednih kontrola je bilo 3.125, što je za 34 kontrole ili 1,10 % više u odnosu na 2013. godinu. U 2014. godini u 322 slu aju subjekti nadzora bili su u prekršaju, a što je za 58 ili 21,97 % više u odnosu na 2013. godinu. Izre eno je 7 zabrana, što je za 10 ili 58,8 % manje u odnosu na 2013. godinu. Izdato je 198 rješenja o otklanjanju nedostataka, ili 46 rješenja, odnosno 30,26 % više u odnosu na isti period 2013. godine. U 2014. godini od strane Inspektorata, izre eno je 151 sankcija, što je za 19 sankcija, ili za 14,39 % više u odnosu na isti period 2013. godine.

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora inspektorata u izvještajnom periodu je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspekcija u sastavu inspektorata kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izre enih upravnih i drugih mjera, kako slijedi.

1.2.2. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

U izvještajnom periodu 01.01.–31.12.2014. godine Inspektorat je obavljao inspeksijski nadzor iz oblasti urbanizma i građevinarstva, zaštite okoline i prirode, elektroenergetskih i termoeenergetskih postrojenja sa šest izvršilaca kako slijedi:

- 1 glavni inspektor inspektorata;
- 1 urbanističko – građevinski inspektor;
- 3 elektroenergetski inspektora;
- 1 inspektor zaštite okoline i prirode.

Za ovaj inspektorat bitno je napomenuti, da su postupaju i inspektori u izvještajnom periodu proveli ukupno 21 dan, ili 168 radnih sati, na bolovanju.

Svih 6 inspektora ispunjavaju uslove propisane Zakonom o državnoj službi u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06 i 04/12), Zakonom o inspekcijama FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14), Zakonom o inspekcijama TK ("Sl. novine TK", prečišćeni tekst broj: 10/12) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, u pogledu stručne spreme, položenog stručnog upravnog ispita i potrebnog radnog staža u struci, što je potvrdila Agencija za državnu službu nakon izvršene revizije, kao i prilikom prijema zaposlenika u radni odnos.

U izvještajnom periodu inspektori su vršili redovne preglede i kontrole kao i preglede na osnovu pismenih zahtjeva stranaka. Prema djelatnostima, kontrolisana su pravna i fizička lica, koja obavljaju djelatnost u oblasti industrije, građevinarstva, proizvodnje, distribucije i potrošnje električne energije i u oblasti zaštite okoline i prirode.

U svim slučajevima gdje su inspektori utvrdili nepravilnosti preduzete su odgovarajuće mjere u skladu sa zakonima iz spomenutih oblasti. U izvještajnom periodu glavni inspektor je u ime Inspektorata sačinio: 70 odgovora strankama – fizička lica, 62 odgovora strankama – pravno lice o izvršenim inspeksijskim nadzorima, a prema upućenim zahtjevima.

U okviru ovog Inspektorata u izvještajnom periodu egzistirale i radile su:

- Urbanističko-građevinska inspekcija;
- Inspekcija zaštite okoline i prirode;
- Elektroenergetski inspekcija;
- Termoeenergetski inspekcija.

U izvještajnom periodu, poslove termoeenergetske inspekcije, a na zahtjev korisnika termoeenergetskih postrojenja, obavljao je samo Glavni kantonalni inspektor Inspektorata, koji ne može blagovremeno udovoljiti svim zahtjevima korisnika termoeenergetskih postrojenja, te je hitno potrebno da Vlada Tuzlanskog kantona dozvoli prijem minimalno jednog Kantonalnog termoeenergetskog inspektora, tim prije što je Glavni kantonalni inspektor Inspektorata, pored redovnih poslova, a nakon uvođenja elektronskog evidentiranja inspeksijskog nadzora, dobio i dodatne poslove planiranja, kreiranja i izdavanja naloga za inspeksijski pregled svake inspekcije, u okviru ovog Inspektorata u skladu sa modulom planiranih inspeksijskih nadzora.

1.2.2.1. Programski dio Kantonalne urbanisti ko – gra evinske inspekcije

U izvještajnom periodu urbanisti ko – gra evinska inspekcija poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakon o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10 i 75/13);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakon o gra evinskim proizvodima ("Sl. novine FBiH", broj: 78/09);
- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 02/06, 72/07, 32/08, 04/10, 13/10 i 45/10);
- Zakon o prostornom ure enju i gra enju TK ("Sl. novine TK", broj: 06/11, 04/13 i 15/13);
- Zakon o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgra enih gra evina ("Sl. novine TK", broj: 03/06, 01/07, 05/08 i 10/11);
- Zakon o rudarstvu TK ("Sl. novine TK", broj: 14/11);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve urbanisti ko – gra evinske inspekcije u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu, ostvareni u potpunosti po podnesenim zahtjevima stranaka, a redovni inspeksijski nadzori kako su i planirani.

U izvještajnom periodu urbanisti ko – gra evinska inspekcija izvršila je ukupno 212 pregleda, što je više za 49 pregleda ili procentualno 30,1 % u odnosu na isti period u 2013. godini. Od toga je izvršeno 146 redovnih pregleda, 11 pregleda po predstavkama i 55 kontrolnih pregleda. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 189 urednih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 77 pregleda ili procentualno 68,8 % više, u 23 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 21 pregled ili procentualno 47,7 % manje.

Na podru ju Tuzlanskog kantona izre ene su upravne mjere, kako slijedi:

1. Izdato je 1 rješenje o zabrani ugradnje i distribucije gra evinskih proizvoda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 2 rješenja ili procentualno 66,7 % manje,
2. Izdato je 21 rješenje o otklanjanju nedostataka, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 21 rješenje ili procentualno 48,8 % manje,
3. Izdat je 1 zaključak o nenadležnosti.

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine urbanisti ko – gra evinska inspekcija na prostoru Tuzlanskog kantona izrekla je ukupno 23 upravne mjere.

4. Ishod preduzetih upravnih mjera :

- na osnovu izdatih zabrana u ranijem periodu u 2 slu aja su otklonjeni nedostaci;
- na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 52 pregleda otklonjeni su nedostaci, u koje spadaju i kontrolni pregledi po ranije izdatim rješenjima za otklanjanje nedostataka.

5. Preduzete mjere – sankcije :

- > izdat je 1 prekršajni nalog u iznosu od 1.000,00 KM, što je u odnosu na 2013. godinu, manje za 1 prekršajni nalog ili procentualno 50,0 % manje, a isti se vode u registru nepla enih kazni u vrijeme izrade tabelarnog pregleda inspeksijskih nadzora.

U izvještajnom periodu urbanisti ko – gra evinska inspekcija je obavila i 3 radno konsultativnih sastanaka sa predstavnicima organizacija i drugim subjektima nadzora oko realizacije programskih ciljeva, kao i primjene

zakonske regulative, naročito podzakonskih akata koji se odnose na oblast građevinske i građevinskih proizvoda. Pored toga, urbanističko – građevinska inspekcija je prisustvovala obuci i edukaciji koje je organizovala Kantonalna uprava za inspekcijske poslove prema Programu rada za 2014. godinu. Prisustvo stručnim seminarima nisu ostvarena zbog veoma malog organizovanja istih iz oblasti prostornog uređenja i građevinske, kao i nedostatka sredstava u budžetu TK za ove namjene. Izvršena je edukacija u oblasti upravnog postupka pod nazivom „Edukacija voditelja upravnih postupaka i inspektora u BiH“, organizovana od strane Agencije za državnu službu FBiH, u Tuzli a pod pokroviteljstvom Evropske unije.

Veći dio aktivnosti urbanističko – građevinske inspekcije je bio usmjeren na pregled proizvodnje i primjene građevinskih proizvoda i u izvještajnom periodu je ostvaren sljedeći broj pregleda:

- 135 pregleda u oblasti proizvodnje i primjene građevinskih proizvoda;
- 10 pregleda u oblasti niskogradnje – ceste i cestovni objekti;
- 26 pregleda u oblasti niskogradnje – instalacije;
- 15 pregleda u oblasti niskogradnje – vodozahvati;
- 23 pregleda u oblasti visokogradnje – proizvodni objekti;
- 2 pregled u oblasti gradnje - putni zaštitni pojas;
- 1 pregled u oblasti prostornog planiranja.

U skladu sa Planom i programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona, urbanističko-građevinska inspekcija je u izvještajnom periodu vršila kontinuirani inspekcijski nadzor vezan za primjenu propisa iz oblasti proizvodnje i ugradnje građevinskih proizvoda kod pravnih i fizičkih lica na području Tuzlanskog kantona. S tim u vezi, jedan od najvećih problema uočen na terenu u izvještajnom periodu je vezan za nadzor ove inspekcije u oblasti proizvodnje i primjene građevinskih proizvoda, odnosno certificiranja i atestiranja građevinskih proizvoda koji se ugrađuju u građevinske objekte. Problem je kompleksan i uključuje više faktora koji utiču na provođenje odredbi propisanih Zakonom o građevinskim proizvodima ("Sl. novine FBiH", broj: 78/09), Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj: 02/06, 72/07, 32/08, 04/10, 13/10 i 45/10) i pravilnicima donesenim na osnovu navedenih zakona, koje odredbe propisuju na inakreditiranih tijela (Instituta) koja vrše certifikaciju proizvođača i distributera građevinskih proizvoda, te na inispitivanja i atestiranje građevinskih proizvoda, kao i upotrebu, odnosno ugradnju građevinskih proizvoda i obaveze proizvođača i distributera građevinskih proizvoda.

Navedeni zakoni i pravilnici su usklađeni sa Evropskim propisima i standardima za certificiranje i atestiranje građevinskih materijala u cilju osiguravanja kontrole kvalitete građevinskih proizvoda i omogućavanja plasmana domaćih proizvoda na tržište EU.

Međutim, zbog određenih problema, a koji proizlaze iz razloga koje možemo okarakterisati kao razloge objektivne i subjektivne prirode, implementacija pojedinih odredbi iz navedenih zakona i pravilnika na području cijele Bosne i Hercegovine, pa tako i na području Tuzlanskog kantona, nije u potpunosti moguća.

Naime, u Bosni i Hercegovini postoji jedno akreditovano tijelo (Institut "GIT" d.o.o. Tuzla) za izdavanje certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje, ali samo za pojedine grupe građevinskih proizvoda i to za cement, beton i proizvode od betona, zidne opeke, agregate za beton, betonsa porama (siporex) i termoizolacione proizvode od mineralne vune i ekspaniranog polistirena (stiropor). Za ostale grupe i vrste građevinskih proizvoda, na području Bosne i Hercegovine, ne postoji akreditovano tijelo (Institut) za izdavanje certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje, a koje je uslov proizvođača u proizvodnji građevinskih proizvoda. Na području Tuzlanskog kantona značajan broj proizvođača građevinskih proizvoda odnosi se na proizvodnju građevinskih praškastih ljepljiva za keramiku i fasade, gotovih praškastih maltera na bazi cementa i PVC i Al bravarije, a koji zbog nepostojanja akreditovanih tijela ne mogu biti certificirani.

Takođe, na području BiH postoji određeni broj akreditovanih tijela (Instituta) za laboratorijska ispitivanja odnosno atestiranja građevinskih proizvoda, a koja pokrivaju samo određeni broj grupa građevinskih proizvoda, kao što su ispitivanja i uzorkovanja cementa, prirodnog kamena, kamenog agregata, asfalta, betona i proizvoda od betona, crepova, opeka, blokova i ploča, armaturnih željeza i čelika, građevinskih praškastih ljepljiva i morta na bazi cementa i toplotno – izolacionih proizvoda od ekspaniranog i ekstrudiranog polistirena (stiropor i stirodur). Za ostale grupe građevinskih proizvoda (bravarija, termo i hidroizolacioni materijali i dr.) osim za protivpožarnost, ne postoje akreditovana tijela za laboratorijska ispitivanja i uzorkovanja, na osnovu kojih bi se izdavala atestna dokumentacija za građevinske proizvode. Razlog takvog stanja su velika finansijska ulaganja za tehničku i kadrovsku opremljenost, propisane odredbama navedenih zakona i pravilnika, odnosno Evropskim standardima, za akreditovana tijela (Institute).

Jedan od problema primjene navedenih zakona i propisa jeste i taj što su isti doneseni na nivou entiteta, što dalje stvara probleme u kontroli kvaliteta građevinskih proizvoda u smislu plasmana građevinskih proizvoda iz entiteta RS, te drugih država, preko distributera građevinskih proizvoda, liju kontrolu kvaliteta građevinskih proizvoda, a prema odredbama Zakona o građevinskim proizvodima ("Sl. novine FBiH", broj: 78/09), vrši Federalna tržišna inspekcija.

Rezultat toga je plasman velikog broja građevinskih proizvoda na području Tuzlanskog kantona, koji nisu atestirani na način regulisan propisima Federacije BiH, a koji, kao takvi, predstavljaju nelojalnu konkurenciju proizvođača građevinskih proizvoda sa područja Tuzlanskog kantona.

Probleme u nadzoru urbanističko-građevinske inspekcije iz oblasti proizvodnje i ugradnje građevinskih proizvoda na području TK uzrokuje i neupućenost proizvođača građevinskih proizvoda, izvođača građevinskih objekata pa čak i projekatara i nadzora nad gradnjom, u odredbe propisane navedenim zakonima i pravilnicima, a vezane za obaveze istih u proizvodnji i ugradnji građevinskih proizvoda.

Rezultat toga je tehnička i kadrovska neopremljenost proizvođača građevinskih proizvoda u skladu sa odredbama navedenih zakona i pravilnika, odnosno Evropskih standarda. Tehničko prilagođavanje proizvođača zahtijevanim standardima, odnosno opremanje i modernizacija sredstava rada, iziskuje značajna materijalna sredstva, te bi represivna primjena obaveza iz odredbi navedenih zakona i pravilnika rezultirala zatvaranjem velikog broja proizvođača građevinskih proizvoda na području Tuzlanskog kantona,

Problem se dodatno usložnjava prestankom važenja tehničkih propisa i tehničkih specifikacija za betonske i armiranobetonske konstrukcije. Naime, odredbom člana 12. stav 1. Pravilnika o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u betonske konstrukcije ("Sl. novine FBiH", broj: 72/08), donesenim na osnovu Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, određeno je da se dana 31.12.2010. godine prestaju primjenjivati dijelovi priznatih tehničkih propisa koji se odnose na betonske konstrukcije, sadržani u:

- Pravilniku o tehničkim normativima za beton i armirani beton ("Sl. list SFRJ", broj: 11/87);
- Pravilniku o tehničkim mjerama i uvjetima za prenapregnuti beton ("Sl. list SFRJ", broj: 51/71);
- Pravilniku o tehničkim normativima za beton i armirani beton spravljen s prirodnom i umjetnom lakoagregatnom ispunom ("Sl. list SFRJ", broj: 15/90);
- Naredbi o obaveznom atestiranju podataka za beton ("Sl. list SFRJ", broj: 34/85);
- Naredbi o obaveznom atestiranju frakcionisanog kamenog agregata za beton i asfalt ("Sl. list SFRJ", broj: 41/87);
- Tehničkim propisima i tehničkim specifikacijama na primjenu kojih upućuju priznati tehnički propisi iz alineje 1.,2.,3.,4. i 5. stava 1. člana 12. Pravilnika o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u betonske konstrukcije ("Sl. novine FBiH", broj: 72/08).

Međutim, gore navedeni propisi su sa danom 31.12.2010. godine prestali da važe u dijelu koji se odnose na betonske konstrukcije, a do današnjeg dana nisu doneseni novi tehnički propisi i tehničke specifikacije za betonske i armiranobetonske konstrukcije, na osnovu kojih se izrađuje i izdaje projektno – tehnička dokumentacija. Rezultat navedenog, doveo je do toga da na prostoru Federacije BiH, pa tako i na području Tuzlanskog kantona, ne postoji mogućnost izrade i izdavanja projektno-tehničke dokumentacije vezane za betonske i armiranobetonske konstrukcije, a koji su sastavni dio skoro svakog građevinskog objekta. Takođe, to znači i da odobrenja za građenje (građevinske dozvole) izdata od 01.01.2011. godine na području Federacije BiH nisu u skladu sa trenutno važećim zakonskim propisima, jer je projektno-tehnička dokumentacija sastavni dio odobrenja za građenje.

Izlaz iz ovakve situacije vidimo u izmjeni zakonske regulative koja reguliše proizvodnju, distribuciju i primjenu građevinskih proizvoda, a prije svega izmjene na način certificiranja akreditiranih tijela, te donošenje ujednačenih odredbi na nivou cijele Bosne i Hercegovine, koje bi harmonizirano, u skladu sa realnim mogućnostima, uvodile propise i standarde koji prate Evropske direktive o građevinskim proizvodima i tako omogućile "bezbolnije" prilagođavanje institucija, proizvođača i distributera standardima u proizvodnji i primjeni građevinskih proizvoda.

S tim u vezi, urbanističko – građevinska inspekcija je zajedno sa Rudarskim institutom Tuzla, Građevinskim fakultetom u Sarajevu (Institut za materijale i konstrukcije), Građevinskim fakultetom sveučilišta u Mostaru i Arhitektonsko građevinskim fakultetom Banja Luka, pokušala organizirati Okrugli sto na temu "Implementacija Pravilnika o tehničkim propisima za građevinske materijale koji se ugrađuju u betonske konstrukcije, uvođenje Evropskih normi i akreditacija laboratorija za građevinske materijale u Federaciji Bosne i

Hercegovine", a s ciljem upoznavanje u esnika u gra enju sa važe im propisima, evropskim normama i ciljevima uvo enja novih propisa i donošenjem prijedloga za izmjenu zakonske regulative za proizvodnju, distribuciju i primjenu gra evinskih proizvoda, a koja bi u skladu sa realnim mogućnostima, uvođila propise i standarde koji prate Evropske direktive o gra evinskim proizvodima. Me utim, do realizacije navedenog projekta nije došlo zbog nedostatka potpore nadležnog federalnog ministarstva i finansijskih sredstava koje iziskuje organiziranje takvog skupa.

U nadzoru urbanisti ko – gra evinske inspekcije iz oblasti prostornog ure enja i gra enja, u izvještajnom periodu, nije utvrdila ve e nedostatke iz oblasti prostornog ure enja i gra enja, odnosno nelegalnu gradnju gra evina ili zahvata u prostoru a koji su u njenoj nadležnosti. Pretpostavka je da je rezultat takvog stanja na terenu injenica da su u nadležnosti KUIP-a TK-a gra evinski objekti zna ajnijih i ve ih investicija, te se vlasnici, odnosno investitori ne upuštaju u ilegalnu gradnju.

Utr eni nedostaci iz navedenih oblasti, odnose se prvenstveno na upotrebu, odnosno na redovno održavanje postoje ih objekata i infrastrukture, nastalih zbog manjka finansijskih sredstava za njihovo redovno održavanje. To se prevashodno odnosi na upotrebu i održavanje gra evina javnog karaktera i od op eg interesa a koje se nalaze na podru ju izme u dvije op ine. Konkretni primjer navedene problematike, urbanisti ko-gra evinska inspekcija je uo ıla na podru ju izme u op ina Živinice i Banovi i na lokalitetu Zla a, odnosno na mostu na rijeci Oskovi koji je sastavni dio nekategorisane ceste zavedene kao šumski put. Naime, navedeni objekat je u zna ajnoj mjeri dotrajavao i izgubio svoju funkcionalnost ime je ugrožen zna ajan saobra ajni promet koji se preko istog odvija, a time i ljudski životi. Takvo stanje rezultiralo je prije svega neadekvatnim održavanjem mosta od strane suvlasnika, u ovom sluaju op ina Živinice i Banovi i kao i zainteresiranih strana, odnosno zna ajnijih korisnika navedenog nekategorisanog puta i samoga mosta kao što su JP "Šume Tuzlanskog kantona" d.d. Kladanj, hotel "Zla a", JP "Vodovod" d.o.o. Banovi i i drugi. Obzirom da se radi o problemu na putnom pravcu od zna aja za kanton, zavedenom samo kao nekategorisani šumski put a jedini je kolski pristup podru ju Zašti enog pejzaža "Konjuh", na inicijativu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK-a, održani su radni sastanci u Ministarstvu prostornog ure enja i zaštite okolice TK-a koje je uzelo u eše u smislu posrednika izme u suvlasnika i svih zainteresiranih strana u svrhu što efikasnijeg rješavanja navedenog problema, odnosno izgradnje novog mosta. S tim u vezi, suvlasnici kao i zainteresirane strane (korisnici) su poduzeli odre ene aktivnosti vezane za izgradnju novog mosta na mjestu starog mosta, u vidu pribavljanja urbanisti ke saglasnosti i u kona nici, od jedanaestog mjeseca, pribavljanje i odobrenja za gra enje.

Urbanisti ko – gra evinska inspekcija, vezano za navedenu problematiku, je izvršila utvr ivanje injeni nog stanja tehni kog svojstva mosta kao i utvr ivanje nosioca prava vlasništva mosta, a u svrhu poduzimanja mjera otklanjanja opasnosti za siguran saobra aj, zaštitu imovine i ljudskih života. S tim u vezi, suvlasnicima mosta, odnosno op inama Živinice i Banovi i, od strane ove inspekcije, izdata je upravna mjera za poduzimanje radnji obilježavanja mosta kao ruševnog. Na osnovu izdate upravne mjere, op ina Živinice i Banovi i, poduzele su radnje zaštite, kao što su: obilježavanja mosta kao opasnog, postavljanje saobra ajnih znakova „Zabrana saobra aja u oba smjera“, postavljanja nasipa od kamenog agregata u vidu barijere, kao zapreke za odvijanje saobra aja motornim vozilima. Me utim, i nakon poduzimanja navedenih radnji, uo en je prelazak odre enog broja neodgovornih voza a osobnim automobilima preko ruševnog mosta.

Mišljenja smo da na navedenom putnom pravcu na lokalitetu Zla a u skorijoj budu nosti može do i do sli nih problema na drugim mostovima, a koji su na podru ju dvije op ine, ako se ne poduzmu mjere adekvatnog održavanja objekata. Tako e, mišljenja smo da je prije svega neophodno izvršiti kategorizaciju navedenog putnog pravca i staviti ga u nadležnost JU Direkcije regionalnih cesta TK-a.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora urbanisti ko – gra evinske inspekcije je iskazan u tabeli kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izre enih upravnih i drugih mjera.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva urbanisti ko - gra evinske inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.2.2. Programski dio Kantonalne inspekcije zaštite okoline i prirode

U izvještajnom periodu inspekcija zaštite okoline i prirode poslove inspekcijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljedećih propisa:

- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09, 63/10 i 75/13);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Prečišćeni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o zaštiti okoliša FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03 i 38/09);
- Zakona o zaštiti zraka FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03 i 04/10);
- Zakona o upravljanju otpadom FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03 i 72/09);
- Zakona o zaštiti prirode FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 66/13);
- Zakona o fondu za zaštitu okoliša FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03);
- Zakona o zaštiti od buke FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 110/12);
- Zakona o zaštiti prirode TK ("Sl. novine TK", broj: 10/04);
- Zakona o zaštiti od buke TK ("Sl. novine TK", broj: 10/04);
- Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh" ("Sl. novine TK", broj: 13/09 i 08/14);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve inspekcije zaštite okoline i prirode u programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti ostvareni u potpunosti po podnesenim zahtjevima stranaka, a redovni inspekcijski nadzori kako su i planirani u odnosu na broj izvršilaca inspekcije zaštite okoline i prirode.

U izvještajnom periodu inspekcija zaštite okoline i prirode izvršila je ukupno 286 pregleda, što je identičan broj pregleda u odnosu na isti period u 2013. godini. Od ukupnog broja izvršenih pregleda, izvršena su 132 redovna pregleda, 26 pregleda po predstavkama i 128 kontrolnih pregleda. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 179 urednih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godinu, više za 4 pregleda ili procentualno 2,3 % više, u 105 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 17 pregled ili procentualno 19,3 % više, a u 2 slučaja su neizvršeni pregledi, a zbog nenadležnosti su sačinjene službene zabilješke i predmeti prosljeđeni nadležnim inspekcijama.

Na području Tuzlanskog kantona izrečene su upravne i druge mjere, kako slijedi:

1. Izvršeno je 1 prečišćenje gradilišta u zaštićenoj zoni pejzaža "Konjuh", što je isto u odnosu na isti period 2013. godine;
2. Izdato je 1 rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti (zabrana gradnje u zaštićenom području pejzaža "Konjuh"), što je isto u odnosu na isti period 2013. godine;
3. Izdato je 102 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 20 rješenja ili procentualno 24,4 % više;

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine inspekcija zaštite okoline i prirode na prostoru Tuzlanskog kantona izrekla je ukupno 104 upravnih mjera i akata.

4. Ishod preduzetih upravnih mjera :
  - > na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u ranijem periodu i obavljenih kontrolnih pregleda u 125 slučajeva otklonjeni su nedostaci, a u 2 pregleda nedostaci nisu otklonjeni dok za ostala izdata rješenja od strane inspekcije nisu protekli rokovi za izvršenje;
5. Preduzete mjere – sankcije :
  - > izdata su 4 prekršajna naloga u iznosu od 5.602,00 KM, što je u odnosu na 2013. godinu, manje za 5 prekršajni nalog ili procentualno 55,6 % manje, a isti se vode u registru neplaćenih kazni u vrijeme izrade tabelarnog pregleda inspekcijskih nadzora.

U izvještajnom periodu inspekcija je prisustvovala obuci i edukaciji koje je organizovala Kantonalna uprava za inspeksijske poslove prema Programu rada za 2014. godinu. Izvršena je edukacija u oblasti upravnog postupka pod nazivom „Edukacija voditelja upravnih postupaka i inspektora u BiH“, organizovana od strane Agencije za državnu službu FBiH, u Tuzli a pod pokroviteljstvom Evropske unije. Inspekcija je prisustvovala završnoj konferenciji na projektu „ istim zrakom do pozitivnih klimatskih promjena“ organizovano od strane Centra za ekologiju i energiju organizovano u Tuzli, i okruglom stolu (javna rasprava) na temu Kantonalnog plana upravljanja otpadom TK i Kantonalnog plana zaštite okoliša.

U izvještajnom periodu obavljali su se pregledi u: energetske industriji, metalnoj industriji, upravljanju otpadom, ekstraktivnoj industriji, drvnoj i papirnoj industriji i dr., a u izvještajnom periodu je ostvaren sljedeći broj pregleda:

- 126 pregleda u energetske industriji i izdato 51 rješenje o otklanjanju nedostataka;
- 9 pregleda u hemijskoj industriji i izdato 3 rješenje o otklanjanju nedostataka;
- 14 pregleda u metalnoj industriji i izdata 6 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 2 pregled u mineralnoj industriji;
- 5 pregleda u kožarskoj industriji i izdata 2 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 32 pregled upravljanja otpadom i izdato 9 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 19 pregleda u ekstraktivnoj industriji i izdato 6 rješenje o otklanjanju nedostataka;
- 23 pregleda u oblasti poljoprivrede i šumarstva i izdato 4 rješenja o otklanjanju nedostataka ;
- 29 pregleda u drvnoj i papirnoj industriji i izdato 8 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 7 pregleda u tekstilnoj industriji i izdato 3 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 5 pregleda u kožarskoj industriji i izdato 2 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 17 pregleda u prehrambenoj industriji i izdato 7 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 3 pregleda u ostalim oblastima i izdato 1 rješenja o otklanjanju nedostataka i izvršeno 1 pe a enje objekta.

U izvještajnom periodu jedan od najvećih problema vezano za nadzor ove inspekcije predstavljala su javna komunalna preduzeća kojima je povjereno upravljanje otpadom, a koja i dalje nemaju potrebnu dokumentaciju za rad (eli, Teo i Kalesija). Obrazloženje istih je da imaju neriješene imovinsko-pravne odnose vezano za lokaciju gdje se nalaze deponije, a vezano za to i nepodnesene planove aktivnosti za izdavanje okolinske dozvole za postojeće lokacije i kao neriješene probleme vezane za izgradnju regionalne deponije na TK, neusaglašenost zakona o otpadu i podzakonskih akata. Prema posljednjim informacijama općine eli i Teo bi trebale da odvoze otpad na Bijeljinsku deponiju, ali da zbog troškova to nisu u mogućnosti raditi, te se odlaganje i dalje vrši na starim lokacijama, a dok općina Kalesija čeka da se završi izgradnja deponije na Crnom vrhu (Zvornik) gdje bi na osnovu ugovora odlagala svoj komunalni otpad.

Ostale općine na području TK su predale Planove aktivnosti i Planove upravljanja otpadom za postojeće deponije Federalnom ministarstvu okoliša i turizma Sarajevo, a razlog predavanja potrebnih dokumenata Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, a ne Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okolice TK, je količina dnevnog odlaganja otpada više od 10 tona/dan, a što je regulisano članom 4. tačka d. stav 31. podstav 3. Pravilnika o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (“Sl. novine FBiH”, broj: 19/04).

Pored ovog problema veliki problem predstavljalo je i zbrinjavanje otpada životinjskog porijekla (farme pilića i klaonice), koji se u izvještajnom periodu uglavnom odlagao na deponijama komunalnog otpada, s tim da se za vrijeme proljetnih poplava izvezio i uništavao u susjednu republiku Srbiju (Inčija-spalionica). Na području Tuzlanskog kantona je nabavljena jedna pokretna spalionica manjeg kapaciteta i ista se ne koristi zbog nedostatka upotrebne dozvole a u vlasništvu je privatnog lica.

Dakle, bez obzira da li postojeće lokacije za deponije zadržati (reciklažni centri ili Centri upravljanja otpadom) ili se iste zatvoriti, one se u svakom slučaju moraju sanirati i dovesti u stanje u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i njegovim provedbenim propisima.

Takođe, jedan od problema u nadzoru ove inspekcije kod subjekata nadzora je usložnjavanje postupka pribavljanja okolinske dozvole za rad postrojenja, a sastoji se u predavanju dokumentacije Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okolice TK (za okolinsku dozvolu), predavanju dokumentacije Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK (za vodne uslove) kao i Agenciji za vodno područje rijeke „Save“ Sarajevo, a što je “uslov” kod oba Ministarstva.

Tako e, uo eno je da okolinske dozvole koje izdaje Ministarstvo prostornog ure enja i zaštite okoline TK, su u nedovoljnoj mjeri obra ene, neujedna ene i ponekad nisu u skladu sa IPPC direktivom i ne prate postoje e BAT tehnike.

Tako e, jedan od problema u nadzoru ove inspekcije kod subjekata nadzora je i obaveza dostavljanja godišnjeg izvještaja zaga iva a do 30.06. teku e godine za prethodnu godinu u elektronskoj verziji za objekte B–tipa (kantonalni nivo), a na osnovu Zakona o zaštiti okoliša FBiH (“Sl. novine FBiH”, broj: 33/03 i 38/09). Me utim, subjekti nadzora nisu u mogu nosti izvještaje dostavljati u elektronskoj verziji zbog neobu enosti ispunjavanja tabelarnih pregleda kao i zbog neispravnosti softvera za prijem elektronskih podataka.

Tako e, veliki problem u radu inspektora zaštite okoline i prirode je i pored postojanja dovoljnog broja stru nih i ovlaštenih institucija za mjerenje štetnih polutanata, injenica da se za ovu svrhu izdvajaju simboli na finansijska sredstva na svim nivoima vlasti, tako da se uglavnom reaguje “ad hoc” i mjerenja štetnih polutanata se vrše uglavnom kod postojanja sumnje na akcidentnu odnosno incidentnu situaciju. Postoje a oprema za monitoring pri resornom kantonalnom Ministarstvu prostornog ure enja i zaštite okoliša vrši kontinuirano mjerenje, ali samo na osnovne polutante, tako da glavni zaga iva i Tuzlanskog kantona uglavnom nisu pod nadzorom, s obzirom da oni vrše emisiju složenih aromatskih, ugljikovodoni nih i ostalih sli nih spojeva.

Na osnovu izvršenog “hitnog” pregleda u 2012. godini, a radi kona nog zbrinjavanja opasnog otpada (živa i kruks-HAK I), inspekcija je u 2012. godini izdala zabranu rada na sje enju i rušenju objekata pogona “Nahlorata”, pogona „Elektroliza”, pogona „Solana” i pogona „Kaporita”, mada je u redovnim okolnostima na osnovu zakonske regulative nadzor nad radom ovih postrojenja u nadležnosti Federalne inspekcije zaštite okoliša. U me uvremenu predstavnici ORGANIKE BH d.o.o. SARAJEVO (HAK I) su obezbijedili okolinsku dozvolu za rušenje objekata br: UP-I-05/2-23-11-43/13-D od 09.07.2013.godine izdata od Ministarstva okoliša i turizma kao i Rješenje o odobrenju za rušenje objekata br: UPI/03-23-2-328/13-ID od 24.02.2014.godine dato od Ministarstva prostornog ure enja Sarajevo. Kako su ispunjeni preduslovi za rušenje izvršeno je skidanje pe ata i traka 27.08.2014.godine uz prisustvo obezbje enja odnosno radnika SECURITAS d.o.o. Mostar PJ TUZLA. Ugovorom je tako e bilo predvi eno da se otpad pakuje i izvozi na zbrinjavanje u zemlje EU direktno sa lokaliteta navedene firme ali su aktivnosti prekinute na zahtjev radnika Poliolchema d.o.o. Tuzla te zakazan sastanak kod Premijera Vlade 02.09.2014.godine kada je odlu eno da se obustavljaju sve aktivnosti u krugu ORGANICA BH d.o.o. SARAJEVO (košenje i održavanje kruga, uklanjanje 120 buradi sa otpadnom živom iz pogona „elektrolize” kao i ostale aktivnosti) do daljnjeg dok se neizvrši dogovor oko nastalih potraživanja radnika. O svim aktivnostima obaviješten je MUP-TK kao i ostale zainteresirane strane u postupku.

Kroz praksu se pokazalo da Federalna inspekcija zaštite okoliša (u ijoj su nadležnosti uglavnom ve i pogoni kao: Dita, Polihem, Rudnici uglja i soli, GIKIL, SISECAM, FCL, Kamenolomi, Asfaltne baze itd.) prilikom akcidenata, zbog teritorijalne udaljenosti od zaga iva a, vrlo sporo reaguje jer dok ista do e iz Sarajeva u kontrolu, pro e duži vremenski period, tako da uzroci zbog kojih je došlo do akcidenta nisu relevantni i ne može se utvrditi uzrok i vrsta zaga enja vode, zraka ili tla, a kantonalna inspekcija iz ove oblasti nema ovlaštenja ni mandat za kontrolu i postupanje prema prekršiocima. Osim toga, na prostoru cijele FBiH su zaposlena samo tri izvršioaca na mjestu federalnog inspektora zaštite okoliša, što dodatno usložnjava ovaj problem.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspekcije zaštite okoline i prirode je iskazan u tabeli kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izre enih upravnih, prekršajnih i drugih mjera.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva inspekcije zaštite okoline i prirode koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.2.3. Programski dio Kantonalne elektroenergetske inspekcije

U izvještajnom periodu elektroenergetska inspekcija poslove inspekcijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10 i 75/13);
- Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj 35/09);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o elektroenergetskoj inspekciji TK ("Sl. novine TK", broj: 4/03 i 4/08),
- Zakona o elektri noj energiji FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 66/13);
- Opštih uslova za isporuku elektri ne energije ("Sl. novine FBiH", broj: 35/08 i 81/08);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve elektroenergetske inspekcije u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti ostvareni u potpunosti po podnesenim zahtjevima stranaka, a redovni inspekcijski nadzori kako su i planirani.

U izvještajnom periodu elektroenergetska inspekcija izvršila je ukupno 1056 pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 27 pregleda ili procentualno 2,5 % manje. Od toga je izvršeno 659 redovnih pregleda, 49 pregled po predstavkama, 309 kontrolnih pregleda i 39 pregleda na osnovu zahtjeva stranaka. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 734 urednih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 12 pregleda ili procentualno 1,6 % manje, u 318 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 16 pregleda ili procentualno 4,8 % manje, a u 4 slu aju se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti pregledi, te je sa injena službena zabilješka.

Na podru ju Tuzlanskog kantona izre ene su upravne mjere, kako slijedi:

1. Izdato je 1 rješenje o zabrani upotrebe elektroenergetskih objekata/postrojenja;
2. Izdato je 9 rješenja o zabrani gradnje objekata oko elektroenergetskih objekata i postrojenja, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 5 zabrana ili procentualno 33,3 % manje;
3. Izdato je 310 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je manje za 6 rješenja u odnosu na isti period u 2013. godini, ili procentualno 1,9 % manje;
4. Izre eno je ukupno 63 ostalih mjera, akata i to:
  - izdato je 39 saglasnosti na podnesenu tehni ku dokumentaciju i tom prilikom na budžet TK upla ena su sredstva po osnovu kantonalnih administrativnih taksi u iznosu od 1.950,00 KM;
  - izdato je 8 upozorenja na obavezu primjene zakonskih propisa;
  - izdato je 10 zaklju aka o produženju roka izvršenja rješenja;
  - izdato je 6 ostalih zaklju aka.

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014. do 31.12..2014. godine elektroenergetska inspekcija na prostoru Tuzlanskog kantona izrekla je ukupno 384 upravnih mjera.

5. Ishod preduzetih upravnih mjera :
  - na osnovu izdatih zabrana u ranijem periodu u 10 slu aja su otklonjeni nedostaci;
  - na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 298 pregleda otklonjeni su nedostaci.
6. Preduzete mjere – sankcije :
  - > izdata su 3 prekršajna naloga u iznosu od 2.402,00 KM, što je u odnosu na 2013. godinu, manje za 13 prekršajni nalog ili procentualno 81,3 % manje, a isti se vode u registru nepla enih kazni u vrijeme izrade tabelarnog pregleda inspekcijskih nadzora.

U izvještajnom periodu elektroenergetska inspekcija je obavila i 4 radno konsultativna sastanaka sa elektrodistributivnim organizacijama i drugim subjektima nadzora oko realizacije programskih ciljeva kao i dogovora u izradi planova u narednom periodu. Pored toga, elektroenergetska inspekcija je prisustvovala obuci i edukaciji koje je organizovala Kantonalna uprava za inspeksijske poslove prema Programu rada za 2014. godinu. Prisustvo stru nim seminarima nisu ostvarena zbog veoma malog organizovanja istih iz te oblasti kao i nedostatka sredstava u budžetu TK za ove namjene.

Dio aktivnosti elektroenergetske inspekcije je bio usmjeren na pregled potroša a elektri ne energije a prema Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09), odnosno na pregled ispunjavanja minimalno-tehni kih uslova za radne i pomo ne prostore i ukupno je izvršeno 11 pregleda od ega je urednih bilo 6, a u 5 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju.

Iz obaveza proisteklih prema Zakonu o elektroenergetskoj inspekciji TK ("Sl. novine TK", broj: 04/03 i 4/08), i Zakonu o elektri noj energiji FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 66/13), ve i dio aktivnosti elektroenergetske inspekcije u proteklom izvještajnom periodu odnosio se na inspeksijski pregled potroša a elektri ne energije kao i objekata za distribuciju elektri ne energije i kontrolu provo enja redovnog planskog remonta i održavanja elektroenergetskih objekata i postrojenja i tom prilikom izvršeno je 1056 pregleda koji obuhvataju sljede e:

- 326 pregleda trafostanica Podružnice elektrodistribucije Tuzla;
- 117 pregleda trafostanica i srednjenaponskih vodova "tre ih lica";
- 4 pregled proizvo a a elektri ne energije;
- 305 pregleda potroša a elektri ne energije;
- 11 pregleda potroša a elektri ne energije na osnovu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj 35/09);
- 139 pregleda niskonaponske elektrodistributivne mreže, a od toga 47 pregleda niskonaponske mreže javne rasvjete na podru ju TK;
- 32 pregleda novoizgra enih EEO i EEP;
- 8 pregleda SN kablovskih vodova;
- 70 pregleda SN dalekovoda;
- 39 pregleda tehni ke dokumentacije i izdate saglasnosti na istu, a na osnovu koje se planira izgradnja i rekonstrukcija elektroenergetskih objekata / postrojenja.

Nakon provedenih planskih aktivnosti na pregledu srednjenaponske i niskonaponske mreže, može se konstatovati da je relativno zadovoljavaju e stanje, obzirom na veli inu mreže na podru ju Tuzlanskog kantona, s tim da e se i dalje voditi aktivnosti preventivnog inspeksijskog nadzora na ovom planu. Prilikom izvršenih pregleda utvr eno je da je u odnosu na protekli izvještajni period pove an broj pregleda sa urednim nalazima što je rezultat dosadašnjeg angažmana ove inspekcije. Pregledano je ukupno cca 74 km vodova srednjenaponske 10(20) kV mreže i cca 92 km niskonaponske elektrodistributivne mreže na podru ju TK i niskonaponske mreže javne rasvjete na podru ju TK.

Me utim, bitno je napomenuti da je nevrjeme 15. 16. i 17. maja ove godine uveliko usložilo stanje ovih mreža, pogotovo na podru jima op ina Tuzla, Gra anica, Grada ac i Srebrenik, gdje su velike dužine dalekovoda i NN - mreža ugrožene poplavama. U svim op inama izvršeni su pregledi stanja elektrodistributivnih objekata (SN-dalekovoda, NN- mreža i transformatorskih stanica i dr) kako bi se utvrdile posljedice navedenih dešavanja, obezbjedilo pra enje stanja i blagovremeno poduzimale propisane mjere od strane nadležnih službi. Konstatovano je da su tokom trajanja nepogoda preduzimane mjere nadležnih službi na obezbje enju naponskog stanja za potroša e i da je nakon prestanka nepogoda stabilizovano stanje elektroenergetskih objekata i elektroenergetskih postrojenja na podru ju TK ali se saniranju istih ne može pristupiti prije smirivanja i sanacije terena.

Inspektori ove inspekcije su u više navrata postupali po prijavama za ugrožavanja dalekovoda i niskonaponskih mreža izgradnjom ili dogradnjom objekata u trasi. U skladu sa svojim ovlaštenjima inspektori su izdavali rješenja o zabrani gradnje i upotrebe objekata oko EEO (9 rješenja). O svim spornim slu ajevima obaviještene su nadležne op inske inspekcije i zatraženo poduzimanje mjera iz njihove nadležnosti.

Problem onemogu avanja pristupa elektroenergetskim objektima, naro ito niskonaponskim mrežama radi planirane rekonstrukcije, održavanja i otklanjanja kvarova, od strane vlasnika i korisnika zemljišta u proteklom periodu je tako e prisutan, kao i sve eš i zahtjevi vlasnika zemljišta i parcela za uklanjanje – izmještanje uporišta i vodova NN- mreže. Potrebno je napomenuti da su ovi zahtjevi prema inspekciji u ve ini slu ajeva

neosnovani jer se ne radi o tehni koj neispravnosti elektroenergetske mreže nego o neriješenim imovinsko pravnim odnosima i problemati nim odnosima sa susjedima.

U proteklom izvještajnom periodu ova inspekcija je izvršila 39 pregleda tehni ke dokumentacije za izgradnju novih i rekonstrukciju postoje ih elektroenergetskih objekata i postrojenja te izdala 39 potrebnih saglasnosti na tehni ku dokumentaciju, a objekti i postrojenja su u procesu izgradnje i uklju enja u elektroenergetski sistem.

Poja ana izgradnja novih elektroenergetskih objekata i postrojenja ima za cilj poboljšanje naponskih prilika, kvalitetnije i sigurnije snabdijevanje potroša a elektri nom energijom, a primjena novih tehnologija ve u pogonsku stabilnost i tehni ku ispravnost u dužem vremenskom periodu. Tako e, na osnovu dostavljene dokumentacije i izvršenih pregleda novoizgra enih objekata utvr ena je poja ana izgradnja EEP za proizvodnju elektri ne energije iz obnovljivih izvora (fotonaponske elektrane i male hidroelektrane).

Tako e, u proteklom izvještajnom periodu vršena je kontrola redovnog održavanja elektroenergetskih objekata u vlasništvu tre ih lica. Tom prilikom je uo ena injenica da održavanje elektroenergetskih objekata i elektri nih instalacija proizvodnih pogona u ve ini slu ajeva još uvijek nije u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

To se naro ito odnosi na redovno atestiranje opreme i ure aja elektroenergetskih objekata kao i održavanje instalacija, gdje su najviše prisutne prepravke i dogradnje koje nisu pra ene projektno-tehni kom dokumentacijom i nisu vršene u skladu sa propisima i pravilima struke.

Zbog poja anog nadzora i obaveza koje proizlaze za elektroenergetske objekte na osnovu zakona koji regulišu ovu oblast, pravilnika i drugih op ih akata, prisutna je pojava da se veliki broj ovih subjekata nadzora odlu uje da elektroenergetske objekte (trafo stanice) preda na upravljanje i održavanje nadležnim elektrodistributivnim organizacijama.

U sklopu aktivnosti ove inspekcije, proveden je poja ani nadzor na pregledima objekata javne rasvjete na podru ju op ina Tuzlanskog kantona. Tom prilikom je konstatovano šaroliko stanje u pristupu izgradnje i održavanja mreža javne rasvjete na podru ju op ina. U pojedinim op inama sva javna rasvjeta je u vlasništvu op ine koja se brine o održavanju i snosi troškove utrošene elektri ne energije (op ine Tuzla, Lukavac, Živinice, Kladanj i Banovi i), dok u pojedinim op inama i izgradnju i održavanje, kao i pla anje utroška elektri ne energije op ine snose za uže gradsko jezgro, a ostalo je na brizi pojedinih mjesnih zajednica (Srebrenik, Kalesija, Gra anica, Grada ac, Teo ak, Sapna, eli i Doboj Istok).

Bitno je napomenuti da niti u jednoj op ini nije obezbje eno redovno plansko održavanje i ispitivanje/atestiranje mreža javne rasvjete. Svo održavanje se svodi na zamjenu neispravnih sijalica i po potrebi hitne intervencije.

U okviru 47 izvršenih pregleda ova inspekcija je izdala 38 rješenja za otklanjanje utvr enih nedostataka uz usmena upozorenja na potrebe redovnog i planskog održavanja i atestiranja.

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti elektroenergetske inspekcije i inspektorata u cjelini na rješavanju problematike elektroenergetskih objekata izgra enih donatorskim sredstvima i puštenih u rad za potrebe smještaja izbjegli ke populacije i drugo , koja je prisutna duži niz godina.

Tako e, i dalje je prisutan problem neadekvatne koordinacije op inskih organa uprave nadležnih za izdavanje odobrenja za gra enje i nadležnih službi elektrodistributivnih organizacija, vezano za izdavanje urbanisti ke saglasnosti odnosno odobrenja za gra enje bez prethodno pribavljenog mišljenja i saglasnosti elektrodistributivne organizacije za to podru je. Ovaj problem se još više usložnjava zbog nepostojanja adekvatne saradnje sa nadležnim op inskim urbanisti ko – gra evinskim inspekcijama, kao i zbog nedostatka izvršilaca urbanisti ko – gra evinske inspekcije u pojedinim op inama TK, tako da se tim inom daje zeleno svjetlo za nelegalnu izgradnju objekata koji ugrožavaju elektroenergetske objekte. O ovom problemu ranije smo upoznali sve na elnike op ina TK i nadležne službe u op inama .

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora elektroenergetske inspekcije je iskazan u tabeli kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izre enih upravnih, prekršajnih i drugih mjera.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva elektroenergetske inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.2.4. Programski dio Kantonalne termoenergetske inspekcije

U izvještajnom periodu termoenergetska inspekcija poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10 i 75/13);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o termoenergetskoj inspekciji ("Sl. novine TK", broj: 13/01 i 4/08);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

Obzirom na programske ciljeve termoenergetske inspekcije u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti ostvareni u mjeri koliko su se mogli izvršiti dogovori o zaustavljanju termoenergetskih postrojenja i njihovom pregledu kao i o raspoloživom vremenu Glavnog kantonalnog inspektora Inspektorata za izlazak na teren i obavljanje pregleda postrojenja.

U izvještajnom periodu termoenergetska inspekcija izvršila je ukupno 136 pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 6 pregleda ili procentualno 4,2 % manje, a od toga 18 kontrolnih pregleda i 118 pregleda po zahtjevu stranaka. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 113 urednih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 8 pregleda ili procentualno 6,6 % manje, a u 23 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 2 pregleda ili procentualno 9,5 % više.

Na podru ju Tuzlanskog kantona izre ene su upravne mjere, kako slijedi:

1. Izdato je 6 rješenja o zabrani upotrebe termoenergetskih postrojenja (pokretne posude pod pritiskom), što je u odnosu na isti period u 2013. godinu, više za 2 rješenja o zabrani ili procentualno 50 % više;
2. Izdato je ukupno 76 ostalih rješenja , a od toga :
  - izdato je 17 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je u odnosu na isti period u 2013. godini manje za 1 rješenje ili procentualno 5,6 % manje;
  - izdato je 59 rješenje o dozvoli upotrebe termoenergetskih postrojenja i tom prilikom na budžet TK upla ena su sredstva po osnovu Kantonalnih administrativnih taksi u iznosu od 1180,00 KM.
3. Izdato je ukupno 96 ostalih akata i to:
  - izdato je 96 Isprava za posude pod pritiskom sa evidencijom pregleda i tom prilikom na budžet TK upla ena su sredstva po osnovu Kantonalnih administrativnih taksi u iznosu od 2.880,00 KM;
4. Ishod preduzetih upravnih mjera :
  - na osnovu izdatih zabrana za upotrebu termoenergetskih postrojenja u 6 slu aja su otklonjeni nedostaci;
  - na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 18 pregleda otklonjeni su nedostaci.

U svom radu inspekcija je u izvještajnom periodu izvršila nadzor nad radom termoenergetskih postrojenja, preglede i ispitivanja istih, izdavanje upotrebnih dozvola i rješenja za otklanjanje nedostataka, a izvršeno je:

- 22 pregleda parnih i vrelovodnih kotlova;
- 17 pregleda spremnika te nih plinova;
- 68 pregleda stabilnih posuda pod pritiskom;
- 29 pregleda pokretnih posuda pod pritiskom.

Pored toga Glavni kantonalni inspektor Inspektorata je redovno prisustvovao obuci i edukaciji koje je organizovala Kantonalna uprava za inspekcijske poslove prema Programu rada za 2014. godinu. Prisustva stru nim seminarima nije bilo zbog veoma malog broja organizovanja istih iz te oblast kao i nedostatka sredstava u budžetu TK za ove namjene.

Zbog nepopunjenosti radnog mjesta Kantonalni termoeenergetski inspektor, broj redovnih pregleda u izvještajnom periodu nije ostvaren u onom obimu koliko zahtijevaju termoeenergetska postrojenja na prostoru TK, a u skladu sa procjenom rizika subjekata kao i obvezuju im rokovima pregleda predmeta nadzora. I u ovom izvještajnom periodu ukazujemo na mogu nost nastanka problema na termoeenergetskim postrojenjima i na nemogu nost rješavanja svih zahtjeva korisnika termoeenergetskih postrojenja bez hitne popune potpuno upražnjenog mjesta Kantonalnog termoeenergetskog inspektora.

Poslove termoeenergetske inspekcije, a na zahtjev korisnika termoeenergetskih postrojenja, obavljao je Glavni kantonalni inspektor Inspektorata, koji u narednom periodu ne e mo i zadovoljiti svim zahtjevima korisnika termoeenergetskih postrojenja, te je potrebno da Vlada Tuzlanskog kantona dozvoli prijem Kantonalnog termoeenergetskog inspektora, tim prije što je Glavni kantonalni inspektor Inspektorata, pored redovnih poslova iz opisa poslova glavnog inspektora, a nakon uvo enja elektronskog evidentiranja inspekcijskog nadzora, dobio i dodatne poslove planiranja, kreiranja i izdavanja naloga za inspekcijski pregled svake inspekcije u okviru ovog inspektorata u skladu sa modulom planiranih inspekcijskih nadzora.

Svi problemi uo eni u radu termoeenergetskih postrojenja po izvršenom inspekcijskom nadzoru i pregledima rada termoeenergetskih postrojenja kod korisnika istih, rješavani su u skladu sa zakonima koji regulišu ovu oblast, bez žalbi i pritužbi, a uz obostrano zadovoljstvo što potvr uje da smo uspjeli uspostaviti kvalitetan interaktivni partnerski odnos sa subjektima nadzora.

Veoma izražen problem u ovoj oblasti je vezan za neuskla enost zakonske regulative BiH i Evropske unije, tako da postoje i pravilnici i tehni ki normativi predstavljaju problem investitorima za izgradnju postrojenja i upotrebu opreme koju uvoze, a izgra ene su po direktivama EU. Iz tog razloga termoeenergetska inspekcija je u svim ovakvim i sli nim slu ajevima, u kojima nije bilo mogu e riješiti problem na drugi na in, izdavala rješenja kojima je izricala upravne mjere i nalagala subjektima nadzora da prilagode projektnu dokumentaciju zakonskoj regulativi BiH, što je u mnogome proizvelo zavisne troškove investitorima i stavilo ih u jako težak položaj. Bilo bi jako poželjno kada bi relevantni faktori zaduženi za ovu oblast pokrenuli inicijativu za promjenu zakonske regulative u ovoj oblasti, a tako e i aktivnosti na harmonizaciji važe ih zakonskih propisa u BiH sa zakonskom regulativom koja je važe a u Evropskoj uniji u ovoj oblasti.

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora termoeenergetske inspekcije je iskazan u tabeli kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izre enih upravnih i drugih mjera.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva termoeenergetske inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.2.5. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

U izvještajnom periodu Inspektorat za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju izvršio je ukupno 1690 pregled, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 16 pregleda ili procentualno 1,0 % više, a od toga 937 redovnih pregleda, 86 pregleda po predstavkama, 510 kontrolnih pregleda i 157 pregleda na osnovu zahtjeva stranaka. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 1215 urednih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 61 pregled ili procentualno 5,3 % više, u 469 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 18 pregleda ili procentualno - 3,7 % manje, a u 6 slučajeva se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti pregledi, te su sačinjene službene zabilješke.

Na području Tuzlanskog kantona izrečene su upravne, prekršajne i druge mjere, kako slijedi:

1. Izvršeno je 1 prekršajna mjera gradilišta (zaštićeno područje pejzaža "Konjuh");
2. Izdato je 18 rješenja o zabranama (zabrana upotrebe i distribucije građevinskih proizvoda, zabrana gradnje u zaštićenom području pejzaža Konjuh, zabrana gradnje oko EEP, zabrana upotrebe elektroenergetskih postrojenja, zabrana upotrebe TEP), što je u odnosu na isti period u 2013. godini manje za 5 pregleda ili procentualno 21,7 % manje;
3. Izdato je ukupno 510 ostalih rješenja, a od toga:
  - > izdato je 450 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 7 rješenja ili procentualno 1,5 % manje;
  - > izdato je 60 ostalih rješenja (dozvole upotrebe TEP i rješenje o nenadležnosti) i tom prilikom na budžet TK uplaćena su sredstva po osnovu Kantonalnih administrativnih taksi u iznosu od 1.180,00 KM;
4. Izdato je ukupno 135 uvjerenja i Isprava (saglasnosti na tehničku dokumentaciju i Isprave posuda pod pritiskom sa evidencijom pregleda) i tom prilikom na budžet TK uplaćena su sredstva po osnovu Kantonalnih administrativnih taksi u iznosu od 4.830,00 KM;
5. Izrečeno je ukupno 26 ostalih mjera, akata i to:
  - izdato je 8 upozorenja na postupanje po zakonu;
  - izdato je 18 zaključaka;
6. Ishod preduzetih upravnih mjera:
  - na osnovu izdatih zabrana u ranijem periodu u 18 slučajeva su otklonjeni nedostaci;
  - na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 493 pregleda otklonjeni su nedostaci, a u 4 pregleda nedostaci nisu otklonjeni;
  - izjavljena je 1 žalba na rješenje inspektora, a od strane drugostepenog organa odbačena kao neosnovana;
7. Preduzete mjere – sankcije:
  - izdato je 8 prekršajnih naloga u iznosu od 9.004,00 KM, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 19 prekršajnih naloga ili procentualno 70,4 % manje;
  - za 4 prekršajna naloga u vrijednosti od 4.402,00 KM su zatražena sudska odlučivanja, a ostali prekršajni nalozi su neizvršeni, a isti se vode u registru neplaćenih kazni, u vrijeme izrade tabelarnog pregleda inspekcijskih nadzora.

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora inspektorata u izvještajnom periodu je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspekcija u sastavu inspektorata kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izrečenih upravnih i drugih mjera, kako slijedi.

1.2.3. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaja

U izvještajnom periodu 01.01. – 31.12.2014. godine Inspektorat je obavljao inspekcijski nadzor iz oblasti trgovine, turizma, obrta i saobraćaja sa 21 inspektorom iz različitih upravnih oblasti nadzora:

- 16 tržišno – turističkih inspektora; i
- 5 saobraćajnih inspektora.

Za ovaj inspektorat bitno je napomenuti, da su postupaju i inspektori u izvještajnom periodu proveli ukupno 322 dana, odnosno 2.576 radnih sati, na bolovanju, te 28 dana, odnosno 224 radna sata na edukacijama i stručnom usavršavanju, što se neminovno odrazilo kako na broj kontrola, tako i na izvršenje zacrtanih strateških ciljeva u Godišnjem programu rada ovog Inspektorata.

Od navedenih 16 tržišno – turističkih inspektora u izvještajnom periodu jedan inspektor je obavljao dužnost v.d. Glavnog kantonalnog inspektora za promet roba, usluga i saobraćaj, zbog odlaska Glavnog kantonalnog inspektora u penziju. Od 7 saobraćajnih inspektora, u izvještajnom periodu, jedan saobraćajni inspektor je stekao uvjet i isti je penzionisan 09.05.2014.godine, drugi saobraćajni inspektor je stekao uvjet i isti je penzionisan 12.08.2014.godine, dok je jedan saobraćajni inspektor od 26.03.2014.godine, odsutan zbog imenovanja na funkciju Ministra za trgovinu, turizam i saobraćaj u Vladi Tuzlanskog kantona.

U okviru ovog Inspektorata radile su sljedeće inspekcije:

- Kantonalna tržišno – turistička inspekcija; i
- Kantonalna saobraćajna inspekcija.

Svi inspektori ispunjavaju uslove propisane Zakonom o državnoj službi FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 04/12), Zakonom o inspekcijama TK – prethodni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK-a, u pogledu stručne spremlje, položenog stručnog upravnog ispita i potrebnog radnog staža u struci, što je utvrdila Agencija za državnu službu FBiH nakon izvršene revizije, kao i prilikom prijema inspektora u radni odnos po raspisanim konkursima.

U izvještajnom periodu inspektori su po službenoj dužnosti vršili redovne preglede i kontrole u skladu sa Planom i programom rada, kao i preglede na osnovu usmenih i pismenih predstavlki stranaka. Prema potrebi trenutnog stanja u pojedinim oblastima trgovine, turizma, ugostiteljstva, proizvodnje i saobraćaja inspektori su vršili i pojedinačne nadzore u skladu sa sedmicnim i mjesečnim operativnim planovima. Prema djelatnostima, kontrolisana su pravna i fizička lica, koja obavljaju djelatnost u oblasti trgovine, turizma, obrta i saobraćaja. U svim slučajevima gdje su inspektori utvrdili nepravilnosti preduzete su odgovarajuće mjere u skladu sa zakonima koji regulišu spomenute oblasti, vodeći i pri tome računa da mjera izrečena od strane kantonalnog inspektora bude srazmjerna težini utvrdjenih nepravilnosti.

Također, inspekcije ovog Inspektorata su, pored navedenih aktivnosti, kroz stalnu komunikaciju i zajedničke aktivnosti sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove i Federalnom poreznom upravom, kao i kroz interaktivan odnos sa resornim kantonalnim i federalnim ministarstvima i drugim institucijama sistema, pokušale da što efikasnije urede nadzirane upravne oblasti.

1.2.3.1. Programski dio Kantonalne tržišno – turisti ke inspekcije

U izvještajnom periodu Kantonalna tržišno – turisti ka inspekcija poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 32/09);
- Zakona o turisti koj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 32/09);
- Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09);
- Zakona o tržišnoj inspekciji ("Sl. novine FBiH", broj: 02/95);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj : 02/98 i 48/99);
- Zakona o prekršajima FBiH (Sl. novine FBiH, broj: 31/06);
- Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10);
- Zakona o zaštiti potroša a ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/06);
- Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10 i 75/13);
- Zakona o klasifikaciji djelatnosti u BiH ("Sl. glasnik BiH broj: 42/10);
- Zakona o kontroli cijena ("Sl. novine FBiH", broj: 02/95, 70/08);
- Zakona o ograni enoj upotrebi duhanskih prera evina ("Sl. novine FBiH", broj: 6/98, 35/98, 11/99 i 50/11);
- Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti TK ("Sl. novine TK", broj : 1/12);
- Zakona o fiskalnim sistemima (Sl. novine FBiH, broj: 81/09);
- Zakona o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala ("Sl. novine FBiH", broj: 35/98);
- Zakona o kontroli predmeta od plemenitih metala ("Sl. novine FBiH", broj: 7/12);
- Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Sl. glasnik BiH", broj: 63/10);
- Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava ("Sl. glasnik BiH" broj: 63/10);
- Zakona o uvjetima i na inu obavljanja djelatnosti rezanja drveta ("Sl. novine FBiH", broj: 27/97);
- Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", broj: 29/00);
- Zakona o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", broj: 19/01);
- Zakona o mjeriteljstvu u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 08/05).

Podzakonski akti koji regulišu navedene oblasti koji su primjenjivani u vršenju inspeksijskog nadzora su :

- Pravilnik o uslovima minimalne tehni ke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga ("Sl. novine FBiH", broj: 49/12);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i na inu vo enja trgova ke knjige ("Sl. novine FBiH", broj: 28/06);
- Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekta iz skupina "Restorani", "Barovi", "Catering objekti" i "Objekti jednostavnih usluga" („Sl. novine FBiH", broj: 40/10);
- Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u pokretnim objektima ("Sl. novine FBiH", broj : 40/10);
- Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" ("Sl. novine FBiH", broj: 68/10);
- Pravilnik o koli ini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda ("Sl. glasnik BiH", broj: 76/10);
- Uputstvo o obliku, sadržaju i na inu vo enja evidencije utroška brašna ("Sl. glasnik BiH", broj: 11/11);
- Pravilnik o pekarskim proizvodima ("Sl. glasnik BiH", broj: 77/10);
- Pravilnik o minimalnim tehni kim i drugim uslovima za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti prera iva ke industrije ("Sl. novine FBiH" broj: 112/12);
- Pravilnik o na inu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugra ene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 84/11 i 39/11);

- Pravilnik o obliku, sadržaju i na inu vo enja knjige žalbi ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10);
- Pravilnik o minimalnim tehni kim i drugim uvjetima za obavljanje obrtni kih i srodnih djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 47/09 i 72/11);
- Uredba o vezanim i posebnim obrtima ("Sl. novine FBiH" broj: 66/09);
- Pravilnik o obrtima koji se mogu obavljati u stambenim prostorijama ("Sl. novine TK", broj: 01/08);
- Pravilnik o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište ("Sl. glasnik BiH", broj: 03/06);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i na inu vo enja knjige gostiju i popisa gostiju ("Sl. novine FBiH", broj : 40/10), kao i drugi podzakonski akti.

U izvještajnom periodu 01.01.2014. – 31.12.2014.godine tržišno-turisti ki inspektori su na podru ju TK izvršili ukupno 3.105 inspeksijskih pregleda, a što je u odnosu na isti period 2013. godine u kojoj je izvršeno 2.593 inspeksijska pregleda, više za 512 ili 21,48 % .

Od ukupnog broja izvršenih inspeksijskih pregleda na podru ju TK, u izvještajnom periodu, obavljeno je 1.787 redovnih pregleda, 582 pregleda po predstavkama i 728 kontrolnih pregleda. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 2.018 urednih pregleda, u 803 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, a u 284 slu aja se, iz objektivnih razloga, nisu mogli izvršiti pregledi te su sa injene službene zabilješke.

Preduzete upravne mjere na podru ju TK

Na podru ju 13 op ina Tuzlanskog kantona, na kojima su vršeni inspeksijski pregledi, izre ene su upravne i prekršajne mjere kako slijedi:

1. Izdato je ukupno 384 rješenja o zabrani rada, a od toga:
  - > 158 zabrana rada za rad bez odobrenja;
  - > 55 rješenja o zabrani rada pravnim licima zbog neposjedovanja izjave o ispunjavanju minimalno tehni kih uslova za obavljanje djelatnosti;
  - > 89 rješenja o zabrani upotrebe mjerila;
  - > 82 ostalih rješenja o zabrani.

S obzirom da u 67 slu ajeva subjekti nadzora nisu postupili po rješenju o zabrani rada isti su zape a eni otiskom pe ata u pe atnom vosku i zabranjen je rad s predmetima kojima je po injen prekršaj, kao mjerom osiguranja izvršenja rješenja . U posmatranom periodu broj izre enih zabrana po osnovu rada bez odobrenja je ve i nego u 2013. godini za 54 rješenja ili 51,90 %, dok je istovremeno u posmatranom periodu izdato 226 rješenja o zabrani rada po svim osnovama, što je za 78 rješenja ili 52,70 % više u odnosu na isti period 2013. godine.

2. Izdato je ukupno 507 ostalih rješenja i potvrda, a od toga :
  - > 476 rješenja o otklanjanju nedostataka;
  - > 1 rješenje o produženju roka izvršenja;
  - > 11 potvrda o oduzimanju robe u iznosu od 16.618,42 KM;
  - > 19 rješenja o stavljanju robe van prometa u iznosu 842.597,75 KM.

Tako e, izre eno je ukupno 139 ostalih mjera i akata, odnosno izdato je 133 zaklju ka o obustavi postupka, ura eno je 5 zapisnika o uzimanju uzoraka i doneseno je 1 rješenje o prisilnom izvršenju.

Dakle, u izvještajnom periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine tržišno – turisti ki inspektori su na podru ju Tuzlanskog kantona izrekli ukupno 1.030 upravnih i drugih mjera i akata, što je za 296 akata ili 40,32 % više u odnosu na isti period 2013. godine.

Ishod preduzetih upravnih mjera na podru ju TK:

1. na osnovu 384 izdatih rješenja o zabrani rada:
  - 52 subjekata nadzora su registrovala djelatnost;
  - 74 subjekta nadzora je prestalo sa radom;
  - 165 subjekata nadzora je otklonilo nedostatke po zabrani;
  - 93 izdata rješenja nisu kontrolisana jer nisu bila kona na i izvršna.
2. na osnovu 476 izdata rješenja o otklanjanju nedostataka:
  - 350 subjekata nadzora je otklonio nedostatke;
  - 5 subjekata nadzora nisu otklonili nedostatke pa su protiv istih izdati prekršajni nalozi;
  - 121 izdato rješenje o otklanjanju nedostataka nije kontrolisano jer nisu bila kona na i izvršna.

U periodu od 01.01.2014.godine do 31.12.2014.godine, doneseno je 11 rješenja o vraćanju robe u promet u ukupnoj vrijednosti od 40.459,65 KM.

Izrečene sankcije na području TK:

U izvještajnom periodu u okviru svojih redovnih aktivnosti na području Tuzlanskog kantona tržišno-turistički inspektori su :

1. izdali 380 prekršajnih naloga u iznosu od 225.302,00KM; i
2. podnijeli 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudovima.

Ishod sankcija izrečenih na području TK:

Od 380 prekršajnih naloga, u izvještajnom periodu je izvršeno 170 prekršajna naloga u vrijednosti od 67.859,00 KM, dok 43 prekršajna naloga u ukupnoj vrijednosti 19.682,00 KM nisu plaćena u zakonskom roku te se isti vode u registru neplaćenih kazni. Za 68 prekršajnih naloga u iznosu 74.680,00 KM subjekti nadzora su zatražili sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu putem sudskog odlučivanja riješeno je 48 prekršajnih naloga, koja je izdala tržišno – turistička inspekcija, pri čemu su izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 41.980,00 KM.

Rekapitulacija

Uzimajući u obzir ukupne aktivnosti tržišno – turističke inspekcije KUIP-a TK u 2014. godini, ukupan rezultat rada ove inspekcije je za posmatrani period kvalitativno povećan u odnosu na isti period 2013. godine, kada su u pitanju svi važniji pokazatelji:

1. 3.105 inspeksijskih pregleda, što je za 512 pregleda ili za 21,48 % više nego u 2013. godini;
2. 158 rješenja o zabrani rada za rad bez odobrenja, a što je za 54 rješenja ili za 51,90 % više nego u 2013. godini;
3. 226 ostalih rješenja o zabrani, što je za 78 rješenja ili 52,70 % više nego u 2013. godini;
4. broj izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka 476 je za 144 rješenja ili za 43,37 % veći u odnosu na isti period 2013. godine;
5. Izrečeno je ukupno 380 prekršajnih sankcija, što je za 2 ili za 0,50 % manje u odnosu na isti period 2013. godine.

Iz ukupnih aktivnosti tržišno – turističke inspekcije KUIP-a TK, navedenih kroz date podatke i pokazatelje o radu i rezultatima rada, važno je posebno izdvojiti nekoliko aktivnosti, ali i ograničenja koja su, takođe, obilježila rad ove inspekcije u periodu od 01.01.2014.godine do 31.12.2014.godine.

Pored redovnih i pojava njihovih aktivnosti, kantonalni tržišno - turistički inspektori su kontinuirano rješavali predmete po predstavkama fizičkih i pravnih lica i o tome pismeno obavještavali podnosiocima predstavki u skladu sa Zakonom o inspekcijama TK.

Predstavke na osnovu kojih su inspektori vršili inspeksijski nadzor su se, uglavnom, odnosile na reklamacije na kupljenu robu zbog kvaliteta i cijena, na kvalitet usluga i na neregistrovane objekte u oblasti

trgovine, ugostiteljstva i obrta, odnosno na objekte koji rade bez odobrenja u oblasti trgovine, ugostiteljstva i obrta. Ovi inspeksijski pregledi vršeni su u velikim i malim trgovačkim centrima, velikim i malim ugostiteljskim radnjama, zatim kod subjekata koji se bave uslužnim djelatnostima kao i kod obrtnika (stolari, staklari, limari, zlatari, automehaničari i dr.).

Inspeksijski pregledi su vršeni i u mješovitim timovima i to sa saobraćajnom, veterinarskom, poljoprivrednom, šumarskom, inspekcijom rada, inspekcijom zaštite na radu, elektroenergetskom inspekcijom i inspekcijom zaštite okoline kao i sa službenicima MUP-a TK koji su pružali potrebne asistencije inspektorima.

U toku godine, kroz pojačan inspeksijski nadzor, ali i u sklopu redovnih pregleda, vršen je nadzor nad zaštitom autorskih prava korištenja kompjuterskih programa kod subjekata nadzora na području Tuzlanskog kantona. Kontrole su se odnosile na legalnost korištenja licenciranog softvera u komercijalne svrhe i to: operativnih sistema (WINDOWS XP i WINDOWS 7), serverskih licenci (MS SERVER 2000, 2003, 2008, Microsoft SQL Server), te aplikativnog softvera (Microsoft Office 2003, 2007 i 2010, AutoCAD, Adobe, Corel).

U navedenom periodu, izvršeni su inspeksijski nadzori nad zaštitom autorskih prava korištenja kompjuterskih programa kod 135 subjekata nadzora na području Tuzlanskog kantona.

U postupku inspeksijskog nadzora kod 135 subjekata nadzora utvrđeno je posjedovanje programa i njihovo korištenje u komercijalne svrhe i to:

1. Operativni sistem WINDOWS XP i WINDOWS 7	na 174 radne jedinice
2. Microsoft Office 2003, 2007, i 2010	na 257 radnoj jedinici
3. Auto CAD	na 17 radnih jedinica
4. Corel DRAW	na 6 radnih jedinica

U navedenom periodu, kod 103 subjekata nadzora, izvršena je kontrola na 1.703 radne jedinice, i tom prilikom je utvrđeno da se na 237 radnih jedinica nalazi 442 instalirana kompjuterska programa za koje subjekti nadzora u momentu kontrole nisu posjedovali licencna prava za njihovo korištenje u komercijalne svrhe.

Po izdatim rješenjima o otklanjanju nedostataka, izvršeno je 47 kontrolnih pregleda od čega je u 46 slučajeva konstatovano da je subjekt nadzora postupio po naloženom rješenju, odnosno izvršio licenciranje kompjuterskih programa koji se koriste u komercijalne svrhe, dok u jednom slučaju subjekt nadzora nije postupio po pravosnažnom i izvršnom rješenju o otklanjanju nedostataka, za što su izdata 2 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM.

Tržišno – turistička inspekcija Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK je, na osnovu Naredbe Kantonalnog štaba civilne zaštite TK od 18.05.2014. godine te na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH o mjerama neposredne kontrole cijena, u periodu 19.05. – 02.06.2014. godine vršila pojačani nadzor pravnih i fizičkih lica koja se bave trgovinskom djelatnošću u cilju sprežavanja odrednih zloupotreba vezano za podizanje cijena hrane i drugih potrepština te zaštite zdravlja i interesa potrošača.

Pojačani nadzor je obuhvatao: kontrole porijekla robe, prije svega prehrambenih artikala, njihove ispravnosti putem kontrole valjanosti rokova upotrebe, kao i uzimanjem uzoraka, kontrole cijena, odnosno poštivanja odredbi Odluke Vlade Federacije BiH o mjerama neposredne kontrole cijena, kontrole izdavanja računa, obavljanje trgovinske djelatnosti bez registracije, ali i kontrole i sankcionisanje svih drugih nepravilnosti utvrđenih na terenu.

Inspeksijski nadzor se odvijao prema operativnom planu rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK uz aktivno učestvovanje građana koji su svojim prijavama uočenih neregularnosti, putem otvorenih telefona, doprinijeli da inspekcija pravovremeno reaguje i spriječi pojavu zloupotreba.

U navedenom periodu izvršeno je ukupno 275 inspeksijskih nadzora. Za utvrđene nepravilnosti izdato je ukupno 77 prekršajnih naloga u vrijednosti 68.520 KM. Tako je izdato je 60 rješenja o nalaganju upravnih mjera, prije svega radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u pogledu isticanja cijena i evidencionih brojeva iz trgovačke knjige na malo.

U cilju utvrđivanja zdravstvene ispravnosti vode uzeti su i dati na analizu uzorci sljedećih flaširanih voda za piće: Majevi ki studenac (pakovanje 5 l), Aqavita (pakovanje 1,5 l) i Meli (pakovanje 5 l). Zavod za javno zdravstvo TK dostavilo nam je nalaze uzetih uzoraka i isti su uredni.

Takođe, u cilju utvrđivanja porijekla prehrambenih artikala biljnog i životinjskog porijekla, a kako bi se spriječilo eventualno puštanje u promet prehrambenih proizvoda koji potiču sa poplavljenih područja, izvršili smo kontrole svih veleprodaja na području TK, pri čemu nisu utvrđene nepravilnosti.

Pored svih navedenih rezultata postignutih u periodu od 01.01.–31.12.2014. godine, i ovaj izvještajni period karakterišu neki problemi koje smo navodili u prethodnim periodima, a koji se direktno odražavaju na rad i rezultate rada ove inspekcije u smislu efikasnosti u uređivanju nadziranih upravnih oblasti.

Prije svega, bitno je ista i da je, kao posljedica donošenja nove zakonske regulative, stvorena obaveza za tržišno-turističke inspektore da, u sklopu svojih redovnih kontrola i u okviru svojih nadležnosti, između ostalog, utvrde ispunjenost minimalno – tehničkih i higijensko-sanitarnih uvjeta za obavljanje obrtničke djelatnosti i obavljanje djelatnosti trgovine u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora, kao i drugih uvjeta utvrđenih u zakonima i podzakonskim propisima (minimalni uvjeti), a tako i utvrde u kojoj mjeri prostor i oprema za obavljanje obrtničke djelatnosti i djelatnosti trgovine udovoljavaju i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju okoline, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene privredne djelatnosti. Ispunjenost navedenih uvjeta tržišno-turistički inspektori utvrde i kod pravnih lica koja dostave obavještenje o otpuštanju djelatnosti i ispunjavanju uvjeta za njeno obavljanje.

U izvještajnom periodu, od ukupnog broja inspeksijskih kontrola, 679 kontrola se odnosi na kontrole ispunjavanja minimalno tehničkih uslova.

Zbog preuzimanja navedenih novih obaveza, tržišno – turistička inspekcija, već ima, ali i u narednom periodu, sasvim sigurno, imati daleko manji broj redovnih kontrola u odnosu na ranije periode, jer odlazak na teren i utvrđivanje ispunjenosti minimalnih tehničkih uslova iziskuje velike i stručne pripreme za tu vrstu posla, a i sam rad na terenu zahtijeva temeljitu kontrolu koja je u rangu najsloženijih inspeksijskih nadzora, te kao takva iziskuje i velike napore i dug vremenski period inspeksijskog nadzora.

Ovo naročito iz razloga što je novi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09), propisao da, u slučaju nastanka štete zbog davanja odobrenja u slučaju neispunjenosti minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje obrta, odgovornost snose nadležne inspekcije, što znači da inspektor odgovara za štetu ukoliko svojim nalazom konstatuje da je stanje uredno a utvrdi se suprotno od toga.

Takođe, važno je naglasiti da se na rad i rezultate rada ove inspekcije, pored navedenog, i u ovom, kao i u ranijim izvještajnim periodima, u velikoj mjeri, kao ograničavajući faktor odražava zakonsko nedefinisanje postupanja sa oduzetom robom koja je predmet sa kojim je izvršen prekršaj, izricanja zaštitnih mjera oduzimanja predmeta, zatim deponovanja, odlaganja, manipulisanja i svakog drugog postupanja sa oduzetim robama prije i nakon što sud izrekne zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta, u smislu prodaje, doniranja ili uništenja iste. Iako je ovaj problem detaljnije razrađen u Zaključku, na ovom mjestu želimo ista i da bi jasno zakonsko definisanje navedenih radnji sasvim sigurno rezultiralo sa daleko većim brojem roba koje bi bile oduzete putem izricanja navedene zaštitne mjere.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva tržišno - turističke inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovano tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih ostvarenih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.3.2. Programski dio Kantonalne saobraćajne inspekcije

U izvještajnom periodu Kantonalna saobraćajna inspekcija poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljedećih propisa:

- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – prethodni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o cestovnom prijevozu FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 28/06,02/10);
- Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 15/11);
- Zakona o međunarodnom i međuentitetskom prijevozu ("Sl. glasnik BiH", broj: 01/02);
- Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj: 12/10, 16/10, 66/13);
- drugih zakona i podzakonskih akata koji regulišu navedene oblasti.

U izvještajnom periodu saobraćajni inspektori su izvršili ukupno 647 pregleda od toga 582 redovnih pregleda, 32 pregleda po predstavkama i 33 kontrolna pregleda.

Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 275 urednih pregleda, u 356 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, a u 16 slučajeva se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti pregledi, te su sačinjene službene zabilješke. Broj izvršenih pregleda u posmatranom periodu je za 189 kontrola manji u odnosu na isti period 2013. godine, odnosno za 22,60 %.

Manji broj inspeksijskih nadzora, u posmatranom periodu, posljedica je značajno manjeg broja izvršioaca, koji su obavljali poslove saobraćajnog inspektora, jer kao što je u uvodu navedeno, u izvještajnom periodu dva saobraćajna inspektora su stekli uvjete i isti su penzionisani, a istovremeno nije izvršena popuna upražnjenih radnih mjesta, dok je jedan saobraćajni inspektor imenovan za ministra u Vladi Tuzlanskog kantona, tako da je u izvještajnom periodu efektivno, poslove saobraćajnog inspektora, obavljalo 4 izvršioaca.

Preduzete upravne mjere i izdati akti:

1. Izdato je ukupno 36 rješenja o zabrani rada i isključenju vozila iz prometa, a od toga :
  - > Izdato je 28 rješenja o zabrani rada - rad bez odobrenja;
  - > Isključeno je 7 vozila uz izdata rješenja o isključenju vozila iz prometa od čega je 4 vozila isključeno iz prometa stavljanjem kandži i peščenjem,
  - > Izdata je 1 ostala zabrana.

Saobraćajna inspekcija je u posmatranom izvještajnom periodu izdala 28 rješenja o zabrani rada - rad bez odobrenja, što je manje za 16 rješenja u odnosu na broj izdatih rješenja o zabrani za isti period 2013. godine. Također je u posmatranom periodu isključeno 4 vozila iz prometa stavljanjem kandži i peščenjem.

2. Izdato je ukupno 33 ostalih rješenja i potvrda, a od toga :
  - > izdato je 26 rješenja o otklanjanju nedostataka;
  - > izdato je 7 potvrda o oduzimanju predmeta i to:
    - 8 pari registarskih tablica od subjekata nadzora;
    - 6 saobraćajnih dozvola – potvrda o registraciji.
3. Izrečeno je ukupno 32 ostale mjere i akata i to:
  - > podneseno je 25 prijedloga za brisanje polazaka – povrataka općinskih linija;
  - > podneseno je 3 prijedloga za brisanje polazaka – povrataka kantonalnih linija;
  - > podneseno je 2 prijedloga za brisanje polazaka – povrataka ostalih linija;
  - > donesen je 1 zaključak o prisilnom izvršenju,
  - > donesen je 1 zaključak o nenadležnosti.

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014.do 31.12.2014.godine saobraćajni inspektori su na prostoru Tuzlanskog kantona izrekli ukupno 101 različitu upravnu i dugu mjeru i akta.

Ishod preduzetih upravnih mjera:

Na osnovu 25 podnesenih prijedloga za brisanje polazaka-povrataka, izvršeno je 8 brisanja polazaka-povrataka na op inskim linijama od strane op inskog organa zaduženog za redove vožnje.

U izvještajnom periodu od 101 izre ene upravne mjere, nije vo en niti jedan žalbeni postupak.

Izre ene sankcije i ishod izre enih sankcija:

U izvještajnom periodu saobra ajni inspektori su izrekli 395 prekršajnih naloga u iznosu od 70.463,00 KM. Od 395 izdatih prekršajnih naloga, u izvještajnom periodu izvršen je 271 prekršajni nalog u ukupnoj vrijednosti od 42.921,00 KM. a 58 prekršajnih naloga, u ukupnoj vrijednosti od 9.241,00 KM, nisu izvršena u zakonskom roku i isti se vode u registru nepla enih kazni, dok su za 15 prekršajnih naloga, u ukupnoj vrijednosti 6.701,00 KM, subjekti nadzora zahtijevali sudsko odlu ivanje po istim. U izvještajnom periodu putem sudskog odlu ivanja riješeno je 7 prekršajnih naloga izdatih od strane saobra ajne inspekcije.

Najve a aktivnost saobra ajnih inspektora je bila na provedbi Operativnog plana mjera na suzbijanju nelegalnog rada u oblasti prijevoza na podru ju TK, koji je usvojen Zaklju kom Vlade TK, a odnosi se na:

1. bespravan prijevoz putnika sa putni kim vozilima sa 5 sjedišta bez ikakvih obilježja;
2. rad sa putni kim vozilima sa istaknutom taxi oznakom na krovu vozila, a bez Rješenja za obavljanje taxi djelatnosti,
3. nelegalan prijevoz putnika sa vozilima 8+1 sjedište (kombi vozila);
4. nezakonit rad ve eg broja taksista koji obavljaju taxi prijevoz putnika u suprotnosti sa pozitivnim zakonskim propisima;
5. suzbijanje bespravnog vanlinijskog prevoza putnika;
6. suzbijanje neurednog održavanja autobusnih linija koje se ne održavaju u skladu sa važe im registrovanim redom vožnje;
7. suzbijanje izdavanja dokumentacije na stanicama tehni kog pregleda sa pozitivnim rezultatima pregleda o obavljenom tehni kom pregledu, ako ista ne odgovara propisanim normama za pojedine vrste tehni kog pregleda;
8. suzbijanje obavljanja javnog prijevoza tereta vozilima koja su registrovana za obavljanje prijevoza za vlastite potrebe;
9. rješavanje predstavljeni gra ana, pravnih lica i Ministarstva trgovine, turizma i saobra aja TK, u vezi nezakonitog rada iz oblasti saobra aja.

Bez obzira na broj izraženih problema u ovoj oblasti inspektori su planom i programom rada Inspektorata, nastojali da svoje radno vrijeme i inspeksijski nadzor prilagode vremenu i mjestu kontrole tamo gdje su ti problemi najviše izraženi, nastoje i da omogu e nesmetan rad svim fizi kim i pravnim licima koja su uredno registrovala svoju djelatnost.

Zahvaljuju i velikom broju izvršenih inspeksijskih pregleda u ovoj oblasti, stalnim prisustvom na terenu svih saobra ajnih inspektora, vršenju pregleda od strane mješovitih timova sa injenih od svih inspektora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, vršenju zajedni kih poja anih nadzora od strane mješovitih timova sa injenih od inspektora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK-a i inspektora Federalne uprave za inspeksijske poslove, te brojnim izre enim sankcijama, možemo konstatovati da smo ovu negativnu pojavu, zvanu "nelegalni rad" ili "rad bez odobrenja", prije svega na podru ju Op ine Tuzla, skoro u potpunosti iskorijenili.

Tako e, moramo konstatovati da se oblast saobra aja ne može riješiti samo inspeksijskim nadzorom, nego da je neophodno uklju enje svih relevantnih faktora zaduženih za ure enje ove oblasti, gdje, prije svega, mislimo na uklju enje nadležnih op inskih službi zaduženih za snimanje stanja na podru ju svojih op ina u smislu postojanja horizontalne i vertikalne signalizacije, ure enosti taxi stajališta, odnosno šandova, na vršenju selekcije urednih i neurednih poreznih obveznika, koji u principu ne bi smjeli dobiti odobrenje za taxi stajalište i kojima bi se, na prijedlog nadležnih op inskih službi u suradnji sa Ministarstvom trgovine, turizma i saobra aja TK-a, trebale oduzimati licence i dopunske oznake.

Tako e, nadležne op inske službe bi trebale izvršiti provjeru odnosa broja vozila i broja taxi šandova datih jednom fizi kom ili pravnom licu, jer nezvani no kruže pri e o vrlo visokim cijenama taxi stajališta koja se u

ne malom broju prodaju od strane lica koja ih ne koriste, a što u mnogome otežava inspeksijski nadzor. Mišljenja smo da bi se nepravilnosti u taksi prijevozu, gdje mislimo na prvom mjestu na rad taksista sa drugih općina u gradu Tuzli, drastično smanjio ukoliko bi općinske službe po ugledu na Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK-a podržavale samo uredne poreske obveznike – taxi prijevoznike, odnosno kada bi prije izdavanja odobrenja za "štanđ" tražile od svakog fizičkog, odnosno, pravnog lica potvrde o izmirenim javnim obavezama.

Dosadašnja praksa govori da je daleko veći i broj taxi štanđova izdatih od strane nadležnih općinskih službi od broja dopunskih oznaka-naljepnica izdatih od strane Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja TK-a, što govori da dopunske oznake dobivaju samo oni koji su izmirili porezne obaveze, a da rješenja o štanđovima dobivaju i oni koji već duži niz godina ne izmiruju svoje zakonske obaveze po pitanju javnih prihoda. S druge strane, imamo daleko veći i broj fizičkih i pravnih lica koji bi htjeli regularno da se bave taksi prijevozom, ali zbog ovakvog vođenja politike dobivanja štanđova, u pojedinim općinama postoji nedovoljan broj taksi stajališta tako da su isti prinuđeni da tu djelatnost registruju u drugim općinama a taxi djelatnost često obavljaju u gradu Tuzli imenito prekršaj.

Iz tog razloga predlažemo lokalnim zajednicama i njihovim komisijama za bezbjednost saobraćaja da još jednom preispitaju mogućnost povećanja broja taksi stajališta i konkretno definišu njihove destinacije.

Mišljenja smo da će i pored izuzetno dobre i korektno saradnje sa predstavnicima MUP-a, bez kojih bi nadzor od strane inspekcije Kantonalne uprave u ovoj kao i u drugim brojnim oblastima bio nezamisliv, njihov angažman u sklopu redovnih kontrola po pitanju Zakona o cestovnom prijevozu u FBiH umnogome pomoći na rješavanju, pa i konačnom iskorjenjivanju rada na crno u oblasti taxi prevoza. Naime, članom 79. stav 3. Zakona o cestovnom prijevozu FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 28/06 i 02/10) je regulisano da poslove nadzora nad provedbom odredbi ovog Zakona koje se odnose na taxi prijevoz (član 10 stav 2. alineja 2, član 13., 38., 39., 40., 41. i 42. ovog Zakona) vrše i policijski službenici koji vrše nadzor nad sigurnosti cestovnog prometa. Isto tako, članom 63. stav 2. Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK" broj: 15/11) je regulisao da poslove nadzora koji se odnose na taksi prijevoz i javni prijevoz putnika u linijskom i vanlinijskom cestovnom saobraćaju sa putničkim motornim vozilima sa (1+1) i (1+8) sjedišta vrše i policijski službenici koji vrše nadzor nad sigurnosti cestovnog saobraćaja na području kantona.

Prilikom vršenja nadzora iz člana 79. stava 3. ovlašteno lice dužno je postupati u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine i odredbama članova od 93. do 101. spomenutog Zakona o cestovnom prijevozu FBiH. U slučaju za koji je ovim Zakonom predviđeno donošenje upravne mjere otklanjanja utvrđenih nedostataka, privremene zabrane obavljanja djelatnosti, isključenja vozila iz prometa ili oduzimanja vozila, ovlašten službenik iz člana 79. stava 3. ovog Zakona sastavlja službenu zabilješku koju na daljnji postupak dostavlja inspektor cestovnog prometa kantona u kojem prekršilac ima sjedište ili prebivalište. Članom 85. stav 1. tačka 3. alineja 5. Zakona o cestovnom prometu u FBiH ("Sl. novine FBiH" br.: 28/06 i 02/10) je regulisano da je u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor ovlašten privremeno zabraniti vršenje taxi prevoza, ako utvrdi da prijevoznik ne ispunjava uvjete propisane odredbama ovog Zakona i drugih propisa. Članom 86. stav 1. alineja 1. ovog Zakona je regulisano da će inspektor donijeti rješenje i odmah primijeniti mjeru isključenja vozila iz prometa, ako utvrdi da se vozilom vrši radnje za koje se može izreći mjera privremene zabrane iz člana 85. stav 1. tačka 3. alineja 5. citiranog Zakona. Prilikom isključenja vozila iz prometa inspektor oduzima prometnu dozvolu za vozilo i registarske tablice i o tome izdaje odgovarajuću potvrdu. Obavezu skidanja registarskih tablica izvršiti će vozač i predati ih inspektor. Ukoliko vozač odbije da skine registarske tablice vozilo se o trošku vlasnika ili vozača vozila upućuje na najbližu stanicu tehničkog pregleda, ili u najbližu automehaničarsku radionicu u kojoj će se obaviti skidanje registarskih tablica. Mjera isključenja vozila iz stava 1. ovog člana u prvom slučaju izriče se do otklanjanja nedostataka koji su rješenjem utvrđeni i do izvršenja prekršajnog naloga koji je inspektor izdao za učinjeni prekršaj.

Na osnovu člana 86. stav 8. Zakona o cestovnom prijevozu FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 28/06 i 02/10), federalni ministar prometa i komunikacija donio je Pravilnik o privremenom isključenju vozila iz prometa i privremenom oduzimanju vozila. Shodno odredbama ovog Pravilnika, kada inspektor utvrdi da se u prometu nalazi vozilo kojim se obavlja djelatnost prijevoza, a za koje je ranije izrečena mjera privremene zabrane obavljanja javnog prijevoza, koja je još uvijek na snazi, inspektor sačinjava zapisnik u kojem utvrđuje da su stečeni uslovi za izricanje mjere privremenog isključenja vozila iz prometa i donosi rješenje o privremenom isključenju vozila iz prometa. Inspektor privremeno isključuje vozilo iz prometa privremenim oduzimanjem saobraćajne dozvole, odnosno potvrde o registraciji, kao i registarskih tablica vozila, a zatim adekvatnom blokadom, uređajem za blokiranje (kandžom) i neposredno na mjestu postavljanja blokade vrši obezbjeđenje izvršenja naložene mjere. O tome sačinjava obavijest koju upućuje nadležnoj policijskoj upravi radi vršenja nadzora i poduzimanja zakonskih mjera u slučaju eventualne povrede predviđene.

Zabrinjavaju a injenica za saobra ajnu inspekciju je tako e i potpuna nezainteresovanost inženjera saobra ajne struke koji ispunjavaju uslove da se prijave na javne konkurse, za rad u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove vjerovatno zbog uslova rada (rad u tri smjene i rad u otežanim uslovima) i izraženog problema "rada na crno" u ovoj oblasti, a kao posljedica socijalnog stanja u okruženju.

Ništa manji problem u oblasti saobra aja ne predstavlja ni nelegalan rad "kombi prijevoznika". Najizraženiji bespravni prijevoz kombi vozilima (8+1) je na podru ju op ina Živinice i Banovi i. Naj eš e obavljaju prijevoz putnika polaze i 5 – 10 minuta ispred autobusa i primaju i putnike koji ekaju autobus, a po cijeni autobusne karte ili niže. Problem sa ovom negativnom pojavom leži u injenici da je iste nemogu e sankcionisati u skladu sa važe im propisima ukoliko nisu vozila u pokretu i ukoliko neko od zate enih putnika u vozilu ne svjedo i protiv izvršioa prekršaja na sudu da su isti platili uslugu prevoza. I kod ove kategorije prekršilaca izre ene su brojne upravne, prekršajne i druge mjere, a kod svakog skidanja tablica, inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove su službenim putem obavještavali predstavnike MUP-a TK-a o preduzetim mjerama. I ovdje smo mišljenja da bi se ovaj problem iskorijenio na podru ju jedne op ine da je neophodan maksimalan angažman i zainteresovanost lokalne zajednice u smislu postavljanja horizontalne i vertikalne signalizacije, kojom bi se zabranilo okupljanje kombi prijevoznika na ustaljenim i svima poznatim mjestima okupljanja istih, a time bi se omogu ilo predstavnicima uniformisane policije MUP-a TK-a da iste sankcionišu i udalje sa površina koje nisu predvi ene za zaustavljanje i parkiranje.

Zbog kontinuiranog rada i stalnog prisustva inspektora na terenu, u cilju rješavanja nelegalnog prijevoza putnika sve ve i broj voza a "kombi" vozila iste prodaju i registruju se kao TAXI prijevoznici ili se, eventualno, uklju e u rad sa putni kim motornim vozilima, jer su kao takvi manje primije eni u saobra aju.

Pored svakodnevnih kontrola bespravnog prijevoza putnika kombi i taxi vozilima, saobra ajni inspektori su obavljali i nadzor u oblasti održavanja javnog linijskog prijevoza, s posebnim osvrtom na održavanje kantonalnih i op inskih autobusnih linija. Pri tome je utvr eno da se pojedini prijevoznici ne pridržavaju utvr enih redova vožnje (polaze ranije ili kasnije, ne održavaju neke registrovane polaske ili ubacuju neke neregistrovane polaske, ne koriste usluge autobusne stanice i sl.). Zbog utvr enih nepravilnosti inspektori su protiv prekršilaca preduzimali Zakonom propisane mjere

U izvještajnom periodu vršena je i kontrola javnog vanlinijskog prijevoza na podru ju Tuzlanskog kantona i tom prilikom su zbog uo enih nepravilnosti, inspektori preduzimali sljede e upravne i prekršajne mjere, kako slijedi:

- > izdavali rješenja o zabrani rada;
- > izdavali prekršajne naloge;
- > kod prekršilaca u ponovljenim slu ajevima skidali registarske tablice i ponovo izdavali prekršajne naloge.

Po zahtjevu federalnih inspektora i inspektora na državnom nivou, na podru ju TK više puta je organizovana kontrola održavanja me unarodnih autobusnih linija kao i kontrola obavljanja vanlinijskog prijevoza putnika u me unarodnom prijevozu.

Prijevoz za vlastite potrebe i javni prijevoz stvari u cestovnom prijevozu u izvještajnom periodu su povremeno kontrolisani u op inama.

Poseban akcent je dat na kontrole vozila koja su registrovana za vlastite potrebe, a obavljaju prijevoz suprotno registrovanoj djelatnosti. Tako er, po zahtjevima prijevoznika, raznih udruženja, organizacija i Ministarstva trgovine, turizma i saobra aja TK-a vršene su i posebne kontrole i po istim preduzimane Zakonom predvi ene mjere.

Po zahtjevima za intervencije podnesenim od pojedinaca, Mjesnih zajednica, op ina i drugih pravnih subjekata inspektori su izlazili na teren i po utvr enom stanju preduzimane su Zakonom predvi ene mjere.

Tako e, saobra ajni inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK-a su u nekoliko navrata uputili dopise prema resornim ministarstvima, Kantonalnim i federalnim direkcijama cesta kao i nadležnim op inskim službama u kojima su tražili od istih da se aktivno uklju e u suzbijanju nelegalne gradnje u putnom pojasu, da onemogu e izgradnju nelegalnih priklju aka na magistralnim i regionalnim putevima, kao i da traže naplatu i uplatu naknada za odobrene priklju ke, za koja su izdata rješenja od nadležne direkcije, a u skladu sa katastrom izgra enih objekata u putnom pojasu.

U skladu sa Programom rada inspektori su obavljali i nadzor nad provo enjem Zakona o cestama u Federaciji BiH i drugim podzakonskim aktima kojima se bliže reguliše ova oblast.

U izvještajnom periodu inspektori su vršili nadzor nad stanjem regionalnih i lokalnih cesta sa posebnim osvrtom na:

- > stanje cesta i saobra ajne signalizacije;
- > poslove rekonstrukcije;
- > održavanje i zaštitu cesta;
- > radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta (dozvole, saglasnosti, projekti, planovi, ugovori i ostala dokumentacija koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta);
- > radove na redovnom održavanju cesta u zimskom i ljetnom periodu, a zbog ne pridržavanja ugovornih obaveza kantonalni saobra ajni inspektori su izdavali rješenja o otklanjanju nedostataka, a tako e i prekršiocima izricali nov ane kazne putem izdavanja prekršajnih naloga, nakon ega je drasti no poboljšano stanje na regionalnim, lokalnim, kao i magistralnim putnim pravcima.

Pored ovih poslova inspektori su obavljali i druge poslove u skladu sa ovlaštenjima i dobivenim uputama i nalogima v.d. glavnog inspektora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Kantonalnog ministarstva trgovine, turizma i saobra aja i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva saobra ajne inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.3.3. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaja

U izvještajnom periodu Inspektorat za promet roba, usluga i saobraćaja izvršio je ukupno 3.752 inspekcijska pregleda, što je za 323 pregleda ili 9,40 % više u odnosu na isti period 2013.godine. Od ukupnog broja pregleda izvršeno je 2.369 redovnih pregleda, po predstavkama 614 pregleda, i 761 kontrolni pregled. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je 2.293 urednih pregleda, što je za 252 pregleda ili 12,30 % više u odnosu na isti period 2013.godine. U 1.159 pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, što je za 19 pregleda ili 1,70 % više u odnosu na isti period 2013.godine. Iz objektivnih razloga inspektori u 300 slučajeva nisu mogli izvršiti inspekcijski nadzor, te su sačinjene službene zabilješke.

Preduzete upravne mjere:

1. Izdato je 413 rješenja o zabranama, od čega se 186 zabrana rada odnosi na rad bez odobrenja, što je za 38 rješenja ili 25,70 % više nego u 2013. godini. Zapaženo je 71 objekat u navedenom periodu, što je za 2 ili 2,90% više u odnosu na isti period 2013.godine.
Izdato je 227 ostalih zabrana, a takođe, izdato je i 7 rješenja o zabrani obavljanja prijevoza, koji su na komparativnom izvještaju uključeni u ostale zabrane rada, tako da je, prema tome, broj ostalih zabrana 234, a što je za 75 rješenja ili 47,20 % više u odnosu na 2013. godinu.
2. Izdato je ukupno 502 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je za 148 rješenja ili 41,80 % više u odnosu na isti period 2013. godine.
3. Izdato je ukupno 547 rješenja o nalaganju upravnih mjera, a od toga:
  - 502 rješenje o otklanjanju nedostataka;
  - 19 rješenja o stavljanju robe van prometa u vrijednosti od 842.597,75 KM;
  - 11 rješenja i potvrda o oduzimanju robe u vrijednosti od 16.618,42 KM – tržišna inspekcija;
  - 7 rješenja o isključenju vozila iz prometa;
  - 7 potvrda o oduzetim predmetima – saobraćaj;
4. Doneseno je ukupno 171 ostala mjera i akta, a od toga:
  - 30 zahtjeva za brisanje polazaka-povrataka;
  - 5 uzetih uzoraka za analizu; i
  - 136 zaključaka.

Ishod preduzetih upravnih mjera:

1. Od 413 rješenja o zabranama izdatih na području TK:
  - 54 subjekta nadzora su registrovala djelatnost;
  - 76 subjekata nadzora je prestalo sa radom;
  - 5 subjekta nadzora je nastavilo sa radom uprkos izrečenoj zabrani;
  - 165 subjekata nadzora je otklonilo nedostatke po zabrani;
  - 113 rješenja nije iskontrolisano jer ista još uvijek nisu pravosnažna i izvršna.
2. Od 502 rješenja o otklanjanju nedostataka izdatih na području TK:
  - u 357 slučajeva nedostaci su u potpunosti otklonjeni;
  - u 6 slučajeva nedostaci nisu otklonjeni;
  - 139 rješenja nije iskontrolisano jer ista još uvijek nisu pravosnažna i izvršna;
3. Ishod izrečenih mjera oduzimanja robe i stavljanja robe van prometa detaljno je obrađen u odjeljku 3.1. Tržišno – turistička inspekcija, obzirom da je ova inspekcija i izričala navedene mjere.

Izrečene sankcije:

1. u posmatranom izvještajnom periodu izdato je 775 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu kazni od 295.765,00 KM;
2. podneseno je 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Ukupan broj izrečenih sankcija je za 114 ili za 12,80 % manji nego u istom periodu 2013. godine.

Ishod izrečenih sankcija

Od 775 prekršajnih naloga izdatih na području TK, 443 prekršajna naloga je izvršeno, a vrijednost izvršenih prekršajnih naloga iznosi 111580,00 KM, a 101 prekršajni nalog u vrijednosti od 28.923,00 KM nisu izvršeni u zakonskom roku i vode se u registru neplaćenih kazni, dok za 83 prekršajna naloga zatražena su sudska odlučivanja. U istom periodu putem sudske odlučivanja riješeno je 55 prekršajnih naloga, a ukupna vrijednost izrečenih novčanih kazni iznosi 45.280,00 KM.

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora inspektorata u izvještajnom periodu je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspekcija u sastavu inspektorata kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izrečenih upravnih i drugih mjera, kako slijedi.

1.2.4. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštitu

U izvještajnom periodu 01.01. – 31.12.2014. godine, u ovom inspektoratu, inspeksijski nadzor iz oblasti radnih odnosa, zaštite na radu i socijalne zaštite, vršen je sa 21 izvršiocem i to:

- 1 glavni inspektor inspektorata;
- 13 inspektora rada za oblast radnih odnosa;
- 6 inspektora rada za oblast zaštite na radu;
- 1 inspektor socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Za ovaj inspektorat bitno je napomenuti, da su postupaju i inspektori u izvještajnom periodu proveli ukupno 264 dana, odnosno 2.112 radnih sati, na bolovanju, što se neminovno odrazilo kako na broj kontrola, tako i na izvršenje zacrtanih strateških ciljeva u godišnjem Programu rada ovog Inspektorata (ovdje se prvenstveno misli na inspekciju rada za oblast zaštite na radu).

Svi inspektori u ovom inspektoratu ispunjavaju opšte i posebne uslove koji se traže po Zakonu o državnoj službi u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06 i 04/12), Zakonu o inspekcijama Tuzlanskog kantona - pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12) i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove u pogledu stru ne spremne, položenog stru nog upravnog ispita i potrebnog radnog staža u struci, što je potvrdila Agencija za državnu službu Federacije BiH nakon izvršene revizije, kao i prilikom prijema novih inspektora.

1.2.4.1. Programski dio Kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa

U izvještajnom periodu od 01.01. – 31.12.2014.godine, kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa poslove inspeksijskog nadzora obavljala je na osnovu sljede ih propisa:

- Zakon o upravnom postupku Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakon o radu ("Sl. novine FBiH", broj: 43/99, 32/00 i 29/03);
- Zakon o zapošljavanju stranaca ("Sl. novine FBiH", broj: 111/12);
- Zakon o štrajku ("Sl. novine FBiH", broj: 14/00);
- Zakon o vije u zaposlenika ("Sl. novine FBiH", broj: 38/04);
- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl. novine FBiH", broj: 41/01, 22/05 i 9/08);
- Zakon o evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SFRJ", broj: 17/90 i "Sl. list R BiH", broj: 02/92 i 13/94);
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 01/12);
- Zakon o izvršenju sankcija – Pre iš en tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12);
- Zakon o visokom obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 08/08, 12/09 i 13/12, 16/13, 7/14 i 8/14);
- Uredba o uslovima koje je preduze e odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 15/98 i 05/99);
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 54/05 i 62/08), te Kolektivni ugovori za odre ene oblasti i djelatnosti, koji su na snazi,
- Pravilnik o radnoj knjižici ("Sl. novine FBiH", broj: 42/00 i 53/00).

S obzirom da Inspekcija rada za oblast radnih odnosa, inspeksijski nadzor može vršiti kod svih pravnih i fizi kih lica, osim onih koji su u isklju ivoj nadležnosti organa Federacije BiH, obavezna je da prilikom inspeksijskog nadzora konsultuje i druge Zakone, propise i op e akte, kao što su:

- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08 i 88/08, 7/09, 63/10 i 75/13);
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09 i 42/11);
- Zakon o autorskom i srodnim pravima ("Sl. glasnik BiH", broj: 63/10);
- Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Sl. glasnik BiH", broj: 36/08 i 87/12);
- Zakon o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", broj: 45/02);
- Uredba sa zakonskom snagom o ustanovama ("Sl. list R BiH" broj:6/92,8/93, i 13/94);
- te drugih zakona, propisa i općih akata, koje donose različiti nivoi vlasti u BiH, a regulišu ovu oblast.

Imaju i u vidu programske ciljeve inspekcije rada, predviđene u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti, kako su i planirani, s tim što napominjemo da su programski ciljevi ostvareni s manjim brojem izvršilaca u odnosu na broj predviđen Programom rada. Naime, jedan inspektor rada za oblast radnih odnosa, je do 14.10.2014.godine, obavljao poslove Glavnog inspektora u Inspektoratu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, od kojeg datuma je i imenovan na navedenu funkciju, dok je određeni broj inspektora bio odsutan sa posla zbog bolovanja, prisustva na seminarima, na zastupanju Uprave pred sudovima, kao predstavnici ovlaštenog organa.

Uzimajući u obzir sve gore navedeno kao i činjenicu da se inspekcijski nadzor vrši na području 13 općina Tuzlanskog kantona, ograničen broj vozila, koja su na raspolaganju inspektorima, kao i finansijske probleme, inspekcija rada za oblast radnih odnosa je ostvarila izuzetne rezultate, što je vidljivo iz prikazanih rezultata.

1.1. U izvještajnom periodu inspektori rada za oblast radnih odnosa, Kantonalne uprave na području TK-a izvršili su ukupno 3.383 pregleda, što je u odnosu na 2013.godinu, više za 1.277 pregleda ili procentualno 60,5 % više, od kojih:

- 1.973 redovnih pregleda;
- 958 kontrolnih pregleda;
- 450 pregled po predstavkama;
- 2 pregleda na zahtjev stranke.

1.2. Od ukupnog broja naprijed navedenih inspekcijskih pregleda:

- 1.914 pregleda je izvršeno kod poslodavaca pravnih osoba;
- 1.469 pregleda kod poslodavaca fizičkih osoba.

1.3. Od ukupnog broja navedenih inspekcijskih pregleda evidentirano je:

- 2.268 urednih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više za 884 pregleda ili procentualno 63,7 % više;
- u 998 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više za 437 pregleda ili procentualno 79,3% više;
- u 127 slučajeva iz objektivnih razloga se nisu mogli izvršiti pregledi, te su sačinjene Službene zabilješke.

1.4. U izvještajnom periodu izrečene su upravne, prekršajne i druge mjere, kako slijedi:

- Izdato je ukupno 532 rješenja o zabrani rada, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više za 247 zabrana ili procentualno 86,7 % više, a od toga :
  - 131 rješenja o zabrani prekovremenog rada;
  - 1 rješenje o zabrani rada strancima;
  - 400 ostalih rješenja o zabrani.

Kao mjere obezbjeđenja izrečenih upravnih mjera zabrana rada, u 2 slučaju izvršeno je i preneženje objekta.

1.5. Izdato je ukupno 534 ostalih rješenja, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više 254 ostalih rješenja ili procentualno 89,3% više, a od toga:

- 530 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- 4 rješenja o produženju roka izvršenja.

1.6. Izdato je ukupno 177 ostalih mjera i to:

- 50 upozorenja na obaveze primjene propisa iz oblasti rada;
- 44 zaključka o odbacivanju podnesaka stranaka, zbog nenadležnosti;
- 74 zaključka o obustavi postupka;
- 5 zaključaka o produženju roka izvršenja;
- 4 ostala zaključka.

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014 do 31.12.2014. godine, inspektori rada za oblast radnih odnosa Kantonalne uprave Tuzlanskog kantona, izrekli su ukupno 1.243 upravne mjere.

1.7. Ishod preduzetih upravnih mjera :

- na osnovu izdatih zabrana rada 180 subjekata nadzora otklonilo je nedostatke po zabrani;
- na osnovu izdatih rješenja o zabrani rada 5 subjekata nadzora je prestalo sa radom;
- na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka 627 subjekata nadzora je otklonilo nedostatke;
- na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka 23 subjekata nadzora nisu otklonili nedostatke.

1.8. Podaci o zate enim radno angažovanim osobama:

U inspekcijским kontrolama na području Tuzlanskog kantona ukupno je zate eno 11.382 radno angažovanih osoba. Od ukupnog broja radno angažovanih osoba:

- 9.085 zate eno je da radi kod poslodavaca pravnih osoba;
- 2.297 zate eno je da radi kod poslodavaca fizi kih osoba;

- 10.556 je angažovano u skladu sa zakonom, od kojih je:
  - 8.627 angažovano kod poslodavaca pravnih osoba;
  - 1.929 angažovano kod poslodavaca fizi kih osoba;

- 826 je angažovano suprotno zakonskim odredbama, od kojih je:
  - 458 angažovano kod poslodavaca pravnih osoba;
  - 368 angažovano kod poslodavaca fizi kih osoba.

1.9. Po nalogu inspektora radni odnos zasnovao je 675 zaposlenika, sa kojima su poslodavci zaključili ili pojedina ne ugovore o radu ili izvršili njihovo prijavljivanje na obavezno osiguranje, od kojih je :

- 429 zaposlenika angažovano kod poslodavaca pravnih osoba;
- 246 zaposlenika angažovano kod poslodavaca fizi kih osoba.

1.10. Preduzete prekršajne mjere – sankcije:

U izvještajnom periodu na području Tuzlanskog kantona izdato je 246 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 238.582,00 KM, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više za 85 prekršajnih naloga ili procentualno 50,3 % više.

Po pitanju realizacije izdatih prekršajnih naloga neophodno je naglasiti sljede e:

- izvršeno je, odnosno napla eno 65 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 39.272,00 KM;
- neizvršeno je 25 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 20.721,00 KM, koji su u postupku izvršenja i vode se u registru nepla enih kazni;
- za 91 prekršajni nalog u ukupnom iznosu 115.722,00 KM zatraženo je sudsko odlučivanje, pri emu je ukupno riješenih prekršajnih naloga u sudskom odlučivanju 66 u ukupnom iznosu od 72.260,00 KM.

U skladu sa Programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona za 2014. godinu, inspekcijski nadzori inspektora rada za oblast radnih odnosa su kontinuirano vršeni u svim oblastima rada subjekata nadzora, pri čemu je prioritet, kako je to predviđeno Programom rada, posvećeno kontroli rada „na crno“, odnosno kontroli radnog angažovanja zaposlenih osoba, zatim na kontroli zakonskih odredbi koje se odnose na prekovremeni rad i isplatu plaća u zakonom propisanom roku, odnosno u skladu sa odredbama Opšteg kolektivnog ugovora za područje Federacije BiH i granskim kolektivnim ugovorima.

U januaru 2014. godine, inspektori rada za oblast radnih odnosa su u timu sa tržišnim inspektorima vršili pojava inspekcijski nadzor subjekata nadzora koji obavljaju djelatnost bez odobrenja za rad auto - praona, gdje su inspektori rada za oblast radnih odnosa, spiskove zaposlenih radno angažovanih osoba, bez ugovora o radu, dostavljali JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, radi provjere i „brisanja“ sa evidencije navedene Ustanove. Napominjemo da u svim slučajevima gdje se utvrdi da subjekt nadzora, obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, inspektori rada za oblast radnih odnosa, nemaju nadležnost da poduzimaju upravne i prekršajne mjere, što je jedan od nedostataka Zakona o radu.

U izvještajnom periodu inspektori rada za oblast radnih odnosa, u timu sa tržišnim inspektorima i inspektorima za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, vršili su pojava inspekcijski nadzor fitness centara. Imaju u vidu da se radilo o subjektima nadzora kod kojih nije rađen sveobuhvatan inspekcijski nadzor, prvenstveno je izvršena kontrola onih subjekata nadzora koji posjeduju urednu dokumentaciju za obavljanje djelatnosti. Od strane inspektora rada za oblast radnih odnosa utvrđeno je da su kontrolisani subjekti nadzora uglavnom uskladili poslovanje sa odredbama Zakona o radu. Ovdje je bitno napomenuti da je rad ovakvih subjekata nadzora propisan Zakonom o sportu („Službene novine TK-a“ broj:8/10 i 8/13), i da je nadležna inspekcija za inspekcijski nadzor – inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, poduzimala zakonom propisane mjere.

Imaju u vidu da smo na osnovu pisanih i usmenih predstavljeni, došli do informacije da u Agencijama za zaštitu ljudi i imovine, postoje određene nepravilnosti u radu, vezano za primjenu odredbi Zakona o radu, izvršen je pojava inspekcijski nadzor od strane inspektora rada za oblast radnih odnosa i inspektora rada za oblast zaštite na radu. Naime, na osnovu dostavljenih podataka od strane nadležnog Kantonalnog organa unutrašnjih poslova, izvršena je kontrola svih Agencija za zaštitu ljudi i imovine, na području Tuzlanskog kantona, koje prilike su inspektori utvrdili određene nepravilnosti, nedostatke i propuste iz kog razloga su poduzete na zakonu zasnovane upravne mjere.

U maju 2014.godine, na osnovu Naredbe Kantonalne uprave civilne zaštite, u mješovitim timovima inspektora rada za oblast radnih odnosa i tržišnih inspektora, izvršen je pojava nadzor subjekata nadzora – kontrola cijena, od strane inspektora rada za oblast rada i tržišnih inspektora. Od strane kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa, izvršen je ukupno 301 inspekcijski nadzor (redovni i kontrolni inspekcijski nadzor), koje prilike je ukupno zaposleno i kontrolisano 1.124 radno angažovanih osoba, od čega je 46 osoba, radno angažovano suprotno odredbama Zakona o radu. Od ukupnog broja kontrolisanih subjekata nadzora, kod 4 subjekata je utvrđeno da plaće nisu isplaćene u skladu sa odredbama Zakona o radu, a konstatovano je i 9 ostalih prekršaja (utvrđeno nezakonito uveden prekovremeni rad, nezakonito obračunat minulni rad, nedostaju određeni elementi ugovora o radu i sl.). Inspektori su izdali ukupno 42 upravne mjere (rješenja i zaključke), te izrekli 37 prekršajnih naloga, pri čemu je ukupan iznos izrečenih novčanih kazni 29.620 KM.

Takođe je bitno napomenuti da su inspektori ovog inspektorata, kontinuirano u toku izvještajnog perioda vršili inspekcijske nadzore sa tržišnim inspektorima, u skladu sa svojim ovlaštenjima, kod subjekata nadzora koji obavljaju različite djelatnosti.

Na osnovu saznanja kako od građana, tako i od radno angažovanih lica u oblasti trgovine – kiosci, da rade veći broj sati od redovnog radnog vremena (40 sati nedeljno) i da se prekovremeni rad ne plaća, odnosno da je uveden suprotno odredbama Zakona o radu, izvršeni su inspekcijski nadzori u većem broju subjekata nadzora, gdje je utvrđeno veći broj nepravilnosti, te je nakon provedenog inspekcijskog nadzora, izdatih mjera i podnesenih prekršajnih naloga, usklađeno poslovanje sa odredbama navedenog zakona. Isti takvi, sveobuhvatni nadzori vršeni su kod subjekata nadzora koji se bave organizacijom igara na sreću-kladionice.

U skladu sa Saopćenjima za javnost, iz januara 2014.godine, iz oblasti inspekcije socijalne zaštite, te sa inženjerskim Operativnim planovima kontrole subjekata nadzora, povodom „Dne nedjelje 2013“ i kontrole primjene Zakona o rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u mješovitom timu sa inspektorom socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, inspekcijske nadzore je vršio i jedan inspektor rada za oblast radnih odnosa, pri čemu su kontrolisani subjekti nadzora iz oblasti zdravstva-apoteke,

benzinske pumpe, autobuski prevoznici, JP "Me unarodni aerodrom" Tuzla i veliki trgovački centri, subjekti nadzora koji obavljaju djelatnost trgovine automobilima, te djelatnost trgovine – veleprodaja.

Osim navedenog, inspektori rada za oblast radnih odnosa su u izvještajnom periodu vršili inspeksijske nadzore, u sastavu mješovitih timova sa inspektorima rada za oblast zaštite na radu, saobraćajnim, veterinarskim, zdravstvenim kao i sa ostalim inspektorima drugih inspektorata, pri čemu su vršeni inspeksijski nadzori kod subjekata nadzora koji obavljaju veterinarsku djelatnost, javnih i privatnih zdravstvenih ustanova, benzinskih pumpi, pekara, ugostiteljskih objekata, subjekata nadzora koji obavljaju frizersku i trgovinsku djelatnost na veliko i malo, zatim mikro-kreditnih organizacija, osiguravaju ih društava, banaka, centara za socijalni rad, ustanova osnovnog, srednjeg i predškolskog odgoja i obrazovanja, ostalih ustanova i javnih preduzeća a itd., a sve u skladu sa aktivnostima koje su predviđene Planom i Programom rada ove Uprave za 2014. godinu, kao i mjesečnim i sedmičnim planovima rada, te predstavkama stranaka.

Kantonalni inspektori rada vršili su preglede kod subjekata nadzora s ciljem dobivanja podataka o broju zaposlenih osoba, broju zaposlenika koji su angažovani u skladu sa zakonom i broju radnika koji su radno angažovani suprotno zakonu, te podataka o poštivanju ostalih odredbi Zakona o radu i odredbi kolektivnih ugovora, gdje se, prije svega, misli na redovnost isplata plata zaposlenicima, korištenje odmora i odsustvovanja sa rada, evidencija i obračun prekovremenog rada, minulog rada, isplata toplog obroka, otkaza, vratanja radne knjižice i dr.

Moramo konstatirati da se oblast rada ne može riješiti samo inspeksijskim nadzorom, nego da je neophodno značajnije uključiti zaposlenika u sindikalne organizacije i osnivanje Vijeća zaposlenika i njihovo kvalitetnije angažovanje u svrhu pregovaranja sa poslodavcima i organima vlasti, te ostvarivanje kontakta sa inspekcijom rada u smislu neophodnosti da u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika, navedeni subjekti dostavljaju informacije i podnose zahtjeve za inspeksijski nadzor, jer na osnovu odredbi Zakona o radu, sindikat može zahtijevati od inspektora rada provođenje inspeksijskog nadzora, a ima i niz ovlaštenja po Zakonu o vijeću zaposlenika.

Osim redovnih i kontinuiranih inspeksijskih nadzora, koje provodi ova inspekcija, u izvještajnom periodu je posebna pažnja posvećena inspeksijskim nadzorima kontrole "rada na crno", u oblasti vršenja ugostiteljske, pekarske i građevinske djelatnosti, jer je prema našim informacijama i saznanjima sa terena, upravo kod subjekata nadzora u tim oblastima i najveći broj osoba, radno angažovanih suprotno odredbama Zakona o radu odnosno angažiranju stranih državljana suprotno odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Na osnovu izvještaja svih postupaju ih inspektora konstatirano je nekoliko karakterističnih prekršaja i nepravilnosti u radu svih navedenih kontroliranih subjekata nadzora na području Tuzlanskog kantona, a koja se svode na sljedeće:

- na radnim mjestima je prisutno angažovanje osoba bez ugovora o radu, na osnovu ugovora o djelu, na poslovima koji predstavljaju poslove za koje poslodavac ima obavezu zaključiti ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom kao i na osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova koji su zaključeni suprotno odredbama Zakona o radu;
- kod poslodavaca ne postoji evidencija radnih sati zaposlenika, a ako i postoji neka evidencija ista nije odraz pravog stanja izrađenih sati, nego se uglavnom evidentira prisutnost zaposlenika u određenom danu za predviđeno inspeksijskim organima, a u tim evidencijama nije iskazan prekovremeni rad, no ni rad vikendom i drugi rad za koji je poslodavac obavezan zaposleniku isplatiti naknadu plate ili uvećanu platu (prema pozitivnim propisima radnog prava nije predviđen prekršaj za poslodavca koji ne vodi evidenciju izrađenih sati);
- poslodavac zaposlenicima ne uručuje pismeni obračun neto i bruto plate, a što je suprotno članu 6. stav 4. Općeg kolektivnog ugovora ("Sl. novine FBiH", broj: 54/05 i 62/08) koji određuje da je poslodavac dužan zaposleniku uručiti pismeni obračun bruto i neto plate prilikom njene isplate, te suprotno stavu 5. istog člana, koji dalje utvrđuje da poslodavac koji na dan dospelosti ne isplati platu ili je ne isplati u cijelosti, je dužan do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plate zaposleniku uručiti obračun iznosa plate koji je bio dužan isplatiti (na osnovu važećih propisa iz radnog odnosa, neizvršenje ove obaveze nije sankcionirano);
- kod većine poslodavaca zaposleniku je isplaćena osnovna plata u iznosu najniže plate utvrđene kolektivnim ugovorom, što je u stvarnosti plata manja od iznosa plate utvrđene kolektivnim ugovorom, a što se na terenu manifestira na dva podjednako zastupljena načina i to:

- a) Poslodavci zaposlenicima ne obra unavaju minuli rad – zaposleniku je ispla ena plata (osnovna plata) u iznosu najniže plate utvr ene kolektivnim ugovorom, a što je suprotno Op em kolektivnom ugovoru;
  - b) Poslodavac zaposlenicima obra unava minuli rad i prikazuje ga u obra unu plate ali je naknada za minuli rad sadržana u iznosu najniže plate - zaposleniku je ispla ena plata (osnovna plata) u iznosu najniže plate utvr ene kolektivnim ugovorom umjesto da je najniža plata uve ana za iznos naknade za minuli rada.
- poslodavci zaposlenicima ne uru uju odluku o dužini i vremenu korištenja godišnjeg odmora.

I ovdje je neophodno napomenuti da ne donošenje odluke o pravima i obavezama zaposlenika iz ugovora o radu po važe im propisima nije sankcionirano, a što u kona nici dovodi do nemogu nosti vršenja inspekcijske kontrole i provjere stvarnog korištenja godišnjih odmora.

Kao što je ve navedeno, inspektori rada za oblast radnih odnosa, su u svim aktivnostima, prvenstveno bili usmjereni na suzbijanje radnog angažiranja osoba bez zaklju enih ugovora o radu - "rad na crno", odnosno suzbijanje svih oblika nezakonitog radnog angažiranja. Ovdje je bitno napomenuti da je jedan od klju nih problema sa kojima se suo ava inspekcija rada, injenica da se inspekcijski nadzor može obavljati samo kod subjekata nadzora koji posjeduju uredne isprave za obavljanje djelatnosti, bez obzira da li se radi o subjektima nadzora koji se registruju kod nadležnog suda ili nadležnih op inskih službi. U suprotnom, inspektori rada za oblast radnih odnosa, mogu konstatovati koje su osobe radno angažovane – nezakonito, sa initi spisak takvih osoba i iste dostaviti Službi za zapošljavanje, a na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl. novine FBiH", broj: 55/00, 41/01, 22/05 i 09/08).

Naime, lanom 3b. stav 1. ta ka c. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl. novine FBiH", broj: 22/05), propisano je da Služba za zapošljavanje prestaje voditi lice kao nezaposleno u osnovnoj evidenciji, ako bude zate eno na radu bez ugovora o radu ili pismene izjave poslodavca odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa ili o postavljenju, a lanom 3b. stav 3. istog Zakona, propisano je da je nadležna inspekcija rada dužna obavijestiti nadležnu kantonalnu službu o licima zate enim na radu na gore opisani na in.

Napominjemo da je ovaj Inspektorat u pogledu navedenog uspostavio izuzetnu saradnju sa nadležnom kantonalnom službom, jer se spiskovi tako radno angažovanih lica kontinuirano dostavljaju kantonalnoj službi, koja nakon izvršenih provjera, ovoj Upravi, dostavlja sve podatke o statusu osoba koje se nalaze na spiskovima.

Stoga je neophodno da i radno angažovane osobe kontinuirano prate kako su radno angažovane kod subjekata nadzora, jer ukoliko pristanu na nezakonit radni angažman, snose posljedice u skladu sa odredbama gore navedenog Zakona.

Na osnovu evidencije ove Uprave na podru ju Tuzlanskog kantona, inspektori rada za oblast radnih odnosa, su u izvještajnom periodu, zatekli 826 osobe, za koje je utvr eno da su nezakonito radno angažovani. Spiskovi takvih osoba su kontinuirano, tokom izvještajnog perioda, dostavljani JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona.

Nakon izvršenih provjera, Služba za zapošljavanje je, na osnovu Spiskova Uprave u periodu od 01.01.2014. do 31.11.2014. godine, (Služba za zapošljavanje, do dana sa injavanja ovog izvještaja, nije dostavila podatke za mjesec decembar 2014.godine), iz kojih je vidljivo da je:

- 350 osoba brisano sa evidencije biroa;
- 148 osoba nisu na evidenciji biroa za zapošljavanje.

Bitno je ovdje ista i da na osnovu odredbi Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, inspektor nije u obavezi dostavljati spiskove osoba koje su radno angažovane na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ako su zaklju eni suprotno odredbama Zakona o radu. Naime, radi se o tome da se pod zakonom propisanim uslovima, poslodavac može radno angažovati osobe na osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima, a ako su takvi ugovori zaklju eni suprotno odredbama Zakona o radu, takve se osobe smatraju nezakonito radno angažovanim, te je obaveza inspektora da takve osobe evidentira kao nezakonito angažovane osobe. JU Služba za zapošljavanje za takve osobe vrši posebnu provjeru u skladu sa zakonskim odredbama.

Na osnovu važe ih zakonskih propisa, a prvenstveno na osnovu Zakona o inspekcijama TK, inspektori su u svom radu, primjenjivali odredbe koje se odnose na izricanje preventivnih mjera (izricali upozorenja, davali

preporuke i informacije vezane za nove zakonske propise), u situacijama kada se radilo o subjektima nadzora koji svoju djelatnost u ve o j mjeri obavljaju u skladu sa zakonom. Ukoliko je konstatovano da subjekti nadzora obavljaju djelatnost suprotno zakonskim odredbama, inspektori su donosili rješenja o otklanjanju nedostataka a pri grubom kršenju zakonskih propisa primjenjivali su i represivne mjere. Ovdje se prvenstveno radilo o situacijama kada su inspektori utvrdili da je subjekt nadzora radno angažirao ve i broj osoba, suprotno zakonskim odredbama ili da ne ispla uje pla e duži vremenski period ili da je uveden prekovremeni rad itd.

U situacijama gdje je subjekt nadzora povratnik u injenju prekršaja, gdje je o ito da ranije izre ene mjere nisu uticale na subjekta nadzora da uskladi svoje poslovanje u skladu sa zakonom, inspektori su vršili pe a enje objekata, u skladu sa odredbama Zakona o inspekcijama TK-a.

Osim toga, inspektori su svakodnevno i kontinuirano postupali po pisanim i usmenim predstavkama, koje su upu ene ovoj Upravi, svakodnevno su primali stranke-dežurni inspektori, u periodima propisanim za prijem stranaka, te odgovarali na upite stranaka.

Osim gore navedenih poslova i ostvarenih rezultata, inspektori rada za oblast radnih odnosa, na osnovu lana 104. stav 1. Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“ broj:63/14), kontinuirano prate izvršenje nov anih kazni izre enih prekršajnim nalozima, te subjektima nadzora izdaju i dostavljaju, pisane opomene za pla anje prekršajnih naloga. Ukoliko subjekti nadzora po navedenim opomenama ne izvrše pla anje nav ane kazne, ovlašteni organ e postupiti u skladu sa lanom 104. stav 3. i lanom 105. navedenog Zakona.

S obzirom na sve gore navedeno, kao i sve probleme sa kojima se susre u inspektori rada za oblast radnih odnosa na terenu, može se re i da nije realno o ekivati da inspekcija rada za oblast radnih odnosa, riješi pitanje angažiranja radnika “na crno” jer on zahtjeva kompleksniji pristup, kao što je uklju ivanje više faktora odnosno donošenje mjera na svim nivoima države kao npr.; donošenje strategije zapošljavanja na nivou BiH, utvr ivanje entitetske i državne investicione politike, donošenje konkretnih mjera za podsticaj zapošljavanja te mjera iz oblasti socijalne politike, reguliranje politike doprinosa za penzijski i zdravstveni fond, donošenje novih (prvenstveno mislimo na donošenje novog Zakona o radu) i usaglašavanje postoje ih zakonskih i podzakonskih akata, pooštavanje kaznene politike za oblast radnog zakonodavstva itd.

Posebno je zna ajan pozitivan odnos javnosti, odnosno gra ana prema provedenim aktivnostima i aktivno sudjelovanje u otkrivanju i prijavljivanju poslodavaca kod kojih su angažovane osobe na radu “na crno”, gdje su gra ani prijavama putem telefona (fiksni i mobilni brojeva telefona Uprave), prijava putem WEB stranice Uprave, davali podatke o subjektima nadzora, koji angažiraju osobe suprotno odredbama Zakona o radu i dostavljali podatke o mnogim drugim nepravilnostima u okviru oblasti koje nadzire ovaj Inspektorat, a inspeksijskim nadzorom utvr eno je da su takve prijave uglavnom osnovane.

U ovom izvještajnom periodu ostvorena je i dobra saradnja sa medijskim ku ama na podru ju Tuzlanskog kantona, koji kontinuirano prate rad ovog inspektorata te emituju razna saopštenja za javnost, na koji na in u saradnji sa ovim inspektoratom, obavještavaju subjekte nadzora o svim bitnim aktivnostima istog. Prema evidenciji ove Uprave, dato je 10 izjava raznim radio i TV ku ama, vezano za oblast rada.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspekcije rada za oblast radnih odnosa, iskazan je u priloženoj tabeli.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva inspekcije rada za oblast radnih odnosa koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.4.2. Programski dio Kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu

U izvještajnom periodu od 01.01. – 31.12.2014.godine, kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu sljedećih propisa:

- Zakon o upravnom postupku Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Prečišteni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakon o zaštiti na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 22/90);
- Zakon o evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SFRJ", broj: 17/90 i "Sl. list RBiH", broj: 02/92 i 13/94);
- Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina ("Službene novine Federacije BiH", broj: 06/98, 35/98, 11/99 i 50/11);
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 15/03, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10 i 75/13);
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09 i 42/11);
- Opšti Pravilnik o higijensko-tehničkim mjerama na radu ("Sl. list FNRJ", broj: 16/47, 18/47 i 36/50 i "Sl. list RBiH", broj: 02/92 i 13/94);
- Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi ("Sl. list SFRJ", broj: 36/69 i "Sl. list RBiH", broj: 02/92 i 13/94).
- Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu ("Sl. list SFRJ", broj: 42/68);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala ("Sl. list SR BiH", broj: 05/86);
- Pravilnik o mjerama i normativima zaštite na radu na otvorenom radu ("Sl. list SFRJ", broj: 18/91);
- Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore ("Sl. list SRBiH", broj: 05/88);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne struje ("Sl. list SR BiH", broj: 34/88);
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Sl. list SFRJ", broj: 53/88);
- Pravilnik o vođenju evidencije, izdavanju isprava i sadržaja godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 02/91);
- Pravilnik o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima ("Sl. list SR BiH", broj: 02/91);
- Pravilnik o načinu i postupku vršenja periodičnih pregleda i ispitivanju iz oblasti zaštite na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 02/91) i drugih važećih zakonskih propisa.

Obzirom na programske ciljeve inspekcije rada za oblast zaštite na radu u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatirati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni na planirani način.

Bitno je istaknuti da inspekcija rada za oblast zaštite na radu nije radila u punom kapacitetu u pogledu broja angažovanih inspektora (ukupno 6 inspektora rada za oblast zaštite na radu), jer je u toku izvještajnog perioda jedan inspektor bio duže odsutan zbog bolovanja, a neki su bili na odsustvu, godišnjem odmoru itd.

1. U izvještajnom periodu na području Tuzlanskog kantona inspektori rada za oblast zaštite na radu izvršili su ukupno 2.827 pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, manje za 112 pregleda ili procentualno 3,8% manje, od kojih:
  - 1.772 redovna pregleda;
  - 999 kontrolna pregleda;
  - 39 pregleda po predstavkama;
  - 17 pregleda na zahtjev stranaka.
2. Od ukupnog broja naprijed navedenih inspeksijskih pregleda:
  - 1.544 pregleda su kod poslodavaca pravnih osoba;
  - 1283 pregleda su kod poslodavaca fizičkih osoba.
3. Od ukupnog broja navedenih inspeksijskih pregleda evidentirano je:

- 1.767 urednih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 46 pregleda ili procentualno 2,7% više;
  - u 877 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, manje za 161 pregled ili procentualno 15,5% manje;
  - u 183 sluaja se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti pregledi, te su sačinjene Službene zabilješke.
4. Ovdje je neophodno napomenuti da je od ukupnog broja (2.827) pregleda izvršenih u toku ovog izvještajnog perioda:
- 1.248 inspeksijskih pregleda koji se odnose na utvrđivanje ispunjenosti minimalno tehničkih uvjeta za obavljanje određenih djelatnosti;
  - 143 inspeksijska pregleda - uviđaji po osnovu povreda na radu;
  - 1.436 ostali inspeksijski pregledi odnosno, pregledi koji su mogli biti planirani.
5. U izvještajnom periodu izrečene su upravne mjere, kako slijedi:
- izrečeno je 19 upravnih mjera zabrane rada;
  - izdato je 832 rješenja o otklanjanju nedostataka;
  - Izdato 6 rješenja o produženju roka za izvršenje upravne mjere
6. Izrečene su 103 ostale mjere i to:
- Izdato je 83 zaključka o obustavi postupka;
  - Izdata su 2 zaključka - ostali zaključci;
  - Izdato je 18 upozorenja.
7. Ishod izrečenih upravnih mjera
- Od ukupno 960 izrečenih upravnih mjera, ishod je sljedeći:
- u 578 sluajeva, nedostaci su otklonjeni;
  - u 6 sluajeva su otklonjeni nedostaci po zabrani, dok je
  - u 2 sluaja subjekt nadzora prestao sa radom.
8. U izvještajnom periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine, bez obzira na broj izrečenih upravnih mjera, nije bilo žalbi.
9. U izvještajnom periodu na području Tuzlanskog kantona, izdato je 35 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 4.815,00 KM, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, manje za 29 prekršajnih naloga ili procentualno 40,8% manje, a podnesena je i jedna krivična prijava.

Po pitanju realizacije izdatih prekršajnih naloga na području Tuzlanskog kantona, neophodno je naglasiti sljedeće:

- izvršeno je 30 prekršajnih naloga u iznosu od 4.485,00 KM;
- niti za jedan prekršajni nalog nije zatraženo sudsko odlučivanje.

1. U ovom izvještajnom periodu inspekciji rada za oblast zaštite na radu prijavljeno je 136 povreda na radu i to:
- 57 težih povreda na radu;
  - 2 povrede sa smrtnim ishodom;
  - 77 lakših povreda na radu.

2. Osim toga evidentirano je 7 težih povreda na radu, koje nisu prijavljene.

Ovdje je bitno napomenuti, da su inspektori rada za oblast zaštite na radu, izdali manji broj prekršajnih naloga, isključivo iz razloga što je nakon stupanja na snagu Zakona o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14), kojim su propisane najniže novčane kazne koje se mogu propisati, za prekršaje, došlo do određenih nejasnoća i dilema, kod izdavanja prekršajnih naloga na osnovu Zakona o zaštiti na radu, nad kojim inspeksijski nadzor vrši ova inspekcija. Naime, Zakonom o zaštiti na radu su propisane izuzetno niske novčane kazne, te bi izdavanjem prekršajnih naloga, po navedenom Zakonu, došla u pitanje primjena odredbi Zakona o prekršaju, iz kog razloga se u narednom periodu ovo pitanje riješiti na način da se inspektori podnose sudu, zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka.

Zbog zakonske obaveze rokom vezanog izlaska na teren u sluajevima prijavljenih povreda na radu i pregleda minimalno – tehničkih i drugih propisanih uvjeta za obavljanje određenih djelatnosti, inspekcija rada za oblast zaštite na radu je u izvještajnom periodu bila limitirana, kako ljudskim tako i vremenskim kapacitetima, da

vrši ve i broj redovnih inspeksijskih nadzora iz oblasti zaštite na radu, predvi enog Planom i Programom rada KUIP TK.

Stoga, ponovo naglašavamo, da je neophodno preispitati mogu nost izmjena i dopuna zakona kojima je propisano da inspektori rada za oblast zaštite na radu procjenjuju i utvr uju ispunjenost minimalno-tehni kih i drugih propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti, iz razloga što bi ova inspekcija trebala vršiti nadzor nad provedbom zakonskih odredbi, a ne procjenu ispunjenosti uvjeta iz oblasti zaštite na radu.

Osim gore navedenih poslova, koji su vezani zakonskim rokovima, inspektori rada za oblast zaštite na radu su vršili inspeksijske nadzore, koji su bili usmjereni na kontrolu subjekata nadzora, posebno u segmentu provo enja mjera li ne zaštite zaposlenika od mehani kih povreda od strane sredstava rada, kontrole u dijelu koji se odnosi na obuke i provjere znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, zatim kontrole ispravnosti sredstava rada (blagovremeni periodi ni pregledi i upotrebne dozvole), kontrole vršenja periodi nih ljekarskih pregleda zaposlenika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uvjetima rada, kao što su rad na visini, rad u vlazi, buci, zatim na radnim mjestima koja imaju štetno djelovanje na zdravlje zaposlenika (hemijska, biološka, fizi ka, joniziraju a i druga dejstva) bilo da se radi o radnim ili pomo nim prostorijama.

Dakle, inspeksijski nadzori su bili usmjereni na kontrole svih mjesta gdje se, prema procjeni inspektora rada za oblast zaštite na radu, pojavljuje visoki rizik po zdravlje i život zaposlenika.

Inspektori rada za oblast zaštite na radu u estvovali su u zajedni kim mješovitim timovima sa inspektorima rada za oblast radnih odnosa, tržišno – turisti kim, saobra ajnim, inspektorima obrazovanja i dr., vrše i nadzor iz svoje oblasti.

Što se ti e neprijavljenih povreda na radu, informacije o istima, uglavnom su proslije ene od strane službenika policije – Služene zabilješke koje su dostavljene nakon što se povreda desila, a o emu su pripadnici policije, obaviješteni od strane nadležnih zdravstvenih ustanova, te na osnovu prijave povrije enih osoba.

Imaju i u vidu da je u izvještajnom periodu evidentirano 7 slu ajeva ne prijavljivanja teže povrede na radu, propuštanje subjekta nadzora da istu prijavi, sankcionirano je izdavanjem prekršajnih naloga.

Analiziraju i uzroke povreda može se zaklju iti da je do težih povreda došlo:

- zbog kršenja propisa o sigurnosti i nedostataka op e kontrole primjene propisa zaštite na radu od strane neposrednih rukovodilaca;
- zbog nepridržavanja odredbi navedenih u elaboratima o ure enju gradilišta (ako se radilo o gradilištu);
- zbog izostanka kontinuirane procjene rizika povre ivanja za svako radno mjesto u svakoj fazi izvršenja poslova radnog mjesta, kao i poduzimanja mjera za njihovo otklanjanje;
- zbog loše organizacije rada;
- zbog lošeg ekonomsko-socijalnog stanja zaposlenih;
- zbog pomanjkanja pažnje od strane povrije enih prilikom rada na sredstvima rada;
- zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite i upotrebe sredstava li ne zaštite.

Prekršajni nalozi i upravne mjere, posebno rješenja o otklanjanju nedostataka i rješenja o zabrani rada su uglavnom izdavana iz razloga kršenja propisa iz oblasti zaštite na radu, posebno kod radnih mjesta sa posebnim uvjetima rada (rad u nepovoljnim uvjetima radne sredine, nezadovoljavaju i mikroklimatski uslovi, fizi ko - hemijske štetnosti, rad na visini, rad sa opasnim materijama i dr.), zatim zbog ne preduzimanja mjera zaštite na radu na mjestima gdje je prijetila neposredna opasnost po život i zdravlje zaposlenih.

U izvještajnom periodu inspektori inspekcije rada za oblast zaštite na radu su postupali i po predstavkama i zahtjevima, pravnih i fizi kih lica, davali odgovore na razne upite stranaka i to uglavnom u vezi sa povredama na radu i zabrani pušenja u prostorijama.

U ovom izvještajnom periodu ostvarena je i dobra saradnja sa medijskim ku ama na podru ju Tuzlanskog kantona, koji kontinuirano prate rad ovog inspektorata te emituju razna saopštenja za javnost, na koji na in u saradnji sa ovim inspektoratom, obavještavaju subjekte nadzora o svim bitnim aktivnostima istog. Prema evidenciji ove Uprave, dato je 8 izjava raznim radio i TV ku ama, vezano za oblast zaštite na radu.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspekcije rada za oblast zaštite na radu, iskazan je u priloženoj tabeli.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva inspekcije rada za oblast zaštite na radu koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.4.3. Programski dio Kantonalne inspekcije socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom

U izvještajnom periodu 01.01. – 30.12.2014. godine, kantonalna inspekcija socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom (jedan izvršilac) obavljala je inspeksijski nadzor na osnovu sljede ih propisa:

- Zakon o upravnom postupku Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Sl. novine FBiH", broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09);
- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 5/12 i 7/14);
- Porodi ni zakon Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05 i 41/05);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. novine FBiH", broj: 09/10);
- Zakon o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", broj: 45/02);
- Uredba sa zakonskom snagom o ustanovama ("Sl. list R BiH" broj:6/92,8/93, i 13/94);
- Pravilnik o na inu i postupku ostvarivanja prava na naknadu umjesto pla e ženi – majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme odsustvovanja sa posla radi trudno e, poro aja, odnosno njege djeteta („Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 13/11, 14/12 I 8/14),
- Pravilnik o smještajnim uslovima, opremi, potrebnim stru nim i drugim radnicima i normativima za rad centara za socijalni rad Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 02/03);
- Pravilnik o uslovima, opštim normativima i postupku utvr ivanja ispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite ("Sl. novine TK", broj: 08/13);
- Pravilnik o prostornim, kadrovskim i tehni kim normativima za obavljanje usluga smještaja i boravka za djecu i mlade u okviru djelatnosti socijalne zaštite ("Sl. novine TK", broj: 08/13);
- Uputstvo o vo enju evidencije i dokumentacije o osobama stavljenim pod starateljstvo, o poduzetim mjerama starateljstva i o imovini št enika ("Sl. novine FBiH", broj: 17/06);
- Uputstvo o vo enju evidencije sudskih odluka i sporazuma o izdržavanju djece i roditelja ("Sl. novine FBiH", broj: 17/06);
- Uputstvo o na inu vo enja zapisnika i spisa predmeta o usvojenju ("Sl. novine FBiH", broj: 23/06);
- Uputstvo o na inu vo enja evidencije i dokumentacije o usvojenoj djeci ("Sl. novine FBiH", broj: 17/06).

U izvještajnom periodu inspeksijski nadzor je obavljao 1 inspektor socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, kada se radi o isklju ivoj nadležnosti ove inspekcije u sastavu inspektorata.

S obzirom na programske ciljeve kantonalna inspekcija socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u Programu rada za 2014.godinu, isti su u izvještajnom periodu ostvareni kako su i planirani.

1. U izvještajnom periodu kantonalni inspektor socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom je izvršio ukupno 237 pregleda što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 101 pregled, a što procentualno iznosi 74,3% više i to:
  - 183 redovna pregleda;
  - 6 pregleda po predstavci
  - 47 kontrolnih pregleda;
  - 1 pregleda po predstavkama stranaka.

2. Od ukupnog broja naprijed navedenih pregleda evidentirano je:

- 151 urednih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 52 pregleda ili procentualno 52,5% više,
- 77 pregleda u kojima su subjekti nadzora bili u prekršaju, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 52 pregleda ili procentualno 208,0 % više;
- 9 predmeta se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti pregledi, te su sačinjene Službene zabilješke.

3. Zbog utvrđenih nedostataka ukupno su izrečene 79 upravne mjere i izdati akti, kako slijedi:

- 55 rješenja o otklanjanju nedostataka;
- izdato 20 upozorenja;
- izdata 2 zaključka o nenadležnosti;
- donesena 2 zaključka o produženju roka izvršenja.

4. Preduzete mjere – sankcije:

U izvještajnom periodu na području Tuzlanskog kantona, izrečeno je 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 12.300,00 KM, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 6 prekršajnih naloga ili procentualno 150,00% više, od kojih su:

- izvršena su, odnosno naplaćena 3 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 1.100,00 KM;
- neizvršen je 1 prekršajni nalog u ukupnom iznosu od 100,00 KM, koji su u postupku izvršenja i vode se u registru neplaćenih kazni;
- za 5 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 11.000,00 KM zatraženo je sudsko odlučivanje, pri čemu je ukupno riješenih prekršajnih naloga u sudskom odlučivanju 3.

U izvještajnom periodu je nastavljena kontrola Centara za socijalni rad na području TK-a i Udruženja, uglavnom povodom pisanih predstavljeni su prava povrijeđena, pri čemu su takvi predmeti uzeti u prioritet, te su isti okončani.

Imaju i u vidu da u ovom inspektoratu, poslove socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, obavlja jedan inspektor na 13 općina Tuzlanskog kantona, u januaru 2014.godine, izdata su Saopćenja za javnost, u skladu sa Planom i programom rada Kantonalne uprave, na koji način se pokušalo što više subjekata nadzora upoznati sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Sl. novine FBiH", broj:36/99, 54/04, 39/06 i 14/09), Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – prečišćen tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/12, 7/14) i Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. novine FBiH", broj: 09/10), kako bi isti uskladili svoje poslovanje sa navedenim zakonskim odredbama i kako bi se izbjeglo da postupaju i inspektor, prilikom inspekcijskih nadzora, djeluje represivno, odnosno izričite novčane kazne putem prekršajnih naloga.

Bitno je ovdje navesti da Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, u članu 95. stav 1. tačka 1., predviđa da se za "Dječju nedjelju" tokom cijelog mjeseca oktobra naplaćivati novčani iznos utvrđen odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i to na prodatu kartu u mećumjesnom i mećunarodnom željeznićkom, brodskom, avionskom i autobuskom saobraćaju. Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o utvrćivanju novćanih iznosa koji će se naplaćivati u toku mjeseca oktobra 2013. godine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine za "Dječju nedjelju" ("Službene novine Federacije BiH"; broj: 49/13) i utvrdila da se u toku mjeseca oktobra 2013. godine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine naplaćuje novćani iznos od 1% na prodatu voznu kartu u mećumjesnom i mećunarodnom željeznićkom, brodskom, avionskom i autobuskom saobraćaju.

U skladu sa gore navedenim odredbama, inspektor socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, u ovom izvještajnom periodu, izvršio je 42 redovna inspekcijska nadzora, na osnovu kojih je neposrednim nalogom inspektora na poseban račun budžeta Tuzlanskog kantona uplaćeno 7.206,64 KM.

Osim toga, postupaju i inspektor je kontinuirano u ovom izvještajnom periodu, vršio redovne inspekcijske nadzore, u pogledu primjene odredaba Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. novine FBiH", broj: 09/10), sa kojima je započeo u prošloj godini.

Naime, u skladu sa odredbama navedenog Zakona, kantonalni inspektor je vršio nadzor nad subjektima koji su obveznici po Zakonu, pri čemu se rad inspektora može okarakterizirati kao preventivni rad - upoznavanje sa odredbama Zakona, uvođenje subjekata nadzora u obavezu, a prema utvrđenom stanju, konstatovano je da su subjekti nadzora shvatili ozbiljno zakonske obaveze, te nakon inspeksijskih nadzora nastavljaju da izvršavaju svoje obaveze na mjesečnom nivou.

Po tom osnovu vršeni su redovni inspeksijski nadzori ustanova – apotekarska djelatnost, velikih trgovačkih centara, autobuskih prevoznika, privrednih društava koja se bave prodajom naftnih derivata, subjekata nadzora koji obavljaju djelatnost trgovine automobila i trgovine-veleprodaja. U pravilu su subjekti nadzora u postupku izjašnjenja odgovornog lica na zapisnik o inspeksijskom nadzoru ili postupaju i po izdatim rješenjima, izvršili uplate zakonski predviđenog novčanog iznosa u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Prema našoj evidenciji, na osnovu izvršenih inspeksijskih nadzora, izvršena je uplata u Fond za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje lica sa invaliditetom, uplato je oko 42.000,00 KM. Osim toga, veći broj predmeta je još uvijek u toku, tako da je i veći broj subjekata nadzora uveden u sistem alternativne obligacije zapošljavanja lica sa invaliditetom, odnosno uplata zakonom definisanog iznosa navedenom Fondu.

Vežano za navedenu aktivnost, kao i za druge nadležnosti ove inspekcije, održan je i sastanak sa predstavnicima Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona, u cilju uređenja ove oblasti, te je dogovoren niz zajedničkih aktivnosti koje će se provoditi u narednom periodu.

Jedan od problema sa kojima se suočava inspektor ove inspekcije, je činjenica da određeni broj udruženja nad kojima se vrši inspeksijski nadzor iz ove oblasti, nisu aktivna, ali nikada nisu brisana iz registra udruženja Ministarstva pravosuđa i uprave TK-a, zbog čega je izuzetno teško utvrditi tačan broj istih radi sačinjavanja operativnog plana. Naime, Zakonom o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", broj: 45/02) je predviđeno da se udruženja koja ne održavaju sjednice skupštine brišu iz registra. O navedenom problemu postupaju i inspektor je u saradnji sa Glavnim kantonalnim inspektorom rada, zaštite na radu i socijalne zaštite, u prethodnom izvještajnom periodu, sačinio i uputio dopise Ministarstvu pravosuđa i uprave TK-a, s ciljem da se u saradnji sa navedenim Ministarstvom i revizijom izdatih rješenja na osnovu kojih je izvršen upis u Registar udruženja, dođe do baze "aktivnih" udruženja.

Ministarstvo pravosuđa i uprave TK-a je u dva navrata dostavilo odgovor ovoj Upravi, iz kojih je vidljivo da su nakon upućenih dopisa, započeli i da kontinuirano vrše ažuriranje baze aktivnih korisnika, te će se u narednom periodu ponovo insistirati na dostavljanju ažuriranih spiskova "aktivnih" udruženja upisanih u Registar udruženja, ali do dana sačinjavanja ovog izvještaja, takvi podaci nisu dostavljeni.

Napominjemo da je inspektor socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, u ovom izvještajnom periodu, na osnovu ovlaštenja u skladu sa zakonom, vršio inspeksijske nadzore iz oblasti radnih odnosa i po tom osnovu izvršio je ukupno 93 inspeksijska nadzora, od kojih su 75 redovni inspeksijski nadzori, izvršeno je 10 kontrolnih pregleda i 8 nadzora po predstavkama stranaka.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspekcije socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, iskazan je u priloženoj tabeli.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva inspekcije socijalne zaštite koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovano je tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih očekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.4.5. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

U ovom izvještajnom periodu inspektori rada za oblast radnih odnosa, inspektori rada za oblast zaštite na radu i inspektor socijalne zaštite, u sastavu Inspektorata su na području Tuzlanskog kantona, izvršili ukupno 6.447 inspekcijskih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 1.266 pregleda ili procentualno 24,4% više, od toga:

1. Od ukupnog broja navedenih inspekcijskih pregleda evidentirano je:

- 3.928 redovnih pregleda, od kojih:
  - 2.201 pregleda pravnih osoba;
  - 1.727 odnosi se na preglede fizičkih osoba;
- 2.004 kontrolnih pregleda, od kojih:
  - 1.142 pregleda pravnih osoba;
  - 862 se odnosi na preglede fizičkih osoba;
- 495 pregleda po predstavljanju, od kojih:
  - 344 pregleda pravnih osoba;
  - 151 se odnosi na preglede fizičkih osoba;
- 20 pregleda na zahtjev stranaka, od kojih:
  - 5 pregleda pravnih osoba;
  - 15 se odnosi na preglede fizičkih osoba.

2. Od ukupnog broja naprijed navedenih inspekcijskih pregleda (6.447) evidentirano je:

- 4.186 urednih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 982 pregleda ili procentualno 30,6% više, od toga:
  - 2.366 pregleda pravnih osoba;
  - 1.820 se odnosi na preglede fizičkih osoba;
- u 1.942 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 328 pregleda ili procentualno 20,3% više, od toga:
  - 1.159 prekršaji pravnih osoba;
  - 783 se odnosi na prekršaje fizičkih osoba;
- u 319 slučajeva iz objektivnih razloga nije bilo moguće izvršiti preglede, te su sačinjene Službene zabilješke, od kojih je:
  - 167 pregleda pravnih osoba;
  - 152 se odnosi na preglede fizičkih osoba.

3. U toku izvještajnog perioda od ukupnog broja inspekcijskih pregleda 1253 se odnosi na inspekcijske preglede ispunjavanja minimalno tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti, od kojih je u :

- 810 slučajeva utvrđeno uredno stanje;
- 330 inspekcijskih pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju;
- 113 slučajeva inspekcijski pregledi nisu izvršeni iz objektivnih razloga, o čemu su sačinjene Službene zabilješke.

U ovom izvještajnom periodu izrečeno je ukupno 1.731 upravnih mjera i izdatih akata, kako slijedi:

1. Izdato je ukupno 551 rješenje o zabrani rada, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 243 rješenja o zabrani rada, ili procentualno 78,9% više, dok su izdata 2 rješenja o zabrani rada-ponekadnje.

2. Izdato je ukupno 1.417 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 120 rješenja ili procentualno 9,3% više, te 10 ostalih rješenja.

3. Izdato je ukupno 304 ostalih mjera i akata, a od toga:

- izdato je 88 upozorenja na obavezu primjene propisa iz oblasti rada, zaštite na radu i socijalne zaštite,
- izdato je 216 zaključaka.

4. Ishod izrečenih upravnih mjera

Na osnovu izdatih rješenja o zabrani rada i rješenja o otklanjanju nedostataka na području Tuzlanskog kantona evidentirano je sljedeće:

- 86 subjekata nadzora su otklonili utvrđene nedostatke po izrečenim zabranama rada,
- 1.205 subjekata nadzora je otklonilo utvrđene nedostatke,
- 23 slučajna nedostaci nisu otklonjeni,
- 7 subjekata nadzora je prestalo sa radom.

5. Preduzete mjere – sankcije :

- Izrečeno je 291 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 255.697,00 KM, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, više za 58 prekršajna naloga više ili procentualno 24,6% više.

6. Realizacija preduzetih mjera – sankcije :

Po pitanju realizacije naprijed izrečenih prekršajnih mjera, stanje je sljedeće:

- izvršeno (naplaćeno) je 98 prekršajnih naloga u iznosu 44.857,00 KM;
- neizvršeno (nenaplaćeno) je 26 prekršajnih naloga u iznosu od 20.821,00 KM, i vode se u registru neplaćenih kazni;
- za 96 prekršajnih naloga u iznosu od 126.722,00 KM, zatraženo je sudsko odlučivanje;
- riješeno je 69 prekršajnih naloga u sudskom odlučivanju u iznosu od 78.260,00 KM;
- podnešena je jedna krivična prijava.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspektorata u izvještajnom periodu je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspekcija u sastavu inspektorata kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izrečenih upravnih i drugih mjera, kako slijedi.

1.2.5. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove

U izvještajnom periodu 01.01.–31.12. 2014. godine Inspektorat je obavljao inspeksijski nadzor iz oblasti sanitarno-zdravstveno-farmaceutske djelatnosti sa jednim izvršiocem i to :

- 1 zdravstveni inspektor.

Za ovaj Inspektorat bitno je napomenuti, da je postupaju i inspektor, u izvještajnom periodu, proveo ukupno 16 dana, odnosno 128 radnih sati, na bolovanju, što se neminovno odrazilo, kako na broj kontrola, tako i na izvršenje zacrtanih strateških ciljeva u Godišnjem programu rada ovog Inspektorata.

Zdravstveni inspektor u ovom Inspektoratu ispunjava opšte i posebne uslove definisane Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj : 29/03, 23/04, 39/04, 67/05, 08/06 i 04/12) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, u pogledu stru ne sprema, položenog ispita op eg znanja i potrebnog radnog staža u struci, što je potvrdila Agencija za državnu službu FBiH prilikom prijema inspektora.

Oblast sanitarnih i farmaceutskih poslova trenutno nisu popunjene, tako da u izvještajnom periodu nisu vršeni inspeksijski nadzori u tim oblastima.

1.2.5.1. Programski dio Kantonalne zdravstvene inspekcije

U izvještajnom periodu kantonalna zdravstvena inspekcija poslove inspeksijskog pregleda i nadzora obavljala je na osnovu slijede ih propisa :

- Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99);
- Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);
- Zakona o prekršajima FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 31/06);
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10);
- Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. novine FBiH", broj: 30/97 i 7/02);
- Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH", broj: 29/05);
- Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10);
- Zakon o stomatološkoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 37/12);
- Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva ("Sl. novine FBiH", broj: 37/12);
- Zakon o sestrinstvu i primaljstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 43/13);
- Pravilnika o upravljanju medicinskim otpadom ("Sl. novine FBiH", broj: 77/08);
- Pravilnika o normativima, nomenklaturi i standardima u zdravstvenoj djelatnosti ("Sl. list SR BiH", broj: 10/83);
- Pravilnika o na inu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom ("Sl. novine FBiH", broj: 20/08);
- Pravilnika o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko tehni ke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 30/00, 44/12);
- Pravilnika o nomenklaturi, standardima i normativima u zdravstvenoj djelatnosti ("Sl. list SRBiH", broj: 10/83);
- Pravilnika o pripravn kom stažu i stru nom ispitu zdravstvenih radnika ("Sl. novine FBiH", broj: 06/11, 10/11, 41/11 i 81/12);
- Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije ("Sl. novine FBiH", broj: 06/11 do 95/13);
- Pravilnika o vo enju zdravstvene evidencije ("Sl. list SFRJ", broj: 02/75);

- Pravilnika za rad zdravstvenih radnika izvan punog radnog vremena ("Sl. novine FBiH", broj: 01/05), kao i drugih zakonskih propisa.

U izvještajnom periodu inspekcijski nadzor je obavljao jedan zdravstveni inspektor koji je vršio redovne kontrole, kontrole po predstavkama fizičkih i pravnih lica, kontrolne preglede i kontrole na zahtjev stranke.. Tako e, kantonalni zdravstveni inspektor je u navedenom izvještajnom periodu radio na edukaciji i pripremama ek listi za elektronsko evidentiranje inspekcijskog nadzora, na pripremi baza podataka iz oblasti sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, kao i na izradi predložaka, odnosno pismena za sve tri oblasti.

Baza podataka za oblast zdravstvene inspekcije pripremana je na osnovu propisa po kojima su izvršeni inspekcijski nadzori u ovoj oblasti.

U izvještajnom periodu kantonalni zdravstveni inspektor je na području Tuzlanskog kantona izvršio ukupno 166 inspekcijskih pregleda, a od toga 117 redovnih inspekcijskih pregleda, 21 inspekcijski pregled po predstavkama, 22 kontrolna inspekcijska pregleda i 6 inspekcijskih pregleda na zahtjev stranke.

Od ukupnog broja naprijed navedenih inspekcijskih pregleda evidentirano je 122 uredna inspekcijska pregleda, u 34 inspekcijska pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, a 10 inspekcijskih nadzora se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti, te je kantonalni zdravstveni inspektor postupao sukladno zakonskim propisima, odnosno u jednoj predstavi pacijenta, nezadovoljnog odgovorom na žalbu, direktora JZU Dom zdravlja, nije se iz objektivnih razloga mogao izvršiti inspekcijski pregled jer je problematika iz konkretnog predmeta izlazila iz okvira nadležnosti kantonalne zdravstvene inspekcije definisane članom 76. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – Prečišteni tekst ("Službene novine TK", broj: 10/12).

S obzirom da je članom 42. stav 1. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine Federacije BiH", broj: 40/10), propisano da pacijent koji nije zadovoljan odlukom direktora zdravstvene ustanove, ima pravo zaštite svojih prava zatražiti kod nadležnog ministra zdravstva, dok je stavom 2. navedenog člana regulisano da je rješavanje navedenog prigovora, u nadležnosti kantonalnog ministra zdravstva, kantonalni zdravstveni inspektor je zaprimljenu predstavku dostavio na nadležno postupanje Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona.

U ostalim slučajevima, shodno navedenoj problematici, su sačinjene službene zabilješke, a u predstavkama u kojim su pacijenti izražavali nezadovoljstvo pruženom zdravstvenom uslugom, odnosno postupkom zdravstvenog ili drugog radnika zdravstvene ustanove, kantonalni zdravstveni inspektor je shodno članu 41. stav 1. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine Federacije BiH", broj: 2/98 i 48/99), donio zaključke o nenadležnosti.

Od ukupnog broja naprijed navedenih inspekcijskih nadzora:

- 74 inspekcijska nadzora su kod poslodavca pravnih osoba;
- 92 inspekcijska nadzora su kod poslodavca fizičkih osoba.

Od 166 inspekcijskih nadzora, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini više za 33 inspekcijska nadzora ili procentualno 24,8 % više, evidentirano je :

- 122 uredna inspekcijska nadzora, što je u odnosu na 2013. godinu više za 23 inspekcijska nadzora ili procentualno 23,2 % više,
- u 34 inspekcijska nadzora subjekti nadzora bili su u prekršaju, što je u odnosu na 2013. godinu više za 10 inspekcijskih nadzora ili procentualno 41,7 % više.

Na području Tuzlanskog kantona, u izvještajnom periodu, izrečene su upravne, prekršajne i druge mjere, iz oblasti zdravstvene inspekcije, kako slijedi:

1. Izdato je ukupno 31 rješenje o otklanjanju nedostataka.
2. Izdato je ukupno 3 rješenja o zabrani rada, a od toga :
  - > 1 rješenje na rad bez odobrenja;
  - > 2 ostala rješenja o zabrani rada;
  - > 2 prekršajna.
3. Izdato je ukupno 113 ostalih mjera i akata, a od toga evidentirano je :
  - > 109 zaključaka o obustavi postupka;
  - > 4 zaključaka o nenadležnosti.

Kantonalni zdravstveni inspektor vrše i nadzor nad primjenom i provođenjem zakona i drugih propisa iz oblasti zdravstveno - stomatološke djelatnosti je, u mješovitom timu, zajedno sa inspektorima iz drugih upravnih oblasti Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona, izvršio ukupno 43 inspeksijska nadzora u stomatološkim ordinacijama, a od toga 36 redovnih inspeksijskih nadzora i 7 kontrolnih pregleda u stomatološkim ordinacijama na području Tuzlanskog kantona. Prilikom redovnih inspeksijskih kontrola, kod 8 subjekata nadzora utvrđeni su određeni nedostaci, iz kojih razloga je kantonalni zdravstveni inspektor poduzeo zakonom predviđene upravne mjere, odnosno izdao rješenja o otklanjanju nedostataka, dok je kod ostalih subjekata nadzora, redovnim inspeksijskim nadzorom, utvrđeno uredno stanje te su donešeni zaključci o obustavi postupka. Kod jednog subjekata nadzora, koji je u prethodnom izvještajnom periodu bio u prekršaju, odnosno obavljao stomatološku djelatnost koja nije bila utvrđena rješenjem nadležnog Ministarstva zdravstva za poštovanje obavljanja stomatološke djelatnosti, utvrđeno uredno stanje jer je subjekt nadzora pribavio odobrenje za rad, te je kantonalni zdravstveni inspektor na osnovu člana 218. Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 27/98 i 48/99), donio zaključak o obustavi postupka. Kontrolnim pregledima u ostalim stomatološkim ordinacijama, takođe je utvrđeno da su subjekti nadzora ispoštovali rješenjem naložene upravne mjere, te su doneseni zaključci o obustavi postupka.

U izvještajnom periodu vršeni su inspeksijski nadzori u Javnim zdravstvenim ustanovama na području Tuzlanskog kantona, odnosno kontrolisani su svi domovi zdravlja, bolnica, klinički centar i liječilište Ilidža. Kantonalni zdravstveni inspektor, postupajući po službenoj dužnosti, je u izvještajnom periodu, izvršio 13 inspeksijskih nadzora po predstavci, kao i 12 redovnih inspeksijskih nadzora.

U izvještajnom periodu vršeni su inspeksijski nadzori u privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnim ordinacijama na svih 13 općina Tuzlanskog kantona.

Kontrolisano je 10 ginekoloških ordinacija, 1 pedijatrijska ordinacija, 3 oftalmološke ordinacije, 4 internističke ordinacije, 1 fizijatrijska ordinacija, 3 ordinacije opće medicine, 1 hirurška ordinacija, 1 otorinolaringološka ordinacija, 1 urološka ordinacija, 1 ordinacija plastične hirurgije, 1 ordinacija porodnične medicine, 1 ordinacija medicine rada, 1 ordinacija radiodijagnostike i 2 poliklinike. Kantonalni zdravstveni inspektor, shodno zatečenom stanju, donio zaključke o obustavi postupka i rješenja o otklanjanju nedostataka.

Vrše i kontrolu primjene propisa iz nadležnosti zdravstvene djelatnosti, u JZU Dom zdravlja Teočak i JZU Dom zdravlja Živinice, po predstavci, kantonalni zdravstveni inspektor je utvrdio da su subjekti nadzora postupili shodno članu 85. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj: 46/10), kojim je propisano da dio djelatnosti doma zdravlja može se obavljati ugovaranjem obavljanja zdravstvenih usluga sa drugom zdravstvenom ustanovom ili privatnom praksom, odnosno po Aplikaciji JZU Dom zdravlja Teočak na program za pružanje zdravstvene zaštite osiguranim licima sa područja općine Teočak za 2014.godinu, za djelatnost programa zdravstvene zaštite – zdravstvena zaštita žena (15 i više godina), potreban broj timova je 0,25. Shodno navedenom, ugovorom o regulisanju pružanja primarne zdravstvene zaštite, zaključeno u Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona i JZU Dom zdravlja Teočak, a uz Saglasnost Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona angažirani su specijalisti ginekologije i akušerstva iz JZU Dom zdravlja Živinice.

Inspeksijski nadzor, u JZNU Dom zdravlja Tuzla, kantonalni zdravstveni inspektor je izvršio na zahtjev stranke, odnosno Udruženja roditelja teško bolesne djece u BiH, koje prilike nisu utvrđeni elementi prekršaja, odnosno subjekt nadzora provodi imunizaciju i seroprofilaksu u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona i Centrom za vakcinaciju Dispanzera za predškolsku djecu Doma zdravlja Tuzla.

U izvještajnom periodu, kantonalni zdravstveni inspektor je sa kantonalnim inspektorom rada za oblast radnih odnosa i kantonalnim tržišno – turističkim inspektorom izvršio inspeksijski nadzor, po predstavci, prosljeđujući na nadležno postupanje od Federalne uprave za inspeksijske poslove Sarajevo, u JZU Dom zdravlja Sapna, koje prilike je utvrđeno da navodi u predstavci koji su se odnosili na nadležnost zdravstvene inspekcije definisane članom 76. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona (preišteni tekst) ("Službene novine TK", broj: 10/12), nisu tačni.

Takođe, postupajući po predstavci, MUP-a TK-a, Odjeljenja za borbu protiv privrednog kriminaliteta i korupcije, zdravstveni inspektor je u timu sa kantonalnim inspektorom rada, izvršio inspeksijski nadzor u JZU Dom zdravlja Sapna koje prilike nisu utvrđeni elementi prekršaja iz kojih razloga zdravstveni inspektor nije imao zakonskih osnova za poduzimanje bilo kakvih mjera prema subjektu nadzora.

Vrše i kontrolu primjene propisa iz nadležnosti zdravstvene djelatnosti, kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa su izvršili inspekcijski nadzor, po predstavljeni, u JZU Op a bolnica Dr Mustafa Beganovi , Gra anica. S obzirom da sadržaj podnesene predstavke izlazi iz okvira nadležnosti zdravstvene inspekcije, te da ukazuje da se radi o po injenju krivi nog djela nesavjesnog rada u službi i protivpravnog pribavljanja imovinske koristi zloupotrebom službenih ovlaštenja uz prisustvo mita, korupcije i nepotizma predloženo je glavnom kantonalnom inspektoratu rada da navedenu predstavku prosljedi Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona – odjel kriminalisti ke policije, kao nadležnom organu na dalje postupanje.

U Tuzli, kantonalni zdravstveni inspektor u timu sa kantonalnim inspektorom rada za oblast radnih odnosa je izvršio inspekcijski nadzor, po predstavljeni, u prostorijama medicinsko – biohemijske laboratorije koja se nalazi na prvom spratu Tržnog centra Omega, koje prilike je utvr eno da subjekt nadzora obavlja zdravstvenu djelatnost koja nije utvr ena rješenjem za po etak obavljanja zdravstvene djelatnosti, odnosno u momentu inspekcijskog nadzora, subjekt nadzora nije posjedovao rješenje nadležnog Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona o ispunjenosti uvjeta u pogledu prostora, kadra i medicinsko – tehni ke opreme, iz kojeg razloga je kantonalni zdravstveni inspektor izdao rješenje o zabrani rada, a kao mjeru obezbje enja izvršenja rješenja, izvršio sukladno odredbama Pravilnika o na inu pe a enja poslovnih prostorija, sredstava rada i dijelova procesa rada u kojima i na kojima je odre ena zabrana rada ("Sl. novine TK", broj: 10/10), pe a enje kontrolisane, neregistrirane medicinsko – biohemijske laboratorije sukladno odredbama Pravilnika o na inu pe a enja poslovnih prostorija, sredstava rada i dijelova procesa rada u kojima i na kojima je odre ena zabrana rada ("Sl. novine TK", broj: 14/13).

Tako e, u izvještajnom periodu, kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa su, postupaju i po službenoj dužnosti, odnosno po predstavljeni MUP-a TK – Policijska uprava Grada ac, otišli na odgovaraju u adresu u Srebrenik, gdje se, prema navodima iz predstavke, nalazi ljekarska ordinacija, ali navedene prilike nisu zatekli zdravstvene radnike u obavljanju zdravstvene djelatnost, jer na navedenoj adresi nije bilo nikoga, iz kojeg razloga nije bilo mogu e izvršiti inspekcijski nadzor, te je postupaju i inspektor sa inio službenu zabilješku.

Postupaju i u skladu s Pravilnikom o upravljanju medicinskim otpadom ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03), kantonalni zdravstveni inspektor je izvršio redovne inspekcijske nadzore u 13 Privatnih zdravstvenih ustanova Apoteka koje prilike je u 6 zdravstvenih ustanova apoteka utvr eno uredno stanje, te je sukladno lanu 218. Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 27/98 i 48/99), kantonalni zdravstveni inspektor donio zaklju ke o obustavi postupka.

U 6 zdravstvenih ustanova apoteka subjekti nadzora nisu uspostavili sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važe im standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast te je sukladno navedenom, zdravstveni inspektor poduzeo upravne mjere, odnosno izdao rješenja o otklanjanju nedostataka. U jednoj zdravstvenoj ustanovi apoteci pored navedenog prekršaja koji se odnosi na upravljanje medicinskim otpadom, subjekt nadzora nije imenovao direktora zdravstvene ustanove u skladu sa zakonom, odnosno povrije en je lan 66. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10), kojim je propisano da direktor zdravstvene ustanove mora imati medicinski, stomatološki odnosno farmaceutski fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, a što u konkretnom slu aju nije bilo ispoštovano, zbog ega je zdravstveni inspektor donio rješenje o otklanjanju nedostataka.

Inspekcijskim nadzorom izvršenim u 7 privatnih apoteka, na podru ju Tuzlanskog kantona, kantonalni zdravstveni inspektor je sukladno lanu 2. i 15. Pravilnika o upravljanju medicinskim otpadom ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03), tako e, kontrolisao upravljanje medicinskim otpadom, kojom prilikom je utvr eno da subjekti nadzora imaju uspostavljen sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važe im standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast. Shodno navedenom izdati su zaklju ci o obustavi postupka, dok su u 3 privatne apoteke utvr eni prekršaji te su izdata rješenja o otklanjanju nedostataka. Kontrolnim pregledima u 1. privatnoj apoteci i 1. zdravstvenoj ustanovi apoteci donešeni su zaklju ci o obustavi postupka, s obzirom da su subjekti nadzora ispoštovali naložene upravne mjere.

Tako e, postupaju i u skladu s Pravilnikom o upravljanju medicinskim otpadom ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03), kantonalni zdravstveni inspektor je izvršio redovne inspekcijske nadzore u ukupno 14 veterinarskih stanica, a od toga je izvršeno 8 inspekcijskih nadzora u javnim preduze ima veterinarske stanice i 6 inspekcijskih nadzora u privatnim veterinarskim stanicama koje prilike je utvr eno da svi subjekti nadzora

postupaju suprotno zakonskim propisima iz kojeg razloga je kantonalni zdravstveni inspektor poduzeo upravne mjere, odnosno izdao rješenja o otklanjanju nedostataka. Vršer i kontrolne preglede u veterinarskim stanicama utvr eno je da su subjekti nadzora ispoštovali naložene upravne mjere te je shodno navedenom, kantonalni zdravstveni inspektor donio zaklju ke o obustavi postupka.

Zahvaljuju i prisustvu, aktivnostima i operativnom radu zdravstvenog inspektora na podru ju Tuzlanskog kantona, uo eno je da odre eni broj ljekara pruža zdravstvene usluge i obavlja zdravstvenu djelatnost u specijalisti kim ordinacijama, a da pri tome nemaju rješenje Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona o ispunjavanju uvjeta u pogledu prostora, medicinsko – tehni ke opreme i kadra.

Tako e je utvr eno da su u pitanju specijalisti ke ordinacije koje uglavnom rade u poslijepodnevnim satima, a da su vlasnici ordinacija ljekari specijalisti, koji su u radnom odnosu u nekoj od javnih zdravstvenih ustanova.

Sve ovo što je uo eno od strane kantonalnog zdravstvenog inspektora nije novina, nego konstatacija injeni nog stanja i pojave koja egzistira ve duži niz godina u zdravstvu Tuzlanskog kantona, ali koja je posljednjih godina eskalirala do te mjere da je neophodno uklju ivanje svih organa i institucija koji ure uju oblast zdravstva.

Imaju i u vidu naprijed navedeno, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona se obratila Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona kao i svim direktorima javnih zdravstvenih ustanova od kojih je tražila da se aktivno uklju e u rješavanje problema dopunskog rada zdravstvenih radnika, kako bi se smanjio broj lica u protivzakonitom obavljanju zdravstvene djelatnosti, a osiguralo prisustvo zdravstvenih radnika na radnim mjestima u punom radnom vremenu za koje i primaju ne tako malu pla u, te smanjile nerealne i iscrpljuju e liste ekanja pacijenata, ali i vrlo este zloupotrebe gdje zdravstveni radnici naru uju pacijente u poslijepodnevnim satima u privatnim ordinacijama.

Bitno je napomenuti da se samostalnim djelovanjem Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona, bez uklju ivanja drugih nadležnih organa, ne može urediti oblast zdravstva u pogledu obavljanja dopunskog rada i rada bez rješenja nadležnog ministarstva, posebno imaju i u vidu postoje e kadrovske kapacitete (jedan zdravstveni inspektor), kao i injenicu da se radom inspektora na terenu sprje ava rad ta no odre enog zdravstvenog radnika, ali se mjerama koje zdravstveni inspektor poduzima u ovim slu ajevima u okviru svojih nadležnosti ne postižu ciljevi generalne prevencije, odnosno ne uti e na druge zdravstvene radnike da ne obavljaju zdravstvenu djelatnost suprotno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Iz tog razloga, shodno lanu 246. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10), kao i Pravilnika o na inu, postupku i uvjetima, kao i drugim pitanjima od zna aja za organiziranje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi ("Sl. novine FBiH", broj: 60/12), odnosno istekom zakonskog roka dana 21.07.2014. godine, Ministarstvo je dužno izvršiti pripremne radnje i osposobiti kapacitete unutar Ministarstva kako bi izvršili reviziju svih do sada izdatih rješenja i krenuli u postupak uskla ivanja dopunske djelatnosti.

Navedena potreba proizlazi iz lana 184. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10), kojom je propisano da kantonalni ministar nadležnog ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju javnih zdravstvenih ustanova kao i zavoda za javno zdravstvo kantona, utvr uje potrebu obavljanja dopunskog rada i odre uje specijalnosti za koje se obavlja dopunski rad na podru ju Tuzlanskog kantona.

Da bi zdravstveni inspektor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona, nakon isteka prelaznog perioda do 21.07.2014. godine, mogao nesmetano vršiti inspekcijski nadzor i urediti ovu oblast, neophodno je po hitnom postupku poduzimati mjere u skladu sa zakonom odnosno utvrditi potrebu obavljanja dopunskog rada kao i reviziju postoje ih rješenja.

Stoga smo pozvali ministra zdravstva da naredbom utvrdi potrebu obavljanja dopunskog rada i odredi specijalnosti za koje se obavlja dopunski rad na podru ju kantona poštuju i odredbu lana 183. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH", broj: 46/10), kojom je propisano da se obavljanje dopunskog rada odobrava samo ako su ispunjeni slijede i uvjeti:

- ako je zbog ograni enih kapaciteta u korištenju raspoložive medicinsko-tehni ke opreme i/ili ograni enog broja zdravstvenih radnika odre ene struke otežano ostvarivanje zdravstvene zaštite u javno-zdravstvenoj ustanovi, pri provedbi dijagnosti kih, terapijskih i rehabilitacijskih postupaka koji se finansiraju iz obvezanog zdravstvenog osiguranja i

- ako dopunski rad ne uti e na organizaciju rada pojedinih djelatnosti ili zdravstvene ustanove kao cjeline, u kojoj je zdravstveni radnik uposlen u stalnom radnom odnosu.

Tako e smo, potaknuti vrlo estom pojavom utvrivanja privremene sprijeenosti za rad bez osnova, od svih javnih zdravstvenih ustanova primarne zdravstvene zaštite, pismeno tražili da usklade svoje postupanje sa odredbama člana 55. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju kojim je regulisano da o utvr enoj ocjeni privremene sprijeenosti za rad, izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite, a ne zaposlenik, obavještava osiguranika, pravno, odnosno fizi ko lice kod koga je osiguranik zaposlen, kao i nadležni kantonalni zavod osiguranja, iz kojeg razloga je i traženo da lije nici dostavljaju poslodavcima dokaze o utvr enoj ocjeni privremene sprijeenosti za rad.

Postupanjem u skladu sa Zakonom, omogu ilo bi se poslodavcima, ali i Zavodu zdravstvenog osiguranja preispitivanje ove ocjene, odnosno ulaganje prigovora na utvr enu ocjenu u roku od 48 sati, kako je to i predvi eno članom 55. stav 3. spomenutog Zakona.

S tim u vezi, obratili smo se i Ministarstvu zdravstva TK, kao najve em autoritetu u ovoj oblasti, s prijedlogom dostavljanja podataka od ustanova primarne zdravstvene zaštite na podru ju Tuzlanskog kantona, na mjese nom nivou, o svim otvorenim bolovanjima u vidu tabelarnog prikaza koji bi sadržavao sve podatke na osnovu kojih bi se mogao vršiti inspeksijski nadzor u pojedinim zdravstvenim ustanovama.

Obzirom da, u izvještajnom periodu, nismo mogli dobiti ni od jedne ustanove kantona podatak o broju otvorenih bolovanja na teret poslodavca, niti iznos ispla enih naknada po tom osnovu, mišljenja smo da bi nadležno ministarstvo u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona trebalo uspostaviti bazu podataka vezanu za navedenu problematiku kako bi dobili cjelovitu sliku o otvorenim bolovanjima i o ispla enim naknadama, kako na teret poslodavca, tako i na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona. Uspostavljanjem ove baze i izradom izvještajnih tabela po osnovu otvorenih bolovanja stvorile bi se pretpostavke za vršenje kvalitetnih analiza opravdanosti ovako velikog broja bolovanja ime bi se moglo uticati na svijest ljekara i podizanje discipline kod istih prilikom otvaranja bolovanja a istovremeno bi zaštitili i poslodavce od eventualno neopravdano otvorenih bolovanja koji idu na teret poslodavca.

Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona obratio se Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, navode i njenicu da ve ina privatnih zdravstvenih ustanova i ordinacija ne izvršava obavezu dostavljanja Zavodu, mjese nih izvještaja sukladno Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva ("Sl. novine FBiH", broj: 37/12), kao i članu 172. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10). Iako prilikom inspeksijskog nadzora, kantonalni zdravstveni inspektor, redovno kontroliše dostavljanje svih izvještaja, putem pismena, obratili smo se svim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima privatne prakse da izvršavaju svoju zakonom definiranu obavezu dostavljanja izvještaja Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona kao i Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

U izvještajnom periodu, dakle, kantonalni zdravstveni inspektor je u zdravstvenoj oblasti utvrdio nedostatke a, koji su se uglavnom odnosili na :

- nevo enje ili neažurno vo enje zdravstvene dokumentacije i druge evidencije o graanima kojima pružaju zdravstvenu zaštitu kao i nepodnošenje izvještaja o tome nadležnoj zdravstvenoj ustanovi u skladu s propisima o evidencijama u oblasti zdravstva;
- neposjedovanje licencija odnosno odobrenja za samostalan rad nadležne komore za sve zdravstvene radnike;
- neposjedovanje anafilaktičkog seta sa ampulama ispravnog sadržaja i roka valjanosti;
- zaposlenike koji nemaju odgovaraju e obrazovanje zdravstvenog usmjerenja;
- neuskla eno radno vrijeme odobreno rješenjem nadležnog ministarstva zdravstva sa istaknutim radnim vremenom;
- neposjedovanje rješenja o proširenju djelatnosti;
- neposjedovanje rješenja o ispunjenosti uvjeta za rad u pogledu prostora, medicinsko – tehni ke opreme i kadra od nadležnog ministarstva zdravstva;
- nevo enje redovne kontrole valjanosti lijekova i medicinskih sredstava koji se primjenjuju u zdravstvenim ustanovama;
- nevršenje redovne kontrole sterilizacije i nevo enje evidencije o tome;

- neadekvatno zbrinjavanje medicinskog otpada.

S obzirom da je Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona na poslovima sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije imala samo jednog izvršioca i to zdravstvenog inspektora, isti se u svom radu, zbog nemogu nosti fizi kog prisustva kod velikog broja subjekata nadzora, koristio metodom edukativno – preventivnog djelovanja putem izdavanja saopštenja za javnost i instrukcija, kao i izradom brojnih dopisa koje je proslje ivao prema subjektima nadzora, ime su izvršene pripremne radnje za vršenje inspeksijskih nadzora kod tih subjekata, a istovremeno se i omogu ilo subjektima nadzora upoznavanje sa važe om zakonskom regulativom i obavezama koje za njih proisti u iz iste, jer se pokazalo da se i na taj na in prije dolaska inspektora, mogu otkloniti brojni nedostatici u poslovanju.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva zdravstvene inspekcije koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovat emo tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih o ekivanih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani naveli smo razloge za njihovo neizvršavanje.

1.2.5.2. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove

U izvještajnom periodu, zdravstveni inspektor, kao jedini uposleni inspektor u Inspektoratu za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove na području Tuzlanskog kantona je izvršio ukupno 166 inspeksijskih nadzora, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini više za 33 inspeksijska nadzora ili procentualno 24,8% više, a od toga 117 redovnih inspeksijskih pregleda, 22 kontrolna pregleda, 21 inspeksijski pregled po predstavkama stranaka i 6 pregleda na zahtjev stranke.

Od ukupnog broja naprijed navedenih inspeksijskih nadzora:

- > 74 inspeksijska nadzora su kod poslodavca pravnih osoba;
- > 92 inspeksijska nadzora su kod poslodavca fizičkih osoba.

Od ukupnog broja gore navedenih inspeksijskih nadzora evidentirana su 122 uredna inspeksijska pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini više za 23 inspeksijska pregleda ili procentualno 23,2% više, u 34 inspeksijska pregleda subjekti nadzora su bili u prekršaju, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini više za 10 inspeksijskih nadzora ili procentualno 41,7% više, a u 10 slučajeva se iz objektivnih razloga nisu mogli izvršiti inspeksijski pregledi, te su sačinjene službene zabilješke ili zaključci o nenadležnosti.

Izrečene su upravne mjere kako slijedi :

1. Izdata su 3 rješenja o zabrani rada i to :
  - > 1 rješenje za rad bez odobrenja,
  - > 2 ostala rješenja o zabrani,
  - > 2 prekršajna.
2. Izdato je ukupno 31 rješenje o otklanjanju nedostataka.
3. Izdato je ukupno 113 ostalih mjera i akata i to:
  - > 109 zaključaka o obustavi postupka,
  - > 4 zaključaka o nenadležnosti.

Tabelarni prikaz izvršenih inspeksijskih nadzora inspektorata u izvještajnom periodu je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspekcija u sastavu inspektorata kao i zbirni detaljni tabelarni pregled izrečenih upravnih i drugih mjera, kako slijedi.

1.2.6. Programski dio Izveštaja o radu Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2014. godine inspektorat je obavljao inspeksijski nadzor iz oblasti obrazovanja sa 5 izvršioaca i to:

- 1 glavni inspektor inspektorata (od 14.10.2014. godine)
- 4 inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

Do popune radnog mjesta glavnog inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, poslove glavnog inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, kao vršilac dužnosti, obavljao je inspektor rada za oblast radnih odnosa - državni službenik koji ispunjava propisane uslove.

Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 8/12), stekli su se uslovi za osnivanje Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i isti je kao novi inspektorat osnovan u decembru 2012. godine, kada je usvojen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave. Do tada su inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport obavljali poslove u okviru Inspektorata za rad, zaštitu na radu, socijalnu zaštitu i obrazovanje.

Iz navedenog razloga nije bilo glavnog inspektora ovog inspektorata.

U martu 2014. godine, putem Agencije za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, nakon dobivene saglasnosti Vlade Tuzlanskog kantona, objavljen je javni konkurs za popunu radnog mjesta glavnog inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, a konkursna procedura je okončana 14.10.2014. godine, kada je glavni inspektor poeo sa radom.

Svi inspektori u ovom inspektoratu ispunjavaju opšte i posebne uslove koji se traže po Zakonu o državnoj službi u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), Zakonu o inspekcijama Tuzlanskog kantona - preišeni tekst ("Sl. novine TK-a", broj: 10/12) i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, u pogledu stručne spreme, položenog stručnog upravnog ispita i potrebnog radnog staža u struci, što je potvrdila Agencija za državnu službu FBiH nakon izvršene revizije.

U ovom izvještajnom periodu inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport proveli su na bolovanju ukupno 102 dana, odnosno 816 radnih sati (82 dana ili 656 radnih sati bolovanja do 42 dana i 20 dana ili 160 radnih sati bolovanja preko 42 dana).

U istom periodu, u svojstvu ovlaštenih zastupnika Kantonalne uprave, inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport su realizovali 10 radnih dana, odnosno 80 radnih sati, zasupanja na opšinskim sudovima na području TK, u postupcima sudskih odlučivanja po izdatim prekršajnim nalogima.

1.2.6.1. Programski dio Kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U izvještajnom periodu kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je obavljala inspeksijski nadzor na osnovu sljedećih propisa:

- Okvirni zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Sl. glasnik BiH", broj: 88/07),
- Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj: 18/03),
- Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj: 59/07)
- Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) i ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14);
- Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona - Preišeni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12);
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 12/09, 8/11 i 10/13),
- Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 6/04, 7/05 i 17/11),
- Zakon o srednjem obrazovanju i odgoju ("Sl. novine TK", broj: 17/11),
- Zakon o visokom obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 8/08, 11/09, 12/09, 13/12, 16/13, 7/14 i 8/14),

- Zakon o Univerzitetu u Tuzli ("Sl. novine TK", broj: 9/08, 8/10 i 7/11),
- Zakon o sportu ("Sl. novine TK", broj: 8/10 i 8/13),
- Zakon o kulturi ("Sl. novine TK", broj: 8/98),
- Zakona o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", broj: 45/02),
- Zakon o izdava koj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 3/02)
- Zakon o tehni koj kulturi ("Sl. novine TK", broj: 10/02),
- Zakon o bibliote koj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 6/00 i 15/11),
- Zakon o estradnoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 6/05),
- Zakon o muzejskoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 10/02 i 13/11),
- Zakon o nau no-istraživa koj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 6/99),
- Zakon o pozorišnoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 10/02 i 13/11),
- Zakon o arhivskoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 15/00, 2/02 i 13/11),
- Pravilnik o na inu vo enja pedagoške dokumentacije i evidencije u ustanovama za predškolski odgoj i obrazovanje ("Sl. novine TK", broj: 13/10),
- Pravilnik o ocjenjivanju rada i sticanju višeg stručnog zvanja nastavnika, profesora, i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama te odgajatelja u predškolskim ustanovama i domovima u enika ("Sl. novine TK", broj: 3/10),
- Pravilnik o uslovima, kriterijima i postupku zapošljavanja u javnim ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja na području Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 11/14),
- Pedagoški standardi i opšti normativi za osnovno obrazovanje i vaspitanje ("Sl. novine TK", broj: 7/05, 09/05, 14/09, 1/10, 14/10, 08/12, 11/12 i 8/13),
- Pravilnik o sadržaju i na inu vo enja dokumentacije i evidencije u ustanovama osnovnog odgoja i obrazbe ("Sl. novine TK", broj: 5/10 i 8/12)
- Pravilnik o utvrđivanju kriterija i na ina izbora u enika generacije osnovne škole ("Sl. novine TK", broj: 4/13)
- Na elu za organizovanje ekskurzija i logorovanja u enika osnovnih i srednjih škola ("Sl. novine TPK", broj: 10/12 i 2/13),
- Pravilnik o organizaciji, na inu i vremenu polaganja dopunskih, razrednih i popravnih ispita u enika i polaznika u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. novine TK", broj: 2/11),
- Pravilnik o utvrđivanju kriterija i na ina izbora u enika generacije srednje škole ("Sl. novine TK", broj: 4/13),
- Pedagoški standardi za srednje škole ("Sl. novine TK", broj: 2/04, 14/10, 8/12 i 8/13),
- Standardi visokog obrazovanja i normativi ("Sl. novine TK", broj: 8/06 i 9/08),
- Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove na području Tuzlanskog kantona, ("Sl. novine TK", broj: 14/10 i 12/11),
- Pravilnik o korištenju akademskih titula i sticanja naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu ("Sl. novine TK", broj: 14/11 i 16/13),
- Pravilnik o sadržaju i na inu vo enja matičnih knjiga i evidencije o izdatim diplomama na univerzitetu ("Službene novine TK", broj: 17/00 i 8/04),
- Pravilnik o sadržaju, obliku i na inu vo enja registra ustanova kulture ("Sl. novine TK", broj: 13/00),
- Pravilnik o sadržaju, obliku i na inu vo enja registra samostalnih stvaralaca u oblasti kulture ("Sl. novine TK", broj: 13/00)
- Pravilnik o izdavanju udžbenika i drugih nastavnih sredstava ("Sl. novine TK", broj: 3/03),
- Pravilnik o sastavu i na inu rada stručne komisije za odabir udžbenika i drugih nastavnih sredstava ("Sl. novine TK", broj: 3/03),
- Pravilnik o uslovima za osnivanje i rad biblioteka ("Sl. novine TK", br. 3/01 i 12/11),
- Pravilnik o stručnim zvanjima, uslovima i na inu sticanja stručnih zvanja u bibliote koj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 3/01),
- Pravilnik o tehničko - zaštitnim mjerama za čuvanje biblioteke građe ("Sl. novine TK", broj: 3/01),
- Pravilnik o sadržaju i na inu vo enja ulazne i izlazne knjige, knjige inventara, knjige poklona, kartoteke i fototeke muzejskog materijala ("Sl. novine TK", broj: 17/09),
- Pravilnik o uslovima za osnivanje i rad muzeja ("Sl. novine TK", broj: 17/09),

- Pravilnik o sadržaju, obliku i na inu vo enja registra nau noistraživa kih ustanova ("Sl. novine TK", broj: 14/09)
- Pravilnik o uvjetima za rad pozorišta na podru ju Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 5/09),
- Pravilnik o arhivisti kim zvanjima, uslovima i na inu sticanja stru nih zvanja u arhivskoj djelatnosti ("Sl. novine TK", broj: 1/13, 3/13 i 7/14),
- Pravilnik o uslovima, na inu i postupku korištenja arhivske gra e ("Sl. novine TK", broj: 14/09),
- Pravilnik o odabiranju arhivske gra e iz registraturnog materijala ("Sl. novine TK", broj: 16/09),
- Pravilnik o vo enju registra i evidencija ("Sl. novine TK", broj: 17/09),
- Uputstvo o na inu primopredaje arhivske gra e izme u imalaca i stvaralaca arhivske gra e i nadležnog arhiva ("Sl. novine TK", broj: 09/02),
- Cjelovit razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja ("Sl. novine TK", broj: 1/10),
- Kriteriji za osnivanje i rad predškolskih ustanova na podru ju Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 10/04),
- Nastavni planovi i programi,
Ostali podzakonski akti.

S obzirom na programske ciljeve kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u Programu rada za 2014. godinu, može se konstatovati da su isti u izvještajnom periodu ostvareni u potpunosti, kako su i planirani.

Pored poslova predvi enih Programom rada, kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je u izvještajnom periodu bila angažovana na rješavanju pristiglih podnesaka, koji su zahtijevali hitnost u rješavanju, a gdje se prvenstveno misli na zahtjeve osnovnih škola za intervenciju inspekcije u slu aju kada školski obveznik ne poha a nastavu, zatim na zahtjeve Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona povodom izbora direktora škola po raspisanom konkursu, za davanje mišljenja inspekcije o radu direktora škole u prethodnom mandatu, te zahtjeve Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, kantonalnih ministarstava obrazovanja, javnih preduze a i drugih poslodavaca sa podru ja Bosne i Hercegovine za provjeru vjerodostojnosti obrazovnih isprava odre enih osoba.

Kao i ranije i u ovom izvještajnom periodu kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport se aktivno uklju ila u davanje prijedloga za unapre enje zakonske regulative iz oblasti koje nadziru, a inspektori su bili angažovani u izradi prijedloga izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata koji su bili u proceduri donošenja, zatim na izradi registra propisa i ek lista iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

U izvještajnom periodu inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Kantonalne uprave, na podru ju TK izvršili su ukupno 726 inspeksijskih pregleda, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 83 pregleda ili procentualno 12,9% više, a od ukupnog broja:

- 678 pregleda se odnose na subjekte nadzora pravne osobe,
- 48 pregleda se odnose na subjekte nadzora fizi ke osobe.

Od ukupnog broja navedenih inspeksijskih pregleda evidentirano je:

- 316 redovnih pregleda,
- 137 pregleda po predstavkama
- 125 kontrolnih pregleda i
- 148 pregleda na zahtjev stranaka.

Od navedenog ukupnog broja inspeksijskih pregleda evidentirano je:

- 439 urednih pregleda što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 114 pregleda ili procentualno 35,1% više;
- u 273 pregleda subjekti nadzora bili su u prekršaju što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 2 pregleda ili procentualno 0,7% više;
- u 14 slu aja inspeksijske kontrole nisu izvršene i to, iz objektivnih razloga nisu se mogli izvršiti pregledi, te su sa injene službene zabilješke za 8 slu ajeva, a 6 predmeta je proslije eno nadležnim organima na dalje postupanje .

Na cijelom području Tuzlanskog kantona izrečene su upravne i prekršajne mjere, kako slijedi:

1. Doneseno je ukupno 226 rješenja, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, više za 159 rješenja ili procentualno 237,3% više, a od toga:
  - 212 rješenja o otklanjanju nedostataka, više za 145 rješenja ili procentualno 216,4% više i
  - 14 rješenja o produženju roka izvršenja.

Veći broj rješenja je direktna posljedica vrste inspekcijskih nadzora koji su vršeni u ovom izvještajnom periodu tj. inspekcijski nadzori arhivske djelatnosti, u kojoj inspekcijski nadzor ranije nije vršen, u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini i inspekcijske nadzore vezane za konkursnu proceduru u kojima inspektori nisu donosili rješenja, nego su davali mišljenje školama o osnovanosti prigovora kandidata i izvještaje Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljem tekstu: MONKS) o utvrđenim nepravilnostima, a što se dalje vidi i iz podataka koji slijede.

2. Izrečeno je ukupno 80 ostalih mjera, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 274 mjere ili procentualno 342,5% manje, a izrečene su ostale mjere kako slijedi:
  - 7 upozorenja na obaveze primjene propisa iz oblasti obrazovanja,
  - 15 zaključaka o odbacivanju podnesaka-zahtjeva stranaka, zbog nenadležnosti,
  - 3 ostala zaključaka,
  - 1 mišljenje o osnovanosti prigovora,
  - 7 zaključaka o produženju roka izvršenja,
  - 9 izvještaja MONKS-u o utvrđenim nepravilnostima,
  - 25 zaključaka o obustavi postupka,
  - 13 izvještaja MONKS-u o radu direktora u prethodnom mandatu.

Smanjen broj izrečenih ostalih mjera već je obrazložen u prethodnoj tački (broj donesenih rješenja), a ovdje je neophodno naglasiti da je broj izrečenih mjera rezultat rada samo inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, za razliku na uporedni period 2013. godine, kada je po ovlaštenju direktora Uprave, na davanje mišljenja školama i izvještaje MONKS-u po prigovorima kandidata na odluke o izboru kandidata po konkursu/oglasu radilo i šest inspektora iz drugih upravnih oblasti.

3. Ishod preduzetih upravnih mjera:
  - na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 121 slučaju nedostaci su otklonjeni,
  - u 4 slučaju nedostaci nisu otklonjeni,
  - u 3 slučaju izricanja mjera izjavljena je žalba, od kojih su
  - 3 žalbe odbijene.

4. Preduzete mjere-sankcije:

U izvještajnom periodu na području Tuzlanskog kantona

- izdato je 52 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 42.910,00 KM, što je u odnosu na isti period 2013. godine, više za 33 prekršajna naloga ili procentualno 173,6% više.

Povećan broj izdatih prekršajnih naloga je u direktnoj vezi sa slabim efektima upravnih mjera izrečenih u 2012. i 2013. godini, budući da su na rješenja inspektora izjavljene žalbe koje drugostepeni organ nije riješio do kraja ovog izvještajnog perioda.

Po pitanju realizacije izdatih prekršajnih naloga na području Tuzlanskog kantona, u ovom izvještajnom periodu neophodno je naglasiti sljedeće:

- izvršeno je, odnosno naplaćeno 2 prekršajna naloga ili 3,8% od broja ukupno izdatih, u ukupnom iznosu 800,00 KM,
- 8 prekršajnih naloga ili 15,4% od broja ukupno izdatih, u ukupnom iznosu od 9.000,00 KM nije dospjelo na naplatu,

- neizvršeno je 5 prekršajnih naloga ili 9,6% od broja ulupno izdatih, u ukupnom iznosu od 3.800,00 KM, koji su u postupku izvršenja i vode se u registru neplaćenih kazni,
- za 37 prekršajnih naloga ili 71,2% od broja ulupno izdatih, u ukupnom iznosu 29.310,00 KM zatraženo je sudsko odlučivanje,
- po traženim sudskim odlučivanjima u izvještajnom periodu riješen je 31 prekršajni nalog.

U ovom izvještajnom periodu Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona podnesena je 14 krivičnih prijava protiv 14 osoba, i to:

- 11 krivičnih prijava protiv 11 osoba zbog postojanja sumnje da je počinjeno krivično djelo – Krivotvorenje isprave iz člana 373. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10)
- 3 krivične prijave protiv 3 osobe zbog postojanja sumnje da je počinjeno krivično djelo – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa zapošljavanjem u ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja..

Dakle u izvještajnom periodu od 01.01.2014. godine do 31.12.2014. godine inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Kantonalne uprave Tuzlanskog kantona izrekli su ukupno 372 upravne i druge mjere, što je u odnosu na isti period u 2013. godini, manje za 97 mjera ili procentualno 20,7% manje. To je direktna posljedica izmjene podzakonskog propisa o uslovima, kriterijima i postupku zapošljavanju u ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja na području Tuzlanskog kantona, koji u konkursnoj/oglasnoj proceduri, za razliku od podzakonskog propisa iz 2012. godine, nije propisao postupanje i u slučaju Kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

Nadzor arhivske djelatnosti na području Tuzlanskog kantona

U skladu sa Programom rada za 2014. godinu, prva tri mjeseca 2014. godine kantonalni inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport uglavnom su bili angažovani u inspekcijskim nadzorima u oblasti arhivske djelatnosti, kada su izvršeni inspekcijski pregledi svih osnovnih i srednjih škola na području Tuzlanskog kantona. U aprilu i maju oblast arhivske djelatnosti dalje je kontrolisana u predškolskim ustanovama, bibliotekama, centrima za socijalni rad i drugim javnim ustanovama i javnim preduzećima.

Neophodno je napomenuti da u oblasti arhivske djelatnosti nikada ranije nije vršen, niti je bio predviđen inspekcijski nadzor, što je imalo uticaja na vrstu izrečenih mjera, jer su inspektori u nadzoru utvrdili veliki broj nedostataka i nepravilnosti u radu subjekata nadzora, a za koje nisu izdavali prekršajne naloge, nego su rješenjima izricane samo upravne mjere i ostavljan optimalan rok za izvršenje izrečenih mjera.

U izvještajnom periodu inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Kantonalne uprave, na području Tuzlanskog kantona izvršili su ukupno 261 inspekcijskih pregleda arhivske djelatnosti i svi se odnose na pravne osobe, a od ukupnog broja evidentirano je:

- 199 redovna pregleda;
- 59 kontrolnih pregleda i
- 3 pregleda po zahtjevu stranaka.

Od navedenog ukupnog broja inspekcijskih pregleda arhivske djelatnosti evidentirano je:

- 69 uredna pregleda;
- 191 pregled subjekti nadzora bili su u prekršaju,
- 1 inspekcijska kontrola nije izvršena- sačinjena službena zabilješka.

U ovoj oblasti kontrole na području Tuzlanskog kantona izrečene su upravne mjere, kako slijedi:

Doneseno je ukupno 206 rješenja, a od toga:

- 192 rješenja o otklanjanju nedostataka i
- 14 rješenja o produženju roka izvršenja.

Izrečeno je ukupno 10 ostalih mjera, a izrečene su ostale mjere kako slijedi:

- 7 zaključaka o produženju roka izvršenja i
- 3 ostala zaključaka.

Ishod preduzetih upravnih mjera:

- na osnovu izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka u 59 slu ajeva nedostaci su otklonjeni,
- u 2 slu aja izricanja mjera izjavljena je žalba, nakon provedene procedure žalbe su odbijene.

Nadzor u oblasti sportske djelatnosti na podru ju Tuzlanskog kantona

U skladu sa Programom rada za 2014. godinu, Kantonalna uprava je sa inila operativni plan inspeksijskog nadzora u oblasti sportske djelatnosti, koji je predvidio mješovite timove inspektora sastavljenih od inspektora za obrazovanje, nauku kulturu i sport, inspektora rada i tržišno- turisti kih inspektora. Planirana je kontrola subjekata koji u ovoj oblasti ostvaruju profit, fitness klubovi i sli no. Zbog nepostojanja Registra, kojeg je u obavezi da vodi MONKS, operativni plan kontrole navedenih subjekata je zasnovan na podacima koje je Kantonalna uprava prikupila putem interneta.

U drugoj polovini maja zapo eti su redovni inspeksijski nadzori sportske djelatnosti, a tom prilikom inspekcija se suo ila sa problemom realizacije operativnog plana, iz razloga nemogu nosti pronalaska subjekata nadzora na terenu jer je ve ina subjekata kontrole prestala sa radom ili nikada nije ni po ela raditi u oblasti sporta.

Postojanja Registra kao baze podataka o aktivnim nosiocima sportske aktivnosti je preduslov za kvalitetno planiranje i vršenje inspeksijskog nadzora u oblasti sporta.

Shodno lanu 15. Zakona o sportu, nosioci sportske aktivnosti u Kantonu su pravne i fizi ke osobe registrovane za obavljanje sportskih djelatnosti u skladu sa zakonom. Zakonom je dalje (lan 16.) propisano da pored upisa pravnih osoba u sudski, odnosno registar udruženja u Ministarstvu pravosu a i uprave Tuzlanskog kantona, i fizi ka i pravna osoba u oblasti sporta se upisuje u Registar fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta koji vodi MONKS, te da rješenje o upisu u Registar donosi ministar.

Imaju i u vidu odredbe Zakona o sportu i injenicu da MONKS do danas nije uspostavio Registar fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta, može se konstatovati da na nivou Tuzlanskom kantonu formalno ne postoje legalni nosioci sportske aktivnosti. Stoga smatramo da MONKS treba hitno donijeti bliži propis o vo enju Registra fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta (iji krajnji rok za donošenje je bio u junu 2011. godine) i uputiti javni poziv za upis u navedeni registar.

Nadzor nepoha anja nastave školskih obveznika

U izvještajnom periodu Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, obra ale su se osnovne škole sa podru ja Tuzlanskog kantona vezano za problem da djeca – školski obveznici neredovno pohaaju ili su u potpunosti prestala da pohaaju nastavu. U drugom polugodištu 2013/2014 školske godine, kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport postupala je po 13 obavijesti koje je dostavilo 7 škola za ukupno 39 u enika i to: JU OŠ „Gra anica“, Gra anica-Živnice 5 obavijesti za 11 u enika, JU OŠ „Mejdan“ Tuzla 2 obavijesti za 2 u enika, JU OŠ „Hasan Kiki “ Gra anica 2 obavijesti za 2 u enika, te po 1 obavijest JU OŠ „Teo ak“ Teo ak za 3 u enika, JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla za 17 u enika, JU OŠ „Doborovci“ Gra anica za 2 u enika i JU OŠ „Musa azim ati “ Zelinja Donja, Grada ac za 2 u enika.

Prilikom inspeksijskih nadzora utvr eno je da je od 39 u enika koji nisu poha ali nastavu: 1 u enik napustilo školovanje (više nije školski obveznik), 10 u enika je odselilo sa podru ja Tuzlanskog kantona (9 u drugu državu), 1 u enik zbog pojave klizšta privremeno promijenio mjesto boravka, a za 27 u enika razlog nepoha anja nastave je nepoznat.

Osim saznanja da se u JU OŠ „Mejdan“ Tuzla na kraju školske godine vratio u enik ije je nepoha anje nastave uzrokovano pojavom klizšta, inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport nema pouzdanih podataka da je neko od u enika nastavio školovanje.

Za 27 u enika MUP-u Tuzlanskog kantona upu eni su zahtjevi za provjeru boravka i dostavljanje podataka o njihovim roditeljima/starateljima, a MUP TK je po zahtjevima dostavio obavijesti da zbog nedostatka drugih podataka (osim imena i prezimena) i postajanja više osoba sa istim imenom i prezimenom nije mogu e izvršiti provjeru.

Zbog nedostatka potrebnih podataka o roditeljima/starateljima u enika koji ne pohaaju obaveznu nastavu nije izre ena ni jedna prekršajna mjera niti je bilo mogu e izvršiti kvalitetno pozivanje roditelja/staratelja.

U prvom polugodištu 2014/2015 školske godine, uglavnom krajem ovog izvještajnog perioda, kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je zaprimila 5 obavijesti koje je dostavilo 5 škola za ukupno 21 u enika i to: JU OŠ „Teo ak“ Teo ak za 8 u enika - razlog nepoha anja nastave je protivljenje roditelja da djeca nastavu poha aju u kombinovanom odjeljenju, JU OŠ „Kiseljak“ Kiseljak, Tuzla za 4 u enika - razlog nepoha anja nastave nepoznat, JU OŠ „Mejdan“ Tuzla za 5 u enika - razlog nepoha anja nastave nepoznat, JU „Prva osnovna škola“ Živinice za 2 u enika koji su s roditeljima odselili u dugu zemlju i , JU OŠ „Klokotnica“ Doboj Istok za 2 u enika - razlog nepoha anja nastave nepoznat. Postupak inspeksijskog nadzora po navedenim obavijestima nije završen do kraja ovog izvještajnog perioda.

Imaju i u vidu navedeno, smatramo da je u Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju neophodno hitno dopuniti odredbu vezanu za upis u enika, tako da ona glasi: "Upis u enika u redovnu školu obavlja se na osnovu spiska školskih obveznika, izvoda iz mati ne knjige ro enih u enika i dokaza o mjestu prebivališta/boravišta (CIPS) u enika i njegovog roditelja/staratelja." Time se stvara obaveza škole da pri upisu u enika, pribavi podatke na osnovu kojih je mogu e identifikovati roditelja/staratelja u enika, što je posebno važno kod pozivanja roditelja/staratelja i neophodno u slu aju kada se protiv istih trebaju poduzeti prekršajne mjere (npr. neposjedovanje mati nog broja bez kojega nije mogu e pokrenuti prekršajni postupak protiv roditelja/staratelja).

S obzirom da škola koja nema status javne ustanove upisuje školskog obveznika na osnovu ugovora s roditeljima školskog obveznika nezavisno o školskom podru ju, smatramo da je neophodno u zakonu utvrditi obavezu škole da u roku od sedam dana od dana upisa školskog obveznika pismeno izvijestiti školu sa ijeg je podru ja upisan u enik, te propisati prekršaj ako u roku ne izvijesti školu sa ijeg je podru ja upisan u enik. Time se omogu ava pra enje izvršavanja obaveze poha anja nastave na školskom podru ju, te stvaraju pretpostavke za dosljednu primjenu propisa i efikasniji rad inspekcija

Vezano za obavezu roditelja da upišu svoje dijete u školu i osiguraju redovno poha anje škole djeteta tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja, neophodno je da se, na odgovaraju i na in, predvidi mogu nost, pa ak i obaveza uklju ivanja nadležnog centra za socijalni rad u rješavanje ove problematike, u slu aju da roditelj ne poštuje svoju zakonom utvr enu obavezu.

U Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju postoji kaznena odredba za roditelja koji postupa suprotno utvr enoj obavezi ali dosadašnja praksa samo izdavanja prekršajnog naloga roditelju, kao jedine predvi ene mjere, ne rješava problem i nije dala odgovaraju e rezultate, jer ne postoji mehanizam koji bi osigurao da se dijete, koje ne poha a nastavu zbog nemara roditelja, zaista i vrati u nastavni proces. Stoga predlažemo da MONKS, sa Ministarstvom za rad i socijalnu politiku, centrima za socijalni rad i drugim relevantnim subjektima, razmotri ukazano i prona e na in i mehanizam na koji bi se centar za socijalni rad mogao uklju iti u rješavanje navedene problematike, jer smatramo da se neobezbje ivanje redovnog poha anja nastave djeteta tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja može smatrati oblikom zanemarivanja djeteta i uskra ivanja djetetu jednog od njegovih osnovnih prava-prava na obrazovanje. Zbog svega navedenog smatramo da bi bilo neophodno, u cilju rješavanja navedenog problema, koji je prisutan u praksi, stvoriti normativno-pravni okvir koji bi omogu io i obavezao nadležne centre za socijalni rad da poduzimaju aktivnosti iz svoje nadležnosti, a sve u cilju osiguranja redovnog poha anja škole djeteta tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja.

Provjera vjerodostojnosti obrazovnih isprava

Kao i ranije i u ovom izvještajnom periodu Kantonalna uprava zapimala je zahtjeve za provjeru vjerodostojnosti obrazovnih isprava odre enih osoba, upu ene od strane Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, kantonalnih ministarstava obrazovanja, javnih preduze a i drugih poslodavaca sa podru ja Bosne i Hercegovine.

U izvještajnom periodu inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Kantonalne uprave, na podru ju Tuzlanskog kantona izvršili su ukupno 58 inspeksijskih pregleda u cilju provjere vjerodostojnosti obrazovnih isprava odre enih osoba, a od tog broja evidentirano je:

- 7 pregleda u osnovnim školama
- 48 pregleda u srednjim školama i
- 3 pregleda u visokoškolskimj ustanovama.

Od navedenog ukupnog broja inspeksijskih provjera vjerodostojnosti obrazovnih isprava evidentirano je:

- 47 urednih pregleda, odnosno da su provjeravane obrazovne isprave vjerodostojne, a
- u 11 sluajeva je utvrđeno da provjeravana obrazovna isprava nije vjerodostojna jer istu nije izdala škola navedena na ispravi.

U izvještajnom periodu Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona podnesena je

- 11 krivičnih prijava protiv 11 osobe zbog postojanja sumnje da je počinjeno djelo – Krivotvorenje isprave iz člana 373. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10).

Drugostepeno rješavanje po žalbama na rješenja

Nakon izvršenih inspeksijskih pregleda osnovnih škola i nakon inspeksijskih pregleda srednjih škola, koje je kantonalna inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport vršila u 2012. godini, prije više od dvije godine, u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, kantonalni inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport izdali su veliki broj rješenja koja su dostavljena školama. Na većinu donesenih rješenja izjavljene su žalbe koje su sa kompletnom dokumentacijom blagovremeno dostavljene MONKS-u kao nadležnom za rješavanje, a MONKS do danas nije dostavilo niti jedno drugostepeno rješenje. O navedenom je krajem 2013. godine obaviještena i Kantonalna upravna inspekcija.

Da bi se postigao cilj u smislu uređenja oblasti obrazovanja, neophodno je da Ministarstvo u zakonom propisanim rokovima, kao drugostepeni organ rješava po žalbama na rješenja inspektora za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

Zakonski rok za rješavanje o žalbi propisan je u članu 244. Zakona o upravnom postupku, u kojem je navedeno da se rješenje o žalbi mora donijeti i dostaviti stranci što prije, a najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje žalbe, ako posebnim propisom nije određen kraći rok.

Pored gore prikazanih pokazatelja izvršenja planiranih strateških ciljeva inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport koji se odnose na komparativne pokazatelje izvršenja istih u izvještajnom periodu, u odnosu na pokazatelje izvršenja u istom periodu prethodne godine, u nastavku izvještaja prezentovano tabelarni prikaz izvršenja strateških ciljeva i programa koji su definisani u okviru Godišnjeg programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a u okviru svakog strateškog cilja navedeni su i obrazloženi programi, kao i stepen izvršenja definisanih programa u odnosu na plan i stepen definisanih ekvivalentnih rezultata u odnosu na plan. Pored toga za sve programe koji nisu realizovani navedeni su razlozi za njihovo neizvršavanje.

1.2.7. Programski dio Izveštaja o radu Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove

U izvještajnom periodu 01.01.–31.12.2014. godine u Odjeljenju za IT, stručne i zajedničke poslove, kao osnovnoj organizacionoj jedinici, poslove je obavljalo:

- 6 državnih službenika; i
- 13 namještenika.

Za ovu organizacionu jedinicu bitno je napomenuti, da su državni službenici i namještenici, raspoređeni u ovoj organizacionoj jedinici, u izvještajnom periodu proveli ukupno 449 dana, odnosno 3.592 radnih sati, na bolovanju, što se neminovno odrazilo, kako na broj obrađenih predmeta, tako i na izvršenje zacrtanih strateških ciljeva u Godišnjem programu rada ovog Odjeljenja.

Poslovi koje je obavljalo Odjeljenje IT, za stručne i zajedničke poslove, odnose se na sljedeće:

- izradu operativnih planova utroška budžetskih sredstava u 2014. godini;
- izradu narudžbenica po zahtjevima za nabavku i dostavljanje istih dobavljačima;
- izradu dokumentacije za plaćanje faktura dobavljačima;
- provođenje postupka redovnog godišnjeg ocjenjivanja državnih službenika i namještenika i donošenje rješenja o ocjeni kao i o povećanju plate po osnovu ocjene rada;
- poslove zastupanja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK pred redovnim sudovima, na prekršajnim odjeljenjima istih, u predmetima u kojima je podnesen zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, kao i u predmetima u kojima su okrivljeni zatražili sudsko odlučivanje po prekršajnim nalozima izdanim od strane inspektora ove Uprave. Poslove zastupanja obavljao je stručni savjetnik za pravne poslove, a u slučaju istovremenog zakazivanja ročišta u različitim sudovima u isto vrijeme, poslove zastupanja je obavljao i stručni saradnik za ekonomsko – finansijske poslove, a po potrebi i inspektor iz određene upravne oblasti u predmetima u kojima nije angažovan u svojstvu svjedoka, a svi navedeni zastupnici su u izvještajnom periodu prisustvovali na zakazanom 371 usmenom pretresu kao ovlašteni predstavnici ove Uprave. Pored poslova zastupanja ove Uprave, zaposlenici ove Uprave su obavljali i poslove zastupanja Federalne uprave za inspekcijske poslove Sarajevo, prema posebnom ovlaštenju direktora Federalne uprave za inspekcijske poslove Sarajevo, te su u izvještajnom periodu prisustvovali na zakazanih 12 usmenih pretresa kao ovlašteni predstavnici Federalne uprave za inspekcijske poslove Sarajevo. Pored poslova zastupanja, stručni savjetnik je obavljao i druge poslove vezane za zastupanje i to: sačinio i uputio nadležnom sudu 3 žalbe na rješenje prvostepenog suda i 18 odgovora na žalbe uložene od strane kažnjenih lica, te vršio pripreme svakog zakazanog usmenog pretresa, uključujući i slušanje kada je zastupanje obavljao stručni saradnik za ekonomsko – finansijske poslove ili inspektor iz određene upravne oblasti. Nadalje zaposlenici ove Uprave su učestvovali i u izradi radne verzije nacrt federalnog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini vezano za definisanje statusa pijanih trgovaca, kreiranju primjedbi na Nacrt Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju,
- kontinuirana edukacija pripravnika/volontera koji ispunjavaju posebne uslove u pogledu stručne spreme za obavljanje poslova i radnih zadataka radnog mjesta stručni savjetnik za pravne poslove, stručni saradnik za ekonomsko-finansijske poslove i stručni savjetnik za IT poslove,
- izdavanje rješenja iz radnih odnosa i to: rješenja o postavljenju državnog službenika po provedenoj konkursnoj proceduri, rješenja o otpuštanju rada, rješenja o plaćanju, rješenja o godišnjem odmoru, rješenja o plaćenom odsustvu po raznim osnovama (vjerski praznici, smrt člana uže porodice i dr.), rješenja o raznim vrstama naknada, rješenja o prestanku radnog odnosa zbog sticanja uslova za penziju, rješenja o isplati otpremnine i dr.;
- odgovaranje na razna poslanička i vijećnička pitanja, te odgovaranje organima uprave svih nivoa vlasti i drugim institucijama, ustanovama i organima u okviru svoje nadležnosti,
- saradnju sa drugim organima i dostavljanje istim traženih podataka i informacija;
- svakodnevno vođenje aktivnosti vezano za nabavku osnovnih sredstava, sitnog inventara, kancelarijskog materijala i ostalih roba i usluga za Upravu;

- svakodnevno izdavanje kancelarijskog materijala i sitnog inventara zaposlenicima Uprave;
- izradu informacija o nabavkama materijala i izvršenim uslugama za Upravu;
- obavljanje poslova registracije vozila u vlasništvu Uprave, poslova oko angažovanja na uslugama za popravku istih i njihovom dovođenju u tehničku ispravnost kao i poslova redovnog održavanja vozila;
- učešće u estvovanju u prijemu, sortiranju i otpremi oduzetih roba od subjekata inspekcijskog nadzora;
- provođenje procedure prodaje kao i uništenja robe oduzete od strane inspekcija Kantonalne uprave za inspekcijske poslove;
- vođenje liste izrađenih sati za zaposlenike Uprave u okviru elektronske evidencije "e-Uprava";
- otvaranje i vođenje evidencije putnih naloga za službena putovanja za državne službenike i namještenike;
- formiranje i svakodnevno dopunjavanje baze podataka na osnovu izvršenih inspekcijskih pregleda putem elektronske evidencije podataka u okviru aplikacije "e-Uprava";
- svakodnevno preuzimanje prispjele pošte iz pisarnice i dostavljanje iste ovlaštenom licu na signiranje, a nakon signiranja zavođenje iste u interne dostavne knjige i dostavljanje organizacionim jedinicama ili pojedinim zaposlenicima u rad;
- svakodnevnu evidenciju i predaju izlazne pošte u pisarnicu;
- vođenje baza podataka elektronske evidencije inspekcijskog nadzora "e-Inspekcije", ažuriranje i davanje stručne podrške inspektoratima u njihovom radu od strane operatera službe za rad na terenu i u sjedištu Uprave;
- svakodnevno ažuriranje WEB portala i Interneta stranice Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK na adresi www.kuiptk.ba, s ciljem obezbjeđenja svih informacija radi pravovremenog obavještanja i upoznavanja javnosti sa novim bitnim dešavanjima vezanih za inspekcijske službe i radom Uprave, zatim održavanje i uređivanje baze zakona na internet stranici s ciljem upoznavanja subjekata nadzora sa zakonskim propisima kojima se reguliše određena oblast, osim toga ostvarena je interaktivna komunikacija sa posjetiocima portala putem rubrike "Pitanja i odgovori", gdje posjetioci mogu pronaći i odgovore na do sada postavljena pitanja ili pročitati neku drugu bitnu uputu i informaciju;
- svakodnevno obavljanje pomoćnih poslova neophodnih za rad zaposlenika Uprave, kao što su: izdavanje i vođenje evidencije utroška goriva, održavanje istočnog voznog parka, održavanje tehničke ispravnosti voznog parka u smislu svakodnevnog pregleda stanja goriva i maziva, električnih instalacija, utovar i pretovar robe oduzete od strane inspekcijskih službi, utovar, transport i pretovar privremeno oduzetih stonih grla, pomoć pri eutanaziji oboljelih stonih grla, održavanje istočnog, usluživanje hladnim i toplim napicima, poslovi kućnog majstora, održavanje telefonske i interne kompjuterske mreže i SI. i drugi poslovi koji se obavljaju po narednji neposrednih rukovodilaca.

U izvještajnom periodu zastupnici Kantonalne uprave za inspekcijske poslove su prisustvovali na 371 ročištu, od kojih je 348 zakazano na osnovu zahtjeva okrivljenih za sudsko odlučivanje po osnovu prekršajnih naloga izdatih u 2012., 2013. i 2014. godini, a 23 ročišta je zakazano po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

Na ročistima zakazanim po osnovu zahtjeva stranaka za sudsko odlučivanje o prekršajnim nalogima riješena su 343 prekršajna naloga u novčanom iznosu od 409.794,00 KM.

Tom prilikom sudovi su u 305 predmeta donijeli rješenja kojima su okrivljene oglasili odgovornim, odnosno proglasili odgovornim zbog propuštanja, tako što su u 274 predmeta izrekli sankcije okrivljenima, a u 31 predmetu su sudovi oglasili odgovornim okrivljene zbog propuštanja da pristupe ročištu, ne upuštajući ih se u meritum.

Od 305 predmeta u kojima su okrivljeni oglašeni odgovornim i istima izrečene sankcije, u 46 predmeta su okrivljenima potvrđene novčanekazne izrečene prekršajnim nalogima, u 14 predmeta je uvećana novčanekazna u odnosu na novčanekaznu izrečenu prekršajnim nalogom, u 30 predmeta su umanjene novčanekazne u odnosu na novčanekazne izrečene prekršajnim nalogima, u 183 predmeta su okrivljenima izrečene blažesankcije i to: u 175 predmeta su izrečene uvjetne kazne, a u 8 predmeta je izrečen ukor.

Dakle, sudovi su u 62% predmeta izrekli blažesankcije po prekršioce, u odnosu na minimalne novčanekazne izrečene prekršajnim nalogima, odnosno predviđene materijalnim i drugim propisima, izričito: u 30 predmeta umanjene novčanekazne u odnosu na novčanekazne izrečene prekršajnim nalogima, u

175 predmeta uvjetne kazne, a u 8 predmeta ukor. Ovakvim na inom rada pravosudnih organa, gledaju i iz ugla inspekijskih službi, bit e jako teško urediti sve upravne oblasti za koje je stvarno i mjesno nadležna ova Uprava, jer, prema našem mišljenju, ovakve odluke sudova djeluju stimulatивно po prekršioce.

U 27 predmeta sudovi su donijeli rješenja kojima su obustavili prekršajni postupak iz sljede ih zakonskih razloga: u 3 predmeta iz razloga što je nastupila apsolutna zastarjelost vo enja prekršajnog postupka, u 1 predmetu iz razloga što se predstavnik organa nije odazvao na ro ište, u 6 predmeta iz razloga što radnja koja se prekršajnim nalogom okrivljenom stavlja na teret nije prekršaj, u 13 predmeta iz razloga što nije dokazano da je okrivljeni po inio prekršaj koji mu je prekršajnim nalogom stavljen na teret, u 3 predmeta iz razloga što je podnosilac zahtjeva za sudsko odlu ivanje o prekršajnom nalogu odustao od zahtjeva prije donošenja rješenja, a u 1 predmetu iz razloga što je okrivljeni umro prije okon anja, odnosno u toku vo enja prekršajnog postupka.

Od 343 riješenih prekršajnih naloga po podnijetim zahtjevima okrivljenih za sudsko odlu ivanje sudovi su u 11 predmeta odbacili zahtjev okrivljenog za sudsko odlu ivanje po izdatom prekršajnom nalogu iz sljede ih zakonskih razloga: u 5 predmeta iz razloga što je okrivljeni prihvatio odgovornost za prekršaj opisan u prekršajnom nalogu i odrekao se prava na sudsko odlu ivanje na prekršajnom nalogu i u 6 predmeta iz razloga što je zahtjev za sudsko odlu ivanje po izdatom prekršajnom nalogu podnesen neblagovremeno.

Tako e, neophodno je naglasiti da se u izvještajnom periodu 129 lica ili 89,6 % više, odlu ilo za sudsko odlu ivanje po izdatim prekršajnim nalozima, u odnosu na isti period prethodne 2013. godine, dok su inspektori Kantonalne uprave za inspekijske poslove Tuzlanskog kantona u izvještajnom periodu izdali 1.270 prekršajnih naloga u iznosu od 795.530,00 KM, što je za 22 prekršajna naloga manje u odnosu na isti period prethodne 2013. godine, jer su inspektori ove Uprave izdavali prekršajne naloge samo u situacijama kada su bile potrošene sve edukativne, preventivne i korektivne mjere i kada su i sami subjekti nadzora bili svjesni da su po inili prekršaj i nisu imali potrebu osporavati injeni no stanje utvr eno prilikom inspekijskog nadzora.

Od održanih 23 ro išta zakazanih po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka u 2012., 2013. i 2014. godini, od strane Kantonalne uprave za inspekijske poslove, riješeno je 19 zahtjeva, pri emu su sudovi u svih 19 predmeta donijeli rješenja kojima su okrivljene oglasili odgovornim i pri tome kao sankciju u 12 predmeta izrekli uvjetnu kaznu, dok su u 11 predmeta kao sankciju izrekli nov anu kaznu.

Dakle, sudovi su u 63% ro išta zakazanih po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka izrekli blaže sankcije po prekršioce, u odnosu na minimalne nov ane kazne predvi ene materijalnim i drugim propisima, izri u i u 12 predmeta uvjetnu kaznu, od riješenih 19 predmeta. Ovakvim na inom rada pravosudnih organa, gledaju i iz ugla inspekijskih službi, bit e jako teško urediti sve upravne oblasti za koje je stvarno i mjesno nadležna ova Uprava, jer, prema našem mišljenju, ovakve odluke sudova djeluju stimulatивно po prekršioce.

Od 19 riješenih predmeta po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka od strane Kantonalne uprave za inspekijske poslove, u 13 predmeta izre ena je zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je po injen prekršaj.

U izvještajnom periodu Kantonalna uprava za inspekijske poslove je izvršavala i zaštitne mjere oduzimanja predmeta kojima je po injen prekršaj koje su izre ene prekršajnim nalozima, ali i zaštitne mjere izre ene u prekršajnim postupcima na osnovu rješenja sudova, iako nije zakonska obaveza ove Uprave da izvršava zaštitne mjere koje je izrekao sud.

U postupku izvršenja zaštitnih mjera doneseno je 1 Rješenja o prodaji oduzete robe u vrijednosti od 810,00 KM i 6 Rješenja o uništenju oduzete robe, u vrijednosti 904,70 KM.

Što se ti e problema s kojim se ova Uprava susrela u prethodnom periodu, a koji se odnosi na izvršenje zaštitnih mjera izre enih u prekršajnim postupcima na osnovu rješenja sudova, posebno rješenja Op inskog suda Živinice, što smo detaljno iznijeli i obrazložili u Izvršaju o radu ove Uprave za 2013. godinu, moramo posebno naglasiti da je navedeni problem još uvijek aktuelan, odnosno još nije riješen, iako u izvještajnom periodu nije bilo novih odluka Op inskog suda Živinice koje su u prethodnom periodu prouzrokovale navedeni problem.

Me utim, Op inski sud Živinice je u izvještajnom periodu dostavljao ovoj Upravi pravosnažna i izvršna rješenja radi izvršenja zaštitne mjere-oduzimanje predmeta prekršaja, iako je iz rješenja Kantonalnog suda u

Tuzli, donesenih po žalbama ove Uprave, vidljivo da Op inski sud Živinice nije imao osnova da obaveže ovu upravu da izvršava zaštitne mjere koje je izrekao sud, jer je odredbama člana 59. Zakona o izvršenju sankcija – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12) regulisano da "zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta izvršava op inski sud, odnosno organ koji je ovu mjeru izrekao".

Slijedom navedenog ova Uprava je svaki put izvršila povrat dostavljenih akata, koji se odnose na izvršenje izre ene zaštitne mjere, Op inskom sudu Živinice, te smo od istog tražili pismenim putem da odredi osobu ili formira komisiju koja bi zapisni ki preuzela oduzete predmete – robu, koji se trenutno nalaze pod nadzorom ove Uprave, uskladišteni u Rudniku "Kreka" d.d., Rudnik "Dubrave", u onim predmetima u kojima je izre ena zaštitna mjera oduzimanja predmeta prekršaja, a za ije izvršenje je, po rješenjima Kantonalnog suda u Tuzli, nadležan Op inski sud Živinice, odnosno sud koji je tu mjeru i izrekao. Me utim, do momenta sa injavanja ovog Izveštaja i pored brojnih prepiski, još uvijek nismo dobili eksplicitan odgovor od Op inskog suda Živinice u pogledu daljnjeg postupanja sa predmetima kojima je po injen prekršaj, te smatramo da je navedeni problem još uvijek aktuelan.

Nadalje, ova Uprava je više puta upozorila Op inski sud Živinice da bi u konkretnim slu ajevima izvršenja zaštitnih mjera moglo do i do zastare u pogledu izvršenja izre ene zaštitne mjere u ve em broju predmeta, te smo naveli da se ova Uprava nesmatra odgovornom u slu aju nastupanja zastare i nije spremna preuzeti odgovornost za istu, što isti emo i ovom prilikom, jer smatramo da smo poduzeli sve što je u našoj nadležnosti da riješimo nastali problem.

Tako e, drugi problem koji smo iznijeli detaljno u Izveštaju o radu ove Uprave za 2013. godinu, a koji se odnosi na pitanje na koji budžet treba upla ivati sredstva dobivena od izvršenja zaštitne mjere oduzimanja predmeta, odnosno od prodaje oduzetih predmeta – robe, je još uvijek aktuelan, odnosno još uvijek nije riješen iz razloga što ova Uprava, i nakon upu ene dvije urgencije, još uvijek nije dobila eksplicitan odgovor od Ministarstva pravosu a i uprave TK, kao obra iva a Zakona o izvršenju sankcija – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), tako da u razgovorima sa Minstarstvom finansija TK, još uvijek imamo otvoreno ovo pitanje.

Naime, podsje anja radi, ova Uprava je zatražila mišljenje Ministarstva pravosu a i uprave TK, kao obra iva a Zakona o izvršenju sankcija – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), a u okviru pokrenute inicijative i procedure za izmjene i dopune Pravilnika o na inu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/13, 53/13, 63/13, 93/13, 103/13, 11/14, 19/14), a prema uputama Federalnog ministarstvu finansija.

Federalno ministarstvo finansija je dalo upute iz kojih proizlazi da, da bi se pristupilo uvo enju nove vrste prihoda u Pravilnik o na inu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, kako je to predložila ova Uprava, a koja svoj zahtjev temelji na odredbama Zakona o izvršenju sankcija – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), prethodno je potrebno pribaviti mišljenje obra iva a/predlaga a navedenog propisa, po pitanju odre ivanja pripadnosti prihoda od sredstava dobivenih prodajom, odnosno uništenjem oduzetih predmeta, jer se u ovom slu aju radi o kantonalnom propisu.

Smatramo da bismo kroz predložene izmjene navedenog Pravilnika, na na in kako je to predložila ova Uprava, a koji prijedlog je detaljno iznesen u Izveštaju o radu ove Uprave za 2013. godinu, riješili problem pripadnosti prihoda sredstava dobivenih od izvršenja zaštitne mjere oduzimanja predmeta, odnosno od prodaje oduzetih predmeta – robe, te se ne bi dešavalo da se navedena sredstva upla uju u korist Budžeta FBiH, nego u korist Budžeta TK, kako to i nalažu važe i propisi.

Sve naprijed navedeno smo detaljno obrazložili i Ministarstvu pravosu a i uprave TK prilikom traženja mišljenja kao obra iva a Zakona o izvršenju sankcija – pre iš eni tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), me utim i nakon upu ene dvije urgencije još uvijek nismo dobili eksplicitan odgovor, bez koga Ministarstvo finansija, najvjerovatnije, ne e mo i riješiti gore navedeni problem.

Na osnovu svega iznesenog, smatramo da smo poduzeli sve što je u našoj nadležnosti kako bismo omogu ili priliv sredstava u Budžet TK po ovom osnovu, za koji nesporno smatramo da mu na osnovu važe ih zakonskih propisa i pripada.

1.2.8. Zbirni pokazatelji ostvarenih rezultata Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK

U izvještajnom periodu Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona vršila je inspekcijski nadzor na cijelom području Tuzlanskog kantona, odnosno na prostoru svih 13 općina Tuzlanskog kantona, a rezultati inspekcijskog nadzora su prikazani u zbirnom tabelarnom izvještaju o radu Kantonalne uprave za period 01.01.–31.12.2014. godine.

Tako e, u tabelarnom izvještaju prikazane su i specifičnosti inspekcijskog nadzora po pojedinim inspektoratima, izrečene upravne, prekršajne i druge mjere, kao i ishod po istim.

U izvještajnom periodu, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je izvršila i u elektronskoj formi obradila 16.253 kontrole, zatim 9.918 predmeta zavedenih u Djelovodniku predmeta i akata, što ukupno iznosi 26.171 predmeta, odnosno ukupno obradila 83.430 akata u tim predmetima, od čega je uradila 69.334 izlazna akta.

Obzirom da je Godišnjim Planom rada za Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove TK planirano da se u izvještajnom periodu izvrši 11.650 kontrola, može se konstatovati, da je Plan, i pored brojnih ograničenja, realizovan u cijelosti, odnosno da je u izvještajnom periodu izvršeno 4.603 kontrola više nego je planirano, ili prikazano u relativnom odnosu, plan je prebačen za 39,5%.

Gledano u odnosu na isti izvještajni period u prethodnoj 2013. godini, inspektori ove Uprave su izvršili 1.771 predmeta ili procentualno 12,2 % više nego u istom izvještajnom periodu u 2013. godini.

Po pitanju predmeta zavedenih u djelovodniku, u izvještajnom periodu je urađeno 1.051 predmeta ili procentualno 11,9% više u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini.

Od ukupnog broja izvršenih pregleda po službenoj dužnosti, inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove su izvršili 9.464 redovni pregled, 1.612 pregleda po predstavkama, 3.635 kontrolna pregleda i 1.542 pregleda po zahtjevima stranaka.

Od ukupnog broja 9.464 redovnog pregleda, koje su izvršili inspektori ove Uprave, 3.455 pregleda se odnosi na fizička lica, a 6.009 pregleda ili procentualno 63,5% se odnosi na pravna lica.

Od ukupno 1.612 pregleda izvršenih po predstavkama, 786 pregled se odnosi na fizička lica, a 826 ili procentualno 51,2% se odnosi na pravna lica. Od ukupno 3.635 kontrolna pregleda, 1.525 pregleda se odnosi na fizička lica, a 2.110 pregleda ili procentualno 58% se odnosi na pravna lica.

Od 1.542 pregleda po zahtjevima stranaka, 770 pregleda se odnosi na fizička lica, a 772 ili procentualno 50,1% pregleda na pravna lica. U izvještajnom periodu od ukupnog broja subjekata nadzora kontrolisanih od strane inspektora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, 11.378 ili procentualno 70,0% je imalo uredne nalaze i protiv istih nisu preduzimane nikakve mjere, dok je od ukupnog broja kontrolisanih subjekata, 4.199 bilo u prekršaju ili procentualno 25,8%, a u 676 slučajeva ili procentualno u 4,2% nije izvršen inspekcijski nadzor iz objektivnih okolnosti, kao što su neprisustvo subjekta nadzora, prestanak rada subjekta nadzora ili iz drugih razloga objektivne prirode.

Prilikom vršenja nadzora, na osnovu uočenih i evidentiranih inspekcijskih nalaza kod subjekata nadzora koji se odnose na kršenje zakonskih odredbi, isti su sankcionisani i tom prilikom izricane su upravne, prekršajne i druge mjere i to kako slijedi:

I - Izrečene upravne mjere i izdati akti – Korektivno – preventivne mjere

a) Upravne mjere

- izdato je 992 rješenja o zabrani rada, što je za 346 rješenja ili 34,9% više nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini. Od ukupnog broja 992 izdatih rješenja o zabrani rada, 187 zabrana rada je izrečeno subjektima nadzora koji su radili bez odobrenja, što je za 38 zabrane ili procentualno 25,5% više nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini. Od ukupnog broja 992 izdatih rješenja o zabrani rada, 805 zabrana se odnosila na ostale zabrane, što je za 308 zabrana ili procentualno 62% više nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini. Za subjekte nadzora koji se nisu pridržavali izrečene zabrane rada, u 77 slučajeva je izvršeno preduzimanje poslovnih prostorija, kao mjera obezbjeđenja izvršenja naložene upravne mjere zabrane rada, što je za 4 ili procentualno 5,5% više u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini;

- izdato je 3.069 rješenja iz raznih upravnih oblasti, što je za 569 rješenja ili procentualno 22,8% više nego u istom izvještajnom periodu u 2013. godini, koja su se odnosila na slijedeće: 2.810 rješenja o otklanjanju nedostataka, što je za 472 ili procentualno 20,2 % više u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini, 22 rješenja i potvrda o privremenom oduzimanju robe, u vrijednosti 20.636,61 KM, 27 rješenja i potvrda o stavljanju robe van prometa u vrijednosti od 868.797,75 KM, 7 rješenja o isključenju vozila iz prometa, 7 rješenja i potvrda o oduzetim predmetima iz oblasti saobraćaja i 196 ostalih rješenja, a koja se odnose na otvaranje i zatvaranje karantina, produženje roka za izvršenje upravne mjere, povrat poticajnih sredstava u poljoprivredi, kao i na dozvole za upotrebu termoenergetskog postrojenja.

b) Uvjerenja i isprave

- izdato je 6.473 uvjerenja i isprava, što je za 2.872 ili procentualno 30,7% manje nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini, a koje se odnose na slijedeće:
  - 135 uvjerenja i raznih saglasnosti i druge isprave,
  - 3.688 potvrda koje se odnose na obrasce 2a i 2b i certifikata za izvozne firme i sačinjeno je 2.650 zapisnika u posebnim pregledima. Mjere se odnose na zapisnike sa datim mišljenjem, zapisnike u preuzetim objektima koje nadzire veterinarska inspekcija i zapisnike o pregledu pri istovaru.

c) Ostale mjere i akti

- izdato je 1.776 ostalih mjera i akata, što je za 1.164 ili procentualno 39,6% manje nego u istom izvještajnom periodu u 2013. godini, a iste se odnose na slijedeće:
  - uzeto je 1.084 uzorka i poslano na analizu, što je za 1.321 ili procentualno 54,9% manje nego u istom izvještajnom periodu u 2013. godini;
  - izdato je 106 upozorenja;
  - podneseno je 30 zahtjeva za brisanje polazaka zbog neodržavanja istih u skladu sa redom vožnje; i
  - doneseno 556 zaključaka, koji su se odnosili na zaključke o nenadležnosti, produženje roka za izvršenje naloženih upravnih mjera i odbacivanje zahtjeva;

U izvještajnom periodu u na elu je izdato ili naloženo manje ostalih mjera i akata, nego u istom periodu prošle godine, uglavnom iz razloga što je smanjen obim proizvodnje izvoznih objekata, a samim tim i potreba uzorkovanja i proslijevanja na analizu, kao i zbog promjene zakonske regulative u oblasti obrazovanja stupanjem na snagu Pravilnika o prijemu zaposlenika u radni odnos u javne ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja na području Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 12/13).

Dakle, u izvještajnom periodu, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona, u svim upravnim oblastima, je naložila, izrekla i donijela 12.310 upravnih i drugih mjera i akata što je za 3.121 upravnu ili drugu mjeru ili procentualno 20,2% manje nego u istom izvještajnom periodu u 2013. godini, iz gore navedenih razloga.

II - Ishod preduzetih upravnih mjera

Po pitanju ishoda preduzetih upravnih mjera može se konstatovati slijedeće:

- a) po osnovu 646 izdata rješenja o zabrani rada bez odobrenja, 55 subjekata nadzora je registrovalo djelatnost, 85 subjekata nadzora je prestalo sa radom, 370 subjekata nadzora je otklonilo nedostatke po izrečenim zabranama, a 5 subjekata nadzora je nastavilo raditi i nakon izrečene zabrane rada;
- b) po osnovu izdatih 2.810 rješenja za otklanjanje nedostataka, 2.317 subjekt nadzora je otklonio nedostatke, a 41 subjekt nadzora nije otklonio nedostatke, dok se 452 subjekta nadzora nisu kontrolisala iz razloga što u izvještajnom periodu nije bio istekao rok za otklanjanje nedostataka;
- c) po izdatim rješenjima i potvrdama o oduzimanju robe donesena su 6 rješenja o uništenju oduzete robe u vrijednosti od 904,70 KM., doneseno je 1 rješenje o prodaji oduzete robe u iznosu od 810,00 KM

U izvještajnom periodu izjavljene su 4 žalbe na rješenja inspektora ove Uprave, koje su odbijene od strane drugostepenog organa.

III – Izre ene prekršajne mjere – sankcije

- podnesena je 15 krivi na prijava;
- podneseno je 15 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, što je za 6 zahtjeva manje nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini i
- izdato je 1.270 prekršajnih naloga u ukupnoj vrijednosti od 795.530,00 KM, što je za 22 prekršajnih naloga ili procentualno 1,7% manje nego u istom izvještajnom periodu u prethodnoj 2013. godini, ali je vrijednost izdatih prekršajnih naloga u 2014. godini ve a za 150.510,00 KM.

S ciljem pove anja efikasnosti i efektivnosti rada ove Uprave, inspektori su sankcije izricali uglavnom putem prekršajnih naloga, ime su umnogome rasteretili rad sudova.

IV - Ishod izre enih prekršajnih mjera - sankcija

Od ukupno izdatih 1.270 prekršajna naloga, ishod po istim izgleda kako slijedi:

- Izvršena su 583 prekršajna naloga u vrijednosti od 178.611,00 KM ili procentualno 45,9%;
- 153 prekršajnih naloga u vrijednosti od 71.838,00 KM nije izvršeno ili procentualno 12,0% i vode se u Registru nov anih kazni (RNK);
- u 273 slu ajeva u vrijednosti od 314.577,00 KM ili procentualno 21,5% po osnovu izre ene nov ane kazne putem prekršajnog naloga, zatraženo je sudsko odlu ivanje, a 191 prekršajna naloga u vrijednosti od 213.850,00 KM, koji su bili na sudskom odlu ivanju su riješena; i
- broj nedospjelih prekršajnih naloga za naplatu je 261 ili procentualno 20,6 %, u vrijednosti od 203.504,00 KM.

U izvještajnom periodu minimalna izre ena nov ana kazna je izre ena u iznosu od 10,00 KM, a maksimalna izre ena nov ana kazna izre ena je u iznosu od 5.010,00 KM.

Prosje na izre ena nov ana kazna putem prekršajnog naloga u izvještajnom periodu iznosi 626,40 KM.

Tako e, u izvještajnom periodu na osnovu podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, u 13 predmeta sudovi su donijeli rješenja kojima su okrivljenima izrekli i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta.

Od ukupno izdatih 1.270 prekršajnih naloga na prostoru Tuzlanskog kantona, u vrijednosti od 795.530,00 KM, na ra un Trezora BiH otpada 5.670,00 KM ili procentualno 2,80%, zatim na budžet FBiH otpada 154.597,00 KM ili procentualno 52,76%, a na budžet Tuzlanskog kantona otpada 24.404,00 KM ili procentualno 44,45%.

Pored toga, budžetu TK-a pripada i taksa u iznosu od 700 KM iz razloga što subjekti nadzora kasne u izvršenju svojih obaveza, po pitanju uplate izre ene nov ane kazne.

V – Ostale mjere

Vežano za izre ene ostale mjere koje su izrekli inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a koje se ne mogu svrstati u upravne ili prekršajne mjere, gledaju i po pojedinim inspekcijama, iste se odnose na sljede e:

a) Veterinarska inspekcija je preduzela sljede e mjere:

- karantinirano je 174.943 životinja;
- prijavljeno je 54 slu aja zaraznih bolesti, na 251 životinja;
- eutanazirano je 155 zaraženih životinja;
- izdato je 53 rješenja o otvaranju karantina za životinje i proizvode;
- doneseno je 56 rješenja o zatvaranju karantina za životinje i proizvode;
- izvršeno 2.319 veterinarsko zdravstvena pregleda proizvoda i sirovina životinjskog porijekla u registrovanim proizvodnim objektima;
- izvršeno je 315 veterinarsko zdravstvenih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla i živih životinja iz uvoza;
- izdata su 1.757 veterinarsko zdravstvena certifikata kod izvoza pošiljki;
- uzeto je 1.079 uzoraka sirovina i proizvoda na laboratorijsku analizu;

- izdate su 1.901 potvrde o zdravstvenom stanju pošiljki proizvoda životinjskog porijekla iz registrovanih proizvodnih objekata – obrazac 2a;
- izdato je 30 potvrda o zdravstvenom stanju pošiljki sirovina životinjskog porijekla iz registrovanih skladišnih objekata – obrazac 2b;
- izdato je 16 mišljenja za ispunjavanje uslova objekata za provođenje karantinskih mjera;
- na ime naknada za izvršene veterinarsko – zdravstvene preglede naplaćeno je 14.267,90 KM.

b) Termoenergetska i elektroenergetska inspekcija su preduzele sljedeće mjere:

- termoenergetska inspekcija je izdala 59 rješenja o dozvoli upotrebe termoenergetskih postrojenja;
- 96 isprava o dozvoli upotrebe posuda pod pritiskom;
- elektroenergetska inspekcija izdala 39 saglasnosti na tehničku dokumentaciju izgradnje elektroenergetskih postrojenja.

c) Inspekcije rada, zaštite na radu i socijalne zaštite su preduzele sljedeće mjere:

- inspektori rada za oblast radnih odnosa, inspektori rada za oblast zaštite na radu i socijalne zaštite, su na području Tuzlanskog kantona, izvršili ukupno 6.447 inspekcijskih pregleda, što je u odnosu na isti izvještajni period u 2013.godini, više za 1.266 pregleda ili procentualno 24,4% više. Tom prilikom inspekcija rada je kontrolisala 11.382 radno angažovanih osoba, od čega je 10.556 osoba bilo radno angažovano u skladu sa Zakonom, a 826 osoba je bilo radno angažovano suprotno odredbama Zakona o radu, što je za 320 osoba ili procentualno 27,9% manje u odnosu na isti izvještajni period u 2013. godini.

Kao posljedica naprijed pobrojanih kontrola u izvještajnom periodu, do momenta zaključenja ovog Izveštaja, odnosno do 31.12.2014. godine, po nalogu inspektora zasnovan je radni odnos sa 675 osoba, odnosno poslodavci su sa zaposlenicima zaključili pojedinačne ugovore o radu i izvršili njihovo prijavljivanje kod Federalnog zavoda PIO/MIO i Zavoda za zdravstveno osiguranje Tuzlanskog kantona.

U izvještajnom periodu evidentirana je 136 lakših ili težih povreda na radu, a od toga inspekciji zaštite na radu je prijavljeno 77 lakših povreda, 57 težih povreda i 2 povrede sa smrtnim posljedicama, a 7 teža povreda na radu nije prijavljene, zbog čega su subjekti nadzora sankcionisani, u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Dakle, u izvještajnom periodu na prostoru TK-a je evidentirana 77 lakših povreda, 57 težih povreda i 2 povrede sa smrtnim posljedicama.

Kada su u pitanju povrede na radu sa smrtnim ishodom zaposlenika, o istoj su podnijeti kompletni izvještaji Kantonalnom tužilaštvu TK.

Iz gore navedenih podataka može se zaključiti da je u izvještajnom periodu, prijavljen i evidentiran manji broj povreda u odnosu na isti izvještajni period u prethodnoj godini, što je uglavnom posljedica pojačanog prisustva inspekcije rada za oblast zaštite na radu na terenu, čime se pojačala disciplina i odgovornost poslodavaca, koji su u 2014. godini mnogo odgovornije pristupili preduzimanju mjera zaštite na radu.

Međutim, i dalje ostaje prisutna dugogodišnja problematika vezana za nepostojanje kvalitetne zakonske regulative, kojom bi se, zahvaljujući, prije svega, kaznenoj politici podigla svijest, kako kod poslodavaca o potrebi obezbjeđenja sredstava zaštite na radu, tako i kod zaposlenika o obavezama upotrebe sredstava zaštite na radu.

Osim toga bitno je napomenuti, da su inspektori rada za oblast zaštite na radu, izdali manji broj prekršajnih naloga, isključivo iz razloga što je nakon stupanja na snagu Zakona o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14), kojim su propisane najniže novčane kazne koje se mogu propisati, za prekršaje, došlo do određenih nejasnoca i dilema, kod izdavanja prekršajnih naloga na osnovu Zakona o zaštiti na radu, nad kojim inspekcijski nadzor vrši ova inspekcija. Naime, Zakonom o zaštiti na radu su propisane izuzetno niske novčane kazne, te bi izdavanjem prekršajnih naloga, po navedenom Zakonu, došla u pitanje primjena odredbi Zakona o prekršajima, iz čijih razloga će se u narednom periodu ovo pitanje riješiti na način da će inspektori podnositi sudu, zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka.

U izvještajnom periodu od ukupno izdatih 1.270 prekršajnih naloga u ukupnoj vrijednosti od 795.530,000 KM, izvršena su 583 prekršajna naloga u vrijednosti od 178.611,00 KM ili procentualno 45,9%;

Broj neizvršenih prekršajnih naloga je 153 u vrijednosti od 71.838,00 KM nije izvršeno ili procentualno 12,0% i isti se vode u Registru nov anih kazni (RNK).

U 273 slu ajeva u vrijednosti od 314.577,00 KM ili procentualno 21,5% po osnovu izre ene nov ane kazne putem prekršajnog naloga, zatraženo je sudsko odlu ivanje, a 191 prekršajna naloga u vrijednosti od 213.850,00 KM, koji su bili na sudskom odlu ivanju su riješena.

Broj nedospjelih prekršajnih naloga za naplatu je 261 ili procentualno 20,6 %, u vrijednosti od 203.504,00 KM.

Dakle, u izvještajnom periodu inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove su u 78,5% slu ajeva rasteretili sudove i riješili ili e riješiti naplatu po osnovu izdatih prekršajnih naloga, tako da je za sudsko odlu ivanje ostalo 21,5% prekršajnih naloga.

U izvještajnom periodu zastupnici Kantonalne uprave za inspeksijske poslove su prisustvovali na 371 ro ištu, od kojih je 348 zakazano na osnovu zahtjeva okrivljenih za sudsko odlu ivanje po osnovu prekršajnih naloga izdatih u 2012., 2013. i 2014. godini, a 23 ro išta je zakazano po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka od strane Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

Na ro ištima zakazanim po osnovu zahtjeva stranaka za sudsko odlu ivanje o prekršajnim nalogima riješena su 343 prekršajna naloga u nov anom iznosu od 409.794,00 KM.

Tom prilikom sudovi su u 305 predmeta donijeli rješenja kojima su okrivljene oglasili odgovornim, odnosno proglasili odgovornim zbog propuštanja, tako što su u 274 predmeta izrekli sankcije okrivljenima, a u 31 predmetu su sudovi oglasili odgovornim okrivljene zbog propuštanja da pristupe ro ištu, ne upuštaju i se u meritum.

Od 305 predmeta u kojima su okrivljeni oglašeni odgovornim i istima izre ene sankcije, u 46 predmeta su okrivljenima potvr ene nov ane kazne izre ene prekršajnim nalogima, u 14 predmeta je uve ana nov ana kazna u odnosu na nov anu kaznu izre enu prekršajnim nalogom, u 30 predmeta su umanjene nov ane kazne u odnosu na nov ane kazne izre ene prekršajnim nalogima, u 183 predmeta su okrivljenima izre ene blaže sankcije i to: u 175 predmeta su izre ene uvjetne kazne, a u 8 predmeta je izre en ukor.

Dakle, sudovi su u 62% predmeta izrekli blaže sankcije po prekršioce, u odnosu na minimalne nov ane kazne izre ene prekršajnim nalogima, odnosno predvi ene materijalnim i drugim propisima, izri u i: u 30 predmeta umanjene nov ane kazne u odnosu na nov ane kazne izre ene prekršajnim nalogima, u 175 predmeta uvjetne kazne, a u 8 predmeta ukor. Ovakvim na inom rada pravosudnih organa, gledaju i iz ugla inspeksijskih službi, bit e jako teško urediti sve upravne oblasti za koje je stvarno i mjesno nadležna ova Uprava, jer, prema našem mišljenju, ovakve odluke sudova djeluju stimulatивно po prekršioce.

U 27 predmeta sudovi su donijeli rješenja kojima su obustavili prekršajni postupak iz sljede ih zakonskih razloga: u 3 predmeta iz razloga što je nastupila apsolutna zastarjelost vo enja prekršajnog postupka, u 1 predmetu iz razloga što se predstavnik organa nije odazvao na ro ište, u 6 predmeta iz razloga što radnja koja se prekršajnim nalogom okrivljenom stavlja na teret nije prekršaj, u 13 predmeta iz razloga što nije dokazano da je okrivljeni po inio prekršaj koji mu je prekršajnim nalogom stavljen na teret, u 3 predmeta iz razloga što je podnosilac zahtjeva za sudsko odlu ivanje o prekršajnom nalogu odustao od zahtjeva prije donošenja rješenja, a u 1 predmetu iz razloga što je okrivljeni umro prije okon anja, odnosno u toku vo enja prekršajnog postupka.

Od 343 riješenih prekršajnih naloga po podnijetim zahtjevima okrivljenih za sudsko odlu ivanje sudovi su u 11 predmeta odbacili zahtjev okrivljenog za sudsko odlu ivanje po izdatom prekršajnom nalogu iz sljede ih zakonskih razloga: u 5 predmeta iz razloga što je okrivljeni prihvatio odgovornost za prekršaj opisan u prekršajnom nalogu i odrekao se prava na sudsko odlu ivanje na prekršajnom nalogu i u 6 predmeta iz razloga što je zahtjev za sudsko odlu ivanje po izdatom prekršajnom nalogu podnesen neblagovremeno.

Tako e, neophodno je naglasiti da se u izvještajnom periodu 129 lica ili 89,6 % više, odlu ilo za sudsko odlu ivanje po izdatim prekršajnim nalogima, u odnosu na isti period prethodne 2013. godine, dok su inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona u izvještajnom periodu izdali 1.270 prekršajnih naloga u iznosu od 795.530,00 KM, što je za 22 prekršajna naloga manje u odnosu na isti period prethodne 2013. godine, jer su inspektori ove Uprave izdavali prekršajne naloge samo u situacijama kada su bile potrošene sve edukativne, preventivne i korektivne mjere i kada su i sami subjekti nadzora bili svjesni da su po inili prekršaj i nisu imali potrebu osporavati injeni no stanje utvr eno prilikom inspeksijskog nadzora.

Od održanih 23 ro išta zakazanih po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka u 2012., 2013. i 2014. godini, od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, riješeno je 19 zahtjeva, pri emu su sudovi u svih 19 predmeta donijeli rješenja kojima su okrivljene oglasili odgovornim i pri tome kao sankciju u 12 predmeta izrekli uvjetnu kaznu, dok su u 11 predmeta kao sankciju izrekli nov anu kaznu.

Dakle, sudovi su u 63% ro išta zakazanih po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka izrekli blaže sankcije po prekršioce, u odnosu na minimalne nov ane kazne predvi ene materijalnim i drugim propisima, izri u i u 12 predmeta uvjetnu kaznu, od riješenih 19 predmeta. Ovakvim na inom rada pravosudnih organa, gledaju i iz ugla inspekcijskih službi, bit e jako teško urediti sve upravne oblasti za koje je stvarno i mjesno nadležna ova Uprava, jer, prema našem mišljenju, ovakve odluke sudova djeluju stimulativno po prekršioce.

Od 19 riješenih predmeta po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, u 13 predmeta izre ena je zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je po injen prekršaj.

U izvještajnom periodu Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je izvršavala i zaštitne mjere oduzimanja predmeta kojima je po injen prekršaj koje su izre ene prekršajnim nalogima, ali i zaštitne mjere izre ene u prekršajnim postupcima na osnovu rješenja sudova, iako nije zakonska obaveza ove Uprave da izvršava zaštitne mjere koje je izrekao sud.

U postupku izvršenja zaštitnih mjera doneseno je 1 Rješenja o prodaji oduzete robe u vrijednosti od 810,00 KM i 6 Rješenja o uništenju oduzete robe, u vrijednosti 904,70 KM.

U izvještajnom periodu od 01.01.–31.12.2014. godine, rezultati rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona, u pore enju sa ostalim upravama i inspektoratima drugih kantona, su daleko iznad prosjeka po svim pokazateljima pa i onim što su prikazani u zbirnom tabelarnom pregledu i pored injenice da smo jedna od najmla ih Uprava u Federaciji koja je uvo enjem elektronskog evidentiranja inspekcijskog nadzora i elektronskog vo enja kancelarijskog poslovanja, preuzela pionirsku ulogu u reformi inspekcijskog nadzora u Federaciji BiH u oblasti inspekcijskih službi.

U narednom periodu planirano je održati kontinuitet rada u ure enju svih upravnih oblasti koje nadziru inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i napraviti povoljan poslovni ambijent, prije svega po pitanju suzbijanja svih pojavnih oblika sive ekonomije, za rad privrednih društava i fizi kih lica na podru ju TK koji rade u zoni realne ekonomije, naravno, u skladu sa svojim nadležnostima.

Ono što treba naglasiti kao izuzetno pozitivnu injenicu, jeste to da su Vlada i Skupština TK u potpunosti podržale rad i reforme koje je provela ova Uprava i za pretpostaviti je da e ta potpora biti prisutna i u narednoj 2015. godini, ime bi se stvorile pretpostavke da se svi planirani zadaci za 2015. godinu realizuju u cijelosti, u ve ini upravnih oblasti koje nadzire Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK.

Tabelarni prikaz izvršenih inspekcijskih nadzora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK u 2014. godini je iskazan u zbirnoj tabeli svih inspektorata unutar Uprave, kao i zbirni analiti ki tabelarni pregled izre enih upravnih i drugih mjera, kao i ishod istih, kako slijedi.

1.3. NORMATIVNI DIO IZVJEŠTAJA O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK

Obzirom da Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK nema nadeležnosti da prelaže i donosi nacrti i prijedloge zakona, kao i druge propise iz nadziranih upravnih oblasti, u godišnjem Programu rada za 2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, naveli smo niz inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ove oblasti, radi uo njih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspekcijskih nadzora u ovim oblastima.

S tim u vezi, treba naglasiti da, ukoliko ne dođe do promjene zakonske regulative koja je u mnogim inspekcijama limitirajući faktor za uspješno i efikasno vršenje nadzora i uređivanje oblasti koju nadziru, gdje prije svega mislimo na: Zakon o radu ("Sl. novine FBiH", broj: 43/99, 32/00, 29/03), Zakon o zaštiti na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 22/90), Zakon o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10), Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 02/02, 06/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 07/09, 63/10, 75/13), Zakon o zaštiti okoliša ("Sl. novine FBiH", broj: 33/03 i 38/09), Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine TK", broj: 11/00 i 04/04), Zakon o vodama ("Sl. novine TK", broj: 11/08) i dr., da se mnoge upravne oblasti i pored efikasnog i efektivnog vršenja inspekcijskog nadzora, ostati neuređene.

Sve pisane prijedloge izmjena i dopuna gore navedenih Zakona smo u prethodnom periodu prosljedili svim resornim ministarstvima na nadležno postupanje, a ovim putem tražimo podršku, svih relevantnih faktora izvršne i zakonodavne vlasti sa prostora TK, za usvajanje navedenih izmjena i dopuna, a naročito Ministarstvu pravosuđa i uprave TK, Valde TK, kao i poslanika na federalnoj razini u Zastupničkom i Domu naroda Federalnog Parlamenta.

Sudovi su u izvještajnom periodu, pokazali veliku ažurnost i efikasnost u rješavanju predmeta na sudskom odlučivanju, tako da su u ovom periodu bile samo 3 zastarevojenja prekršajnog postupka.

I u izvještajnom periodu, kao i u prethodnim godinama, inspektorima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao uostalom i svim inspektorima drugih institucija u FBiH (Uprava za indirektno oporezivanje, Porezna uprava, MUP, Carinska uprava i dr.), nepremostiv problem predstavlja zakonsko nedefinisanje postupanja sa oduzetom robom koja je predmet sa kojim je izvršen prekršaj, zatim i samo izricanje zaštitnih mjera oduzimanja predmeta, zatim deponovanje, odlaganje, manipulisanje i svako drugo postupanje sa oduzetim robama prije i nakon što sud izrekne zaštitnu mjeru oduzimanja, odnosno, prije i nakon što prekršajni nalog postane konačan i izvršan u smislu prodaje, doniranja ili uništenja iste.

Količinski i vrijednosno gledano daleko veći broj roba bio oduzet putem izricanja navedene zaštitne mjere da su sudovi uspjeli realizovati zamišljenu ideju o obezbjeđenju skladišnog prostora kojim bi, kao i sa drugom oduzetom robom, upravljali i nadzirali sami sudovi, a po pravosnažnosti i izvršnosti rješenja pristupili i izvršenju navedene sankcije izrečene u rješenju, u skladu sa Zakonom o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12).

Stoga smatramo da u dijalogu sa sudovima treba pokušati postići cilj da isti izvršavaju zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta koju izreknu, obzirom da su isti u tim slučajevima, prema Zakonu o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK-a", broj: 11/09, 04/10 i 12/12) nadležni da je izvršavaju, a što u praksi ne čine.

Da bi se u praksi pojednostavio postupak izvršenja sankcija od strane sudova predložimo da se ide u pravcu obezbjeđenja ljudskih i materijalnih resursa izvan Uprave i sudova, kao što je slučaj Kantonalna direkcija robnih rezervi, koja posjeduje cjelokupnu infrastrukturu za obavljanje tih poslova, kako s pozicije ljudskih, tako i materijalnih resursa i istu bi trebalo zakonskim putem, kroz izmjene Zakona o robnim rezervama Tuzlansko – Podrinjskog kantona ("Sl. novine TPK", broj: 06/97), Zakona o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), te Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 17/00, 03/01, 12/03, 10/05, 03/08 i 08/11), zadužiti da preuzme, manipuliše s robom i brine o njenom ispravnom stanju do pravosnažnog okončanja prekršajnog postupka, tim prije što za izvršenje gore nabrojanih radnji nije potrebno obezbjeđivati dodatna finansijska sredstva, što je trenutno slučaj sa sudovima i

Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove TK-a, a u slu aju nedostatka ljudskih resursa internom preraspodjelom voza a i administrativnih radnika, bi se ovaj eventualni problem bezbolno riješio.

Dakle, Kantonalna direkcija robnih rezervi bi proširila svoju nadležnost za gore nabrojani dio poslova, što ni u kojem slu aju ne bi predstavljalo veliko optere enje za rad ove upravne organizacije, ali bi bio istovremeno veliki iskorak u otklanjanju, za sada, nepremostivih problema u radu brojnih institucija koje izri u zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta.

Tako e, naša razmišljanja idu u pravcu da bi Kantonalna direkcija robnih rezervi mogla po nalogu suda ili ovlaštenog organa, preuzimati oduzete predmete od ove Uprave, odmah nakon njihovog privremenog oduzimanja, a po okon anju prekršajnog postupka, nakon pravosnažnosti odluke suda ili nakon što prekršajni nalog postane kona an i izvršan, ista bi vršila prodaju oduzetih predmeta odnosno robe, odnosno vršila njihovo doniranje ili bi sa istom postupila na drugi na in, u skladu sa važe im zakonskim propisima koji regulišu izvršenje zaštitne mjere oduzimanje predmeta, koju izri e nadležni sud odnosno ovlašteni organ.

Dakle, da bi se realizovala navedena zamisao Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, neophodno je u narednom periodu, što smo predlagali i u prethodnim izvještajima, izvršiti izmjene i dopune Zakona o izvršenju sankcija i Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, što je u nadležnosti Ministarstva pravosu a i uprave TK kao obra iva a spomenutih Zakona, kako Vladi tako i Skupštini TK.

Paralelno s tim, kroz izmjene Zakona o robnim rezervama Tuzlansko – Podrinjskog kantona, morala bi se ovlastiti i zadužiti Kantonalna direkcija robnih rezervi za ovu vrstu aktivnosti.

Imaju i u vidu da posljedice upisa kazne u registar nov anih kazni uglavnom ne poga aju kažnjene, na što ukazuje i veliki broj nenapla enih nov anih kazni izre enih rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalozima, prinudna naplata istih, pored postupanja sa privremeno oduzetom robom i izvršenja zaštitne mjere oduzimanja predmeta, predstavlja glavni problem prekršajnog postupka.

Veliki problem u elektronskom evidentiranju inspeksijskog nadzora, kao i u kancelarijskom poslovanju Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, a i ostalih inspekcija u Federaciji BiH, predstavlja injenica da i pored brojnih upozorenja o nezakonitom zavo enju i razvo enju predmeta, nadležni za donošenje propisa iz oblasti kancelarijskog poslovanja iste nisu donijeli i izvršili izmjenu sadašnjeg obrasca Upisnika za prvostepene predmete upravnog postupka UP-1, tako da se ve duži niz godina pa i danas, inspeksijski predmeti zavode suprotno važe im propisima o kancelarijskom poslovanju, iz razloga što tim podzakonskim aktima nije propisan obrazac odgovaraju e osnovne knjige evidencija za predmete inspeksijskog nadzora.

Naime, imaju i u vidu obrasce osnovnih knjiga evidencija propisanih Uputstvom o na inu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu ("Sl. novine FBiH", broj: 30/98, 49/98 i 05/00), sasvim je jasno da isti ne odgovaraju za evidentiranje predmeta koji se ti u inspeksijskog nadzora.

Sadržaj Upisnika prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP-I) je u cijelosti prilago en predmetima upravnog postupka pokrenutom na zahtjev stranke, a ni u djelovodnik sa propisanim sadržajem nije mogu e evidentirati predmete koji se ti u inspeksijskog nadzora, budu i da se, izme u ostalog, isti uvijek pokre u i vode po službenoj dužnosti.

Budu i da podzakonski akti nemaju samostalnu egzistenciju, odnosno da prestankom važenja zakona na osnovu kojih su doneseni, prestaje i pravna snaga prate ih podzakonskih propisa, a da su akti kojima je regulisano kancelarijsko poslovanje doneseni na osnovu Zakona o upravi u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj 28/97), koji je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05), neophodno je donijeti nove podzakonske akte kojim se reguliše kancelarijsko poslovanje.

To je, uostalom, predvi eno i lanom 153. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH, kojim je dato ovlaštenje federalnom ministru pravde da u roku od deset mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, propiše sadržaj i na in vo enja kancelarijskog poslovanja u federalnim, kantonalnim, gradskim i op inskim organima uprave i upravnim organizacijama, a što ni nakon više od devet godina od isteka roka nije ura eno, niti je spomenutim Zakonom propisano da ranije doneseni propisi ostaju na snazi do donošenja novih.

Iz tog razloga, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove TK je u nekoliko navrata, u posljednjih nekoliko godina, upu ivala dopise Federalnom ministarstvu pravde, uz traženje da se donesu ovi podzakonski akti i propiše poseban obrazac za osnovnu knjigu evidencije predmeta inspeksijskog nadzora, kao i konkretne prijedloge sadržaja ove knjige, s ciljem rješavanja problema i uvo enja kancelarijskog poslovanja u zakonske okvire.

Veliko olakšanje i potpora za uspješno i efikasno vršenje nadzora od strane inspektora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK dalo je donošenje Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona, kojeg su Vlada i Skupština TK-a prepoznale kao dobar Zakon i isti izglasali i pored činjenice da se u vrijeme donošenja navedenog zakona paralelno radio i Zakon o inspekcijama FBiH koji je nakon devet godina usvojen od strane Zastupničkog i Doma naroda Federalnog Parlamenta.

Međutim, ukoliko se materijalni propisi (lex specialis) po hitnom postupku, u sklopu implementacije projekta "Mala giljotina propisa", ne izmijene i ne izvrši njihova harmonizacija, isti će u mnogome limitirati i umanjiti značaj i primjenu Zakona o inspekcijama TK, a većina upravnih oblasti upošte se neće moći nadzirati od strane Kantonalnih inspektora, naročito nakon stupanja na snagu Zakona o inspekcijama FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 73/14), jer je istim članom 51. eksplicitno definisao nadležnosti federalnih inspekcija u situacijama kada "lex specialis" zakonima nisu određene nadležne inspekcije ili su BiH propisima, kao nadležne inspekcije, određene entitetske inspekcije (federalne).

Nažalost, iz naše dosadašnje prakse, zakoni koji su doneseni u skorije vrijeme, ne samo da nisu međusobno harmonizirani nego su često i u koliziji, kako u dijelu sankcija, tako i u dijelu koji reguliše nadležnost inspekcija iz razloga što često nisu predviđene upravne i prekršajne mjere, a u većini istih nije određena ni nadležnost za vršenje inspeksijskog nadzora ili je ista upitna, što se najbolje vidi iz slijedećih primjera:

1. Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Sl. novine FBiH“ broj: 35/09)

član 107. stav (1)

“Inspeksijske poslove u provedbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, vrše nadležne inspekcije.”

2. Zakon o unutrašnjoj trgovini (“Sl. novine FBiH”, broj: 40/10)

član 55. stav (2)

“Inspeksijski nadzor vrši nadležna tržišna inspekcija i drugi inspeksijski organi svako iz svoje nadležnosti.”

3. Zakon o zaštiti potrošača u BiH (“Sl. glasnik BiH”, broj: 25/06)

član 117.

“Nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavljaju nadležni organi utvrđeni članom 98. stav (1) tačka a) do e) i i) ovog Zakona, u skladu s ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonima i drugim propisima”, a

član 98. tačka i) glasi:

i) inspeksijski i drugi organi u skladu sa zakonom.

4. Zakon o autorskom i srodnim pravima (“Sl. glasnik BiH”, broj: 62/10)

član 173.

“(1) Inspeksijski nadzor nad poštovanjem odredbi ovog zakona u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stepenu vrše inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za nadzor propisa iz oblasti prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stepenu ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za oblast prometa robe i usluga (tržišta).

(2) Inspekcije iz stava (1) ovog člana vrše inspeksijski nadzor posredstvom nadležnih tržišnih inspektora”.

5. Zakon o mjeriteljstvu Federacije BiH (“Sl. novine FBiH”, broj: 08/05)

član 23.

“Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu vrše Zavod i tržišna inspekcija u okviru svojih nadležnosti”.

6. - Zakon o žigu (“Sl. glasnik BiH”, broj: 53/10)

član 100.

“(1) Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, sankcionisanim u članu 98. ovog Zakona, vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine”.

7. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava ("Sl. glasnik BiH", broj: 63/10) lan 43.

"Inspeksijski nadzor u vezi s prekršajima, za koje su sankcije navedene u lanu 41. ovog Zakona, provodi inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Br ko Distriktu Bosne i Hercegovine."

8. Zakon o mineralnim ubrivima ("Sl. glasnik BiH", broj: 46/04 i 76/11) lan 14.

"Nadzor nad prove enjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju poljoprivredni inspektori i fitosanitarni inspektori".

9. Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 49/04) lan 54.

„Nadzor nad prove enjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju poljoprivredni, fitosanitarni i sanitarni inspektori, svaki u okviru svojih nadležnosti“.

10. Zakon o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 50/08) lan 4.

"(2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavljaju nadležni organi entiteta i Br ko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspeksijskih službi“.

11. Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 03/05) lan 67.

"(1) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, izdatim na osnovu istog, vrše fitosanitarni i poljoprivredni inspektori“.

12. Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grož a i vina ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/08) lan 75.

"(1) Inspeksijski nadzor po ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu njega obavljaju poljoprivredni inspektori, a nadzor nad prometom vina i drugih proizvoda od grož a i vina obavljaju tržišni inspektori nadležnih inspektorata“.

13. Zakon o duhanu BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 32/10) lan 39.

"Inspeksijski nadzor nad provo enjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše nadležni inspektori“.

U lanu 40. se nabrajaju ovlaštenja poljoprivrednih inspektora (ne navodi se kojeg nivoa).

14. Op i zakon o zadrugama ("Sl. glasnik BiH", broj: 18/03), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

15. Zakon o genetiki modificiranim organizmima ("Sl. glasnik BiH" broj: 23/09) lan 61.

"Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa obavljaju nadležni inspeksijski organi u okviru svog djelokruga, u skladu s važe im zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini“.

16. Zakon o priznavanju i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja ("Sl. glasnik BiH", broj: 31/00), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

17. Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH BiH", broj: 23/09 do 75/13), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

18. Zakon o zaštiti od buke ("Sl. novine FBiH", broj: 110/12), sadrži kaznene odredbe, kao i odredbu o inspeksijskom nadzoru, kao i ovlaštenja nadležnih inspekcija, a ne sadrži odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

19. - Zakon o zaštiti okoliša ("Sl. novine F BiH", broj: 33/03 i 38/09)
lan 90.

"(2) Inspeksijski nadzor vrši nadležni inspektor zaštite okoliša".

20. Zakon o meunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu ("Sl. glasnik FBiH", broj: 1/02 i 14/03),
lan 38.

"(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje međunarodni i međuentitetski cestovni prijevoz obavlja nadležno ministarstvo i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta, putem inspeksijskih organa", nadležni inspeksijski organi u okviru svog djelokruga, u skladu s važećim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini".

21. Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj: 50/04)

lan 36.

"(1) Inspeksijski nadzor u svrhu službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i kvalitete hrane provode nadležni inspeksijski organi.

(2) Inspeksijski nadzor provodi se i na osnovu posebnih propisa ako nisu u opreci s odredbama ovog zakona".

22. Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH", broj: 18/09)

lan 36.

"Nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega provodi Ured, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, preko službenih veterinarara".

Navedenim Zakonom nisu definisani nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, niti službeni veterinari,

23. Zakon o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 34/02)

lan 83.

"(1) Nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta obavljaju neposrednu inspeksijsku kontrolu nad provedbom ovog Zakona, drugih propisa i međunarodnih ugovora, koji se odnose na:
dalje je sve precizirano u tačkama od a) do j).

(2) Predmete inspeksijske kontrole u pogledu provedbe propisa, navedenih u stavu 1., obavljaju neposredno službeni veterinari nadležnih tijela entiteta i Brčko Distrikta za inspeksijsku kontrolu, koji imaju položen stručni ispit za inspektore (u daljem tekstu: veterinarski inspektor)."

Prema članu 2. stav (2) tačka b) u mjerodavna tijela spadaju:

b) Mjerodavna tijela entiteta.

Prema članu 3. alineja 41) službeni veterinar je veterinar koji je uposlen u Uredu, nadležnom tijelu entiteta i Brčko Distrikta.

Iz tog razloga, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove je uputila brojne apele prema svim relevantnim institucijama i pojedincima zaduženim za ovu oblast, obavljani su brojni razgovori sa predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti, upućeni su brojni dopisi i urgenti svim resornim ministarstvima, svih nivoa vlasti, i proslijeđeni su prijedlozi izmjena i dopuna gore spomenutih zakona, na sve relevantne adrese, a u nekoliko situacija, posredstvom zastupnika i delegata sa područja Tuzlanskog kantona, pokušali smo i amandmanski djelovati na zakone koji nisu prošli zakonsku proceduru javne rasprave ili su prošli javnu raspravu, a da Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona u istu nije bila uključena, te smo naknadno saznali da su u parlamentarnoj proceduri i pored donesenog zaključka Vlade Federacije BiH, kao i Vlade Tuzlanskog kantona kojim su zaduženi svi federalni, odnosno kantonalni organi uprave da, u postupku izrade federalnih, odnosno kantonalnih propisa, kojima se propisuje odgovarajuća nadležnost federalne,

odnosno kantonalne inspekcije, obavezno pribave Mišljenje Federalne odnosno Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

Nažalost, naš mukotrpan rad, inicijative i argumenti ostali su samo mrtvo slovo na papiru, tako da u veći mjeri nisu uvažene. Jednostavno, nije bilo dovoljno razumijevanja, a izgleda ni političke volje od strane onih koji su zaduženi za izmjene i dopune postojećih zakonskih regulativa, kao i harmonizaciju iste prilikom donošenja novih zakona.

U izvještajnom periodu Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je intenzivno radila i dala nomotekničke prijedloge za izmjene i dopune Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o inspekcijama Federacije BiH, zatim kantonalnih propisa i to Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona, Zakona o turističkoj djelatnosti, Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju i dr.

Pored gore nabrojanih aktivnosti, predstavnici Kantonalne uprave za inspekcijske poslove su radili i na obimnom radnom materijalu, kojim se pokušalo pomoći institucijama Vlade Federacije BiH i resornim ministarstvima trgovine i finansija, da izmjenama i dopunama zakonske regulative, pokušaju riješiti radno-pravni status brojnih fizičkih lica, koja trenutno obavljaju trgovinsku djelatnost na pijacama, bez odobrenja nadležnog općinskog, odnosno gradskog organa (pijarnici i trgovci).

Takođe, ova Uprava je donijela detaljan dokument Procjena i upravljanje rizicima u Kantonalnoj upravi, kojim je evidentirala sve rizike koji su prijetnja ostvarenju ciljeva ove Uprave, postavljenim u Programu rada ove Uprave, te istim aktom utvrdila postupanja, u svrhu upravljanja rizicima i utvrdila Registar rizika.

1.3.1. Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti poljoprivrede, voda, šumarstva i veterine nema nadležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u Izveštaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ove oblasti, radi uklanjanja njihovih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspekcijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.1.1. Normativni dio Kantonalne poljoprivredne inspekcije

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH" broj: 52/09)

Nosilac izrade: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH,

Organ koji donosi: Parlament Federacije BiH,

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH,

Razlozi za pokretanje inicijative:

Stupanjem na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH" broj: 52/09), članom 50. stav 3. propisana je obaveza da uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, investitor uz ostalu propisanu dokumentaciju nadležnom organu za izdavanje poljoprivredne saglasnosti mora priložiti Zapisnik poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu na buduće korištenje poljoprivrednog zemljišta za koje se traži poljoprivredna saglasnost.

Kako je broj izvršenih kontrola od strane poljoprivrednih inspektora, a koje se odnose na kontrole na ina korištenja poljoprivrednog zemljišta i sa injavanja zapisnika o inspekcijskom nadzoru, po podnesenim zahtjevima stranaka iznosio 60-70%, u odnosu na ukupan broj kontrola u proteklom periodu (misli se na period od po etka primjene Zakona pa do danas), smatramo da je ovo pokazatelj koji ukazuje da navedene kontrole oduzimaju isuviše vremena koje bi se moglo iskoristiti na neke druge oblasti koje su zbog ovih kontrola vrlo esto zapostavljene, pogotovo kada se uzme u obzir da posao poljoprivrednih inspektora obavljaju svega tri izvršioca. Stoga je naš prijedlog da se od strane resornog Ministarstva uputi inicijativa, na zakonom propisani na in, da se ova obaveza sa injavanja Zapisnika od strane kantonalnog poljoprivrednog inspektora, propisana lanom 50. stav 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH" broj:52/09), ukine, a da inspektori, u svom redovnom radu, planiraju i izvršavaju kontrole izdatih poljoprivrednih saglasnosti u skladu sa Zakonom.

lanom 50. stav 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisano je da urbanisti ku saglasnost izdaje organ nadležan za poslove prostornog ure enja nakon pribavljene poljoprivredne saglasnosti po službenoj dužnosti. U proteklom periodu, od stupanja na snaga ovog Zakona, uz zahtjev za izlazak poljoprivrednog inspektora i sa injavanje Zapisnika u pogledu na ina korištenja poljoprivrednog zemljišta za koje se traži poljoprivredna saglasnost, u dosta slu ajeva, investitori prilažu i urbanisti ku saglasnost.

Isto tako, inspektori su analiziraju i prispsjele zahtjeve za izlazak poljoprivrednih inspektora utvrdili da, a ti e se op ine Tuzla, odnosno nadležne Službe za izdavanje urbanisti ke saglasnosti, prilikom izdavanja urbanisti ke saglasnosti, investitore uopšte ne uslovljava pribavljanjem poljoprivredne saglasnosti za izgradnju objekata na poljoprivrednom zemljištu za koje je Prostornim planom predvi ena gradnja. Naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno radi izgradnje po ustaljenoj proceduri op ine Tuzla pla aju samo korisnici poljoprivrednog zemljišta koje je Prostornim planom predvi eno kao poljoprivredno zemljište.

Ovakvim na inom spomenuta služba narušava Zakonom o poljoprivrednom zemljištu propisanu proceduru.

S toga je naš prijedlog da se u kaznenim odredbama uvede i nov ana kazna za prekršaj ovlaštenog službenog lica.

Tako e, predlažemo da se u ovu problematiku uklju i kantonalni pravobranilac jer su ovakvim postupcima investitori sa podru ja drugih op ina koji za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno bez obzira na vrstu objekta koji se gradi na poljoprivrednom zemljištu, stavljani u neravnopravan položaj jer isti pla aju naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe dok to nije slu aj sa investitorima sa podru ja op ine Tuzla.

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta u cilju utvr ivanja koli ine štetnih i opasnih materija u zemljištu vrši se prema programu koji donosi kantonalno ministarstvo, shodno lanu 28. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine FBiH" broj: 52/09).

Odredbama lana 28. spomenutog Zakona o poljoprivrednom zemljištu te da Program ispitivanja poljoprivrednog zemljišta nije donešen, predlažemo Vam da se od strane Ministarstva hitno donese Program ispitivanja poljoprivrednog zemljišta kako bismo i mi inspektori mogli upravnim mjerama nare ivati korisnicima poljoprivrednog zemljišta da izvrše kontrolu poljoprivrednog zemljišta na prisustvo opasnih i štetnih materija u zemljištu, a prema Vašem programu, prije svega obuhvataju i korisnike poljoprivrednog zemljišta za koje je obavezna redovita kontrola tla najmanje svake etvrte godine u blizini ve ih gradskih naselja industrijskih objekata i prometnica, zatim zemljišta gdje se odlažu razni otpadni materijali, deponije pepela iz termoelektrana, deponije jalovina, kao i u uvjetima navodnjavanja zaga enim vodama te u slu ajevima gnojenja visokim koli inama mineralnih gnojiva i upotrebe zaštitnih sredstava gdje se ispituje sadržaj opasnih i štetnih tvari odnosno uticaj na fizi ka, hemijska i biološka svojstva zemljišta (lan 10.Pravilnika o utvr ivanju dozvoljenih koli ina štetnih i opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja "Sl. novine FBiH" broj: 72/09).

lanom 31. stav. 1. istog Zakona propisano je da se sistem kontrole plodnosti zemljišta vrši u cilju o uvanja i poboljšanja fizi kih, hemijskih i bioloških osobina i osiguranja pravilne upotrebe mineralnih i organskih gnojiva.

lanom 31. stav. 2. istog Zakona propisano je da su fizi ka i pravna lica, vlasnici ili korisnici koji su upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava, a koji su korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni provoditi sistemsku kontrolu plodnosti zemljišta koje je katastarskim klasiranjem svrstano od 1. do 4. katastarske klase obradivog poljoprivrednog zemljišta površine ve e od 0,2ha.

Ispitivanje plodnosti tla vrši se svakih pet godina.

Ograni avaju i faktor što se u proteklom periodu nije izvršila niti jedna kontrola po ovom lanu Zakona je prevashodno nedostatan broj poljoprivrednih inspektora koji kao što je naprijed i navedeno nisu u mogu nosti da vrše nadzor nad primjenom ove obaveze propisane za korisnike poljoprivrednog zemljišta.

Predlažemo ukoliko je to mogu e da Ministarstvo poljoprivrede prilikom donošenja Pravilnika o ostvarivanju nov ane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, propiše kao jedan od dokumenata koje moraju priložiti

podnosioci zahtjeva za ostvarivanje novane podrške za neku od biljnih proizvodnji i nalaz Ovlaštenog laboratorija o kontroli plodnosti zemljišta za korisnike koji imaju poljoprivredno zemljište od 1.do 4. klase a površine preko 2 ha.

Ovim bi se uzimaju i u obzir da bi se kontrole plodnosti radile od strane Poljoprivrednog zavoda Tuzla, znatno uposlili kapaciteti navedenog zavoda a time i povećali vlastiti prihodi, a u konačnici dobili bismo sliku o kontroli plodnosti zemljišta na području našeg Kantona.

Još jedan od prisutnih ograničavajućih faktora, a koji se tiče naprijed navedenog Zakona, jeste nedonošenje propisa od strane Općina TK, a koji se odnose na agrotehničke mjere iz člana 82. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (jedina općina koja je propisala agrotehničke mjere je općina Lukavac).

Navedenim članom, Gradsko-općinsko vijeće dužno je propisati potrebne agrotehničke mjere zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

2. Inicijativa za izmjene i dopune Pravilnika o obavezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava ("Sl. Glasnik BiH", broj: 101/12)

Nosilac izrade: Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Pravilnika o obavezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava

Organ koji razmatra: Vijeće ministara BiH,

Organ koji donosi: Vijeće ministara BiH,

Pravni osnov: Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima BiH, Zakon o Vijeću ministara BiH

Razlozi za pokretanje inicijative:

Članom 19. stav 2. propisano je da je korisnik obavezan imati Certifikat o stepenom znanju iz FFS-a, Pravilnika o obavezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava, najkasnije do 01.01.2018. godine.

S obzirom da je istim članom stavom 3. propisano da će se jedinstveni program za obuku korisnika i jedinstveni osnovni materijal za obuku odrediti u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Pravilnika, predlažemo da se navedeni rokovi smanje kako bi poljoprivredni inspektori mogli što kvalitetnije obavljati inspeksijski nadzor u provedbi propisa kojima se reguliše ova oblast.

3. Inicijativa za donošenje podzakonskog akta za uspostavu evidencija o stavljanju u promet mineralnih ubriva kao i na in vivo enja iste, iz Zakona o mineralnim ubrivima ("Službeni glasnik BiH" broj: 46/04 i 76/11)

Nosilac izrade: Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nije donesen podzakonski akt iz Zakona o mineralnim ubrivima

Organ koji razmatra: Predstavnički dom i Dom naroda BiH,

Organ koji donosi: Parlamentarna skupština BiH,

Pravni osnov: Zakon o mineralnim ubrivima ("Službeni glasnik BiH" broj: 46/04 i 76/11)

Razlozi za pokretanje inicijative:

Članom 10. Zakona o mineralnim ubrivima propisano je da su proizvođači i uvoznici mineralnih ubriva dužni svake godine do 31. marta tekuće godine, za proteklu godinu, nadležnim organima (Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta) dostaviti podatke, u cilju vođenja evidencije o stavljanju u promet mineralnih ubriva. Na in vivo enja evidencije i na in razmjene podataka propisuje Uprava.

S obzirom da poljoprivredni inspektori imaju Zakonom propisanu ovlaštenja da provjeravaju ispravnost dostavljenih podataka s dokumentacijom o prodatim i nabavljenim količinama mineralnih ubriva, predlažemo da se što prije donese provedbeni akt kojim se uspostavlja evidencija o stavljanju u promet mineralnih ubriva kao i na in vivo enja iste.

4. Inicijativa o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 55/01) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 31/14)

Nosilac izrade: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade FBiH, upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH,

Organ koji donosi: Parlament Federacije BiH,

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH,

Razlozi za pokretanje inicijative:

Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 55/01) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 31/14) nije usklađen sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka Bosne i Hercegovine ("Sl. Glasnik BiH" broj: 03/05).

Naime, članom 25. stav 1. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja propisano je da se prometom sjemena mogu baviti samo pravna lica koja su registrirana za tu djelatnost kod nadležnog suda, dok je članom 5. Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka Bosne i Hercegovine propisano da se, izmeđ u ostalog, stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka mogu baviti samo dobavljači i koji su upisani u registar dobavljača i to:

- a) pravne osobe sa sjedištem u BiH, koje su registrirane za obavljanje djelatnosti dobavljača,
- b) fizičke osobe sa stalnim prebivalištem u BiH, koje su djelatnost dobavljača prijavile kod nadležnog organa
- c) strane pravne i fizičke osobe, ako to određuju međunarodni sporazumi, koji obavezuju BiH.

Pod pojmom dobavljača sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, podrazumijeva se svaka fizička ili pravna osoba, koja se bavi, izmeđ u ostalog, stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

S obzirom da je Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja kantonalni poljoprivredni inspektor ovlašten da nadzire promet sjemena, sadnog materijala, presadnica i micelija, predlažemo da se donese Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 55/01) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 31/14), a koji će biti usklađen sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka Bosne i Hercegovine ("Sl. Glasnik BiH" broj: 03/05).

U Kaznenim odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 55/01), članom 77. stav 1. tačka 9. propisano je da će se novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kazniti za prekršaj pravno lice ako u prodavnici nema službenika sa stručnom spremom četvrtog stupnja obrazovanja, a u vezi sa članom 24. stav 2. i članom 54. stav 3.

Članom 24. stav 2. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja propisano je da vlasnik sjemena kojem je istekao rok važenja deklaracije dužan je pokrenuti postupak utvrđivanja klijavosti i zdravstvenog stanja poljoprivrednog bilja.

Kako je članom 26. stav 2. istog Zakona propisano da se prometom sjemena na malo mogu baviti pravna lica koja, pored ostalih uslova za obavljanje te djelatnosti, moraju imati jednog uposlenog službenika sa najmanje četvrtim stepenom obrazovanja (IV) poljoprivredne struke, predlažemo da se u hitnom postupku usaglase članovi Zakona sa ovom kaznenom odredbom.

Takođe, u Kaznenim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine FBiH" broj: 31/14), članom 20. mijenja se član 79. i glasi da će se novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1500,00 KM za učinjeni prekršaj biti kažnjen građanin ako stavi u promet sjeme i sadni materijal, a u vezi sa članom 26. stav 6. i članom 54. stav 6.

Članom 54. stav 6. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja propisano je da će uvjete koji osiguravaju održavanje kvaliteta sadnog materijala propisati federalni ministar.

Kako je članom 54. stav 5. istog Zakona propisano da građani ne smiju stavljati sadni materijal u promet, predlažemo da se u hitnom postupku usaglaše članovi Zakona sa ovom kaznenom odredbom.

1.3.1.2. Normativni dio Kantonalne šumarske inspekcije

1. Inicijativa za donošenje Zakona o šumama Federacije Bosne i Hercegovine,
Nosilac izrade: Federalno ministarstvo, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade FBiH upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nije donesen Zakon o šumama FBiH

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH,

Organ koji donosi: Parlament FBiH,

Pravni osnov: Ustav FBiH,

Razlozi za inicijativu :

Obzirom da je Federacije BiH, vlasnik državnih šuma na prostoru Federacije, ista je dužna da normativno uredi oblast šumarstva, odnosno dužna je da donese Zakon o šumama, a koji na prostoru FBiH ne postoji od dana 27.11.2009. godine.

Naime, presudom Ustavnog suda FBiH broj: U-26/08 od 14.04.2009. godine, a koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH" broj: 36/09 od 27.05.2009. godine, utvrđeno je da je Zakonom o šumama FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 20/02, 29/03. i 37/04), povrijeđeno pravo općine na lokalnu samoupravu, te je ostavljen rok od 6 (šest) mjeseci od dana objavljivanja ove presude do kada se ovaj Zakon može primjenjivati.

Navedeni rok je istekao dana 27.11.2009. godine, tako da je sa tim danom prestala primjena navedenog Zakona o šumama FBiH.

Nakon toga Vlada FBiH je donijela Uredbu o šumama koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", broj: 83/09, koja je stupila na snagu dana 31.12.2009. godine, u kojoj je u članu 61. regulisano da će se primjenjivati do donošenja Zakona o šumama, a najduže 90 dana od dana stupanja na snagu iste, što znači do 31.03.2010. godine.

U međuvremenu nije donesen Zakon o šumama već je donesena Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o šumama, koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", broj: 26/10, kojom je, između ostalog, produžen rok primjene Uredbe o šumama najduže do 30.06.2010. godine, a nakon toga je donesena nova Uredba o izmjenama Uredbe o šumama, koja je objavljena u "Službenim novinama FBiH", broj: 38/10 i koja je stupila na snagu 01.07.2010. godine, a prema istoj Uredbi će se primjenjivati sve do donošenja Zakona o šumama.

Mišljenjem Ustavnog suda FBiH od 24.11.2010. godine, objavljeno u "Sl. novinama FBiH", broj: 77/10, utvrđeno je da Vlada FBiH nije imala zakonski osnov za uređivanje materije iz oblasti šumarstva, odnosno za donošenje Uredbe o šumama nakon što je Zakon o šumama FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 20/02, 29/03. i 37/04) prestao da se primjenjuje.

Konačno, presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, koja je objavljena dana 06.06.2011. godine u "Službenim novinama FBiH", broj: 34/11, koja je obavezuje i za razliku od Mišljenja, takođe je utvrđeno da Vlada FBiH nije imala ustavni i zakonski osnov da Uredbom uređuje oblast šumarstva, te je kao prelazno rješenje ostavljen rok od šest mjeseci da se zakonski uredi ta materija.

Taj rok od šest mjeseci je istekao 06.12.2011. godine, od kada na prostoru FBiH nije donesen Zakon o šumama. Trenutno važe i Kantonalni zakon o šumama ("Sl. novine TK", br. 9/12 i 17/13), koji je stupio na snagu 11.08.2012. godine, i koji se primjenjuje na prostoru TK, donesen je kao prelazno rješenje do donošenja Federalnog zakona.

Takođe je neophodno po usvajanju Federalnog zakona, hitno donijeti i sve podzakonske akte koji će bliže urediti oblast šumarstva.

1.3.1.3. Normativni dio Kantonalne veterinarske inspekcije

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH" broj: 46/00)

Nosilac izrade: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o veterinarstvu

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavni ki dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji donosi: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative:

Zakon o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH" broj: 46/00) nije uskla en sa Zakonom o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH" broj: 34/02) i njegovim podzakonskim aktima, kao i neuskla enost Zakona o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 46/00) i njegovih podzakonskih akata, sa donesenim setom pravilnika iz higijenskog paketa o bezbjednosti hrane koji su uskla eni sa EU regulativom.

Obzirom na obavezu veterinarske inspekcije u provedbi službenih kontrola subjekata u poslovanju sa hranom i životinja sukladno higijenskom paketu, kojeg je donijelo Vije e ministara BiH, potrebno je hitno donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH" broj: 46/00) i njegovih podzakonskih akata kako bi sva propisana pravila i obaveze koje se izvršavaju i koje su preuzete, bile uskla ene sa higijenskim paketom propisa i obvezuju om EU regulativom.

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH" broj: 34/02)

Nosilac izrade: Ured za veterinarstvo BiH – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o veterinarstvu BiH

Organ koji razmatra: Vije e ministara BiH, Predstavni ki dom i Dom naroda BiH

Organ koji donosi: Parlamentarna skupština BiH

Pravni osnov: Ustav BiH

Razlozi za inicijativu:

Zakona o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH" broj: 34/02) i dio njegovih podzakonskih akata nisu uskla eni sa donesenim setom pravilnika iz higijenskog paketa o bezbjednosti hrane koji su uskla eni sa EU regulativom, kao i neuskla enost Zakona o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH" broj: 34/02) sa Zakonom o hrani ("Sl. glasnik BiH" broj: 50/04).

Obzirom na obavezu veterinarske inspekcije u provedbi službenih kontrola subjekata u poslovanju sa hranom i životinja sukladno higijenskom paketu kojeg je donijelo Vije e ministara BiH potrebno je hitno donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu BiH ("Sl. glasnik BiH" broj: 34/02) i njegovih podzakonskih akata kako bi sva propisana pravila i obaveze koje se izvršavaju i koje su preuzete bile uskla ene sa higijenskim paketom propisa i obvezuju om EU regulativom.

3. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o hrani ("Sl. glasnik BiH" broj: 50/04).

Nosilac izrade: Agencija za sigurnost hrane BiH

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o hrani

Organ koji razmatra: Vije e ministara BiH, Predstavni ki dom i Dom naroda BiH

Organ koji donosi: Parlamentarna skupština BiH

Pravni osnov: Ustav BiH

Razlozi za inicijativu:

Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH" broj: 50/04) nije uskla en sa donesenim setom pravilnika iz higijenskog paketa o bezbjednosti hrane koji su uskla eni sa EU regulativom.

1.3.2. Normativni dio Izvještaja o rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti urbanizma, građevinarstva, ekologije i industrije nema nadležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u izvještaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ove oblasti, radi uo njih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspeksijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.2.1. Normativni dio Kantonalne urbanističko-građevinske inspekcije

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o građevinskim proizvodima

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo prostornog uređenja

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o građevinskim proizvodima

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o građevinskim proizvodima je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti od strane Građevinske i tržišne inspekcije kantonalnog nivoa, imajući u vidu da su određene odredbe zakona u isključivoj nadležnosti Federalne tržišne inspekcije, a zbog malog broja izvršilaca nisu u mogućnosti izvršiti efikasan inspeksijski nadzor kod svih subjekata nadzora koji se bave plasmanom građevinskih proizvoda. Mišljenja smo da ovaj zakon treba usaglasiti na nivou cijele teritorije BiH.

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o prostornom uređenju i građevini TK

Nosilac izrade: Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: Ustav TK

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o prostornom uređenju i građevini TK je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti od strane Urbanističko-građevinske inspekcije.

1.3.2.2. Normativni dio Kantonalne inspekcije zaštite okolice i prirode

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o upravljanju otpadom, Zakona o zaštiti od buke, i Zakona o fondu za zaštitu okoliša

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo okoliša i turizma

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune navedenih Zakona

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavni ki dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o upravljanju otpadom, Zakona o zaštiti od buke i Zakona o fondu za zaštitu okoliša, je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti, imaju i u vidu da su ovi Zakoni doneseni 2003. godine, a u me uvremenu su se desile promjene u tehni ko-tehnološkom smislu u pojedinim oblastima privrede. Pokrenuti inicijativu uvrštavanja zakonske odredbe da u ekscenim situacijama ugrožavanja okoliša odre ena mjerenja može obavljati inspekcija (materijalno opremljena) uz prethodno donošenje podzakonskih akata.

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Zakon o zaštiti od buke i Zakon o zaštiti prirode
Nosilac izrade: Ministarstvo prostornog ure enja i zaštite okolice TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Zakon o zaštiti od buke i Zakon o zaštiti prirode, nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: Ustav TK

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti buke i Zakon o zaštiti prirode je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti, imaju i u vidu da je Zakon o zaštiti od buke, doneseni 2004. godine, a u me uvremenu su se desile promjene u tehni ko-tehnološkom smislu u pojedinim oblastima privrede. Pokrenuti inicijativu uvrštavanja zakonske odredbe da u ekscenim situacijama ugrožavanja okoliša od buke odre ena mjerenja može obavljati inspekcija (materijalno opremljena) uz prethodno donošenje podzakonskih akata. Tako e, kantonalni Zakon o zaštiti prirode treba uskladiti sa novim federalnim Zakonom o zaštiti prirode.

1.3.2.3. Normativni dio Kantonalne elektroenergetske inspekcije

1. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o elektroenergetskoj inspekciji TK

Nosilac izrade: Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjenu i dopunu Zakon o elektroenergetskoj inspekciji TK je nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: Ustav TK

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona o elektroenergetskoj inspekciji je donošenje Zakon o elektri noj energiji u FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 66/13), a time stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti, imaju i u vidu da je ovaj Zakon donesen 2003. godine, a u me uvremenu su se desile promjene u tehni ko – tehnološkom smislu u pojedinim oblastima industrije.

1.3.2.4. Normativni dio Kantonalne termoenergetske inspekcije

1. Inicijativa za donošenje Zakona o termoenergetskoj inspekciji

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo energije, rudarstva i industrije

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nije donesen Zakon o termoenergetskoj inspekciji

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za donošenje Zakona:

Razlog za pokretanje inicijative za donošenje Zakona o termoenergetskoj inspekciji je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspekcijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu da je ovaj Zakon preuzet iz ranijeg perioda, a u međuvremenu su se desile promjene u tehničko-tehnološkom smislu u pojedinim oblastima industrije.

2. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o termoenergetskoj inspekciji TK

Nosilac izrade: Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjenu i dopunu Zakona o termoenergetskoj inspekciji TK nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: Ustav TK

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona o termoenergetskoj inspekciji je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspekcijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu da je ovaj Zakon donesen 2001. godine, a u međuvremenu su se desile promjene u tehničko-tehnološkom smislu u pojedinim oblastima industrije.

1.3.3. Normativni dio Izveštaja o radu Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaja

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti trgovine, usluga i saobraćaja nema nadležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u Izveštaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godine, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ovu oblast, radi uklanjanja njihovih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspekcijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.3.1. Normativni dio Kantonalne tržišne – turističke inspekcije

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o unutrašnjoj trgovini

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo trgovine

Status inicijative: Raspoložemo informacijama da je ova inicijativa, upućena od strane ove Uprave, uvažena od strane resornog Ministarstva, i da je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o unutrašnjoj trgovini, u formi prijedloga usvojen od strane Vlade FBiH i da je isti upućen u parlamentarnu proceduru. Razlog nedonošenja i

usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini, prema informacijama sa kojima raspolaže ova Uprava, je nepostojanje politike volje predstavnika zakonodavne vlasti
Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o unutrašnjoj trgovini je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti.

U Zakonu o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10), u članu 11. stav 7. propisano je da je trgovac dužan formirati i ista i cijenu robe koju stavlja u promet u domaćoj valuti u apoenima novčanica koje su u opticaju u Bosni i Hercegovini.

Ovakva odredba ostavlja dilemu prilikom inspeksijskog nadzora jer se postavlja pitanje da li je subjekt nadzora formirao i istakao cijenu u skladu sa zakonom iz razloga što je kod robe u rinfuznom pakovanju, kao i kod nafte i naftnih derivata pojedina na cijena istaknuta u apoenima koji su u opticaju u BiH, ali prilikom ispostave konačnog računa u veći slučajeva cijena ne može biti izražena u apoenima u opticaju u Bosni i Hercegovini.

Ako su subjekti nadzora postupili u skladu sa Zakonom, u izmjenama i dopunama Zakona trebalo bi predvidjeti izuzetak od primjene ove odredbe za ove proizvode i utvrditi da se u tim slučajevima primjenjuju Smjernice Centralne banke BiH o zaokruživanju iznosa za plaćanje u gotovinskom platnom prometu iz 2007. godine.

U članu 13. Zakona o unutrašnjoj trgovini regulisano je da su trgovci koji djelatnost obavljaju u trgovačkim lancima preko 1.000 kvadratnih metara, prije otpočinjanja sa radom, dužni pribaviti saglasnost Ministarstva o zastupljenosti domaćih prehrambenih proizvoda u visini od najmanje 50% u asortimanu robe, te da su uz zahtjev za dobivanje saglasnosti, dužni kao dokaz o obaveznoj zastupljenosti domaćih prehrambenih proizvoda u visini od najmanje 50% u asortimanu robe, podnijeti odgovarajuću pisanu izjavu.

U skladu sa članom 67. stav 2. istog Zakona propisana je obaveza usaglašavanja, odnosno pribavljanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Spomenute odredbe neprimjenjive su u praksi, prvo iz razloga što domaći proizvođači ne mogu odgovoriti zadanim veličinama u visini od najmanje 50% u asortimanu svih roba, te je iz tog razloga neophodno izvršiti temeljito snimanje potrošnje svih prehrambenih artikala u naturalnom obliku na prostoru FBiH, sainiti listu istih i statistički obraditi ponudu domaćih proizvođača u naturalnom obliku.

Ovakvim pristupom došli bi do egzaktnih pokazatelja vezanih kako za potrošnju, tako i za ponudu domaćih proizvođača prehrambenih artikala, čime bi na realnim bazama mogli utvrditi koji je to realni relativni odnos učešća domaćih prehrambenih proizvoda u asortimanu robe prisutne u objektu, odnosno mogli bi se odrediti ta ni kontingenti onih roba koje domaći proizvođači mogu ponuditi, a koje su se istovremeno iskazale kao realna potrošnja domaćih kupaca.

Drugi razlog iz kojih su spomenute odredbe neprimjenjive jeste činjenica da inspektori, u skladu sa članom 64. stav 1. tačka d) ovog Zakona mogu poduzimati mjere u ovom pogledu samo ukoliko trgovac obavlja djelatnost suprotno odredbama člana 13., odnosno ako trgovac ne posjeduje saglasnost ili ne podnese izjavu o zastupljenosti domaćih proizvoda, tako da spomenute odredbe više lijepo zvuče kao briga za domaćeg proizvođača, nego što predstavljaju stvarnu, realno provodivu mjeru za zaštitu domaćih proizvođača.

Ovakvim zakonskim rješenjima ne može se ostvariti stalna zastupljenost domaćeg proizvodnje u ovoj vrsti prodajnih objekata jer inspektorima nije ostavljena mogućnost kontinuiranog nadzora zastupljenosti domaćih proizvoda, nakon otpočinjanja sa radom trgovačkog lanca, odnosno nakon usaglašavanja sa odredbama ovog Zakona.

Stoga je neophodno propisati obavezu za trgovce da održavaju ovaj omjer zastupljenosti domaćih i stranih prehrambenih proizvoda, zasnovan na realnoj ponudi domaćih proizvođača (kontingenti), usaglašen sa legislativom Europske unije, te da kvartalno ili u drugom periodu, nadležnoj inspekciji dostavljaju podatke o zastupljenosti domaćih proizvoda, te slijedom toga propisati prekršaj za trgovce kod kojih nisu zastupljeni domaći proizvodi u ovom omjeru ili koji ne dostave ove podatke nadležnoj inspekciji, a što bi omogućilo inspekciji da putem popisa zatečenih roba u prometu utvrdi materijalni osnov za izricanje novčanih kazni svim subjektima nadzora koji u kontinuitetu ne poštuju odredbe ovog Zakona o obaveznoj zastupljenosti domaćih prehrambenih proizvoda u visini precizno utvorenih kontingenata u asortimanu robe prisutne u objektu.

U članu 25. stavu 7. Zakona o unutrašnjoj trgovini, potrebno je propisati da se evidencija o prodaji robe vodi na osnovu rauna o vrsti, količini i cijeni prodatih proizvoda, odnosno obavljenih usluga, a da se promet naplaćen u gotovinskim sredstvima plaćanja evidentira putem fiskalnog uređaja, te da isti osigurava podatke o prodatoj robi kao i izvršenoj usluzi, umjesto što je propisano da se navedeni promet evidentira putem trake registar-kase, koja osigurava podatke samo o prodatoj robi.

Naime, obzirom da je propisima iz oblasti fiskalnih sistema i fiskalizacije uvedeno obavezno evidentiranje prometa putem fiskalnih uređaja, te da su registar kase zamjenjene fiskalnim uređajima, smatramo da je neophodno izmijeniti navedenu odredbu u pravcu usklađivanja propisa iz oblasti trgovine sa propisima iz oblasti fiskalnih sistema i fiskalizacije i time izvršiti harmonizaciju istih.

Dalje, član 47. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti tako da glasi:

"1) Prodaja na daljinu je oblik trgovine na malo robom i pružanje usluga potrošačima koja se organizuje između fizičkih udaljenih lica putem pošte (katalozi, adresovane i neadresovane pošiljke, reklamni materijali sa narudžbenicom i sl.), televizije (teleshopping), radija, telefona, elektronske pošte, interneta ili drugih sredstava za daljinsku komunikaciju.

2) Na prodaju na daljinu primjenjuju se odredbe ovog Zakona o trgovini na malo.

3) Prodaju na daljinu može organizovati samo trgovac, pravno ili fizičko lice, registrovan za ovu vrstu trgovine koji za djelatnost trgovine koju obavlja, pored registracije za prodaju na daljinu, zavisno od vrste roba i usluga koji su predmet prodaje na daljinu, posjeduje i rješenje o registraciji kod nadležnog suda, odnosno odobrenje za obavljanje te djelatnosti od nadležnog organa, te ispunjava minimalno tehničke uslove propisane za ovu vrstu trgovine.

4) Uslove o prodaji na daljinu propisat će ministar podzakonskim aktom u skladu sa posebnim propisom."

Smatramo da je neophodno izvršiti izmjenu spomenutog člana, obzirom na vrijeme u kojem živimo, te u što skorije vrijeme donijeti poseban Zakon o elektronskoj ili internet prodaji, koji će detaljno urediti sva pitanja vezano za ovu vrstu trgovine. Do donošenja navedenog Zakona, mišljenja smo da je postojeća odredba člana 47. Zakona o unutrašnjoj trgovini neprecizna i preusko postavljena, te da treba izmijeniti određena rješenja koja se tiču prodaje na daljinu, samo iz razloga preciziranja odredbi i detaljnijeg uređenja ove oblasti, koliko to dopušta Zakon o unutrašnjoj trgovini, kao opšti propis za obavljanje trgovačke djelatnosti. U vezi sa navedenim, neophodno je da se što prije krene u proceduru donošenja posebnog zakona koji će posebno urediti oblast internet trgovine, kao posebnog oblika trgovine.

U članu 56. stav 1. Zakona o unutrašnjoj trgovini u alineji a) iza riječi "bez" treba dodati riječi "ili mimo", tako da alineja a) stava 1. člana 56. glasi:

"a) djelatnost trgovine obavlja se bez ili mimo registracije ili bez ili mimo odobrenja za obavljanje trgovačke djelatnosti izdatog od nadležnog organa."

Uvrštavanjem riječi "ili mimo", pored slučaja kada trgovac radi u potpunosti bez registracije, odnosno odobrenja (tzv. rad "na crno"), bili bi obuhvaćeni i slučajevi kada trgovac, koji je registrovan, odnosno koji ima odobrenje za obavljanje određene vrste trgovine, obavlja i trgovinsku djelatnost za koju nije registrovan, odnosno nema odobrenje nadležnog organa.

U članu 56. stav 1. Zakona o unutrašnjoj trgovini iza alineje b), treba dodati nove alineje c) i d) koje glase:

"c) trgovac je podnio netačnu pisanu izjavu da prodajni objekat ispunjava propisane minimalno tehničke uslove,

d) trgovac je otpočetio raditi u prodajnom objektu, a da nadležnom organu prethodno nije podnio izjavu da prodajni objekat ispunjava propisane minimalno tehničke uslove."

Smatramo da je opravdano da se uvrste navedene alineje, kako bi se i za navedeno postupanje trgovca predvidilo izricanje upravne mjere-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, jer se radi o takvoj radnji kojom je trgovac počeo obavljati djelatnost, a da nije ispunio svoje zakonom propisane obaveze, što sada nije moguće.

U članu 56. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti stav 3. tako da glasi:

"Nakon što je rješenje o zabrani iz stava 1. ovog člana postalo izvršno, inspektor će, na adekvatan način, izvršiti preuzimanje objekta u kojem je zabranjen rad."

Obzirom da su stavom 1. člana 56. obuhvaćeni svi slučajevi kada je trgovac otpočetio obavljati djelatnost, a da nije prethodno ispunio sve uslove koje propisuje Zakon o unutrašnjoj trgovini, smatramo neophodnim da se predviđena upravna mjera-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i obezbjedi na adekvatan način, a to je preuzimanje objekta do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. U suprotnom, samo izricanje upravne mjere-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, nema nikakvu svrhu i stvara dodatnu obavezu za postupanje inspektora da svaki dan, u toku 24 sata, a do otklanjanja nedostataka, pokuša provjeriti poštivanje

izre ene mjere zabrane rada. Stavljanjem pe ata vrši se obezbje enje izvršenja naložene upravne mjere zabrane rada, a u slu aju žalbe subjekta nadzora na

izre enu mjeru, ako drugostepeni organ odlu i druga ije, onda pe at dijeli sudbinu naložene upravne mjere.

Obzirom da povreda pe ata ili prostora koji je zape a en predstavlja krivi no djelo, to je pe at uveliko garancija da e se naložena upravna mjera zabrane rada i ispoštovati.

lan 61. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti tako da glasi:

“(1) Ako trgovac ili fizi ko lice-gra anin postupa suprotno odredbama lana 25. stav (2) ovog Zakona, tržišni inspektor e pokrenuti prekršajni postupak izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i istim privremeno oduzeti robu zate enu u prometu do okon anja prekršajnog postupka.

(2) U slu aju privremenog oduzimanja robe iz prethodnog stava tržišni inspektor e o tome sa initi zapisnik i izdati potvrdu o privremeno oduzetoj robi trgovcu, odnosno fizi kom licu – gra aninu.

(3) Prekršajni postupak iz stava 1. ovog lana smatra se okon anim danom kona nosti i izvršnosti izdatog prekršajnog naloga, odnosno danom pravosnažnosti rješenja nadležnog suda.”

Naime, odredbom lana 61. Zakona o unutrašnjoj trgovini, propisano je da e tržišni inspektor privremeno oduzeti robu do okon anja sudskog postupka, ako trgovac ili fizi ko lice – gra anin ne postupi u skladu sa lanom 25. stav 2. ovog Zakona, koji definiše dokumentaciju koja mora pratiti robu u prometu i prijevozu.

Imaju i u vidu da se prekršajni postupak pokre e izdavanjem prekršajnog naloga od strane inspektora, kojim se okrivljenom izri e nov ana kazna i zaštitna mjera oduzimanja predmeta, ako je propisana za neki prekršaj, ili podnošenjem zahtjeva nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog, potrebno je izmijeniti navedenu odredbu

lana 61., tako da umjesto rije i “sudskog postupka” treba da stoji “prekršajnog postupka”. Na navedeni na in postigla bi se ekonomi nost u vo enju prekršajnog postupka, ali i rasteretili sudovi, jer u slu aju izdavanja prekršajnog naloga sa izre enom nov anom kaznom koja je propisana lanom 63. za prekršaj neposjedovanja vjerodostojne dokumentacije za robu u prometu, kao i zaštitnom mjerom oduzimanja predmeta, ukoliko okrivljeni ne zatraži sudsko odlu ivanje, prekršajni nalog postaje kona an i izvršan, nakon kojeg slijedi izvršenje navedene zaštitne mjere od strane ove Uprave, kako je propisano lanom 59. Zakona o izvršenju sankcija (“Sl. novine TK”, broj: 11/09, 04/10 i 12/12).

U lanu 63. stav 1. ta ka e) Zakona o unutrašnjoj trgovini, iza rije i “bez” treba dodati rije i “ili mimo” tako da ta ka e) stava 1. glasi:

“e) obavlja trgovinu bez ili mimo registracije ili bez ili mimo odobrenja nadležnog organa ili ne ispunjava minimalne tehni ke uslove (l. 12.,16.,46.stav 2) i 47. stav 3) ovog Zakona),”

Obzirom da je naprijed, u lanu 56. stav 1. za gore navedeno postupanje, predloženo izricanje upravne mjere-zabрана rada do otklanjanja utvr enih nepravilnosti, koja bi bila obezbje ena i pe a enjem objekta, istovremeno treba predvidjeti i kaznu za obavljanje trgovine mimo registracije, odnosno odobrenja nadležnog organa, jer, ukoliko se ne uvrste predložene izmjene u kaznene odredbe, ne bi postojao pravni osnov za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno trgovac koji obavlja djelatnost mimo registracije ili odobrenja za obavljanje djelatnosti ne bi mogao biti sankcionisan. Sama upravna mjera bez mogu nosti izricanja nov ane kazne za navedeno postupanje ne bi imala svrhu, posebno kada se radi o povratnicima u prekršaju, kojih nije zanemarljiv broj.

U lanu 63. stav 4. Zakona o unutrašnjoj trgovini, predvi eno je nov ano kažnjavanje za fizi ko lice – gra anina ukoliko obavlja trgovinu bez odobrenja nadležnog organa ili ako za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju.

Me utim, u lanu 63. stav 6. propisano je obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja robe fizi kom licu-gra aninu, samo za prekršaj iz stava 4. ta ka b), tj. ako za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju, dok za obavljanje trgovine bez odobrenja nadležnog organa nije, a što je apsurdno, te bi u tom smislu trebalo predvidjeti i obligatorno izricanje zaštitne mjere i za ovaj slu aj.

Stoga je neophodno u lanu 63. stav 6. brisati rije i “ta ka b)”, jer bi se brisanjem navedenih rije i, propisana zaštitna mjera oduzimanja robe koja je zate ena u prometu, odnosila na kompletan stav 4. lana 63., odnosno obuhvatila bi i obavljanje trgovine bez odobrenja nadležnog organa i ako se za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojna dokumentacija.

U lanu 63. Zakona o unutrašnjoj trgovini, neophodno je izmijeniti stav 5. tako da glasi:

“5) Za prekršaj iz stava 1) ta ka e), f), g) i h) ovog lana izre i e se zaštitna mjera oduzimanja robe koja se nalazi u prometu, odnosno robe kojom je po injen prekršaj.”

Obzirom da se u konkretnom slu aju radi o prekršajima obavljanja trgovine bez ili mimo registracije ili odobrenja, trgovine robom bez vjerodostojne dokumentacije i ne vo enja ili neažurnog vo enja trgova ke knjige, za koje

smatramo da su teži prekršaji i da za posljedicu imaju nevidentiranje prometa i ostvarivanje neovlaštene dobiti, iz tog razloga nalazimo opravdanim da zaštitna mjera oduzimanja robe koja se nalazi u prometu, odnosno robe kojom je po injen prekršaj treba biti obligatorno propisana. Istovremeno smo mišljenja da se u ovom stavu izuzmu prekršaji iz člana 63. stav (1) pod tačkom a), b), c), i), j) i k), za koje smatramo da ne trebala biti propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, čak ni fakultativno.

U Zakonu o unutrašnjoj trgovini, u kaznenim odredbama potrebno je predvidjeti kažnjavanje za prekršaj, trgovca – pravnog lica, kao i odgovornog lica u pravnom licu, kao i trgovca fizičkog lica, ako isti prekršaj iz člana 63. stav 1. ovog Zakona, po injen u ponovljenom slučaju u periodu od jedne godine od dana po injenja prethodnog prekršaja, jer smatramo da će veća minimalna zapriječena novčana kazna za navedene prekršaje imati bolji preventivni efekat.

U članu 65. stav 1. tačka e) Zakona o unutrašnjoj trgovini propisan je prekršaj za trgovca koji je pravno lice ukoliko ne ustanovi tržišni, pijani ili vašaški red i ne pridržava se tog reda, odnosno sajamskih rokova.

Međutim, ova kaznena odredba, izmeđ u ostalog, upućuje na član 39. stav 3. spomenutog Zakona, odnosno na odredbu kojom je regulisano da za pružanje usluga tržišnice na malo trgovac utvrđuje tržišni red, kojim se bliže uređuju tržišna pravila za prodaju robe.

Kako se u odredbi člana 65. stav 1. tačka e) ne radi o kumulativnim obilježjima jednog prekršaja, nego ista propisuje tri prekršaja (ako trgovac ne ustanovi tržišni red, ukoliko se ne pridržava tog reda, odnosno ukoliko se ne pridržava sajamskih rokova), upućivanje na odredbu člana 39. stav 3. je odgovarajuće samo za propisivanje prekršaja trgovca na malo ako je u pitanju prvi prekršaj (ukoliko trgovac ne ustanovi tržišni red).

U pogledu prekršaja propisanog zbog nepridržavanja tržišnog reda, kada je u pitanju tržišnica na malo, kaznena odredba člana 65. stav 1. tačka e) ne upućuje na odgovarajuću odredbu iz materijalnog dijela Zakona kojom se nalaže određeno postupanje, odnosno propisuje obaveza pridržavanja tržišnog reda za trgovca koji pruža usluge tržišnice na malo.

Stoga je neophodno po hitnom postupku, kroz izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini, u članu 65. stav 1. tačka e), iza riječi "39. stav 3.", dodati i riječi "39. stav 5.", kako bi se na odgovarajućim mjestima povezala kaznena odredba i odredba u materijalnom dijelu Zakona i na nedvojbenim mjestima propisalo zakonsko obilježje ovog prekršaja.

Takođe, neophodno je da se u navedenom Zakonu poveća iznos minimalne novčane kazne za trgovce – fizička lica, jer smatramo da će veća minimalna zapriječena novčana kazna za prekršaje, imati bolji preventivni efekat, a i pored povećanja novčane kazne trgovci fizička lica ostaju u daleko povoljnijem položaju u odnosu na novčane kazne predviđene za pravna lica, iako se, vrlo često, bave istom vrstom i obimom posla.

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo trgovine

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređivanje ove upravne oblasti.

Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj 32/09), članom 11. stav 1. tačka 12., utvrđena je obaveza ugostitelja da vodi poslovne knjige u skladu sa važećim propisom, te je propisan i prekršaj za nepostupanje po ovoj obavezi. Međutim, Zakonom nije precizno definisano koje su to poslovne knjige koje bi vođenje nadzirala tržišno-turistička inspekcija, u kojoj je nadležnosti nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona.

Stoga je neophodno izmijeniti važeći zakon i decidno propisati koje su to poslovne knjige koje su ugostitelji dužni voditi i na kojih njihovog vođenja, uz stvaranje pravnog osnova za eventualno donošenje provedbenih propisa kojima bi se regulisao sadržaj i na kojih njihovog vođenja.

U Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, potrebno je izvršiti odgovarajuće dopune u cilju sprječavanja eventualne zloupotrebe pravne praznine od strane lica koja sama obavljaju djelatnost, a to su prijave na PIO i Zdravstveno osiguranje na 40 sati sedmično, a djelatnost po istaknutom radnom vremenu obavljaju u dvostrukom trajanju, pa i

više. Kako se radi o prijavi po osnovu odobrenja za obavljanje djelatnosti, a ne radnog odnosa, to inspekcija rada nema nadležnost za postupanje u odnosu na nosioca odobrenja, a inspekcije iz drugih upravnih oblasti (tržišno - turisti ka) kontrolišu samo injenicu da li je radno vrijeme istaknuto.

Stoga bi kroz izmjene ovog Zakona trebalo propisati obavezu poštovanja radnog vremena, te slijedom toga i prekršaj, ukoliko ugostitelj ne poštuje istaknuto radno vrijeme.

lanom 59. stav 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti je regulisano da e inspektor rješenjem zabraniti rad ugostitelju ako ugostiteljsku djelatnost obavlja bez registracije ili mimo registracije, bez rješenja kojim se odobrava obavljanje ove djelatnosti izdatog od nadležnog organa ili bez rješenja kojim se utvr uje da prostor, ure aji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti, dok je stavom 3. ovog lana propisano da inspektor u ovim slu ajevima može privremeno oduzeti opremu, ure aje, sredstva za rad kojima ugostitelj obavlja nezakonitu djelatnost do kona ne odluke.

Me utim, kaznene odredbe ne slijede odredbe lana 59. i za gore navedene prekršaje ne propisuju ak ni fakultativno izricanje zaštitne mjere, pa shodno tome ni inspektori ne mogu privremeno oduzimati opremu, ure aje i sredstva za rad kojima ugostitelj obavlja nezakonitu djelatnost, obzirom da ni sudovi, u prekršajnom postupku, zbog nepropisivanja zaštitne mjere, istu ne mogu izricati.

Stoga bi bilo neophodno u lanu 63. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, pored ve propisane nov ane kazne, predvidjeti i obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta.

lanom 53. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, regulisano je da inspekcijski nadzor nad provedbom ovog propisa vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove. Me utim, lan 54. istog Zakona nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora reguliše na bitno druga iji na in, odnosno, pored Federalne uprave, propisuje i nadležnost kantonalnog organa uprave za inspekcijske poslove, u okviru svoje nadležnosti i u skladu sa posebnim propisima koje donose Vlada FBiH i vlade kantona, na prijedlog resornih ministarstava.

Iako cijenimo da bi se nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora trebala precizno definisati samim zakonom, što Zakonom o ugostiteljstvu nije u injeno, nego je u ovom pogledu predvi eno donošenje podzakonskih propisa. Na osnovu toga, Vlada Federacije BiH je donijela Uredbu o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove ("Sl. novine FBiH", broj: 41/11). Me utim, navedenom Uredbom je propisano da u pogledu skoro 90% svih ugostiteljskih objekata, nadzor vrše federalni inspektori, pa se postavlja opravdano pitanje u kom dijelu e inspekcijski nadzor vršiti kantonalni tržišno – turisti ki inspektori.

Tako e, odredbe Zakona kojima se regulišu ovlaštenja inspektora, odnose se samo na federalne inspektore, budu i da se, shodno lanu 56., a imaju i u vidu da je izvršeno skra ivanje naziva, pod pojmom "inspektor" podrazumijeva samo nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Me utim, nedosljednost zakonodavca se ne ogleda samo u lanu 54. kojim je propisano da inspekcijski nadzor vrše i kantonalne uprave za inspekcijske poslove, nego i u lanu 62., koji propisuje da se na rješenja kantonalnog inspektora može izjaviti žalba nadležnom kantonalnom organu, iako je i Zakonom o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99), koji se shodno primjenjuje u poslovima inspekcijskog nadzora, ali i Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05), predvi eno da po žalbi na rješenja koja se donose na temelju federalnih zakona, odlu uje federalni organ.

Sve navedeno, ostavlja dilemu koji je organ nadležan za vršenje inspekcijskog nadzora, ali i koja su ovlaštenja kantonalnih inspektora, budu i da se ovlaštenja propisana Zakonom odnose samo na federalne inspektore.

Iz navedenih razloga bilo bi neophodno izmijeniti važe i Zakon, te lanom 56. propisati da se pod pojmom "inspektor" podrazumijeva nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove i inspektor kantonalne uprave za inspekcijske poslove ili jasno razgrani iti nadležnost federalnih i kantonalnih organa za vršenje inspekcijskog nadzora prema vrsti ugostiteljskih objekata.

Osim toga, neophodno je izmijeniti lan 62. Zakona i propisati nadležnost Federalne uprave za inspekcijske poslove za rješavanje po žalbama izjavljenim na rješenja kantonalnih inspektora i time uskladiti ovaj Zakon sa odredbama Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH, Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakona o upravnom postupku.

- Uredba o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove Uredbom o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove ("Sl. novine FBiH", broj: 41/11), koja je donesena na osnovu lana 54. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 32/09), ure en je inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i drugih propisa iz ove oblasti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove, te su jasno navedeni subjekti nadzora koji su u nadležnosti Federalne uprave.

Me utim, Vlada Tuzlanskog kantona do danas nije donijela propis kojim se urediti nadzor nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK, iako je ta obaveza za Vlade kantona, tako je propisana u gore spomenutom članu. Stoga je neophodno da se ista donese i jasno navedu subjekti nadzora koji su u nadležnosti ove Uprave.

3. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o turističkoj djelatnosti

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo trgovine

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o turističkoj djelatnosti

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o turističkoj djelatnosti je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspekcijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti.

Zakonom o turističkoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj 32/09), u članu 69. stav 1. propisana je nova kazna za pravno lice, za radnje koje su navedene u tačkama od 1. do 13. U stavu 2. istog člana je propisano da se za prekršaje iz stava 1. tačke 1. do 12. kazniti i odgovorno lice u pravnom licu, te je propisana i nova kazna za odgovorno lice.

Me utim, u stavu 2. za odgovorno lice nije propisana kazna za radnju iz tačke 13. stava 1., kao što je predviđeno za pravno lice, a to je "ako prodaje aranžmane i izletničke programe, a u poslovnicu nema najmanje jednog voditelja poslovnice" (član 20. stav 1.).

Stoga je neophodno da se navedeni Zakon izmijeni u tom dijelu, tako da se u stavu 2. člana 69. obuhvati i tačka 13. stava 1., kako bi se za navedeni prekršaj kaznilo i odgovorno lice u pravnom licu, budući da su inspektori ove Uprave, u inspekcijskim nadzorima, utvrđivali postojanje i navedenog prekršaja, ali je za isti, zbog ovakve zakonske regulative, kažnjavano samo pravno lice.

4. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti potrošača u BiH

Nosilac izrade: Vijeće ministara BiH

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o zaštiti potrošača u BiH

Organ koji razmatra: Vijeće ministara BiH, Predstavnički dom i Dom naroda BiH

Organ koji usvaja: Parlamentarna skupština BiH

Pravni osnov: Ustav BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti potrošača je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspekcijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti.

Zakon o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/06), ne sadrži konkretnu odredbu o nadležnosti za inspekcijski nadzor, odnosno odredbom člana 98. istog Zakona propisuje subjekte koji su odgovorni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, u kojoj su, između ostalih, navedeni pod tačkom i.) inspekcijski i drugi organi u skladu sa zakonom.

Odredbom člana 117. navedenog Zakona propisano je da nadzor nad provođenjem Zakona obavljaju nadležni organi utvrđeni članom 98. stav 1. tačka a.) do e.) i i.) Zakona, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonima i drugim propisima.

Stoga bi bilo neophodno jasno regulisati koji organi vrše stručni, a koji organi upravni nadzor, među kojima je i inspekcijski nadzor, a jasno razgraničiti nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora nad provođenjem Zakona o zaštiti potrošača u BiH između općinske, kantonalne i federalne tržišne inspekcije, prema vrsti objekta ili po drugom kriteriju.

Odredbom člana 69. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – prečišćen tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12), propisano je da kantonalna tržišna – turistička inspekcija vrši inspeksijski nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na, između ostalog, i zaštitu prava potrošača.

Dakle, kantonalna tržišna – turistička inspekcija na osnovu člana 117. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, u vezi sa članom 69. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona vrši inspeksijske poslove u provedbi Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, iako smatramo da bi nadležnost za vršenje inspeksijskog nadzora trebalo propisati Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, obzirom da se radi o državnom zakonu, a ne crpiti nadležnost iz kantonalnog zakona.

Tim prije, što nije definisano koji organ odlučuje po žalbama izjavljenim na rješenja kantonalnog i federalnog inspektora koja su donesena na temelju ovog Zakona, imaju i u vidu da je u pitanju zakon donesen na državnom nivou, a Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH, Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o upravnom postupku, propisana je nadležnost federalnog organa (Federalne uprave za inspeksijske poslove ili resornog federalnog ministarstva) za odlučivanje po žalbama izjavljenim na rješenja koja su donesena na osnovu federalnih, ali ne i na osnovu državnih zakona, pa ostaje otvoreno pitanje koji nivo vlasti odlučuje po izjavljenim žalbama na ova rješenja jer federalni organi nemaju pravno uporište za postupanje u ovom pogledu, obzirom da je u pitanju pravna praznina jer niti jednim važećim propisom to pitanje nije regulisano.

Iz navedenih razloga, neophodno bi bilo jasno regulisati i razgraničiti nadležnost za nadzor nad provođenjem ovog Zakona, u pogledu stručnog, upravnog i inspeksijskog nadzora, kao i propisati koji organi rješavaju žalbe izjavljene na rješenja donesena na osnovu Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

Odredbom člana 130. stav 2. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini je propisano da nadležni organi donijeti propise za provođenje navedenog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Iako je zakon usvojen u februaru 2006. godine, dakle, ni nakon sedam godina, organi nadležni za energetiku i ovlaštena lica za vodoprivredu, sporazumno, s ovlaštenim licem iz nadležnog instituta u Bosni i Hercegovini, nisu propisali način mjerenja isporuene energije, odnosno vode, čime se znatno otežava zaštita potrošača, jer se pravna lica nadležna za isporuku energije, odnosno vode, pozivaju upravo na član 35. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, kao opravdanje da se isporuka energije, odnosno vode ne može obračunavati na osnovu mjerenja stvarne potrošnje na vlastitim mjerilima potrošača.

Iz tog razloga trebalo bi po hitnom postupku donijeti provedbeni propis kojim bi se jasno precizirao način mjerenja isporuene energije, odnosno vode jer je jedino pravilno rješenje da se potrošačima obračun utroška svih vrsta isporuene energije, odnosno vode, vrši na osnovu stvarne potrošnje na vlastitim mjerilima.

Odredbama člana 25. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini nije jasno definisano šta se smatra tehnički složenim proizvodom u smislu minimalnog roka garancije, te nije definisan rok obavezne garancije za tehnički složene proizvode, niti rok obaveznog servisiranja.

Iz ovih razloga, neophodno bi bilo donijeti sve provedbene propise za koje postoji pravni osnov u Zakonu o zaštiti potrošača u BiH, a eventualno, kroz izmjene Zakona, predvidjeti donošenje i drugih provedbenih propisa kojima bi se detaljnije razradile pojedine odredbe Zakona i regulisala pitanja tehnički složenih proizvoda i minimalnih garancija za iste, bez čijeg donošenja su odredbe samog Zakona praktično neprimjenjive.

Odredbom člana 13. stav 1. Zakona o zaštiti potrošača je propisano da, ako trgovac uz prodaju proizvoda nudi dostavu proizvoda u kuću ili stan potrošača ili neko drugo mjesto, obavezan je potrošaču proizvod dostaviti u ispravnom stanju, u ugovorenom kvalitetu i količini, kao i u dogovorenom roku, te mu tom prilikom uručiti sve pripadajuće dokumente, a u kaznoj odredbi člana 126. stav 1. tačka d.) propisuje da će se trgovac kazniti novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 5.500 KM, ako potrošaču proizvod ne dostavi u ispravnom stanju, u ugovorenoj količini i kvalitetu, kao i u dogovorenom roku, i tom prilikom ne uručiti sve pripadajuće dokumente.

Dakle, da bi se trgovac kaznio za navedeni prekršaj moraju biti kumulativno ispunjena sva obilježja prekršaja iz člana 13. stava 1. navedenog Zakona, što smatramo neopravdanim jer se ovakvom odredbom ne štite interesi i prava potrošača, te bi ista obilježja trebala da budu postavljena alternativno, odnosno ako se potrošaču proizvod ne dostavi u ispravnom stanju ili u ugovorenoj količini ili kvalitetu ili dogovorenom roku ili, ako mu se tom prilikom ne uručite svi pripadajući dokumenti.

5. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o autorskom i srodnim pravima
Nosilac izrade: Vijeće ministara BiH

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o autorskim i srodnim pravima

Organ koji razmatra: Vije e ministara BiH, Predstavni ki dom i Dom naroda BiH

Organ koji usvaja: Parlamentarna skupština BiH

Pravni osnov: Ustav BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o autorskim i srodnim pravima je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti.

U Zakonu o autorskim i srodnim pravima ("Sl. glasnik BiH", broj: 63/10), propisana je nadležnost za vršenje inspeksijskog nadzora i to inspekcije nadležne za nadzor propisa iz oblasti prometa robe i usluga (tržišta), ali samo u dijelu obavljanja prometa robe i usluga. Navedena odredba predstavlja ograni enje za postupanje tržišnih inspektora, posebno ako se ima u vidu da spomenuti Zakon inkriminiše, ne samo prometovanje nego i korištenje i posjedovanje robe kojom se povrje uje autorsko pravo. Stoga smatramo da je kroz izmjene Zakona neophodno propisati nadležnost tržišne inspekcije, ali bez ograni avanja nadležnosti za postupanje samo na obavljanje prometa robom i uslugama.

Dalje, istim Zakonom je predvi eno oduzimanje robe upravnom mjerom, ali i izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta. Kada je u pitanju upravna mjera, zakonodavac je regulisao ovlaštenje inspektora i postupak oduzimanja robe, uklju uju i i privremeno oduzimanje. Me utim, Zakonom je previ eno obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta, ali nije dao ovlaštenje inspektorima da robu mogu privremeno oduzeti do pravosnažnosti sudske odluke ili kona nosti i izvršnosti prekršajnog naloga, kojima se ta zaštitna mjera može izre i.

Tako e, manjkavost Zakona se ogleda i u pogledu nepostojanja prekršaja za pravna i fizi ka lica koja se bave distribucijom i prometom proizvoda, ure aja ili kompjuterskog programa kojima se povrje uju autorska prava. Naime, odredbom lana 170. stav 1. i 3. ta ka j) predvi en je prekršaj za pravna i fizi ka lica koja se bave distribucijom, ali ta kaznena odredba potpuno neopravdano upu uje na odredbu lana 152. stav 4. Zakona koji se odnosi samo na ure aje, sredstva i opremu koji služe za uklanjanje ili izmjenu elektronskih podataka o upravljanju pravima. Stoga smatramo da bi kroz izmjene zakona trebalo riješiti i ovu manjkavost na na in da navedena kaznena odredba upu uje na lan 152. i sve njegove odredbe, a ne samo na stav 4. Time e se omogu iti i kažnjavanje za sve radnje koje se ti u provo enja efektivnih tehni kih mjera.

6. Inicijativa za izmjenu i dopunu Uredbe o boravišnoj taksi

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo trgovine

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Uredbe o boravišnoj taksi

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavni ki dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Uredbe o boravišnoj taksi je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti.

Odredbom lana 15. stav 1. Uredbe o boravišnoj taksi ("Sl. novine FBiH", broj: 18/09), propisano je da nadzor nad naplatom i uplatom boravišne takse, kao i nadzor nad raspore ivanjem sredstava boravišne takse iz l. 10. Uredbe, obavljaju Federalna uprava za inspeksijske poslove, kantonalni organ uprave nadležan za inspeksijske poslove i Porezna uprava Federacije BiH, svako u okviru svojih nadležnosti utvr enih propisima, a stavom 3. je propisano da se prinudna naplata sprovodi po propisima o naplati poreza i doprinosa.

Tako e, stavom 4. navedenog lana, propisano je da e nadležni inspektor rješenjem naložiti vlasniku iz lana 3. Uredbe, da izvrši uplatu sredstava boravišne takse Turisti koj zajednici kantona, ukoliko isti ta sredstva nije uplatio.

Manjkavost navedene Uredbe upravo leži u navedenom stavu 3. iz slijede ih razloga. Tržišno – turisti ki inspektori ove Uprave, kao stvarno i mjesno nadležni, shodno članu 15. stav 1. i 4. navedene Uredbe, vrše gore spomenuti nadzor, te donose rješenja kojima upravnom mjerom naređuju fizičkom ili pravnom licu, koje nije uplatilo boravišnu taksu u slučaju ajevima propisanim navedenom Uredbom, da to učini u roku koji mu inspektor odredi, uz navođenje tačnog novčanog iznosa koji se mora uplatiti.

Problem nastaje kada rješenje inspektora postane konačno i izvršno, odnosno pravosnažno, a subjekt nadzora ne postupi po nalogu inspektora u propisanom roku, odnosno ne uplati dugovani iznos boravišne takse, jer nema efektivnog načina na koji se može provesti prinudna naplata novčanog iznosa dugovane boravišne takse. Naime, iako je članom 15. stav 4. navedene Uredbe propisano da prinudnu naplatu treba da izvrši Porezna uprava Federacije BiH, zbog neharmonizirane zakonske regulative Porezna uprava nije u mogućnosti i u praksi ne provodi prinudnu naplatu rješenja koja donose drugi organi uprave.

Drugim riječi ima, ukoliko lice ne postupi po rješenju kantonalnog inspektora i ne uplati dugovani iznos na ime boravišne takse, u takvoj situaciji kada bi se rješenje inspektora prosljedilo Poreznoj upravi radi prisilne naplate, ista nije u mogućnosti provoditi postupak prisilne naplate po tim rješenjima, budući da ista, prema odredbama Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH, može provesti postupak prisilne naplate samo ukoliko je ispostavila sopstveni nalog za plaćanje.

Sopstvene naloge za plaćanje Porezna uprava izdaje samo ako su u pitanju porezne obaveze koje su jasno definisane navedenim Zakonom, a to su obaveze poreznog obveznika da plati poreze, doprinose, takse i novčane kazne, uključujući i pripadajuće kamate, u skladu sa poreznim zakonima i zakonima kojima se uređuju pitanja doprinosa, odnosno taksi i novčanih kazni za porezne prekršaje.

Dakle, Porezna uprava nije u mogućnosti provoditi postupak prinudne naplate novčanog iznosa po osnovu utvrdjenih obaveza za plaćanje od drugih organa, među kojima je i ova Uprava.

Takođe, Porezna uprava nije u mogućnosti provoditi ni prinudnu naplatu novčanih kazni evidentiranih u Registru novčanih kazni, izrečenih od strane inspektora drugih organa pa i ove Uprave, nego samo kada se radi o prisilnoj naplati poreznih obaveza i kazni izrečenih za porezni prekršaj.

Zbog nemogućnosti provođenja izvršenja rješenja inspektora i nemogućnosti provođenja konačne naplate novčanog iznosa na ime dugovane boravišne takse protiv lica koja su dužnici i kojima inspektori nalažu da izvrše tu obavezu, ne postiže se krajnji cilj inspekcijskih nadzora po pitanju primjene Zakona o boravišnoj taksi, tako da iz navedenih razloga inspektori nisu u mogućnosti da preduzimaju bilo kakve druge radnje, osim kažnjavanja za prekršaj i izdavanja upravne mjere, koje bi u konačnici dovele do naplate dugovanih novčanih iznosa na ime boravišne takse, od lica koja su propustila da izvrše navedenu zakonsku obavezu.

Ista je situacija i kada je u pitanju nadzor nad provođenjem Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama ("Sl. novine FBiH", broj: 18/09).

1.3.3.2. Normativni dio Kantonalne saobraćajne inspekcije

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu Zakona o cestovnom prijevozu FBiH

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o cestovnom prijevozu FBiH

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o cestovnom prijevozu FBiH je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspekcijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti.

U Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 28/06 i 02/10) je kao prekršaj u članu 99. stav 1. tačka 6a. predviđeno vršenje javnog prijevoza vozilom za koje fizičko lice ne posjeduje licencu, u skladu sa članom 13. stav 3. ovog Zakona. Međutim, član 13. sadrži samo stav 1. i 2., a stava 3. uopće nema, tako da je nemoguće sankcionisati sva fizička lica koja vrše javni prijevoz vozilom za koje neposjeduje licencu.

Osim toga, odredbe člana 100. stav 2., 3. i 4. spomenutog Zakona nisu usaglašene sa Zakonom o prekršajima, kojim je ukinut raniji institut prekršajnog prava - mandatna kazna.

Iako je u januaru 2010. godine stupio na snagu novelirani Zakon o cestovnom prijevozu FBiH, tim izmjenama nisu bile obuhvaćene odredbe člana 100. stav 2., 3. i 4. Zakona, kojima je još uvijek propisano da novčanu kaznu na licu mjesta naplaćuje inspektor, odnosno da je počinilac prekršaja dužan platiti novčanu kaznu u roku od 15 dana od dana počinjenja prekršaja, te da je inspektor dužan podnijeti prijavu za pokretanje prekršajnog postupka, ukoliko prekršitelj istu ne plati u ovom roku.

Osim što inspektor ne može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, ove odredbe su u suprotnosti i sa članom 55. i 57. Zakona o prekršajima, budući da je istim regulisano da okrivljeni može platiti novčanu kaznu u roku od 8 dana od dana uručenja prekršajnog naloga ili u tom roku zatražiti sudsko odlučivanje.

Takođe, pokretanje prekršajnog postupka je regulisano članom 53. Zakona o prekršajima, u kojem stoji da se prekršajni postupak pokreće izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sudu, a ne podnošenjem prijave za pokretanje prekršajnog postupka.

2. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona

Nosilac izrade: Kantonalno Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjena i dopuna Zakona o cestovnom prijevozu na području TK je nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: Ustav Tuzlanskog kantona

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona, je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti.

U Zakonu o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK", broj: 15/11 i 2/14), neophodno je uskladiti visinu novčane kazne za svaki pojedini prekršaj sa visinom novčane kazne predviđene Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije BiH, budući da je za neke prekršaje kantonalnim Zakonom predviđene i raspon novčane kazne. Kako sudovi nisu vezani pravnom kvalifikacijom prekršaja, nego činjeničnim opisom radnje, čak i u slučajevima kada inspektor određeni prekršaj kvalifikuje po kantonalnom Zakonu, sudovi, imaju i u vidu naprijed navedeno, okrivljene oglašavaju odgovornim za prekršaj propisan federalnim Zakonom jer je povoljniji za počinioca, budući da predviđa manju, odnosno, blažu novčanu kaznu, koju su sudovi dužni izreći.

1.3.4. Normativni dio Izveštaja o radu Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti rada, zaštite na radu i socijalne zaštite nema nadležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u Izveštaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ove oblasti, radi uočenja njihovih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspeksijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.4.1. Normativni dio Kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa

1. Inicijativa za izmjene i dopune, odnosno za donošenje Zakona o radu

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i

dopune Zakona o radu, iako je isti već šest godina u parlamentarnoj proceduri. Razlozi za ne usvajanje od strane Parlamenta FBiH, nisu poznati ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona o radu („Sl. novine FBiH“ broj: 43/99, 32/00 i 29/03), odnosno donošenje Zakona o radu je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu da je ovaj Zakon donešen 1999. godine, sa izmjenama 2000. i 2003. godine. Naime, ovaj Zakon je prevaziđen, samim tim jer nije nikako ili nije na precizan način definirao niz predmeta kontrole - pojedina ponašanja i propusti nisu propisana materijalnim odredbama, propisana materijalna odredba bez propisanih sankcija ili nije propisano niti jedno niti drugo (kao primjer navodimo da ne donošenje odluka o pravima i obavezama zaposlenika nije uopće sankcionirano, da se inspeksijski nadzor bez obzira na broj nezakonitih postupanja, nije moguće izvršiti, kod subjekata nadzora koji ne posjeduju isprave za obavljanje djelatnosti, itd.). Osim toga, ovaj zakon je zbog propisanih novčanih kazni, odnosno sankcija, stimulativan za prekršioce, jer predviđa istu sankciju za sve prekršaje bez obzira na njihovu težinu, npr. bez obzira koliko je inspektor zatekao nezakonito radno angažovanih, novčana kazna je ista;

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Uredbe o uslovima koje je preduzeće odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrirane djelatnosti

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Uredbe o uslovima koje je preduzeće odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrirane djelatnosti. Razlozi za ne donošenje Uredbe od strane Vlade FBiH, nisu poznati ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada Federacije BiH

Organ koji usvaja: Vlada Federacije BiH

Pravni osnov: Zakon o Vladi Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu, odnosno donošenje Uredbe o uslovima koje je preduzeće odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrirane djelatnosti je stvaranje uslova za uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu da je ova Uredba donesena 1998. godine sa dopunama iz 1999. godine. Navedena Uredba se temelji na propisima, koji su nekoliko puta pretrpjeli izmjene ili stavljeni van snage, kaznena odredba je predviđena samo za jedan prekršaj i to u rasponu od 500,00 do 5.000,00 KM za pravno lice odnosno 200,00 KM za odgovorno lice u pravnom licu i odnosi se isključivo na obaveze preduzeća odnosno pravnih lica, iako najveći broj prekršilaca čine fizička lica. Injenica je dakle, da fizičko lice kao vlasnik – nosilac odobrenja za rad, nije dužan po navedenoj Uredbi angažovati zaposlenika, što inspektorima rada za oblast radnih odnosa, stvara veliki problem jer vlasnici – nosioci odobrenja, često koriste situaciju, na način da angažiraju osobe, suprotno zakonu - "na crno", izjavljujući da obavljaju djelatnost isključivo svojim radom, iako je radno vrijeme objekta i duže od 40 sati sedmično (ovo se ne odnosi na posebne kategorije obrtnika, gdje je odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima propisano u kojim situacijama obrtnik mora angažovati zaposlenika). Dakle, bilo bi neophodno za svaku djelatnost propisati i zakonsku obavezu zapošljavanja i odrediti broj zaposlenih osoba i za fizička lica-nosiocima odobrenja, kako bi inspektori mogli uspješno nadzirati i ovu oblast.

3. Inicijativa za donošenje novog podzakonskog - provedbenog propisa, Pravilnik o radnoj knjižici, iz oblasti rada.

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nije donesen novi

podzakonski - provedbeni propis, Pravilnik o radnoj knjižici, iz oblasti rada. Razlozi za ne donošenje Pravilnika od strane resornog Ministarstva, nisu poznati ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Organ koji donosi: Federalni ministar resornog ministarstva

Pravni osnov: Zakon o radu

Razlog za pokretanje inicijative za donošenje podzakonskog – provedbenog propisa:

Nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna, odnosno nakon donošenja novog Zakona o radu, neophodno je donijeti Pravilnik o radnoj knjižici, jer je postoje i nedore en i onemogu ava vršenje inspeksijskog nadzora.

1.3.4.2. Normativni dio Kantonalne inspekcije rada za oblast zaštite na radu

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Zakona o zaštiti na radu

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o zaštiti na radu. Razlozi za ne donošenje Zakona od strane Parlamenta FBiH, nisu poznati ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavni ki dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu, odnosno donošenje Zakona o radu je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i ure enje ove upravne oblasti, imaju i u vidu da je ovaj Zakon donesen 1990. godine. Naime, ovaj Zakon je na izvjestan na in "zastario" i prevazi en kako u pogledu materijalnih odredbi, a naro ito što se ti e kaznenih odredbi, jer su nov ane kazne izražene u YU dinarima, ijom denominacijom dolazimo do enormno niskih nov anih kazni (minimalna 30 KM, a maksimalna koju može izre i sud je 70 KM), zatim zbog nepostojanja kaznenih odredbi za radnike koji se ne pridržavaju mjera zaštite na radu, kada je poslodavac obezbjedio sredstva li ne zaštite i izvršio obuku zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, nepreciznog definiranja oblasti i nadležnosti prije svega inspektora rada iz oblasti zaštite na radu na kantonalnom nivou, kao i niz drugih nedefiniranih oblasti.

2. Inicijativa za donošenje novih podzakonskih – provedbenih propisa iz oblasti zaštite na radu: Pravilnik o sredstvima li ne zaštite na radu i li noj zaštitnoj opremi ("Sl. list SFRJ", broj: 36/69 i "Sl. list R BiH", broj: 02/92 i 13/94), Pravilnik o zaštiti na radu u gra evinarstvu ("Sl. list SFRJ", broj: 42/68), Pravilnik o zaštiti na radu pri mehani koj preradi i obradi drveta i sli nih materijala ("Sl. list SR BiH", broj: 05/86), Pravilnik o mjerama i normativima zaštite na radu na oru ima za rad ("Sl. list SFRJ", broj: 18/91), Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu za gra evinske objekte namijenjene za radne i pomo ne prostorije i radne prostore ("Sl. list SRBiH", broj:05/88), Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju elektri ne struje ("Sl. list SR BiH", broj: 34/88), Pravilnik o tehni kim normativima za elektri ne instalacije niskog napona ("Sl. list SFRJ", broj: 53/88), Pravilnik o vo enju evidencije, uvanje isprava i sadržaja godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 02/91), Pravilnik o uslovima za utvr ivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima ("Sl. list SR BiH", broj: 02/91).

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Status inicijative: Ne raspolažemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upu ena na razmatranje nadležnim organima, ali raspolažemo informacijom da nisu doneseni novih podzakonskih – provedbenih propisa iz oblasti zaštite na radu. Razlozi za ne donošenje novih podzakonskih – provedbenih propisa iz oblasti zaštite na radu od strane resornog Ministarstva, nisu poznati ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike

Organ koji donosi: Federalni ministar resornog ministarstva

Pravni osnov: Zakon o zaštiti na radu

Razlozi za pokretanje inicijative za donošenje podzakonskih – provedbenih propisa:

Iako smo svjesni činjenice da je za donošenje podzakonskih propisa neophodno da se donese novi Zakon, razlozi za pokretanje inicijative za donošenje podzakonskih – provedbenih propisa, je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, kao i činjenica da su neki od navedenih pravilnika doneseni 1968., 1969., što samo za sebe dovoljno govori o neophodnosti donošenja novih.

1.3.5. Normativni dio Izveštaja o rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti sanitarne, zdravstvene i farmaceutske djelatnosti nema nadeležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u Izveštaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ove oblasti, radi uo enih nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspeksijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.5.1. Normativni dio Kantonalne zdravstvene inspekcije

1. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo zdravstva

Status inicijative: Ne raspoložemo informacijama da li je ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva ili Vlade TK upućena na razmatranje nadležnim organima, ali raspoložemo informacijom da nisu donesene izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Razlog nedonošenja izmjena i dopuna Zakona o zdravstvenoj zaštiti je nepoznat ovoj Upravi.

Organ koji razmatra: Vlada FBiH, Predstavnički dom i Dom naroda Federacije BiH

Organ koji usvaja: Parlament Federacije BiH

Pravni osnov: Ustav Federacije BiH

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Razlog za pokretanje inicijative za izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti, je stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu da je u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10 i 75/13), regulisano da pravo na obavljanje privatne prakse u zdravstvu prestaje odjavom, po sili zakona ili rješenjem nadležnog organa.

Kada je u pitanju prestanak prava na obavljanje privatne prakse rješenjem nadležnog organa, odredbom člana 176. stav 1. spomenutog Zakona, regulisano je da nadležni kantonalni ministar donosi rješenje o prestanku odobrenja, ako se utvrde neki nedostaci u obavljanju poslova privatne prakse ne otklone u roku određenom rješenjem nadležnog organa.

Međutim, stavom 2. istog člana je propisano da nadležni kantonalni ministar može donijeti rješenje o prestanku odobrenja ako privatna zdravstvena ustanova ne ispunjava uvjete za obavljanje privatne prakse, ako zdravstveni radnik ne obavlja poslove ili ne koristi rad drugih osoba suprotno zakonu i odobrenju.

Iz navedenog proizlazi da se rješenje o prestanku odobrenja obligatorno donosi u služebljima kada se u privatnoj praksi ne otklone nedostaci u roku koji je naložio zdravstveni ili farmaceutski inspektor, čak i kada su u pitanju prekršaji manje težine, odnosno prekršaji manjeg značaja, dok je u služebljima kada zdravstveni radnik prestane ispunjavati uvjete za obavljanje privatne prakse, ne obavlja poslove ili ne koristi rad drugih osoba suprotno zakonu, donošenje tog rješenja fakultativno i ostavljeno na procjenu i odlučivanje kantonalnom ministru.

Stoga je neophodno u odredbi člana 176. stav 2. propisati obligatorno donošenje rješenja o prestanku odobrenja u svim služebljima navedenim u odredbi člana 176. stav 2. Zakona, obzirom da su u pitanju situacije u kojima je zdravstveni radnik prestao ispunjavati uvjete za obavljanje privatne prakse, a istovremeno je

se prije ili mogu nastojati da kantonalni ministar zdravstva disponira sa pravom odlučivanja da li donijeti to rješenje ili ne, u situacijama kada je zdravstveni radnik prestao ispunjavati osnovne pretpostavke za obavljanje privatne prakse.

U članu 229. stav 1. tačka 4) Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisan je prekršaj za privatnog zdravstvenog radnika ukoliko obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Obzirom da kaznena odredba upućuje na odredbu člana 162., ali ne i na odredbu člana 166., iz važećih zakonskih rješenja proizlazi da zdravstveni inspektor u svakom konkretnom slučaju, prilikom inspeksijskog nadzora, utvrđuje da li zdravstveni radnik ispunjava uvjete iz člana 162. Zakona, odnosno da li ima odgovarajuće obrazovanje, da li je državljanin BiH, da li je radno sposoban i potpuno poslovno sposoban itd., što je apsurd, bez obzira što, u skladu sa članom 165., kantonalni ministar zdravstva rješenjem utvrđuje ispunjenost ovih uvjeta.

Prema važećem zakonu, zdravstveni inspektor ne može kontrolisati da li zdravstveni radnik za obavljanje privatne prakse posjeduje ovo rješenje, niti poduzimati prekršajne mjere, ukoliko isti ne posjeduje ovo rješenje, jer kaznena odredba ne upućuje na član 166. Zakona kojim je propisano da zdravstveni radnik ne može započeti raditi u privatnoj praksi dok nadležni kantonalni ministar rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za počinak rada.

Stoga je neophodno izmijeniti odredbu člana 229. stav 1. tačka 4) važećeg Zakona o zdravstvenoj zaštiti i propisati prekršaj za privatnog zdravstvenog radnika ukoliko djelatnost obavlja bez rješenja nadležnog organa, jer se upravo rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za obavljanje privatne prakse, čime se izbjegne situacija, prema sadašnjem zakonskom obilježju prekršaja, da zdravstveni inspektor utvrđuje ispunjenost uvjeta iz člana 162. u svakom pojedinom slučaju, što nije ni bila namjera zakonodavca imajući u vidu odredbu člana 165. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i obavezu kantonalnog ministarstva da o tom pitanju odlučuje u upravnom postupku.

Takođe, kao jedan od uslova za obavljanje privatne prakse, trebalo bi predvidjeti i da se privatna praksa može obavljati ukoliko je uspostavljen sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važećim standardima kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast, kao što je to propisano za zdravstvene ustanove. Ukoliko se navedeni uslov predvidi, u kaznenim odredbama u članu 229. obavezno bi trebalo predvidjeti i prekršaj, ako privatni zdravstveni radnik obavlja zdravstvenu djelatnost a ne ispunjava navedeni uvjet.

2. Inicijativa za donošenje novih podzakonskih – provedbenih propisa, Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom, iz oblasti zdravstvene djelatnosti.

Nosilac izrade: Federalno Ministarstvo okoliša i turizma u saradnji sa Federalnim Ministarstvom zdravstva.

Status inicijative: Raspoložem informacijom da će Federalno Ministarstvo okoliša i turizma, prilikom izmjene pomenutog Pravilnika, voditi računa da se sve primjedbe i sugestije adekvatno ugrade u isti, kao i da nije donesen novi Pravilnik, niti su izvršene izmjene i dopune postojećeg Pravilnika.

Organ koji razmatra: Federalno Ministarstvo okoliša i turizma u saradnji sa Federalnim Ministarstvom zdravstva.

Organ koji usvaja: Federalni ministar okoliša i turizma u saradnji sa Federalnim ministrom zdravstva.

Pravni osnov: član 58. stav 5. Zakona o upravljanju otpadom.

Razlozi za pokretanje inicijative za izmjenu i dopunu:

Naime, u članu 2. navedenog Pravilnika nisu obuhvaćene sve zdravstvene ustanove koje u radu stvaraju medicinski otpad, iz kojih razloga ih kantonalni zdravstveni inspektor ne može kontrolisati.

Pravilnik upotrebljava nepostojeće termine (npr. ministar javnog zdravstva), zbog kojih se neki subjekti nadzora ne mogu tačno odrediti.

1.3.6. Normativni dio Izveštaj o radu Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Obzirom da Kantonalna uprava u oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta nema nadležnosti da predlaže i donosi nacрте i prijedloge zakona, kao i druge propise iz ovih upravne oblasti, u Izveštaju o radu Inspektorata za period 01.01.–31.12.2014. godine, u dijelu koji se odnosi na normativni dio, navodimo niz dostavljenih inicijativa za izmjene i dopune propisa koji uređuju ovu oblast, radi uočenja nedostataka i brojnih propusta u istim, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje

inicijativa prema višim nivoima vlasti, za izmjene i dopune navedenih propisa, koji trenutno predstavljaju veliko ograničenje za efikasno vršenje inspeksijskih nadzora u ovim oblastima.

1.3.6.1. Normativni dio Kantonalne inspekcije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu, odnosno za donošenje Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju
Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjene i dopune Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, nepoznat ovoj Upravi
Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: član 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Sl. novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97, 3/99 i "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04)

Razlozi za pokretanje inicijative:

Stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, imajući u vidu su bile dvije izmjene Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 6/04, 7/05 i 17/11), a prilikom zadnjih izmjena Zakona došlo je do izmjena pojedinih odredbi koje nisu propraćene cijelim tekstom Zakona, zbog čega je tekst Zakona teško pratiti.

Potreba izrade novog Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju je opravdana i sa stanovišta nomotehničke obrade samog teksta, obzirom da je Vlada Kantona utvrdila obavezu da se svi normativni pravni akti u Tuzlanskom kantonu izrađuju u skladu sa Jedinim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 11/05), a Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju nije tako izrađen (za razliku od Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju ("Sl. novine TK", broj: 17/11) koji je izrađen u skladu sa navedenim pravilima).

Ukoliko se ne donese novi zakon, neophodno je, preurediti postojeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju na način da se u potpunosti, gdje god je to moguće, "usklađi" sa Zakonom o srednjem obrazovanju i odgoju, čime bi se ujednaile pravne norme u oba nivoa obrazovanja i popunile mnogobrojne pravne praznine vezane za osnovno obrazovanje i odgoj, kao što su:

- Odredbe o poštivanju ljudskih prava i osnovnih sloboda kako je to utvrđeno u Zakonu o srednjem obrazovanju i odgoju;
- Definicije pojmova koji se u zakonu koriste: nastavnici, stručni saradnici, saradnici i vannastavno osoblje, pripravnik, volonter itd.;
- Odredbu koja propisuje da se u odjeljenjima i grupama u okviru kojih se ostvaruje odgoj i obrazovanje u školi kao javnoj ustanovi, broj učenika utvrđuje Pedagoškim standardima i normativima;
- Organizovanje izleta, stručnih posjeta, ekskurzije, logorovanja, škola u prirodi i društveno korisnog rada (u skladu s godišnjim programom rada i na planinama);
- Odredbe koje se odnose na način prijema zaposlenika i kompletnu proceduru objave i provođenja konkursa/oglasa trebaju biti potpuno identične u Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju kao u Zakonu o srednjem obrazovanju;
- Jasna odredba da školski odbor donosi konačnu odluku u slučajevima kada o pitanjima iz svoje nadležnosti rješava kao drugostepeni organ;
- Odredba o prekršajnoj odgovornosti predsjednika i članova školskog odbora i nadležnosti inspekcije da kontroliše izvršavanje poslova iz nadležnosti školskog odbora;
- Razlozi za razrješenje direktora bi trebali biti identični u osnovnim i srednjim školama, posebno kada su u pitanju škole koje imaju status javne ustanove;
- Odredba po kojoj nadležna inspekcija ima mogućnost pokretanja inicijative za razrješenje školskog odbora ili članova školskog odbora i prije isteka vremena na koji je imenovan, ako prilikom vršenja inspeksijskog nadzora utvrdi da je odgovoran za nezakonit rad škole ili da školski odbor ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti;
- Definisanja sankcija u kaznenim odredbama i ujednačenje visine kazne za isti prekršaj u osnovnim i srednjim školama;

Zbog činjenice da se i danas koriste školska područja koja su utvrđena prije rata, uz dodatni problem što se ne mogu pronaći neke odluke kojima su ta područja utvrđena, u praksi se stvara problem kada treba utvrditi da li je škola, na šta je obavezana zakonom, izvršila upis školskih obveznika u skladu sa školskim područjem pa je neophodno utvrditi obavezu Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK da aktom utvrdi školska

područja, odrediti rok u kojem će to učiniti i objaviti u Službenim novinama Tuzlanskog kantona, inače se i dalje neće moći izvršiti inspeksijski nadzor po ovom predmetu kontrole.

U cilja efikasnijeg praćenja izvršavanja obaveza nastave na školskom području, a imajući u vidu da škola koja nema status javne ustanove upisuje školskog obveznika na osnovu ugovora s roditeljima školskog obveznika nezavisno o školskom području, neophodno je utvrditi obavezu škole koja nema status javne ustanove da pismeno izvijesti školu sa kojeg je područje upisan u enik, te utvrditi prekršaj ako to škola ne učini u propisanom roku.

S obzirom da je u dosadašnjem vršenju inspeksijskog nadzora utvrđena praksa da škole od nadležnih općinskih službi ne dobijaju spiskove školskih obveznika te se u tom pogledu snalaze na različite načine, potrebno je predvidjeti sankciju za odgovorno lice općinskog organa nadležnog za poslove vođenja matičnih evidencija, jer je zakonom već utvrđena obaveza nadležnog organa općine da po službenoj dužnosti dostavlja osnovnoj školi spisak školskih obveznika prema školskom području, u protivnom zadržati se postojeće stanje koje predstavlja ograničenje za vršenje inspeksijskog nadzora i sankcioniranje odgovorne osobe koja ne poštuje gore navedenu odredbu zakona.

U Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju postoji kaznena odredba za roditelja koji postupajući suprotno utvrđenoj obavezi da upiše svoje dijete u školu i osigura redovno pohađanje škole djeteta tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja ali zbog nedostatka podataka o roditeljima u enika nije moguće izvršiti kvalitetno pozivanje roditelja niti je moguće izreći prekršajnu mjeru.

Kako bi škola ispunila zakonsku obavezu dostavljanja podataka o potrebama za popunu upražnjenih radnih mjesta, u situacijama kada nije imenovan školski odbor, neophodno je Zakonom propisati pravo i obavezu direktora da utvrdi navedene potrebe i dostavi ih Ministarstvu.

Preciziranje obaveze škole da zaposlenika za kojim je radom prestala potreba iskazuje u skladu sa Programom zbrinjavanja zaposlenika za kojim radom je prestala potreba u ustanovama osnovnog obrazovanja i Kriterijima za iskazivanje prestanka potrebe za zaposlenicima u osnovnim školama na području TK, a što dalje omogućava inspeksijski nadzor i preduzimanje prekršajnih sankcija.

Uvođenjem roka za dostavljanje podataka o upražnjenom radnom mjestu (nastalih potreba) ili zaposleniku za kojim je radom prestala potreba bi se izbjegli zloupotrebe pravne praznine, a inspekcije bi na bazi precizno utvrđenih stanja utvrdile odgovornost pravnog i odgovornog lica za izricanje prekršajnih sankcija.

2. Inicijativa za izmjenu i dopunu, Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva i Vlade TK nije realizovana. Razlog nedonošenja izmjene i dopune Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju, nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Vlada TK i Skupština Tuzlanskog kantona

Organ koji usvaja: Skupština Tuzlanskog kantona

Pravni osnov: član 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Sl. novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97, 3/99 i "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04)

Razlozi za pokretanje inicijative:

Stvaranje uslova za efikasno vršenje inspeksijskog nadzora i uređenje ove upravne oblasti, te utvrđivanje prekršaja u slučaju kada srednja škola postupi suprotno propisu koji donosi ministar i kojim se bliže uređuju uvjeti, kriteriji i postupak zapošljavanja u ustanovama srednjeg obrazovanja koje imaju status javne ustanove. Naime, odredbom člana 104. stav (9) Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju utvrđena je dužnost škole kao javne ustanove da vrši prijem zaposlenika u skladu sa propisom iz stava (8) ovog člana, odnosno propisom koji donosi ministar i kojim se bliže uređuju uvjeti, kriteriji i postupak zapošljavanja u ustanovama srednjeg obrazovanja koje imaju status javne ustanove ali (za razliku od osnovne škole) postupanje srednje škole suprotno propisanoj dužnosti nije utvrđeno kao prekršaj, te u tim situacijama inspektori i pored izvršenog inspeksijskog nadzora i utvrđenih stanja o postupanju suprotnom odredbama zakona ne mogu sankcionirati po iniocia nezakonite radnje.

Kako bi škola ispunila zakonsku obavezu dostavljanja podataka o potrebama za popunu upražnjenih radnih mjesta, u situacijama kada nije imenovan školski odbor, neophodno je Zakonom propisati pravo i obavezu direktora da utvrdi navedene potrebe i dostavi ih Ministarstvu.

Preciziranje obaveze škole da zaposlenika za kojim je radom prestala potreba iskazuje u skladu sa Programom zbrinjavanja zaposlenika za kojim radom je prestala potreba u ustanovama srednjeg obrazovanja i Kriterijima za

iskazivanje prestanka potrebe za zaposlenicima u srednjim školama na podru ju TK, a što dalje omogu ava inspekijski nadzor i preduzimanje prekršajnih sankcija.

Uvo enjem roka za dostavljanje podataka o upražnjenom radnom mjestu (nastalih potreba) ili zaposleniku za ijim je radom prestala potreba bi se izbjegli zloupotrebe pravne praznine, a inspekijske bi na bazi precizno utvr enog injeni nog stanja utvrdile odgovornost pravnog i odgovornog lica za izricanje prekršajnih sankcija .

3. Inicijativa za donošenje propisa o vo enju Registra fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta na podru ju Tuzlanskog kantona i upu ivanje javnog poziva za upis u navedeni registar

Nosilac izrade: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Status inicijative: Ova inicijativa, od strane resornog Ministarstva nije realizovana. Razlog nedonošenja propisa o vo enju Registra fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta na podru ju Tuzlanskog kantona i upu ivanje javnog poziva za upis u navedeni registar, nepoznat ovoj Upravi

Organ koji razmatra: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Organ koji usvaja: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Pravni osnov: lan 16. stav (3) Zakona o sportu,

Razlozi za pokretanje inicijative:

Stvaranje uslova za ure enje ove upravne oblasti i efikasno vršenje inspekijskog nadzora. Naime, shodno lanu 15. Zakona o sportu ("Sl. novine TK", broj: 8/10 i 8/13), nosioci sportske aktivnosti u Kantonu su pravne i fizi ke osobe registrovane za obavljanje sportskih djelatnosti u skladu sa zakonom. Dalje je lanom 16. istog zakona propisano da pored upisa pravnih osoba u sudski, odnosno registar udruženja u Ministarstvu pravosu a i uprave Tuzlanskog kantona, i fizi ka i pravna osoba u oblasti sporta se upisuje u Registar fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta koji vodi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK, te da rješenje o upisu u Registar donosi ministar.

Imaju i u vidu odredbe Zakona o sportu i injenicu da do danas nije uspostavljen Registar fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta, može se konstatovati da na nivou Tuzlanskom kantonu formalno ne postoje legalni nosioci sportske aktivnosti, a postojanja ažurirane baze podataka o nosiocima sportske aktivnosti (Registar fizi kih i pravnih osoba u oblasti sporta) je preduslov za kvalitetno planiranje i vršenje inspekijskog nadzora u oblasti sporta.

1.4. TEMATSKI DIO IZVRŠAJA O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKIJSKE POSLOVE TK

Obzirom da Kantonalna uprava za inspekijske poslove TK u svom sastavu ima šest Inspektorata i Odjeljenje za IT, stru ne i zajedni ke poslove, tematski dio Izvršajja o rada Kantonalne uprave za inspekijske poslove TK za period 01.01.–31.12.2014. godine, razraditi smo i prikazali kroz osnovne organizacione jedinice, s obzirom da iste, svaka ponaosob, za sebe vrši izradu izvvršajja, programa, analiza, informacija i drugih dokumenata.

1.4.1. Tematski dio Izvršajja o rada Inspektorata za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo

1. Izvršaj Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo za 2013. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izvršajj ura en u predvi enom roku i proslije en Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i proslije en Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izvršajj o radu Kantonalne uprave za inspekijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbama lana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH" broj: 35/05)

Razlozi za donošenje: Obaveze po Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH" broj: 35/05).

2. Izvještaj Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo za period od 01.01.do 30.06.2014. godine

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izvještaj ura en i 30.07.2014. godine je proslje en Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izvještaj je vra en ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upustom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Uskla eni Izvještaj o radu ove Uprave je ponovo proslje en Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog uskla ivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbama lana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH" broj: 35/05) i Programa rada kantonalne uprave za inspekcijske poslove

Razlozi za donošenje: Obaveze po odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH" broj: 35/05) i Programa rada kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

3. Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo za 2015. godinu, ura en u predvi enom roku i proslje en Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: Obaveze po odredbama Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade TK

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

4. Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: Obaveza po odredbama Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade TK

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

5. Mjese ni Izvještaji Inspektorata za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i veterinarstvo

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u teku em mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izvještaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapre enje budu eg rada inspektora iz ove upravne oblasti

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-pre iš eni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-pre iš eni tekst i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapređenje rada i bolje uređenja ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, građanima

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva, sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i građanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: organ koji je informaciju tražio.

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

7. Izveštaj kantonalne veterinarske inspekcije o sprovedenim službenim kontrolama hrane vezane za inspekcije mlijeka i proizvoda od mlijeka

Nosilac izrade: Kantonalna veterinarska inspekcija i Glavni kantonalni inspektor poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i veterinarstva

Rok za izradu i dostavljanje: do 5. u mjesecu za prethodni mjesec. Svi Izveštaji kantonalne veterinarske inspekcije o sprovedenim službenim kontrolama hrane vezane za inspekcije mlijeka i proizvoda od mlijeka su u izvještajnom periodu dostavljene u planiranim rokovima.

Organ koji razmatra: Ured za veterinarstvo BiH

Pravni osnov: Ugovor o saradnji i Protokola izmeđ u Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Federacije BiH o uspostavljanju komandnog lanca kojim se zadovoljavaju uslovi za izvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka porijeklom iz BiH u Evropsku uniju.

Razlozi za donošenje: Obaveze iz navedenog ugovora i Protokola sukladno čl. 4. Uredbe 605/2010 EZ potpisane 17.07.2013. godine izmeđ u BiH i EZ.

1.4.2. Tematski dio Izveštaja o rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

1. Izveštaj Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju za 2013. godinu, kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i prosljeđen Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

2. Izvještaj Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju za period od 01.01 do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izvještaja ove Uprave za navedeni izvještajni period

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izvještaj urađen i 30.07.2014. godine je prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izvještaj je vraćen ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upustom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Usklađeni Izvještaj o radu ove Uprave je ponovo prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog usklađivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove,

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

3. Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju za 2015. godinu, urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva (mišljenje),

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK utvrđuje nacrt

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

4. Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Direktor i Kolegij ove Uprave, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva (mišljenje), Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

5. Mjesečni Izvještaji Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izveštaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapređenje rada inspektora iz ove upravne oblasti

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva i Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice.

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-prethodni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapređenje rada i bolje uređenja ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti građevinarstva, zaštite okolice, elektroenergetskih i termoeenergetskih postrojenja sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, građanima

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti građevinarstva, zaštite okolice, elektroenergetskih i termoeenergetskih postrojenja, sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i građanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Organ koji je informaciju tražio

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i transparentno upoznavanje gore navedenih organa i institucija, sa radom i problematikom ove upravne oblasti

7. Izveštaj Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju o broju pregleda i poduzetim mjerama na osnovu podnesenih zahtjeva stranaka

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Svi Izveštaji Inspektorata za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju o broju pregleda i poduzetim mjerama na osnovu podnesenih zahtjeva stranaka u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim podnosiocima zahtjeva, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Ministarstvo pravde TK,

Pravni osnov: U skladu sa odredbom Zakona o upravnom postupku

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu Zakona o upravnom postupku

8. Informacija o inspeksijskom nadzoru iz oblasti građevinarstva, zaštite okolice, elektroenergetskih i termoeenergetskih postrojenja sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica na području Općina TK

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti građevinarstva, zaštite okolice, elektroenergetskih i termoeenergetskih postrojenja, sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim Općinskim vijećima TK, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Općinska vijeća Općina TK

Organ koji usvaja: Op inska vije a Op ina TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 81. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

1.4.3. Tematski dio Izveštaja o rada Inspektorata za promet, roba, usluga i saobra aja

1. Izveštaj Inspektorata za promet roba, usluga i saobra aj za 2013. godinu , kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobra aj

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj ura en u predvi enom roku i proslije en Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i proslije en Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

2. Izveštaj Inspektorata za promet roba, usluga i saobra aj za period od 01.01 do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izveštaja ove Uprave za navedeni izveštajni period

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobra aj

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izveštaj ura en i 30.07.2014. godine je proslije en Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izveštaj je vra en ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upustvom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izveštaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izveštaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Uskla eni Izveštaj o radu ove Uprave je ponovo proslije en Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog uskla ivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove,

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

3 . Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobra aj za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobra aj

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacr godišnjeg programa rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobra aj za 2015. godinu, ura en u predvi enom roku i proslije en Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK utvr uje nacr

Pravni osnov: U skladu sa odredbom ta ke VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

4 . Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaj za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobraćaj

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

5 . Mjeseni Izveštaji Inspektorata za promet roba, usluga i saobraćaj,

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobraćaj

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izveštaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapređenje budućeg rada inspektora iz ove upravne oblasti

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-prethodni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapređenje rada i bolje uređenja ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti prometa roba, usluga i saobraćaja, sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, građanima

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobraćaj

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti prometa, roba, usluga i saobraćaja sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i građanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: organ koji je informaciju tražio

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i transparentno upoznavanje gore navedenih organa i institucija, sa radom i problematikom ove upravne oblasti

7. Informacija o inspeksijskom nadzoru iz oblasti prometa roba, usluga i saobraćaja sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica na području općina TK

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za promet roba, usluga i saobraćaj

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti prometa, roba, usluga i saobraćaja sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim Općinskim vijećima TK, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Općinska vijećna Općina TK

Organ koji usvaja: Op inska vije a Op ina TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 81. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

1.4.4. Tematski dio Izveštaja o rada Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

1. Izveštaj Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite za 2013. godinu , kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj ura en u predvi enom roku i proslije en Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i proslije en Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

2. Izveštaj Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite za period od 01.01 do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izveštaja ove Uprave za navedeni izvještajni period

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izveštaj ura en i 30.07.2014. godine je proslije en Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izveštaj je vra en ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upustvom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Uskla eni Izveštaj o radu ove Uprave je ponovo proslije en Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog uskla ivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK, Skupština TK-a

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove,

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

3 . Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite za 2015. godinu, ura en u predvi enom roku i proslije en Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK utvr uje nacrt

Pravni osnov: U skladu sa odredbom ta ke VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

4 . Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom ta ke XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

5 . Mjese ni Izveštaji Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite,

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u teku em mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izveštaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapre enje budu eg rada inspektora iz ove upravne oblasti

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-pre iš eni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapre enje rada i bolje ure enje ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti radnih odnosa sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizi kih lica, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, graanima

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti radnih odnosa sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizi kih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i graanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: organ koji je informaciju tražio

Pravni osnov: U skladu sa odredbama lana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i transparentno upoznavanje gore navedenih organa i institucija, sa radom i problematikom ove upravne oblasti

7. Izveštaj Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite u vezi sa povredama na radu – oblast zaštite na radu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti zaštite na radu, a u vezi sa povredama na radu, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, Federalnoj upravi za inspeksijske poslove Sarajevo, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Federalna uprava za inspeksijske poslove, Sarajevo

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 58. Zakona o zaštiti na radu ("Sl. list SR BiH" broj 22/90);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona.

8. Informacija o inspeksijskom nadzoru iz oblasti radnih odnosa sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica na području Općina TK

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti radnih odnosa sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim Općinskim vijećima TK, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Općinska vijeća i Općine TK

Organ koji usvaja: Općinska vijeća i Općine TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 81. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti

1.4.5. Tematski dio Izveštaja o rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove

1. Izveštaj Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove za 2013. godinu, kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i prosljeđen Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05).

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

2. Izveštaj Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove rada za period od 01.01 do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izveštaja ove Uprave za navedeni izvještajni period.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izveštaj urađen i 30.07.2014. godine je prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izveštaj je vraćen ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upustom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Usklađeni Izveštaj o radu ove Uprave je ponovo prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog usklađivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada Tuzlanskog kantona.

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

3. Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove za 2015. godinu.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove za 2015. godinu, urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona (mišljenje) i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada Tuzlanskog kantona utvrđuje nacrt.

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člaka VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine.

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza.

4. Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove za 2015. godinu.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona (mišljenje) i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada Tuzlanskog kantona.

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člaka XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine.

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza.

5. Mjeseci Izveštaji Inspektorata za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izveštaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapređenje budućeg rada inspektora iz ove upravne oblasti.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona.

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-prešeni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12).

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapređenje rada i bolje uređenja ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Informacije o inspekcijskom nadzoru iz oblasti zdravstvene djelatnosti sa brojem inspekcijskih pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, građanima.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti zdravstvene djelatnosti sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i građanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: organ koji je informaciju tražio.

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05).

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i transparentno upoznavanje gore navedenih organa i institucija, sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

7. Informacija u sklopu primjene propisa iz oblasti zdravstvene djelatnosti, vezana za dopunski rad zdravstvenih radnika, ministru zdravstva Tuzlanskog kantona, direktorima Javnih zdravstvenih ustanova, direktorici Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona i predsjedniku Ljekarske komore Tuzlanskog kantona.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok za izradu i dostavljanje: 21. 7.2014. godine. Informacija o primjeni propisa iz oblasti zdravstvene djelatnosti, vezana za dopunski rad zdravstvenih radnika, u planiranom roku dostavljena je Ministru zdravstva TK, direktorima Javnih zdravstvenih ustanova, direktorici Zavoda za javno zdravstvo TK i predsjedniku Ljekarske komore TK

Organ koji razmatra: Ministarstvo zdravstva TK.

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 183., člana 184. i člana 185. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj 46/10) i Pravilnika o načinu, postupku i uvjetima, kao i drugim pitanjima od značaja za organiziranje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi ("Sl. novine FBiH", broj 60/12).

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i Pravilnika.

8. Informacija o inspeksijskom nadzoru iz oblasti zdravstvene djelatnosti sa brojem inspeksijskih pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica na području 13. općina Tuzlanskog kantona.

Nosilac izrade: Kantonalni zdravstveni inspektor.

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspeksijskom nadzoru iz oblasti zdravstvene djelatnosti sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim Općinskim vijećima TK, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: Općinska vijeća i Općina TK

Organ koji usvaja: Općinska vijeća i Općina TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 81. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05).

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

1.4.6. Tematski dio Izveštaja o rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

1. Izveštaj Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za 2013. godinu, kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i prosljeđen Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH" broj 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

2. Izveštaj Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za period od 01.01. do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izveštaja ove Uprave za navedeni izvještajni period

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izveštaj urađen i 30.07.2014. godine je prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izveštaj je vraćen ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa Upuštvom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Usklađeni Izveštaj o radu ove Uprave je ponovo prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog usklađivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH" broj 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove,

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

3. Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada urađen u predviđenom roku i prosljeđen Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK na mišljenje i Vladi TK na utvrđivanje nacrta.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK utvrđuje nacrt

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza.

4. Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za 2015. godinu

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK (mišljenje) i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izveštaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

5. Mjese ni Izveštaji Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok donošenja i usvajanja: do 10. u teku em mjesecu za prethodni mjesec - kontinuirano u toku godine. Svi rokovi za donošenje pomenutog Izveštaja su ispoštovani u cijelosti i isti su kontinuirano u planiranim rokovima dostavljani resornom Ministarstvu na razmatranje i davanje eventualnih primjedbi i sugestija za unapre enje budu eg rada inspektora iz ove upravne oblasti

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom lana 26. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona-pre iš eni tekst ("Sl. novine TK" broj: 10/12);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i kontinuiranog upoznavanja resornog ministarstva sa radom i problematikom ove upravne oblasti, radi dostavljanja eventualnih primjedbi, prijedloga i sugestija za unapre enje rada i bolje ure enje ove oblasti, te uvrštavanje istih u plan rada ove inspekcije u narednom periodu.

6. Izveštaji Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport o inspekcijskom nadzoru nad radom škole za period u kojem je kandidat za izbor i imenovanje direktora osnovne škole koja ima status javne ustanove obavljao funkciju direktora škole

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i kantonalni inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim zahtjevima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK. Izveštaji Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport o inspekcijskom nadzoru nad radom škole za period u kojem je kandidat za izbor i imenovanje direktora osnovne škole koja ima status javne ustanove obavljao funkciju direktora škole, dostavljani su kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim zahtjevima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Organ koji razmatra: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Pravni osnov: lana 90. stav 16. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine TK" broj 6/04, 7/05 i 17/11) i lan V stav (1) ta ka B) alineja c) Odluka o utvr ivanju uslova i kriterija za izbor i imenovanje direktora osnovne škole koja ima status javne ustanove ("Sl. novine TK" broj:8/10).

Napomena: Pravni osnov prestao sa danom donošenja Kriterija o utvr ivanju uslova na osnovu kojih se vrši izbor i imenovanje kandidata za direktora osnovne škole iji je osniva Skupština Tuzlanskog kantona, broj: 10/1-38-016486-1/14 od 15.07.2014. godine.

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i Odluke. Jedan od propisanih kriterija na osnovu kojih Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK daje saglasnost na listu kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor i imenovanje direktora osnovnih škola koje imaju status javne ustanove.

Naponena: razlozi za donošenje ptrestavi sa danom donošenja Kriterija o utvr ivanju uslova na osnovu kojih se vrši izbor i imenovanje kandidata za direktora osnovne škole iji je osniva Skupština Tuzlanskog kantona, broj: 10/1-38-016486-1/14 od 15.07.2014. godine.

7. Izveštaji Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport o inspekcijskom nadzoru nad radom škole za period u kojem je kandidat za izbor i imenovanje direktora srednje škole koja ima status javne ustanove obavljao funkciju direktora škole

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i Kantonalni inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim zahtjevima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK. Izveštaji Inspektorata za obrazovanje, nauku, kulturu i sport o inspekcijskom nadzoru nad radom škole za period u kojem je kandidat za izbor i imenovanje direktora osnovne škole koja ima status javne ustanove obavljao funkciju direktora škole, dostavljani su kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim zahtjevima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Organ koji razmatra: Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK

Pravni osnov: član 134. stav (1) i (3) Zakona o srednjem obrazovanju ("Sl. novine TK", broj: 17/11) i član V stav (1) tačka B) alineja c) Odluke o utvrđivanju uslova i kriterija na osnovu kojih se vrši ocjenjivanje kandidata za izbor i imenovanje direktora srednjih škola koje imaju status javne ustanove ("Sl. novine TK" broj: 8/10 i 13/10).
Napomena: Pravni osnov prestao sa danom donošenja Kriterija o utvrđivanju uslova na osnovu kojih se vrši izbor i imenovanje kandidata za direktora srednje škole koji je osniva Skupština Tuzlanskog kantona, broj: 10/1-38-016486/14 od 15.07.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i Odluke. Jedan od propisanih kriterija na osnovu kojih Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK daje saglasnost na listu kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor i imenovanje direktora srednjih škola koje imaju status javne ustanove.

Napomena: razlozi za donošenje predstavljaju sa danom donošenja Kriterija o utvrđivanju uslova na osnovu kojih se vrši izbor i imenovanje kandidata za direktora srednje škole koji je osniva Skupština Tuzlanskog kantona, broj: 10/1-38-016486/14 od 15.07.2014. godine;

8. Informacije o inspekcijskom nadzoru iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa brojem inspekcijskih pregleda i poduzetim mjerama, organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima, građanima

Nosilac izrade: Glavni kantonalni inspektor za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i kantonalni inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Rok za izradu i dostavljanje: Kontinuirano u toku godine u skladu sa zaprimljenim predmetima. Sve informacije o inspekcijskom nadzoru iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta, sa brojem pregleda i poduzetim mjerama kod pravnih i fizičkih lica, u izvještajnom periodu su kontinuirano dostavljane, u skladu sa zaprimljenim predmetima, svim organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, organima uprave i tužilaštvima, svih nivoa vlasti, ombudsmenima, pravnim licima i građanima, u skladu sa zakonskom regulativom.

Organ koji razmatra: organ koji je informaciju tražio

Pravni osnov: U skladu sa odredbama člana 74. do 106. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH" broj 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i transparentno upoznavanje gore navedenih organa i institucija, sa radom i problematikom ove upravne oblasti

1.4.7. Tematski dio Izveštaja o radu Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove

1. Izveštaj Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove za 2013. godinu, kao sastavni dio godišnjeg Izveštaja ove Uprave

Nosilac izrade: Pomoćnik direktora za IT, stručne i zajedničke poslove

Rok donošenja i usvajanja: 28. februar 2014. godine. Izveštaj urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK. Isti je usvojen od strane Vlade TK i prosljeđen Skupštini TK na razmatranje i usvajanje

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Skupština TK je jednoglasno usvojila Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK za 2013. godinu

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. i 98. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH" broj 35/05);

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

2. Izveštaj Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove za period od 01.01. do 30.06.2014. godine, kao sastavni dio Izveštaja ove Uprave za navedeni izvještajni period

Nosilac izrade: Pomoćnik direktora za IT, stručne i zajedničke poslove

Rok donošenja i usvajanja: avgust 2014. godine. Izveštaj urađen i 30.07.2014. godine je prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje. Izveštaj je vraćen ovoj Upravi od strane Vlade TK, kako bi se isti uskladio sa

Upustvom Vlade TK za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade TK, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i kantonalnih upravnih organizacija od 05.08.2014. godine. Usklađeni izvještaj o radu ove Uprave je ponovo prosljeđen Vladi TK na razmatranje i usvajanje nakon njegovog usklađivanja sa gore pomenutim aktima.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada Tuzlanskog kantona.

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom člana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH" broj 35/05) i Programom rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza na osnovu gore navedenog Zakona, Programa rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove i upoznavanje sa radom i problematikom ove upravne oblasti.

3. Izrada Nacrta godišnjeg programa rada Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove za 2015. godinu

Nosilac izrade: Pomoćnik direktora za IT, stručne i zajedničke poslove

Rok donošenja i usvajanja: 15. novembar 2014. godine. Nacrt godišnjeg programa rada Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove TK za 2015. godinu, urađen u predviđenom roku i prosljeđen Vladi TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK utvrđuje nacrt

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke VIII, IX i X Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

4. Izrada usaglašenog Prijedloga godišnjeg programa rada Odjeljenja za IT, stručne i zajedničke poslove za 2015. godinu

Nosilac izrade: Pomoćnik direktora za IT, stručne i zajedničke poslove

Rok donošenja i usvajanja: 15 dana od dana donošenja Programa rada Skupštine TK.

Organ koji razmatra: Kolegij KUIP TK, Direktor Uprave i Vlada TK

Organ koji usvaja: Vlada TK

Pravni osnov: U skladu sa odredbom tačke XI Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, ministarstava, samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija od 05.08.2014. godine;

Razlozi za donošenje: Zakonska obaveza

1.5. FINANSIJSKI DIO

U okviru finansijskog dijela Izveštaja o rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01. – 31.12.2014. godinu, dajemo tabelarni prikaz planiranih i izvršeni iznosa rashoda i izdataka ove Uprave za izvještajni period, kako slijedi:

Tabela: Budžet i izvršenje budžeta Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK za 01.01. – 31.12.2014. godinu

EKON. KOD	VRSTA RASHODA I IZDATAKA	01.01.–31.12.2014		
		Planirani iznos (KM)	Izvršeni iznos (KM)	Index (%)
1	2	3	4	5
	UKUPNO RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE	3.653.993	3.245.474	88,90
610000	TEKU I RASHODI	3.653.993	3.220.765	89,40
611000	PLA E I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.522.249	2.296.840	91,10
611100	Bruto pla e i naknade pla a	2.225.801	2.032.375	91,30
611200	Naknade troškova zaposlenih	296.448	264.465	89,30
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	235.846	214.753	91,10
612100	Doprinosi poslodavca	235.846	214.753	91,10
612200	Ostali doprinosi	0	0	0,00
613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITNI INVENTAR I USLUGE	847,898	709.172	83,70
820000	KAPITALNI IZDACI	48.000	24.709	51,50
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	48.000	24.709	51,50
821300	Nabavka opreme	48.000	24.709	51,50
821500	Nabavka stal. sredst. u obliku prava	0	0	0,00

- Ekonomski kod 611100 - Bruto pla e i naknade placa

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove u izvještajnom periodu 2014. godine na poziciji bruto pla a i naknade pla a (ekonomski kod 611100) imala je izvršenje u iznosu od 91,30% u odnosu na planirani iznos, što je za 8,70% manje u odnosu na planirana sredstva u Budžetu, iz razloga što je odre en broj uposlenika otišao u penziju ili na druge pozicije mimo Uprave, a da na njihova mjesta nisu primljeni novi uposlenici, iz razloga što se o ekuje sporazumni povratak Ministra trgovine, turizma i saobra aja na mjesto saobra ajnog inspektora, kao i zbog Odluke Skupštine TK o uvo enju moratorija na prijem novih uposlenika, ali i zbog velikog broja dana odsustva zaposlenika na ime bolovanja (bolovanje na teret poslodavca do 42 dana) Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Ekonomski kod 611200 - Bruto pla e i naknade placa

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove u izvještajnom periodu 2014. godine na poziciji bruto pla a i naknade pla a (ekonomski kod 611200) imala je izvršenje u iznosu od 89,30%, što je za 11,70% manje u odnosu

na planirana sredstva u Budžetu Uprave, zbog velikog broja dana bolovanja (1.271 dana, odnosno 10.168 radnih sati) od strane uposlenika Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, a što je imalo direktnu posljedicu ne isplaivanja naknada za topli obrok i naknada za prevoz uposlenika sa posla i na posao.

- Ekonomski kod 612100 – Doprinosi poslodavca

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove u izvještajnom periodu 2014. godine na poziciji doprinosa poslodavaca (ekonomski kod 612100) imala je izvršenje u iznosu od 91,10% u odnosu na planirani iznos, što je za 8,90% manje u odnosu na planirana sredstva u Budžetu, iz razloga što je određen broj uposlenika otišao u penziju ili na druge pozicije mimo Uprave, a da na njihova mjesta nisu primljeni novi uposlenici, iz razloga što se otekuje sporazumni povratak Ministra trgovine, turizma i saobraćaja na mjesto saobraćajnog inspektora, kao i zbog Odluke Skupštine TK o uvođenju moratorija na prijem novih uposlenika, ali i zbog velikog broja dana odsustva zaposlenika na ime bolovanja (bolovanje na teret poslodavca do 42 dana) Kantonalne uprave za inspeksijske poslove

- Ekonomski kod 613000 – Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove u izvještajnom periodu 2014. godine na poziciji izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (ekonomski kod 613000) imala je izvršenje u iznosu od 83,70%, što je 12,30% manje u odnosu na planirana sredstva u Budžetu Uprave, iz razloga što Ured za zajedničke poslove kantonalnih organa provođenjem postupaka javnih nabavki i sklapanjem ugovora sa odabranim dobavljačima za sve kantonalne organe, kao i za Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove je provodio kompletan postupak javnih nabavki i sklapanje ugovora sa dobavljačima, u kojima su, između ostalog precizirani i uslovi nabavke roba i usluga, kao i uslovi i rokovi plaćanja istih. Obzirom na stanje finansijskih sredstava u budžetu TK i nemogućnost poštivanja rokova plaćanja iz ugovora, Upravi je velikom dijelom bila onemogućena nabavka roba i usluga, iz razloga neprihvatanja narudžbenica od strane dobavljača zbog neplaćanja ranije stvorenih obaveza, o čemu su nas redovno pismeno obavještavali putem opomena i tužbi, koje smo redovno proslijevali kako Uredu za zajedničke poslove kantonalnih organa i Ministarstvu finansija. Zbog neredovnog snadbijevanja materijalom, sitnim inventarom i uslugama, ova Uprava je često bila u poziciji da svoje aktivnosti u pojedinim periodima redukuje, a vrlo često smo morali raditi sa smanjenim brojem vozničkih jedinica.

- Ekonomski kod 821000 – Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove u izvještajnom periodu 2014. godine na poziciji izdaci za nabavku stalnih sredstava (ekonomski kod 821000) imala je izvršenje u iznosu od 51,50%, što je 48,50% manje u odnosu na planirana sredstva u Budžetu Uprave. Sredstva nisu utrošena u cijelosti kako su planirana u budžetu Uprave, iz razloga što se priliv istih desio pred kraj izvještajne godine u manjem obimu nego je planom predviđeno, tako da se zbog nedostatnosti sredstava, nije mogao provesti postupak javne nabavke stalnih sredstava u 2014. godini.

1.6. KAPITALNI PROJEKTI

Na osnovu Pravilnik o visini naknade i na inu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko – zdravstvene preglede i kontrole na teritoriji FBiH, prihodi budžeta kantona, namijenjeni su 50% za rad službenih veterinarima i veterinarskih inspektora i plaćanje njihove kadrovske i tehničke opremljenosti, a 50% za mjere zdravstvene zaštite životinja na području. Iz tog razloga Vlada TK je donijela Odluku o raspodjeli prihoda od naknade za izvršene veterinarsko – zdravstvene preglede i kontrole i prihoda prikupljenih od izdatih svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja. Po tom osnovu prikupljena su finansijska namjenska sredstva ove Uprave, iz kojih je izvršena nabavka jednog putničkog motornog vozila i jednog mobilnog aparata za potrebe Kantonalne veterinarske inspekcije, u cilju unapređenja veterinarske struke. Ukupno prikupljeni sredstva su iznosila 26.300KM, a nabavka stalnih sredstava, u izvještajnom periodu, za potrebe Kantonalne veterinarske inspekcije je

iznosila 24.709 KM, tako da je indeks izvršenja na kapitalnim izdacima u prvih šest mjeseci 2014. godine iznosio 93,95%.

Tabela: Kapitalni projekti Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za period 01.01. – 31.12.2014

Naziv kapitalnog projekta	Vrijednost kapitalnog projekta (KM)	Faza realizacije	Iznos utrošenih sredstava u realizaciju projekta (KM)
Nabavka putni kog motornog vozila	24.300	okonačan postupak nabavke	24.300
Nabavka mobilnog aparata	409	okonačan postupak nabavke	409
Ukupno:	24.709		24.709

1.7. OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI

Da bismo što kvalitetnije i preglednije prikazali ocjenu stanja i postignutih rezultata izvršenja planiranih aktivnosti za izvještajni period, koristit ćemo se opisnim i analitičkim prikazom uporednih pokazatelja izvršenja istih, sa pregledom planirano – izvršeno, kao i tabelarnim prikazom izvršenja planiranih aktivnosti po osnovnim organizacionim jedinicama i po upravnim oblastima koje nadzire ova Uprava, kako slijedi:

Tabela: Tabelarni pregled izvršenja planiranih aktivnosti po organizacionim jedinicama i upravnim oblastima KUIP TK

Red. br.	Naziv osnovne organizacione jedinice i inspekcija u sastavu iste	Ukupan procenat izvršenja planiranih aktivnosti (%)
1.	Inspektorat za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo	
	Poljoprivredna inspekcija	98,3
	Vodna inspekcija	99,0
	Šumarska inspekcija	95,7
	Veterinarska inspekcija	103,8
	UKUPNO:	99,2
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio veći od 100%, da Skupština nije donijela odluku o moratoriju prijema novih uposlenika te smo morali odložiti prijem planiranih inspektora. Nakon ukidanja moratorija, sredinom mjeseca decembra izvršen je prijem jednog veterinarskog inspektora. Osim toga Vlada TK nije odobrila sredstva za prijem poljoprivrednog, vodnog i šumarskog inspektora zbog nedostatka finansijskih sredstava u Budžetu TK. Takođe, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio veći od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 97 radnih dana (776 radnih sati)	
2.	Inspektorat za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju	
	Urbanističko – građevinska inspekcija	97,0
	Inspekcija zaštite okoline i prirode	103,3
	Termoenergetska inspekcija	95,3
	Elektroenergetska inspekcija	110,5
	UKUPNO:	101,5
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio znatno veći od 101,5%, da je Vlada TK	

	odobrila sredstva za prijem urbanisti ko – gra evinskog inspektora, inspektora zaštite okolice i prirode, termoenergetskog inspektora i geološkog inspektora. Osim toga u radni odnos nije primljen ni planirani rudarski inspektor zbog odluke Skupštine o moratoriju prijema novih zaposlenika u organe Vlade TK, kao i radi dorade op ih uslova za rudarskog inspektora, na inicijativu ADS, u Pravilniku Uprave, radi ega je poništen konkurs za prijem rudarskog inspektora (konkurs objavljen radi ekonomi nosti vo enja konkursa zajedno sa Glavnim tržišno - turisti kim inspektorom). Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 101,5%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 21 radnog dana (168 radnih sati)	
3.	Inspektorat za promet roba, usluga i saobra aj	
	Tržišno-turisti ka inspekcija	98,1
	Saobra ajna inspekcija	90,0
	UKUPNO:	94,1
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika u radni odnos i radi dorade op ih uslova za rudarskog inspektora, na inicijativu ADS, u Pravilniku Uprave, radi ega je poništen konkurs za prijem rudarskog inspektora i Glavnog tržišno – turisti kog inspektora (konkurs objavljen za dva izvršioca, radi ekonomi nosti vo enja konkursa). U drugoj polovini izvještajnog perioda izvršen je prijem jednog tržišno – turisti kog inspektora i provedene su dvije konkursne procedura za saobra ajnog inspektora, na kojima nije bilo uspješnih kandidata. Tako e, ni Vlada Federacije BiH nije obezbjedila dodatna budžetska sredstva za poslove poja anog inspeksijskog nadzora u suradnji sa FUZIP Sarajevo. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 322 radna dana (2.576 radnih sati)	
4.	Inspektorat rad, zaštite na radu i socijalne zaštite	
	Inspekcija rada za oblast radnih odnosa	101,7
	Inspekcija rada za oblast zaštite na radu	121,5
	Inspekcija socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom	99,9
	UKUPNO:	107,7
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio znatno ve i od 107,7%, da je Vlade Federacije BiH obezbjedila dodatna budžetska sredstva za poslove poja anog inspeksijskog nadzora u suradnji sa FUZIP Sarajevo, na kontroli suzbijanja "rada na crno" na prostoru FBIH. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 107,7%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 264 radnih dana (2.112 radnih sati)	
5.	Inspektorat za farmaceutske, zdravstvene i farmaceutske poslove	
	Zdravstvena inspekcija	93,2
	UKUPNO:	93,2
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika u radni odnos, tako da nije primljen planirani farmaceutski inspektor. Osim toga Vlada TK nije odobrila finansijska sredstva za prijem sanitarnog inspektora, zbog nedostataka sredstava u Budžetu TK. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 16 radnih dana (128 radnih sati)	
6.	Inspektorat za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	
	Inspekcija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	97,3
	UKUPNO:	97,3
	Na procenat realizacije Strateških ciljeva negativno je uticalo odlaganje predvi ene obuke inspektora, planiranog u Projektu "ICIS" finansiranog od strane Svjetske banke i FUZIP Sarajevo. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Inspektorata bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili inspektori u trajanju od 102 radnih dana (816 radnih sati)	
7.	Odjeljenje za IT, stru ne i zajedni ke poslove	
	UKUPNO:	94,4
	Procenat realizacije svih Strateških ciljeva Odjeljenja za IT, stru ne i zajedni ke poslove bi bio ve i od 100%, da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika, te je odložen prijem	

	planiranog državnog službenika. Osim toga nije realizovana planirana edukacija u sklopu Projekta "ICIS" koja je trebala biti finansirana od strane Svjetske banke i FUZIP Sarajevo. Ista se planira realizovati tokom 2015. godine. Tako e, procenat realizacije svih Strateških ciljeva Odjeljenja bi bio ve i od 100%, da u izvještajnom periodu na bolovanju nisu bili državni službenici i namještenici u trajanju od 449 radnih dana (3.592 radna sata)	
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK – UKUPNO:		98,2

Na osnovu prikazanih pokazatelja u tabelarnom pregledu izvršenja planiranih aktivnosti po organizacionim jedinicama i upravnim oblastima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, može se nedvosmisleno zaključiti da je ova Uprava, i pored brojnih ograničenja i barijera za realizaciju planiranih aktivnosti, upotpunosti izvršila sve planirane aktivnosti, a procenat izvršenja iskazan u tabeli u iznosu od 98,2% bi bio daleko ve i da Skupština TK nije donijela Odluku o moratoriju prijema novih uposlenika, ime je odložen prijem planiranih državnih službenika, zatim da je Vlada TK odobrila finansijska sredstva za prijem novih apliciranih, a ne popunjenih radnih mjesta, zatim da je realizovan Projekt "ICIS", koji je u izvještajnom periodu trebao biti izfinansiran od strane Svjetske banke i FUZIP Sarajevo, i da brojni zaposlenici ove Uprave nisu po osnovu bolovanja bili odsutni sa posla 1.271 dana, odnosno 10.168 sati.

TUZLANSKI KANTON
Kantonalna uprava za
inspeksijske poslove

ANALITIČKI PRIKAZ UPOREDNIH POKAZATELJA SA PREGLEDOM PLANIRANO - IZVRŠENO
ZA PERIOD 01.01.2014. - 31.12.2014. GODINE

ORGANIZACIONI NIVO	INSPEKCIJSKI NADZORI											
	PLANIRANO - IZVRŠENO				ANALITIČKI PRIKAZ IZVRŠENIH NADZORA I PREDUZETIH MJERA							
	PLANIRANO	IZVRŠENO	Odstupanje	% izvršenja	ZATEČENO STANJE			PREDUZETE UPRAVNE MJERE				IZREČENE SANKCIJE
					Nalaz uredan	U prekršaju	Neizvršene i nedovršene kontrole	ZABRANE - Rad bez odobrenja	Ostale zabrane	Zapečaćeni objekti	Otklanjanje nedostataka	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
KUIP TK	11650	16253	4603	139,5%	11388	4199	666	187	812	77	2810	1287
INSPEKTORAT I	2520	3474	954	137,9%	3135	322	17	0	7	1	198	145
Poljoprivredna	540	640	100	118,5%	566	72	2	0	1	0	8	62
Vodoprivredna	180	229	49	127,2%	157	66	6	0	0	0	50	56
Šumarska	360	369	9	102,5%	265	97	7	0	0	0	87	15
Veterinarska	1440	2236	796	155,3%	2147	87	2	0	6	1	53	12
INSPEKTORAT II	1030	1690	660	164,1%	1215	469	6	0	18	1	450	8
Termoenergetska	130	136	6	104,6%	113	23	0	0	6	0	17	0
Elektroenergetska	540	1056	516	195,6%	734	318	4	0	10	0	310	3
Zaštita okolice i prirode	180	286	106	158,9%	179	105	2	0	1	1	102	4
Urbanističko - građevinska	180	212	32	117,8%	189	23	0	0	1	0	21	1
INSPEKTORAT III	3600	3752	152	104,2%	2293	1159	300	186	234	71	502	774
Tržišno-turistička	2880	3105	225	107,8%	2018	803	284	158	226	67	476	379
Saobraćajna	720	647	-73	89,9%	275	356	16	28	8	4	26	395
INSPEKTORAT IV	3600	6445	2845	179,0%	4184	1942	319	0	551	2	1417	294
Rad	2340	3381	1041	144,5%	2266	988	127	0	532	2	530	242
Zaštita na radu	1080	2827	1747	261,8%	1767	877	183	0	19	0	832	42
Socijalna zaštita	180	237	57	131,7%	151	77	9	0	0	0	55	10
INSPEKTORAT V	180	166	-14	92,2%	122	34	10	1	2	2	31	0
Zdravstvena	180	166	-14	92,2%	122	34	10	1	2	2	31	0
INSPEKTORAT VI	720	726	6	100,8%	439	273	14	0	0	0	212	66
Obrazovanje, nauka, kultura, sport	720	726	6	100,8%	439	273	14	0	0	0	212	66

Pored gore prikazanog tabelarnog pregleda izvršenja planiranih aktivnosti po organizacionim jedinicama i upravnim oblastima KUIP TK, a radi što preglednijeg sagledavanja fizi kog obima realizovanih inspeksijskih nadzora u odnosu na planske veli ine, u prethodnoj tabeli dali smo i analiti ki prikaz uporednih pokazatelja broja planiranih inspeksijskih nadzora sa pregledom planirano – izvršeno, iz koje se nedvosmisleno može zaklju iti da je ova Uprava u izvještajnom periodu izvršila 16.253 inspeksijskih nadzora, ili 39,5% više u odnosu na planirani broj nadzora. Tako e, ova Uprava je u izvještajnom periodu provela sve utvr ene politike i nadzirala provo enje svih propisa iz nadležnosti ove Uprave, a istovremeno u cijelosti je provela sve smjernice i na elne stavove Vlade i Skupštine TK koji su se odnosili na djelokrug rada iste.

Rezultati koji su prikazani u ovom izvještaju u svim upravnim oblastima koje nadzire ova Uprava bili bi daleko bolji da nisu u izvještajnom periodu postojala brojna ograni enja u vršenju inspeksijskog nadzora, gdje, prije svega, pored ve gore nabrojanih ograni enja, mislimo na ograni enja finansijskih sredstava koja su bila limitirana za rad ove Uprave. Ovakvo stanje uticalo je na neuredno servisiranje obaveza prema dobavlja ima, tako da su skoro svi dobavlja i prestali sa pružanjem ugovorenih usluga, a što je rezultiralo da je Uprava zna ajan dio izvještajnog perioda bila bez potrošnog materijala, kao što je kancelarijski papir, toneri, auto dijelovi, gume, gorivo i ostalo, a zbog nedostatka sredstava u budžetu na desetine vozila su bile van stroja, jer se nije mogao obaviti tehni ki pregled vozila i provesti postupak registracije istih. Tako e veliki problem je bio na polju teku eg održavanja ra unarske opreme, kopir aparata, softverskih aplikacija i voznog parka, što je za posljedicu imalo da pojedini uposlenici nisu mogli adekvatno obavljati svoje radne zadatke i da smo od dobavlja a dobili brojne opomene pred tužbe, kao i same tužbe.

Tako e, jedan od velikih, dugogodišnjih, problema u radu ove Uprave predstavlja injenica da Sektor kriminalisti ke policije MUP-a TK "kontinuirano", i po nekoliko puta tokom godine, kontroliše rad ove Uprave, po nalogu Tužilaštva TK i nadležnog suda, iako su razlozi za kontrolu, u svim slu ajevima, bile anonimne, nedobronamjerne i ni na emu utemeljene predstavke, što su u kona nici utvrdili i istražni organi i Tužilaštvo TK, ali to nije uticalo da se o tim radnjama pri pokretanju predistražnih ili istražnih radnji obavezno obavještavaju mediji, koji svjesno ili nesvjesno provode medijsko "spinovanje informacija", ime umanjuju zna aj postignutih rezultata ove Uprave, a istovremeno kontinuirano narušavaju ugled svih uposlenih u ovoj Upravi i istima nanose nesagledivu štetu, koju je nemogu e kompezirati sa bilo kakvom pozitivnom presudom suda ili pozitivnim izvještajem tužilaštava.

Ovakav na in kontrole, zasnovan na anonimnim predstavkama, svaki puta zaustavlja rad kompletne upravne oblasti koja se kontroliše i to na desetine dana, radi prikupljanja, kopiranja, skeniranja, ovjeravanja i kompletiranja ogromnog broja predmeta postupaju ih inspektora, i to po nekoliko puta po istom predmetu kontrole.

Rad Tužilaštva Bosne i Herecegovine i Federalne uprave policije – terenski ured Tuzla, zatim rad Kantonalnog tužilaštava i sudova TK, kao i Odjeljenja za borbu protiv privrednog kriminaliteta i korupcije, Odjeljenja za kriminalisti ko – obavještajnu podršku, Sektor kriminalisti ke policije, MUP TK Tuzla, Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), podržavamo u potpunosti, ali smo ovu konstataciju naveli samo i isklju ivo kao injenicu koja je u izvještajnom periodu, kao i u prethodnim periodima, zna ajno uticala na efikasnost rada ove Uprave, kao i na postotak izvršenja zacrtanih strateških ciljeva, programa i aktivnosti, a vrlo esto i na rokove izvršenja istih.

1.8. PROGRAMSKA ORJENTACIJA

Po pitanju programske orijentacije za naredni period, ova Uprava e preduzeti sve radnje i mjere iz svoje nadležnosti kako bi tokom 2015. godine u cijelosti realizovala sve zacrtane strateške ciljeve, programe, rokove realizacije i ostvarila o ekivane rezultate, kako u dijeli vršenja inspeksijskog nadzora tako i dijelu koji se odnosi na pove anje kadrovske i stru ne efikasnosti inspekcija, stru ne obuke inspektora u dijelu primjene normative i zastupanja Uprave po prekršajnim nalogima i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka pred op inskim sudovima, radi sticanja znanja kao strateškog resursa ove Uprave, sa posebnim akcentom na maksimalno korištenje uspostavljenog softverskog rješenja elektronskog evidentiranja inspeksijskih nadzora i DMS-a. Pored

toga ova Uprava će i dalje raditi na realizaciji svih Odluka i Zaključaka Vlade TK na najefikasniji i najefektivniji način, a tako će, kao i u prethodnom periodu u najkraćem vremenskom periodu davati odgovore na sva poslana pitanja i vijećnička pitanja.

Gledajući dugoročnu projekciju razvoja ove Uprave, u narednom periodu u suradnji sa Svjetskom bankom i FUZIP Sarajevo, uložiti će maksimalne napore kako bi se Projekat "ICIS" okončao do kraja 2015. godine, time bi se postigao daleki, ali realni i nasušno potrebni cilj uvezivanja ostrvskih baza institucija FBiH po sistemu interoperabilnosti komunikacija i kako bi se podigao nivo efikasnosti i efektivnosti rada javne uprave, s ciljem približavanja javnih dobara i usluga građanima i privrednim subjektima koji posluju u zoni realne ekonomije.

U narednom periodu Kantonalna uprava za inspekcijske poslove će intenzivirati svoje prisustvo na području cijelog Tuzlanskog kantona, kako bi se što više približila subjektima nadzora, sa istim ostvarila što prisniji interaktivan odnos i metodom edukativno – preventivnog, kao i korektivnog djelovanja, uredila svoje okruženje, a u tome će joj umnogome pomoći implementirani program elektronskog evidentiranja inspekcijskog nadzora "e-Inspekcije" i "e-Uprava", kao i uspostavljeni web portal.

Iz tog razloga, kao dugoročnu projekciju razvoja i unapređenja rada inspekcijskih službi, putem Projekta inspekcijskog informacionog sistema Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, koji automatizuje procese planiranja inspekcijskih pregleda, primjenom metoda za analizu i procjenu rizika, koji unapređuje procese realizacije inspekcijskih kontrola, implementacijom modela dinamičkog upravljanja dokumentima, predmetima i procesima i koji unapređuje i čini daleko efikasnijim i efektivnijim sve procese vezane za kancelarijsko poslovanje, ova Uprava će posvetiti posebnu pažnju redizajniranju poslovnih procesa, kao i unapređenju gore pomenutog Projekta.

U kreiranju budućeg Projektnog zadatka unapređenja rada inspekcijskih službi, posebna pažnja će se posvetiti redizajniranju i izradi novih "check lista" ili lista provjera subjekata nadzora, kao najboljeg modula inspekcijskog rada za podizanje nivoa znanja i uspostavljanje organizacijskog upravljanja, koje su inače bazirane na zakonskoj regulativi, kao i na redizajniranju i izradi svih neophodnih predložki (template) za efikasno i efektivno vršenje inspekcijskog nadzora.

Kao jedan od preduvjeta za efikasno korištenje implementiranog Projekta "e-Inspekcije" i "e-Uprava" u narednom periodu, kao dugoročnu projekciju razvoja, kojoj je neophodno posvetiti posebnu pažnju, predstavljaju inspekcijski nadzori koji će se odvijati u mješovitim timovima, koji su se i u prethodnom periodu pokazali kao jedan od najviših kvaliteta inspekcijskog nadzora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i koji već duži niz godina funkcionišu u punom kapacitetu i pored činjenice da su inspektori u ovu Upravu preuzeti iz 8 ministarstava, sa 8 različitih usvojenih na inače rada i ustaljene prakse pristupa organizaciji rada, sa 8 različitih stečenih radnih navika i sa potpuno različitim mentalitetom organizacijske kulture istih, kao i sa činjenicom da je, između pojedinih inspekcija, nažalost, postojao i izražen animozitet, koji se i nakon proteka ovako dugog vremenskog perioda još uvijek osjeća, kod pojedinih inspektora koji nisu spremni na bilo kakve reforme i promjene.

Dakle, uspostavom Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, izbrisane su gotovo sve negativne naslijeđene barijere prenesene iz ministarstava, tako da inspekcije, bez obzira kojoj upravnoj oblasti pripadaju, unutar Uprave uglavnom djeluju kao integrisane inspekcije TK i za veoma kratak period postignut je daleki cilj zvaničinski rad kod većine inspektora, kroz koji su inspekcije doživjele svoj razvoj prema principima nezavisnosti, pravičnosti, transparentnosti i odgovornosti, kao i nediskriminacije subjekata nadzora, što odgovara principima na kojima funkcionišu inspekcije u Evropskoj Uniji i osposobile se za izvođenje tzv. kompleksnih pregleda.

1.9. IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA

Svi planirani kontinuirani poslovi u godišnjim Programom rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove su izvršeni u cijelosti kroz sedam organizacionih jedinica, a isti su se odnosili na:

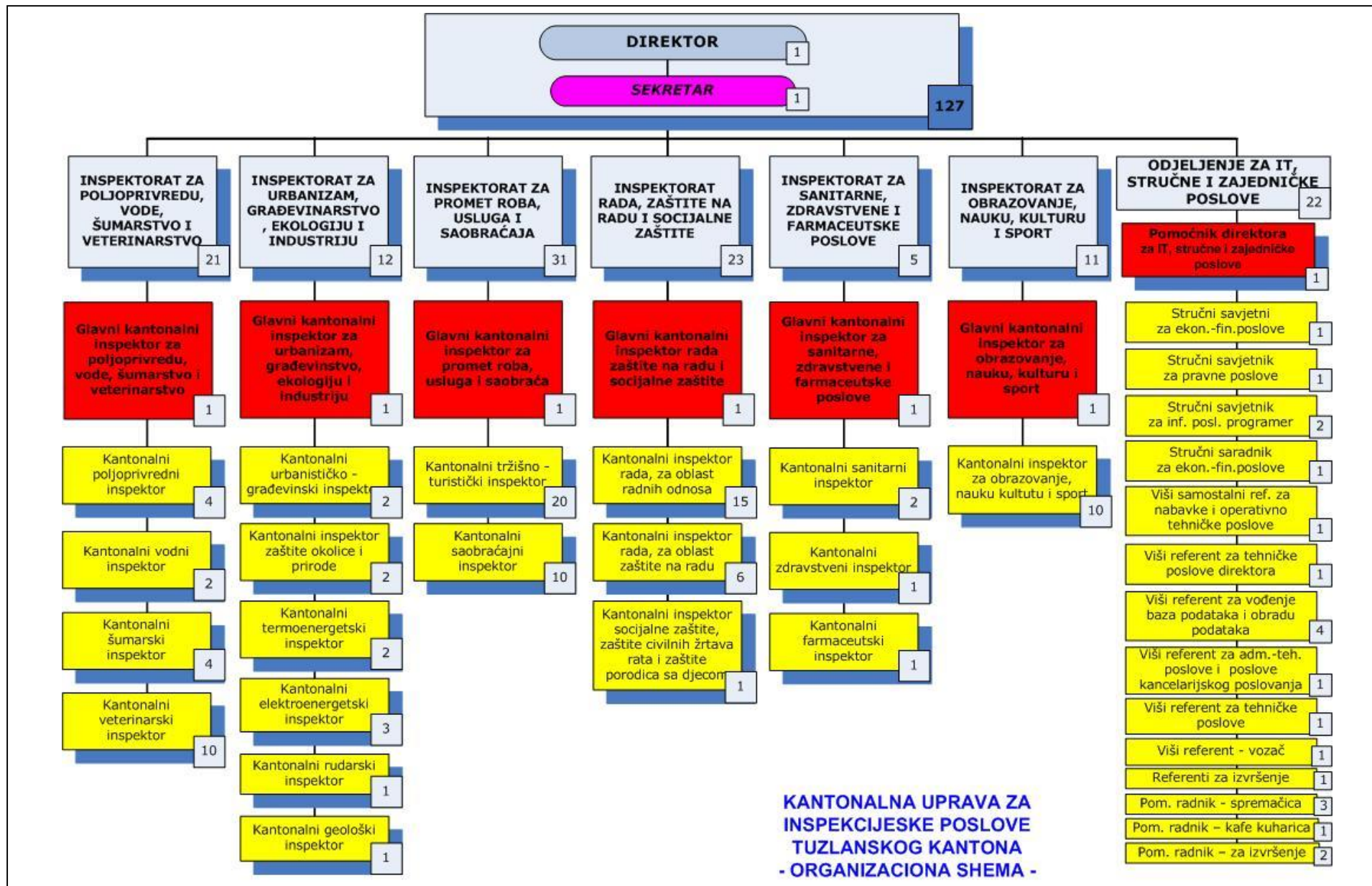
- donošenje dokumenta okvirnog budžeta,
- donošenje operativnih planova izvršenja budžeta, kao i izmjena i dopuna budžeta za tekuću godinu,

- vršenje poslova inspekcijskog nadzora nad primjenom zakona i drugih propisa donesenih na osnovu zakona, kojima se uređuju upravne oblasti koje nadziru inspektori ove uprave, a na osnovu i u granicama ovlaštenja utvrđenih zakonom i podzakonskim aktima, te odlučivanje o preduzimanju upravnih i drugih mjera,
- postupanje po pisanim ili usmenim predstavkama, odnosno, zahtjevima za izvršenje inspekcijskog nadzora, na osnovu zakona i drugih propisa donesenih na osnovu zakona, iz upravne oblasti koje nadziru inspektori ove uprave, te dostavljanje pisanih obavijesti podnosiocima predstavki i zahtjeva,
- izrada mjesečnih, šestomjesečnih i godišnjih izvještaja, analiza i informacija u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- davanje odgovora na poslanička i vijećnička pitanja, kao i odgovora na upite pravnih i fizičkih lica,
- davanje mišljenja na prednacrt, nacrt i prijedloge zakonskih i podzakonskih akata,
- rješavanja o pravima i obavezama iz radnog odnosa uposlenika,
- vršenje IT, stručnih i zajedničkih poslova i davanja stručne i svake druge potpore u odvijanju poslovnih procesa i aktivnosti unutar svih osnovnih organizacionih jedinica,
- obuka pripravnika u svim oblastima koje nadziru inspektori ove Uprave, u skladu sa Programom osposobljavanja pripravnika za obavljanje pripravnog staža bez zasnivanja radnog odnosa boraca i članova njihovih porodica, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove,
- učestvovanje na okruglim stolovima, seminarima i radnim sastancima,
- obavljanje poslova s javnošću,
- obavljanje i drugih inspekcijskih poslova u skladu sa ovlaštenjima datim u pojedinim zakonima i drugim propisima, a na osnovu predstavki građana, privrednika i organizacija institucija sistema.

1.10. PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI, STRUČNO USAVRŠAVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, uvažavajući i funkcionalne principe Uprave u pogledu organizacije, broja izvršilaca na određenim pozicijama kao i strukture zaposlenika za obavljanje poslova osnovne djelatnosti iz nadležnosti ove Uprave, obrazovane su slijedeće osnovne organizacione jedinice kroz koje su realizovani zacrtani i planirani strateški ciljevi, kao i programi i aktivnosti ove Uprave, kako po obimu, tako i po kvaliteti:

- 1) Inspektorat za poljoprivredu, vode, šumarstvo i veterinarstvo,
- 2) Inspektorat za urbanizam, građevinarstvo, ekologiju i industriju,
- 3) Inspektorat za promet roba, usluga i saobraćaja,
- 4) Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite,
- 5) Inspektorat za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove,
- 6) Inspektorat za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
- 7) Odjeljenje za IT, stručne i zajedničke poslove.

Iz gornjeg dijagramskog prikaza unutrašnje organizacije Kantonalne uprave za inspeksijske poslove vidljivo je da je prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji KUIP TK, sistematizovano 127 radnih mjesta, a da je trenutno popunjeno 89 radnih mjesta, što procentualno iznosi 70% od ukupno sistematizovanih radnih mjesta ove Uprave. Obzirom da se provodi konkursna procedura za prijem još 6 izvršilaca, i da se očekuje povratak Ministra trgovine i saobraćaja na mjesto Saobraćajnog inspektora, ukupna popunjenost ove Uprave iznosi 96 izvršilaca, odnosno procentualno 76%. Iz tog razloga u Budžetu za 2015. godinu kandidovali smo, kao i prethodnih godina, da se u budžetu obezbijede finansijska sredstva do popune ove Uprave u punom kapacitetu kako je i sistematizovano Pravilnikom, a što nam nalažu i revizorski izvještaji i njihove preporuke.

Pored toga, mišljenja smo da bi Vlada TK trebala razmotriti mogućnost popravljivanja ekonomskog statusa inspektora i pronaći zakonsko rješenje za njihovo pozicioniranje u više platne razrede, tim prije što je to i jedan od zaključaka Skupštine TK, kao i zbog činjenice da je inspektor, nakon stupanja na snagu Zakona o prekršajima BiH, preuzeo na sebe obavezu da pored inspeksijskih poslova obavlja i poslove svjedoka, zastupnika, tužioca, evidentira i izrečeni mjera i drugo, a nakon stupanja na snagu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/09), Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 84/08), dobio nove poslove i radne zadatke u smislu utvrđivanja ispunjenosti minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje djelatnosti, kako od strane fizičkih, tako i od strane pravnih lica, a koje poslove su do sada obavljale brojne Stručne komisije u svim općinama Tuzlanskog kantona sa cca 60 članova – izvršilaca.

Ovdje je jako bitno naglasiti da su nova primanja i naknade inspektora nižih i viših nivoa vlasti, kao i inspektora u drugim kantonima mnogo veća od primanja inspektora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK.

Osim toga, i dalje je u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove prisutna jako nepovoljna starosna struktura, a kod prijema novih inspektora putem Agencije za državnu službu FBiH na raspisane konkurse se uglavnom prijavljuju osobe u drugoj ili trećoj životnoj dobi, vjerovatno jer pokazuju veći interes za ovaj neatraktivan posao ili posjeduju veći nivo znanja ili posjeduju potreban radni staž ili druge posebne uslove, propisane materijalnim propisima, za obavljanje poslova inspektora (npr. jedan od uvjeta prilikom prijema inspektora je posjedovanje odgovarajućeg stručnog ispita iz odgovarajuće oblasti, a zatim još 3 do 5 godina radnog staža u struci nakon položenog stručnog ispita i sl.).

Pored gore nabrojanih ograničenja i barijera za efikasno izvršavanje zacrtanih strateških ciljeva, programa i aktivnosti, veliki dugogodišnji problem ove Uprave, a vjerujemo i drugih institucija sistema, predstavljaju neopravdana bolovanja zaposlenika koja su naročito bila izražena u izvještajnom periodu (ukupan broj bolovanja u 2014. godini u ovoj Upravi iznosio je 1.271 radni dan, odnosno 10.168 radnih sati). Nažalost, o ovoj pojavi smo pisali i u prethodnim godinama, ali nisu napravljeni nikakvi pomaci u sprečavanju nelegalnog rada takvih ljekara, kod kojih je moguće bolovanje naručiti i putem telefona na sedam ili petnaest dana prije otvaranja bolovanja, zavisno od potrebe naručioca bolovanja. Druga bitna karakteristika ovakvih bolovanja je da obično traju do 40 dana, kada nastaju kratkotrajni prekidi od par dana tzv. "radne terapije", a nakon toga se otvara novo bolovanje, sa novom šifrom bolesti i cjelokupan postupak se ponavlja. Bitno je naglasiti da troškove ovakvih bolovanja snose poslodavci, a obzirom da bolovanje nije na teret Zavoda za zdravstveno osiguranje nema ni odgovarajućih kompetentnih komisija koje bi spriječile ovakve postupke i zloupotrebe instituta bolovanja. Obzirom da se dijagnoze bolesti stalno mijenjaju, a ovlašteni ljekari, uglavnom ne dostavljaju izvještaj o otvorenom bolovanju poslodavcu, iako ih na to obavezuje važeća zakonska regulativa, uskraćena je mogućnost rukovodiocu organa i poslodavca za ulaganje prigovora i pokretanje vanrednog preispitivanja otvorenog bolovanja, odnosno radne sposobnosti zaposlenika kod nadležne institucije.

Ponavljamo, ovo je krupan problem ove Uprave, ali i cijelog Kantona, obzirom da samo realizovane naknade za bolovanje preko 42 dana, koje idu na teret Zavoda za zdravstveno osiguranje, u posljednje četiri godine iznose 31.495.241 KM (izvor finansijski izvještaj ZZO TK za 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu), odnosno gledano na nivou godine cca 7.900.000 KM, a za bolovanja na teret poslodavca, prema nezvaničnim podacima, ovi iznosi dostižu i do četiri puta veće vrijednosti od prethodno navedenog godišnjeg iznosa. Stoga smatramo, mada smo izgubili svaku nadu, da je krajnje vrijeme da svi nadležni organi posvete značajnu pažnju u rješavanju ovog i te kako krupnog problema, a uvođenjem odgovarajuće discipline i odgovornosti u ovu oblast "bijelih mantila", bi za posljedicu imalo uštedu enormno velikih finansijskih sredstava, koja se

mogu mjeriti u destinama miliona KM, kako u budžetu Kantona tako i u budžetu poslodavaca, jer je zloupotreba instituta bolovanja postala ustaljena praksa i ustaljena pojava, a ne samo sporadi ni slu aj.

Tako e, ovdje treba ista i i da je Zakon o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06, 77/06 i 04/12), koji je Zakonom o preuzimanju Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine TK", broj: 12/10 i 01/12), preuzet i primjenjuje se kao kantonalni zakon u Tuzlanskom kantonu, suviše blag po pitanju propisivanja povreda službenih dužnosti, kao i disciplinskih mjera koje se mogu izre i za po injene povrede službene dužnosti, te se može slobodno re i i da isti više štiti državnog službenika, nego državnu službu i stranke koje se istima obra aju za ostvarivanje svojih zakonskih prava. Iz tih razloga, neophodno je da navedeni Zakon, u tim dijelovima, pretrpi izmjene, kako bi se dale ve e ovlasti rukovodiocima organa uprave za kažnjavanje neodgovornih državnih službenika, isklju ivo zbog nerada i neizvršavanja propisanih radnih obaveza zaposlenika, pa tek onda kažnjavanja po brojnim drugim osnovama, jer državni službenici u vršenju svojih redovnih poslova, sve više traže razloge za nepostupanje i dokazivanje svoje nenadležnosti za postupanje, nego li izvršavaju propisima, jasno definisane obaveze.

Ovakvi spava i, javnu upravu svakim danom ine sve neefikasnijom, tromom i bez vidljivih efekata rada, što javnu upravu, kao javni servis gra ana i privrede, svrstava u kategoriju jednog od najve ih ograni enja za poslovanje koja, prije svega, ko i razvoj tržišne ekonomije i nove investicije, ali i ograni eno ostvarivanje pojedina nih prava podnosilaca predstavlja.

Tako e, kroz zakonsku regulativu neophodno je osmisliti koncept nagra ivanja zaposlenih u javnoj upravi prema ostvarenim rezultatima i doprinosu svakog pojedinca ponaosob u realizaciji usvojenih polititka, strateških ciljeva, programa i aktivnosti, ime bi se bar u materijalnom smislu adekvatno nagradili dobri, stru ni i efikasni zaposlenici u javnoj upravi i na taj na in potaknuo stru an, efikasan i transparentan rad u Upravi.

Po pitanju materijalne osposobljenosti ove Uprave, neophodno je naglasiti da su svi inspektori, kao i ostali zaposlenici, osposobljeni za elektronsko evidentiranje inspeksijskog nadzora i za potpuno autonoman rad na terenu, u lokalnu, kao i direktan rad na serveru od strane zaposlenika koji rade na predmetima zavedenim u Djelovodniku i u Upisniku prvostepenih predmeta upravnog postupka.

Menadžment Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK preduzeo je nekoliko reformskih poteza u inspeksijskom nadzoru, gdje se prije svega misli na projektovanje i implementaciju reformskog Projekta "e-Inspekcije", koji obezbje uje ujedno efikasnu i funkcionalnu cjelinu elektronskog evidentiranja inspeksijskog nadzora i kancelarijskog poslovanja, odnosno Dokument menagment sistem (DMS), obezbje enje prenosnih radnih stanica za svakog inspektora ponaosob (laptop), kao i prenosnih štampa a, zatim obezbje enje fotoaparata za svakog inspektora kao pomagala za prikupljanje dokaznog materijala u predmetu, dodjelu kontingenata privremenih brojeva predmeta, dodjelu privremenih urudžbenih brojeva aktima, dodjelu kontingenata svih vrsta predložaka Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, izradu inspeksijske legitimacije, izradu inspeksijske zna ke, pe ata i suhog žiga za svakog inspektora ponaosob, kao identifikacionih instrumenata, kao i dugogodišnje održavanje stalne me usobne komunikacije putem top – tima BH Telekoma, odnosno putem najekonomi nije mobilne telefonije.

Tako e, inspektorima je omogu eno da, pored rada u lokalnu sa privremenim brojevima, rade i sa stalnim brojevima, kako predmeta, tako i sa stalnim urudžbenim brojevima akata u predmetu, naravno tamo gdje tehni ke pretpostavke to omogu uju, a misli se prije svega na mogu nost beži nog konektovanja (wireless) i ostvarenja direktne komunikacije sa centralnim serverom Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK i tom prilikom vršenja prijenosa vlastitih podataka na server, kao i istovremeno preuzimanje ili repliku svih do tada pohranjenih podataka o svim subjektima nadzora od strane ostalih kolega inspektora iz istog ili drugih upravnih podru ja.

Dakle, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove TK je u izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2014. godine, definitivno potvrdila da je uspješno implementirala Projekat "e-Inspekcije" i to svojim stalnim prisustvom na terenu i radom sa živim predmetima na centralnom serveru, kao i radom u lokalnu, a što je u skladu sa planiranom dinamikom i Programom rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK za 2014. godinu, te do 31.12.2014. godine u elektronskoj formi obradila 16.253 kontrola, 9.918 predmeta zavedenih u Djelovodniku predmeta i akata, odnosno ukupno 26.171 predmeta zavedenih u Djelovodniku predmeta i akata i Upisniku predmeta, odnosno ukupno 83.430 akta u tim predmetima.

Paralelno sa edukacijom inspektora u dijelu elektronskog evidentiranja inspekcijskog nadzora vršena je i okončana edukacija inspektora kao i ostalih državnih službenika i namještenika u oblasti elektronskog evidentiranja kancelarijskog poslovanja (elektronska knjiga djelovodnika, elektronska knjiga upisnika UP–I, elektronska knjiga upisnika UP–II i elektronska knjiga računala), čime su se stvorile pretpostavke da svaki ulazni dokument, upućen bilo od pojedinca, kao NN osobe ili poznatog i potpisanog podnosioca predstavlja, eksternih institucija i ustanova kao i drugih, bude, putem skenera, pretvoren u elektronsku formu i kao takav trajno zaveden u nekoj od baza, odnosno elektronskih knjiga koje se vode o kancelarijskom poslovanju, sve do okončanja predmeta i dovođenja istog u faze razvođenja i arhiviranja, kao završne faze kancelarijskog poslovanja, čime je postignuta sljedivost poslovanja ciklusa života svakog akta od nastajanja do arhiviranja, što izmeđuje u ostalog i predviđaju pravila sljedivosti iz ISO standarda.

U narednom periodu, radi efikasnijeg vršenja inspekcijskog nadzora bilo bi neophodno u Budžetu za 2015. godinu obezbjediti finansijska sredstva za kapitalne izdatke, a prije svega za nabavku vozila, obzirom da postoje i vozni park je u prosjeku star između 10 – 20 godina, sa prevođenih, u prosjeku, cca 300.000 – 400.000 km, zatim nabavku nove informatičke opreme, obzirom da je postojeća informatička oprema u korištenju 7 godina, i da ista počinje predstavljati ozbiljno ograničenje za vršenje inspekcijskih nadzora zbog tehničkih kvarova, koji se najčešće ne mogu otkloniti zbog starosti opreme (komponente koje treba mijenjati više se ne proizvode i ne nalaze se na tržištu), a i zbog konfiguracije i kapaciteta postojeće opreme koja ne može podržati sadašnje baze podataka. Pored toga u veštinama prenosnih računala (laptopa) i prenosnih štampača, veštinama baterija ima smanjeni ili nikakav kapacitet, te prenosni uređaji mogu radi vrlo kratkom vremenskom periodu bez električnog napajanja (10 do 20 minuta). Obzirom da baterije, zbog svoje nabavne vrijednosti, spadaju u stalna sredstva i ista se nabavljaju sa pozicije kapitalnih izdataka, u narednom periodu bi trebalo u budžetu za 2015. godinu obezbjediti finansijska sredstva za kapitalne izdatke za nabavku baterija, u protivnom u vrlo kratkom periodu imat ćemo neupotrebljive laptopove za vršenje elektronskog evidentiranja inspekcijskog nadzora, a time i veliki broj inspektora koji inspekcijski nadzor ne mogu raditi u elektronskoj formi, a to bi imalo nesagledive posljedice, kako za efikasnost i transparentnost rada, tako i za analize i izvještavanje o radu Uprave.

Po pitanju obuke i stručnog osposobljavanja kojima su prisustvovali uposlenici kantonalne Uprave, u izvještajnom periodu, unutar same Uprave organizovano je 15 internih edukacija, kojima su prisustvovala 102 zaposlenika, a po pitanju edukacija koje su organizovale eksterne institucije i drugi organi, uposlenici ove Uprave prisustvovali su na 19 obuka, sa 54 uposlenika.

Dakle, u izvještajnom periodu 156 uposlenika ove Uprave je prošlo kroz 34 edukacije, što smatramo da nije dovoljno, te se nadamo da će u budžetu za 2015. godinu, se odobriti veštinama i iznos finansijskih sredstava za ove svrhe i namjene, na što nas obavezuje i važeća zakonska regulativa.

1.11. NA OSTVARIVANJA SARADNJE SA FEDERALNIM MINISTARSTVIMA I NJIHOVIM ORGANIMA, ORGANIMA UPRAVE DRUGIH KANTONA, DRUGIM KANTONALNIM ORGANIMA TK, OPŠTINAMA NA TK, OMBUDSMENIMA itd.

Po pitanju saradnje koje je Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ostvarila u izvještajnom periodu sa federalnim ministarstvima i njihovim organima, organima uprave drugih kantona, drugim kantonalnim organima TK, opštinama na TK, ombudsmenima i drugim, prije svega naglašavamo da smo kompletnu komunikaciju ostvarivali u elektronskoj formi i da smo na sve zahtjeve, upite, pozive na saradnju, realizovali u cijelosti, a istovremeno u skladu sa zakonskom obavezom sve izvještaje, programe, analize, informacije i druge dokumente realizovali na zakonima propisanim, kao i u zakonskim rokovima.

Prije svega, naglašavamo da smo od 2009. godine, pa i u izvještajnom periodu, kompletnu komunikaciju između u Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK i centralne pisarnice vodili u elektronskoj formi, a što je doprinijelo da se ista komunikacija ostvarila i sa svim organima i institucijama TK na ovakav način. Ova činjenica je omogućila uspostavu "elektronske vlade", a u skorijoj budućnosti, nadamo se i "e-Uprave" u Vladi TK.

Tako e, kompletna komunikacija sa Agencijom za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (IDEA) se vršila u elektronskom obliku, a putem našeg servera povezane su sve op inske inspekcije sa gore pomenutom Agencijom, koje su pokazale interes i obezbjedile minimum tehni kih preduvjeta za rad u elektronskoj formi.

Svi do sada izdati prekršajni nalozi su putem elektronske forme pohranjeni na centralnom serveru Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH i kao takvi, sve do njihove uplate ili zastare, predstavljat e administrativnu smetnju prekršiocima da u narednom periodu ne ostvare svoja prava po pitanju:

- a) registracije ili produženja važnosti registracije motornog vozila,
- b) izdavanja ili produženja važnosti voza ke dozvole,
- c) u estvovanja na javnom tenderu,
- d) registracije pravnog lica, promjene registracije pravnog lica ili registracije samostalne poslovne djelatnosti – obrta,
- e) promjene vlasništva motornog vozila.

Bitno je napomenuti injenicu da je u prethodnom periodu, a i u izvještajnom periodu, ponajviše zahvaljuju i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove Sarajevo i Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove TK- a, pokrenut inicijalni projekt uspostave elektronske komunikacije za podru je cijele Federacije BiH, zasnovan na interopreailnosti komunikacije. Naime, u saradnji sa Svjetskom bankom, kroz projekat "ICIS", krenulo se u implementaciju Projekta razmjene podataka izme u svih inspekcijskih službi sa nivoa kantona, Federacije BiH, RS, DC Br ko i države BiH, kao i uvezivanja i razmjene podataka brojnih "ostrvskih" baza institucija kantona, Federacije BiH, RS i Distrikta Br ko.

Tako e, radi ostvarivanja što brže, i što transparentnije saradnje i komunikacije sa svim gore nabrojanim organima i institucijama, kao i sa ostalim zainteresovnim subjektima za rad i rezultate rada ove Uprave, u prethodnom, kao i u izvještajnom periodu, redizajnirana je i dnevno ažurirana i web stranica Kantonalne uprave za inspekcijske poslove TK, ime smo pokušali dati istima, što više informacija vezanih za rad Uprave, kao i za personalne aplikacije inspektora i njihove CV-ove, kao i brojne fiksne i mobilne telefone svih zaposlenih u Upravi. Pored toga putem web stranice, svim zainteresovanim subjektima smo ponudili sve informacije vezano za cjelokupnu zakonsku regulativu koju koriste inspektori ove Uprave, zatim informacije za raspisivanje konkursa za zapošljavanje, za javne nabavke, za saopštenja za javnost, za pohranjene foto i video zapise, kao i brojne druge baze znanja, za sve nadzirane predmete nadzora u svim upravnim oblastima kao i grafi ke prikaze statisti ki evidentiranih naj eš ih prekršaja kod subjekata nadzora, kao i za sve druge aktuelnosti i informacije neophodne u okruženju u kome Uprava radi i egzistira, s ciljem edukovanja, pružanja stru ne i svake druge pomo i privrednim subjektima, kao i svim drugim subjektima koji posje uju našu web stranicu.

Web stranica je koncipirana na vrlo jednostavnom dizajnu, tako da su informacije, pohranjene u bazama, dostupne svima koji je posjete, u obimu koji garantira zaštitu li nih podataka.

Putem web stranice uspostavljen je interaktivan odnos Uprave sa okruženjem, koje svakodnevno postavlja pitanja vezana za rad Uprave, koje može da prijavljuje sve radnje i postupke koji su u nadležnosti inspekcija ove Uprave, kao i linkovanje na desetine drugih najaktuelnijih web stranica drugih institucija i organa putem našeg web portala.

Tako e, u izvještajnom periodu poseban zna aj je dat mogu nostima prijavljivanja nezakonitostima u radu i poslovanju, kao i prijavi korupcije, putem našeg web portala, gdje smo redizajnirali i dodali novi sadržaj meni stavke "Korupcija".

Pored svega gore nabrojanog, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK u svome radu posvetila je zna ajnu pažnju na zaštiti prava potroša a, kao i zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda na podru ju TK, a u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, za šta je u više navrata ostvaren i direktan kontakt sa Institucijom Ombudsmena BiH, kao i sa Udruženjem za zaštitu potroša a TK, u kojem smo za svoj rad i profesionalan odnos prema istim nastojali održati rejting ustanove koja je u prethodnom periodu istaknuta kao pozitivan primjer ponašanja organa vlasti, u cilju zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštite prava potroša a.

U izvještajnom periodu ostvorena je intenzivna saradnja sa Udruženjem za zaštitu potroša a TK na na in da smo zajedni kim angažmanom i djelovanjem uspjeli posti i visok nivo interaktivne komunikacije koji je za rezultat esto imao precizno usmjeravanje inspekcijskih nadzora na konkretne subjekte i predmete nadzora koji su predstavljali najve i problem u smislu zaštite potroša a, ali i realizacije brojnih zajedni kih seminara i radionica (workshop), na kojima smo u više navrata bili i aktivni u esnici, odnosno predava i.

Svi zaprimljeni zahtjevi potrošača za zaštitu njihovih prava, u izvještajnom periodu su uspješno realizovani, ime je potrošača koji se obratio ovoj Upravi u cijelosti zaštićen kao i njegova potrošačka prava.

Takođe, ova Uprava je uspostavila kontinuirani interaktivan odnos sa Centrom civilnih inicijativa - CCI i Transparency international (TI), kojima redovno dostavlja i svoje izvještaje o radu.

Svjesni činjenice teškog finansijskog stanja u Budžetu TK aktivno smo se uključili i postali stalni članovi i partnerska uprava svih USAID-ovih komisija zaduženih za reforme zakonske regulative i reforme inspekcijskog nadzora u BiH, što je za posledicu imalo da smo u posljednjih nekoliko godina, u više navrata, dobili donacije u vrijednosti od cca 200.000,00 KM i to od USAID – Projekt promoviranja pokretljivosti tržišta rada, zatim od Svjetske banke, posredstvom Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao i od Federalne uprave za inspekcijske poslove Sarajevo. Aktivno smo uključeni i od samog početka u realizaciji projekta "Mala giljotina propisa" gdje smo svojim aktivnim angažmanom u pisanoj formi dali veliki broj prijedloga izmjena i dopuna postojećih zakona, kao i prijedloge za donošenje novih zakona na nivou kantona, FBiH i BiH.

PRIJEDLOG MJERA I AKTIVNOSTI
NA RJEŠAVANJU PROBLEMA IZ OBLASTI
KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK
- uz izvještaj za period 01.01.-31.12.2014. godine –

Tuzla, januar 2015. godine

PRIJEDLOG MJERA I AKTIVNOSTI NA RJEŠAVANJU PROBLEMA IZ OBLASTI KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK

U Prijedlogu mjera i aktivnosti na rješavanju problema iz oblasti Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK navedeni su i locirani problemi uo eni prilikom izvršenih inspeksijskih pregleda u periodu od 01.01.-31.12.2014. godine. Tako e, u istom su predložene i mjere i aktivnosti na rješavanju spomenutih problema, od kojih su neki u direktnoj nadležnosti ove Uprave, a neke probleme prepoznajemo i kandidujemo nadležnim institucijama izvršne i zakonodavne vlasti, bez ijeg rješavanja, po hitnom postupku, inspekcije Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, a time i ostale inspekcije u Federaciji BiH, ne e imati ambijent i okruženje za efikasan i efektivan rad i ne e mo i posti i željene efekte u suzbijanju negativnih pojava, na podru ju za koje je mjesno nadležna Kantonalna uprava za inspeksijske poslove TK, do njihovog okon anja i eliminisanja.

Za uspješnu realizaciju predloženih mjera i aktivnosti, a u cilju unapre enja inspeksijskog nadzora, kao i unapre enja rada kompletnog javnog sektora na prostoru TK i šire, neophodno je puno jedinstvo svih klju nih subjekata, odnosno neophodno je ostvarenje imperativa jedinstva svih aktera zaduženih za efikasno provo enje mjera i aktivnosti koje su predvi ene ovim Prijedlogom, a koje su u njihovoj nadležnosti.

Nadalje, za uspješnu realizaciju predloženih mjera i aktivnosti iz ovog Prijedloga, neophodno je ostvariti ravnopravno raspore ivanje zadataka i aktivnosti na svim nivoima zakonodavne i izvršne vlasti, kao i odrediti neposredne izvršitelje istih kao nosioce, u ta no zadanim rokovima, kroz jasno definisani operativni plan rada.

I - MJERE I AKTIVNOSTI NA RJEŠAVANJU PROBLEMA IZ NADLEŽNOSTI KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK U OBLASTI ZAKONSKE REGULATIVE

U procesu reforme javnog sektora u zemljama u tranziciji kao što je naša, stepen uspješnosti reforme u prvom redu zavisi od primijenjenog modela privatizacije, politike spremnosti za provo enje tranzicijskih promjena, kao i od naslije enih uslova. Me utim, ako želimo posti i krajnji cilj koji se zove pravno ure ena država, onda država mora imati jak uticaj prilikom osnivanja i daljeg razvoja institucija pravne države, zatim kod kreiranja ekonomske politike, unapre enja slobodnog tržišta, obuzdavanja negativnih pojava, a prije svega korupcije i neloyalne konkurencije, zatim, izuzetno jak uticaj na izgradnji jedinstvenog ekonomskog prostora sa ujedna enim finansijskim i jasno definisanim propisima kojima se ure uju nadzirane upravne oblasti.

Iz tog razloga još jednom naglašavamo da bez dobre i decidno definisane pravne regulative i ispravnog pozicioniranja uloge nadzornih organa, odnosno inspeksijskih službi unutar institucija sistema, ne emo stvoriti polaznu platformu za efektivnu i efikasnu javnu upravu i javni sektor, koji predstavljaju osnovni preduslov za ja anje tržišne konkurentnosti domaćih preduze a, zatim za poticaj domaćih, kao i dolazak stranih investitora, ali i preduslov za pružanje kvalitetnih javnih usluga i približavanje javnih dobara građanima i privrednicima u cilju poboljšanja životnog standarda i produktivnosti rada.

Dakle, klju ni i najve i problem svake društvene zajednice, a od koga ponajviše zavisi ure enje jedne pravne države, predstavlja zakonska regulativa (legislativa), te emo iz tog razloga u ovom Prijedlogu mjera i aktivnosti najve u pažnju i ovaj put posvetiti toj oblasti. U okviru izmjena i dopuna važe ih propisa, prije svega, bilo bi poželjno da se u svim materijalnim zakonima bilo koje upravne oblasti kojima su propisani uslovi za obavljanje pojedine djelatnosti, predvidi da inspeksijski nadzor nad provo enjem odredbi koje regulišu uslove za obavljanje djelatnosti, odnosno obavezu registracije kod nadležnog suda ili pribavljanja odobrenja za rad, kao i ispunjavanja minimalno-tehni kih uslova, vrši inspekcija iz bilo koje uprave oblasti, ime e se stvoriti pretpostavke da svaki inspektor, bez obzira o kojoj se upravnoj oblasti radi, može izre i zabranu obavljanja djelatnosti, ukoliko odre eni subjekt nadzora posluje bez registracije, odnosno odobrenja nadležnog organa ili ispunjavanja minimalno - tehni kih uslova, uz obligatornu mjeru osiguranja izvršenja ove vrste upravne mjere putem pe a enja objekta.

Prema važećim rješenjima, izricanje ove upravne mjere u isključivoj je nadležnosti tržišno-turističke inspekcije, što je, uzimajući u obzir važnost suzbijanja "rada bez odobrenja" i uvođenje svih subjekata nadzora u okviru pravne regulative, potpuno neopravdano i ne doprinosi njegovom efikasnom suzbijanju. Tome u prilog govori konstatacija da kontrola ovih pitanja ne iziskuje posebno stručno znanje da bi bila ekskluzivno pravo samo ove inspekcije, te bi bilo poželjno materijalnim zakonima propisati nadležnost za vršenje nadzora u ovom pogledu od strane inspekcije bilo koje upravne oblasti.

Prije nego što se na pojedinačno elaboriranje pojedinih upravnih oblasti, navešćemo prethodno nekoliko najbitnijih zajedničkih naznaka vezanih za zakonsku regulativu svih nivoa vlasti.

Poseban problem u inspekcijskom nadzoru predstavljaju i propisi koji ne definišu pitanje nadzora, sadrže kaznene odredbe i propisuju prekršaje, ali ne sadrže odredbu o upravnom nadzoru, pa samim tim i inspekcijskom nadzoru.

Ukoliko jasno i precizno nije definisano koji je organ uprave nadležan za vršenje nadzora, bespredmetno i zakonski neutemeljeno je donositi provedbene propise i pojedinačne upravne akte i izricati upravne mjere. Osim toga, nepropisivanje nadzora dalje povlači i pitanje pokretanja prekršajnog postupka, jer ostavlja dilemu koji organ izriče novu kaznu i izdaje prekršajne naloge, odnosno podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje koji su propisani takvim zakonom. Slijedom navedenog, takve kaznene odredbe ostaju praktično neprimjenjive.

Takođe, treba upozoriti i na posebni dio prekršajnog prava jer su prekršaji propisani u velikom broju zakona i podzakonskih akata na zbujuju i na in. Gotovo da i nema zakona koji nije propisao bar poneki prekršaj, a ponekad je jednim članom propisano i na desetine zakonskih obilježja prekršaja. Zahtjev za određenošću u zakonskim opisa prekršaja u pravilu se nije poštovao pri donošenju niza važećih propisa, jer se u praksi dešava da se propisom nalaže određeno postupanje ili propuštanje, a da uopće nije predviđena sankcija za suprotno ponašanje ili je predviđena sankcija, ali bez nalaganja obaveze injenja ili propuštanja ili je predviđena sankcija, a kaznena odredba upućuje na materijalni dio propisa koji ne postoji, što je u praksi najveći problem i nadležnih sudova.

Nomotehnički nedostaci, nedorečenosti, brojne blanketne norme koje jednom upućuju na materijalne odredbe istog zakona, drugi put na materijalne odredbe podzakonskog akta kojeg nema, zajednička su karakteristika posebnog dijela prekršajnog prava.

Osim navedenog, situacija se dodatno usložnila donošenjem Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“ broj: 73/14), koji je stupio na snagu 11.09.2014. godine i koji je u članu 51. definisao vršenje inspekcijskog nadzora kada nije određena nadležnost.

Naime, do stupanja na snagu navedenog Zakona, u svim spornim situacijama vezanim za nadležnost postupanja kantonalnih inspekcija, u praksi smo se pozivali na član 45. Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“, broj: 69/05), kojim je bilo regulisano da, kad je federalnim ili kantonalnim propisom propisan inspekcijski nadzor, a nije određeno koji će ga organ vršiti, za te poslove nadležna je kantonalna inspekcija iz odgovarajuće upravne oblasti.

Novi Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“ broj: 73/14), je na bitno drugačiji način normirao navedene situacije.

Naime, u članu 51. stav 1. Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine je propisao da je federalna inspekcija iz odgovarajuće upravne oblasti, nadležna kada federalnim propisom nije određeno koji će organ vršiti inspekcijski nadzor.

Takođe, u stavu 2. pomenutog člana 51. je propisano da će federalna inspekcija vršiti inspekcijski nadzor i u slučaju kada je propisom BiH (donesenim od nadležnih organa Bosne i Hercegovine) utvrđeno da inspekcijski nadzor vrše entitetske inspekcije, s tim da je data mogućnost da, po ovlaštenju direktora Federalne uprave, nadzor vrši i nadležni kantonalni inspektor te upravne oblasti, uz saglasnost rukovodioca kantonalnog organa za inspekcijske poslove ili premijera vlade kantona.

Dalje, u stavu 3. člana 51. Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine, propisano je da u slučaju iz stava 1. i 2. navedenog člana, kada nije eksplicitno određena nadležna inspekcija, direktor Federalne uprave rješenjem utvrđuje nadležnu inspekciju.

Dakle, iz navedenog jasno proizilazi da kantonalni inspektori nisu nadležni da vrše nadzor nad primjenom federalnih zakonskih propisa u kojima nije određeno koji je organ vršiti inspeksijski nadzor, a takvih propisa je ne mali broj, kao i propisa BiH, u kojima je utvrđeno da inspeksijski nadzor vrše entitetske inspekcije, tako da će u budućnosti, u ovim situacijama, kantonalni inspektori zasnivati svoju nadležnost na pojedinačnim rješenjima, odnosno ovlaštenjima koje im bude izdao direktor Federalne uprave.

Tako će, postavlja se upitnim i ko će vršiti nadzor nad primjenom propisa BiH koji u odredbi o inspeksijskom nadzoru ne navode da isti vrše entitetske inspekcije, nego to definišu na sasvim drugačiji način.

U nastavku ćemo, kao primjer, navesti samo neke federalne propise, kao i propise BiH, koji su, zbog navedene odredbe stava 1. i 2. člana 51. Zakona o inspekcijama Federacije BiH, doveli u pitanje nadležnost za postupanje kantonalnih inspektora.

1. Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Sl. novine FBiH“ broj: 35/09)

član 107. stav (1)

“Inspeksijske poslove u provedbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, vrše nadležne inspekcije.”

2. Zakon o unutrašnjoj trgovini (“Sl. novine FBiH”, broj: 40/10)

član 55. stav (2)

“Inspeksijski nadzor vrši nadležna tržišna inspekcija i drugi inspeksijski organi svako iz svoje nadležnosti.”

3. Zakon o zaštiti potrošača u BiH (“Sl. glasnik BiH”, broj: 25/06)

član 117.

“Nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavljaju nadležni organi utvrđeni članom 98. stav (1) tačka a) do e) i i) ovog Zakona, u skladu s ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonima i drugim propisima”, a

član 98. tačka i) glasi:

i) inspeksijski i drugi organi u skladu sa zakonom.

4. Zakon o autorskom i srodnim pravima (“Sl. glasnik BiH”, broj: 62/10)

član 173.

“(1) Inspeksijski nadzor nad poštovanjem odredbi ovog zakona u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stepenu vrše inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za nadzor propisa iz oblasti prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stepenu ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za oblast prometa robe i usluga (tržišta).

(2) Inspekcije iz stava (1) ovog člana vrše inspeksijski nadzor posredstvom nadležnih tržišnih inspektora”.

5. Zakon o mjeriteljstvu Federacije BiH (“Sl. novine FBiH”, broj: 08/05)

član 23.

“Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu vrše Zavod i tržišna inspekcija u okviru svojih nadležnosti”.

6. - Zakon o žigu (“Sl. glasnik BiH”, broj: 53/10)

član 100.

“(1) Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, sankcionisanim u članu 98. ovog Zakona, vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine”.

7. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (“Sl. glasnik BiH”, broj: 63/10)

član 43.

“Inspeksijski nadzor u vezi s prekršajima, za koje su sankcije navedene u članu 41. ovog Zakona, provodi inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.”

8. Zakon o mineralnim ubrivima ("Sl. glasnik BiH", broj: 46/04 i 76/11)

lan 14.

"Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju poljoprivredni inspektori i fitosanitarni inspektori".

9. Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 49/04)

lan 54.

„Nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju poljoprivredni, fitosanitarni i sanitarni inspektori, svaki u okviru svojih nadležnosti“.

10. Zakon o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 50/08)

lan 4.

"(2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavljaju nadležni organi entiteta i Br ko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspeksijskih službi".

11. Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 03/05)

lan 67.

"(1) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, izdatim na osnovu istog, vrše fitosanitarni i poljoprivredni inspektori".

12. Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grož a i vina ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/08)

lan 75.

"(1) Inspeksijski nadzor po ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu njega obavljaju poljoprivredni inspektori, a nadzor nad prometom vina i drugih proizvoda od grož a i vina obavljaju tržišni inspektori nadležnih inspektorata".

13. Zakon o duhanu BiH ("Sl. glasnik BiH", broj: 32/10)

lan 39.

"Inspeksijski nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše nadležni inspektori".

U lanu 40. se nabrajaju ovlaštenja poljoprivrednih inspektora (ne navodi se kojeg nivoa).

14. Op i zakon o zadrugama ("Sl. glasnik BiH", broj: 18/03), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

15. Zakon o geneti ki modificiranim organizmima ("Sl. glasnik BiH" broj: 23/09)

lan 61.

"Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa obavljaju nadležni inspeksijski organi u okviru svog djelokruga, u skladu s važe im zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini".

16. Zakon o priznavanju i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja ("Sl. glasnik BiH", broj: 31/00), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

17. Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH BiH", broj: 23/09 do 75/13), sadrži kaznene odredbe, ali isti ne sadrži odredbu o inspeksijskom nadzoru, odnosno, odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

18. Zakon o zaštiti od buke ("Sl. novine FBiH", broj: 110/12), sadrži kaznene odredbe, kao i odredbu o inspeksijskom nadzoru, kao i ovlaštenja nadležnih inspekcija, a ne sadrži odredbu koja reguliše koji organ, odnosno inspekcija vrši nadzor nad primjenom navedenog zakona.

19. - Zakon o zaštiti okoliša ("Sl. novine F BiH", broj: 33/03 i 38/09)

lan 90.

“(2) Inspeksijski nadzor vrši nadležni inspektor zaštite okoliša”.

20. Zakon o meunarodnom i meuentitetskom cestovnom prijevozu (“Sl. glasnik FBiH”, broj: 1/02 i 14/03), lan 38.

“(1) Nadzor nad provo enjem ovog zakona i drugih propisa kojima se ure uje me unarodni i me uentitetski cestovni prijevoz obavlja nadležno ministarstvo i nadležni organi entiteta i Br ko Distrikta, putem inspeksijskih organa”, nadležni inspeksijski organi u okviru svog djelokruga, u skladu s važe im zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini”.

21. Zakon o hrani (“Sl. glasnik BiH”, broj: 50/04)

lan 36.

“(1) Inspeksijski nadzor u svrhu službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i kvalitete hrane provode nadležni inspeksijski organi.

(2) Inspeksijski nadzor provodi se i na osnovu posebnih propisa ako nisu u opreci s odredbama ovog zakona”.

22. Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja (“Sl. glasnik BiH”, broj: 18/09)

lan 36.

“Nadzor nad provo enjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega provodi Ured, nadležni organi entiteta i Br ko Distrikta Bosne i Hercegovine, preko službenih veterinarara”.

Navedenim Zakonom nisu definisani nadležni organi entiteta i Br ko Distrikta Bosne i Hercegovine, niti službeni veterinari,

23. Zakon o veterinarstvu BiH (“Sl. glasnik BiH”, broj: 34/02)

lan 83.

“(1) Nadležna tijela entiteta i Br ko Distrikta obavljaju neposrednu inspeksijsku kontrolu nad provedbom ovog Zakona, drugih propisa i me unarodnih ugovora, koji se odnose na:

dalje je sve precizirano u ta kama od a) do j).

(2) Predmete inspeksijske kontrole u pogledu provedbe propisa, navedenih u stavu 1., obavljaju neposredno službeni veterinari nadležnih tijela entiteta i Br ko Distrikta za inspeksijsku kontrolu, koji imaju položen stru ni ispit za inspektore (u daljem tekstu: veterinarski inspektor).”

Prema lanu 2. stav (2) ta ka b) u mjerodavna tijela spadaju:

b) Mjerodavna tijela entiteta.

Prema lanu 3. alineja 41) službeni veterinar je veterinar koji je uposlen u Uredu, nadležnom tijelu entiteta i Br ko Distrikta.

Dakle, naprijed navedeno ukazuje da se hitno mara krenuti u proceduru izmjene niza materijalnih propisa, kako na federalnom, tako i na nivou BiH, kojima e se jasno definisati inspeksijski nadzor i inspekcije koje su nadležne za taj nadzor.

Pored navedenog, mišljenja smo u Kantonalnoj upravi, da bi u svim upravnim oblastima, u kojima po Ustavu Federacije BiH, nije propisana isklju iva nadležnost Federacije BiH, trebalo donijeti materijalne, odnosno lex specialis zakone, kojima e se na kantonalnom nivou urediti te oblasti i kojima e se kantonalnim inspekcijama jasno propisati nadležnost za postupanje, kao i njihova ovlaštenja.

Dotadni problem koji je nastao donošenjem Zakona o inspekcijama Federacije BiH, stvorio je lan 178. navedenog Zakona, u kojem, u stavu 2., stoji da danom stupanja na snagu ovog Zakona, prestaje važi ti Zakon o tržišnoj inspekciji Federacije BiH (“Sl. novine FBiH” broj: 2/95).

Podsje amo, stupanjem na snagu prethodno važe eg Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH” broj: 69/05), prestale su važi ti odredbe navedenog Zakona o tržišnoj inspekciji, osim odredaba koje propisuju predmet njihovog inspeksijskog nadzora i ovlaštenja u tom nadzoru.

Imaju i u vidu odredbe navedenog Zakona koje nisu prestale važiti, bitno je napomenuti da je u članu 1. navedenog Zakona, regulisano šta kontroliše tržišna inspekcija (predmeti nadzora), dok je u članu 2. jasno navedeno da poslove nadzora iz člana 1. ovog Zakona, obavljaju organi uprave nadležni za poslove tržišne inspekcije u općini, odnosno gradu – distriktu Sarajevo, kantonu i Federaciji, te da poslove tržišne inspekcije vrše tržišni inspektori.

U članovima 3. do 5. Zakona o tržišnoj inspekciji, bile su pojedinačno regulisane ovlasti općinskih, kantonalnih i federalnih tržišnih inspekcija, dok je u članu 4. navedenog Zakona, precizno određena nadležnost kantonalne tržišne inspekcije.

Dakle, stupanjem na snagu Zakona o inspekcijama FBiH (Službene novine FBiH, broj: 73/14) i stavljanjem van snage Zakona o tržišnoj inspekciji FBiH, stvorena je dilema o tome da li uopće više postoji pravni osnov za dalje postojanje tržišne inspekcije, sva tri nivoa vlasti, koje tretira navedeni Zakon.

II - MANJKAVOSTI I NEDOREĐENOSTI ZAKONSKE REGULATIVE PO UPRAVNIM OBLASTIMA

1. PROMET ROBA, USLUGA I SAOBRAĆAJA

1.1. Tržišno-turistička inspekcija

– Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima

Nakon stupanja na snagu ovog Zakona koji je objavljen u "Sl. novine FBiH", broj: 35/09 (izmjene i dopune u "Sl. novinama FBiH", broj: 42/11), donesen je i niz podzakonskih akata, a kao posljedica donošenja navedene nove zakonske regulative, stvorena je obaveza za inspektore iz različitih upravnih oblasti da, u sklopu svojih redovnih kontrola i u okviru svojih nadležnosti, između ostalog, utvrde ispunjenost uvjeta za obavljanje obrta u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora, kao i drugih uvjeta utvrdjenih spomenutim zakonom i podzakonskim propisima (minimalni uvjeti), a tako je utvrđeno i da li prostor i oprema za obavljanje obrta udovoljavaju i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju okoline, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene privredne djelatnosti.

Na osnovu spomenutog Zakona, inspektori utvrđuju ispunjenost navedenih uslova iz razloga što je članom 107. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima propisano da inspeksijske poslove u provedbi navedenog Zakona i propisa donesenih na osnovu istog vrše nadležne inspekcije, a da nije precizno definisano koje su to nadležne inspekcije.

Dakle, iz istog proizlazi da nije propisano koje su inspekcije nadležne (federalne, kantonalne ili općinske), te smo u konkretnom slučaju nadležnost za navedene inspeksijske preglede crpili iz člana 45. Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 69/05) kojim je bilo regulisano da, kad je federalnim ili kantonalnim propisom propisan inspeksijski nadzor, a nije određeno koji će ga organ vršiti, za te poslove nadležna je kantonalna inspekcija iz odgovarajuće upravne oblasti, kao i iz člana 1. i 2. Zakona o tržišnoj inspekciji FBiH, u kojem je jasno navedeno da kantonalni tržišni inspektori kontrolišu oblast zanata, odnosno obrta.

Dakle, na osnovu navedenog, upitna je nadležnost inspekcija Kantonalne uprave za inspeksijske poslove da vrše inspeksijske poslove u provedbi navedenog Zakona, a svakodnevno dobijamo na desetine Rješenja o odobrenju za obavljanje obrta i izvještaja o ispunjavanju minimalno tehničkih uslova obrtnika od nadležnih općinskih službi sa područja Tuzlanskog kantona i na iste reagujemo isključivo u skladu sa odredbama organizacijskog propisa.

– Zakon o privrednim društvima

Kod nadzora nad odredbama Zakona o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 63/10 i 75/13), koje se odnose na utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za obavljanje određene djelatnosti, javlja se još veći problem pri definisanju nadležne inspekcije za vršenje nadzora.

Naime, članom 7. stav 3. Zakona o privrednim društvima je propisano da društvo može po etu s obavljanjem djelatnosti danom upisa u registar društava i kada organu nadležnom za inspeksijski nadzor dostavi obavještenje o po etku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehni ke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapre enja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti, a stavom 4. istog lana je regulisano da ispunjenost uvjeta iz stava 3. ovog lana nadzire nadležni organ u postupku inspeksijskog nadzora.

Me utim, nejasna je odredba "nadležni organ u postupku inspeksijskog nadzora" jer poslove inspeksijskog nadzora obavljaju svi nivoi vlasti (federalni, kantonalni i op inski nivo vlasti).

Osim toga, navedeni Zakon ne sadrži uop e odredbu o vršenju nadzora, odnosno nije definisano koji je organ nadležan za vršenje inspeksijskih poslova u provedbi istog, mada isti sadrži kaznene odredbe i propisuje prekršaje.

Imaju i u vidu navedeno, iz razloga neriješenih nadležnosti, a koje se mogu samo propisati zakonom, u situaciji smo da trenutno nemamo jasno propisanu nadležnost da vršimo inspeksijski nadzor za provedbu navedenog Zakona, a tako er svakodnevno od registrovanih pravnih lica dobijamo obavještenja o po etku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta iz lana 7. stava 3. Zakona o privrednim društvima, po kojima postupamo.

Iz naprijed navedenih razloga, neophodno je po hitnom postupku inovirati ovaj Zakon i istim jasno i precizno definisati nadležnost za vršenje inspeksijskog nadzora, ali i donijeti podzakonske akte neophodne za njegovu provedbu, kako je propisano članom 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima („Sl. novine FBiH" broj: 75/13).

– Zakon o unutrašnjoj trgovini

U Zakonu o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10), u članu 11. stav 7. propisano je da je trgovac dužan formirati i ista i cijenu robe koju stavlja u promet u doma oj valuti u apoenima nov anica koje su u opticaju u Bosni i Hercegovini.

Ovakva odredba ostavlja dilemu prilikom inspeksijskog nadzora jer se postavlja pitanje da li je subjekt nadzora formirao i istakao cijenu u skladu sa zakonom iz razloga što je kod robe u rinfuznom pakovanju, kao i kod nafte i naftnih derivata pojedina na cijena istaknuta u apoenima koji su u opticaju u BiH, ali prilikom ispostave kona nog ra una u ve ini slu ajeva cijena ne e biti izražena u apoenima u opticaju u Bosni i Hercegovini.

Ako su subjekti nadzora postupili u skladu sa Zakonom, u izmjenama i dopunama Zakona trebalo bi predvidjeti izuzetak od primjene ove odredbe za ove proizvode i utvrditi da se u tim slu ajevima primjenjuju Smjernice Centralne banke BiH o zaokruživanju iznosa za pla anje u gotovinskom platnom prometu iz 2007. godine.

U članu 13. Zakona o unutrašnjoj trgovini regulisano je da su trgovci koji djelatnost obavljaju u trgova kim lancima preko 1.000 kvadratnih metara, prije otpo injanja sa radom, dužni pribaviti saglasnost Ministarstva o zastupljenosti doma ih prehrambenih proizvoda u visini od najmanje 50% u asortimanu robe, te da su uz zahtjev za dobijanje saglasnosti, dužni kao dokaz o obaveznoj zastupljenosti doma ih prehrambenih proizvoda u visini od najmanje 50% u asortimanu robe, podnijeti odgovaraju u pisanu izjavu.

U skladu sa članom 67. stav 2. istog Zakona propisana je obaveza usaglašavanja, odnosno pribavljanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Spomenute odredbe neprimjenjive su u praksi, prvo iz razloga što doma i proizvo a i ne mogu odgovoriti zadanim veli inama u visini od najmanje 50% u asortimanu svih roba, te je iz tog razloga neophodno izvršiti temeljito snimanje potrošnje svih prehrambenih artikala u naturalnom obliku na prostoru FBiH, sa initi listu istih i statisti ki obraditi ponudu doma ih proizvo a a u naturalnom obliku.

Ovakvim pristupom došli bi do egzaktnih pokazatelja vezanih kako za potrošnju, tako i za ponudu doma ih proizvođača i prehrambenih artikala, ime bi na realnim bazama mogli utvrditi koji je to realni relativni odnos u eša doma ih prehrambenih proizvoda u asortimanu robe prisutne u objektu, odnosno mogli bi se odrediti ta ni kontingenti onih roba koje doma i proizvođači mogu ponuditi, a koje su se istovremeno iskazale kao realna potrošnja doma ih kupaca.

Drugi razlog iz kojih su spomenute odredbe neprimjenjive jeste činjenica da inspektori, u skladu sa članom 64. stav 1. tačka d) ovog Zakona mogu poduzimati mjere u ovom pogledu samo ukoliko trgovac obavlja djelatnost suprotno odredbama člana 13., odnosno ako trgovac ne posjeduje saglasnost ili ne podnese izjavu o zastupljenosti doma ih proizvoda, tako da spomenute odredbe više lijepo zvuče kao briga za doma i proizvođače, nego što predstavljaju stvarnu, realno provodivu mjeru za zaštitu doma ih proizvođača.

Ovakvim zakonskim rješenjima ne može se ostvariti stalna zastupljenost doma i proizvodnje u ovoj vrsti prodajnih objekata jer inspektorima nije ostavljena mogućnost kontinuiranog nadzora zastupljenosti doma ih proizvoda, nakon otpočinjanja sa radom trgovaca, odnosno nakon usaglašavanja sa odredbama ovog Zakona.

Stoga je neophodno propisati obavezu za trgovce da održavaju ovaj omjer zastupljenosti doma ih i stranih prehrambenih proizvoda, zasnovan na realnoj ponudi doma ih proizvođača (kontingenti), usaglašen sa legislativom Europske unije, te da kvartalno ili u drugom periodu, nadležnoj inspekciji dostavljaju podatke o zastupljenosti doma ih proizvoda, te slijedom toga propisati prekršaj za trgovce kod kojih nisu zastupljeni doma i proizvodi u ovom omjeru ili koji ne dostave ove podatke nadležnoj inspekciji, a što bi omogućilo inspekciji da putem popisa zate onih roba u prometu utvrdi materijalni osnov za izricanje novanih kazni svim subjektima nadzora koji u kontinuitetu ne poštuju odredbe ovog Zakona o obaveznoj zastupljenosti doma ih prehrambenih proizvoda u visini precizno utvorenih kontingenata u asortimanu robe prisutne u objektu.

U članu 25. stavu 7. Zakona o unutrašnjoj trgovini, potrebno je propisati da se evidencija o prodaji robe vodi na osnovu računa o vrsti, količini i cijeni prodatih proizvoda, odnosno obavljenih usluga, a da se promet naplaćen u gotovinskim sredstvima plaćanja evidentira putem fiskalnog uređaja, te da isti osigurava podatke o prodatoj robi kao i izvršenoj usluzi, umjesto što je propisano da se navedeni promet evidentira putem trake registar-kase, koja osigurava podatke samo o prodatoj robi.

Naime, obzirom da je propisima iz oblasti fiskalnih sistema i fiskalizacije uvedeno obavezno evidentiranje prometa putem fiskalnih uređaja, te da su registar kase zamjenjene fiskalnim uređajima, smatramo da je neophodno izmijeniti navedenu odredbu u pravcu usklađivanja propisa iz oblasti trgovine sa propisima iz oblasti fiskalnih sistema i fiskalizacije i time izvršiti harmonizaciju istih.

Dalje, član 47. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti tako da glasi:

“1) Prodaja na daljinu je oblik trgovine na malo robom i pružanje usluga potrošača ima koja se organizuje između fizički udaljenih lica putem pošte (katalozi, adresovane i neadresovane pošiljke, reklamni materijali sa narudžbenicom i sl.), televizije (teleshopping), radija, telefona, elektronske pošte, interneta ili drugih sredstava za daljinsku komunikaciju.

2) Na prodaju na daljinu primjenjuju se odredbe ovog Zakona o trgovini na malo.

3) Prodaju na daljinu može organizovati samo trgovac, pravno ili fizičko lice, registrovan za ovu vrstu trgovine koji za djelatnost trgovine koju obavlja, pored registracije za prodaju na daljinu, zavisno od vrste roba i usluga koji su predmet prodaje na daljinu, posjeduje i rješenje o registraciji kod nadležnog suda, odnosno odobrenje za obavljanje te djelatnosti od nadležnog organa, te ispunjava minimalno tehničke uslove propisane za ovu vrstu trgovine.

4) Uslove o prodaji na daljinu propisuje ministar podzakonskim aktom u skladu sa posebnim propisom.”

Smatramo da je neophodno izvršiti izmjenu spomenutog člana, obzirom na vrijeme u kojem živimo, te u što skorije vrijeme donijeti poseban Zakon o elektronskoj ili internet prodaji, koji će detaljno urediti sva pitanja vezano za ovu vrstu trgovine. Do donošenja navedenog Zakona, mišljenja smo da je postojeća odredba člana 47. Zakona o unutrašnjoj trgovini neprecizna i preusko postavljena, te da treba izmijeniti određena rješenja koja se

ti u prodaje na daljinu, samo iz razloga preciziranja odredbi i detaljnijeg ureenja ove oblasti, koliko to dopušta Zakon o unutrašnjoj trgovini, kao opšti propis za obavljanje trgovačke djelatnosti. U vezi sa navedenim, neophodno je da se što prije krene u proceduru donošenja posebnog zakona koji će posebno urediti oblast internet trgovine, kao posebnog oblika trgovine.

U članu 56. stav 1. Zakona o unutrašnjoj trgovini u alineji a) iza rije i "bez" treba dodati rije i "ili mimo", tako da alineja a) stava 1. člana 56. glasi:

"a) djelatnost trgovine obavlja se bez ili mimo registracije ili bez ili mimo odobrenja za obavljanje trgovačke djelatnosti izdatog od nadležnog organa."

Uvrštavanjem rije i "ili mimo", pored sluajeva kada trgovac radi u potpunosti bez registracije, odnosno odobrenja (tzv. rad "na crno"), bili bi obuhvaćeni i sluajevi kada trgovac, koji je registrovan, odnosno koji ima odobrenje za obavljanje određene vrste trgovine, obavlja i trgovinsku djelatnost za koju nije registrovan, odnosno nema odobrenje nadležnog organa.

U članu 56. stav 1. Zakona o unutrašnjoj trgovini iza alineje b), treba dodati nove alineje c) i d) koje glase:

"c) trgovac je podnio netažnu pisanu izjavu da prodajni objekat ispunjava propisane minimalno tehničke uslove,
d) trgovac je otpočetio raditi u prodajnom objektu, a da nadležnom organu prethodno nije podnio izjavu da prodajni objekat ispunjava propisane minimalno tehničke uslove."

Smatramo da je opravdano da se uvrste navedene alineje, kako bi se i za navedeno postupanje trgovca predvidilo izricanje upravne mjere-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, jer se radi o takvoj radnji kojom je trgovac počeo obavljati djelatnost, a da nije ispunio svoje zakonom propisane obaveze, što sada nije moguće.

U članu 56. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti stav 3. tako da glasi:
"Nakon što je rješenje o zabrani iz stava 1. ovog člana postalo izvršno, inspektor će, na adekvatan način, izvršiti prešah objekta u kojem je zabranjen rad."

Obzirom da su stavom 1. člana 56. obuhvaćeni svi sluajevi kada je trgovac otpočetio obavljati djelatnost, a da nije prethodno ispunio sve uslove koje propisuje Zakon o unutrašnjoj trgovini, smatramo neophodnim da se predviđena upravna mjera-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i obezbjedi na adekvatan način, a to je prešah objekta do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. U suprotnom, samo izricanje upravne mjere-zabrana rada do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, nema nikakvu svrhu i stvara dodatnu obavezu za postupanje inspektora da svaki dan, u toku 24 sata, a do otklanjanja nedostataka, pokuša provjeriti poštivanje izrečene mjere zabrane rada. Stavljanjem prešaha vrši se obezbjeđenje izvršenja naložene upravne mjere zabrane rada, a u sluajevima žalbe subjekta nadzora na izrečenu mjeru, ako drugostepeni organ odluči drugačije, onda prešah dijeli sudbinu naložene upravne mjere. Obzirom da povreda prešaha ili prostora koji je zapešah predstavlja krivično djelo, to je prešah uveliko garancija da će se naložena upravna mjera zabrane rada i ispoštovati.

Član 61. Zakona o unutrašnjoj trgovini treba izmijeniti tako da glasi:

"(1) Ako trgovac ili fizičko lice-građanin postupi suprotno odredbama člana 25. stav (2) ovog Zakona, tržišni inspektor će pokrenuti prekršajni postupak izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i istim privremeno oduzeti robu zatečenu u prometu do okončanja prekršajnog postupka.

(2) U sluajevima privremenog oduzimanja robe iz prethodnog stava tržišni inspektor će o tome sainiti zapisnik i izdati potvrdu o privremeno oduzetoj robi trgovcu, odnosno fizičkom licu – građaninu.

(3) Prekršajni postupak iz stava 1. ovog člana smatra se okončan danom konačnosti i izvršnosti izdatog prekršajnog naloga, odnosno danom pravosnažnosti rješenja nadležnog suda."

Naime, odredbom člana 61. Zakona o unutrašnjoj trgovini, propisano je da će tržišni inspektor privremeno oduzeti robu do okončanja sudskog postupka, ako trgovac ili fizičko lice – građanin ne postupi u

skladu sa članom 25. stav 2. ovog Zakona, koji definiše dokumentaciju koja mora pratiti robu u prometu i prijevozu.

Imaju i u vidu da se prekršajni postupak pokreće izdavanjem prekršajnog naloga od strane inspektora, kojim se okrivljenom izriče nova kazna i zaštitna mjera oduzimanja predmeta, ako je propisana za neki prekršaj, ili podnošenjem zahtjeva nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog, potrebno je izmijeniti navedenu odredbu člana 61., tako da umjesto riječi "sudskog postupka" treba da stoji "prekršajnog postupka". Na navedeni način postigla bi se ekonomičnost u vođenju prekršajnog postupka, ali i rasteretili sudovi, jer u slučaju izdavanja prekršajnog naloga sa izrečenom novom kaznom koja je propisana članom 63. za prekršaj neposjedovanja vjerodostojne dokumentacije za robu u prometu, kao i zaštitnom mjerom oduzimanja predmeta, ukoliko okrivljeni ne zatraži sudsko odlučivanje, prekršajni nalog postaje konačan i izvršan, nakon kojeg slijedi izvršenje navedene zaštitne mjere od strane ove Uprave, kako je propisano članom 59. Zakona o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12).

U članu 63. stav 1. tačka e) Zakona o unutrašnjoj trgovini, iza riječi "bez" treba dodati riječi "ili mimo" tako da tačka e) stava 1. glasi:

"e) obavlja trgovinu bez ili mimo registracije ili bez ili mimo odobrenja nadležnog organa ili ne ispunjava minimalne tehničke uslove (čl. 12., 16., 46. stav 2) i 47. stav 3) ovog Zakona),"

Obzirom da je naprijed, u članu 56. stav 1. za gore navedeno postupanje, predloženo izricanje upravne mjere-zabrana rada do otklanjanja utvrdjenih nepravilnosti, koja bi bila obezbjeđena i neposredno za objekta, istovremeno treba predvidjeti i kaznu za obavljanje trgovine mimo registracije, odnosno odobrenja nadležnog organa, jer, ukoliko se ne uvrste predložene izmjene u kaznene odredbe, ne bi postojao pravni osnov za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno trgovac koji obavlja djelatnost mimo registracije ili odobrenja za obavljanje djelatnosti ne bi mogao biti sankcionisan. Sama upravna mjera bez mogućnosti izricanja nove kazne za navedeno postupanje ne bi imala svrhu, posebno kada se radi o povratnicima u prekršaju, kojih nije zanemarljiv broj.

U članu 63. stav 4. Zakona o unutrašnjoj trgovini, predviđeno je novo kažnjavanje za fizičko lice – građanin ukoliko obavlja trgovinu bez odobrenja nadležnog organa ili ako za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju.

Međutim, u članu 63. stav 6. propisano je obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja robe fizičkom licu-građaninu, samo za prekršaj iz stava 4. tačka b), tj. ako za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju, dok za obavljanje trgovine bez odobrenja nadležnog organa nije, a što je apsurdno, te bi u tom smislu trebalo predvidjeti i obligatorno izricanje zaštitne mjere i za ovaj slučaj.

Stoga je neophodno u članu 63. stav 6. brisati riječi "tačka b)", jer bi se brisanjem navedenih riječi, propisana zaštitna mjera oduzimanja robe koja je zatečena u prometu, odnosila na kompletan stav 4. člana 63., odnosno obuhvatila bi i obavljanje trgovine bez odobrenja nadležnog organa i ako se za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojna dokumentacija..

U članu 63. Zakona o unutrašnjoj trgovini, neophodno je izmijeniti stav 5. tako da glasi:

"5) Za prekršaj iz stava 1) tačka e), f), g) i h) ovog člana izriče se zaštitna mjera oduzimanja robe koja se nalazi u prometu, odnosno robe kojom je počinjen prekršaj."

Obzirom da se u konkretnom slučaju radi o prekršajima obavljanja trgovine bez ili mimo registracije ili odobrenja, trgovine robom bez vjerodostojne dokumentacije i nevođenja ili neažurnog vođenja trgovačkih knjige, za koje smatramo da su teži prekršaji i da za posljedicu imaju neevidentiranje prometa i ostvarivanje neovlaštene dobiti, iz tog razloga nalazimo opravdanim da zaštitna mjera oduzimanja robe koja se nalazi u prometu, odnosno robe kojom je počinjen prekršaj treba biti obligatorno propisana. Istovremeno smo mišljenja da se u ovom stavu izuzmu prekršaji iz člana 63. stav (1) pod tačkama a), b), c), i), j) i k), za koje smatramo da ne trebala biti propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, čak ni fakultativno.

U Zakonu o unutrašnjoj trgovini, u kaznenim odredbama potrebno je predvidjeti kažnjavanje za prekršaj, trgovca – pravnog lica, kao i odgovornog lica u pravnom licu, kao i trgovca fizičkog lica, ako isti prekršaj iz člana 63. stav 1. ovog Zakona, poine u ponovljenom slučaju u periodu od jedne godine od dana počinjenja prethodnog prekršaja, jer smatramo da će veća minimalna zapriječena novčana kazna za navedene prekršaje imati bolji preventivni efekat.

U članu 65. stav 1. tačka e) Zakona o unutrašnjoj trgovini propisan je prekršaj za trgovca koji je pravno lice ukoliko ne ustanovi tržišni, pijani ili vašaški red i ne pridržava se tog reda, odnosno sajamskih rokova. Međutim, ova kaznena odredba, izmeću ostalog, upućuje na član 39. stav 3. spomenutog Zakona, odnosno na odredbu kojom je regulisano da za pružanje usluga tržišnice na malo trgovac utvrđuje tržišni red, kojim se bliže uređuju tržišna pravila za prodaju robe.

Kako se u odredbi člana 65. stav 1. tačka e) ne radi o kumulativnim obilježjima jednog prekršaja, nego ista propisuje tri prekršaja (ako trgovac ne ustanovi tržišni red, ukoliko se ne pridržava tog reda, odnosno ukoliko se ne pridržava sajamskih rokova), upućivanje na odredbu člana 39. stav 3. je odgovarajuće samo za propisivanje prekršaja trgovca na malo ako je u pitanju prvi prekršaj (ukoliko trgovac ne ustanovi tržišni red).

U pogledu prekršaja propisanog zbog nepridržavanja tržišnog reda, kada je u pitanju tržišnica na malo, kaznena odredba člana 65. stav 1. tačka e) ne upućuje na odgovarajuću odredbu iz materijalnog dijela Zakona kojom se nalaže određeno postupanje, odnosno propisuje obaveza pridržavanja tržišnog reda za trgovca koji pruža usluge tržišnice na malo.

Stoga je neophodno po hitnom postupku, kroz izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini, u članu 65. stav 1. tačka e), iza riječi "39. stav 3.", dodati i riječi "39. stav 5.", kako bi se na odgovarajućim mjestima povezala kaznena odredba i odredba u materijalnom dijelu Zakona i na nedvojben način propisalo zakonsko obilježje ovog prekršaja.

Takođe, neophodno je da se u navedenom Zakonu poveća iznos minimalne novčane kazne za trgovce – fizička lica, jer smatramo da će veća minimalna zapriječena novčana kazna za prekršaje, imati bolji preventivni efekat, a i pored povećanja novčane kazne trgovci fizička lica ostaju u daleko povoljnijem položaju u odnosu na novčane kazne predviđene za pravna lica, iako se, vrlo često, bave istom vrstom i obimom posla.

– Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti

Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj 32/09), članom 11. stav 1. tačka 12., utvrđena je obaveza ugostitelja da vodi poslovne knjige u skladu sa važećim propisom, te je propisan i prekršaj za nepostupanje po ovoj obavezi. Međutim, Zakonom nije precizno definisano koje su to poslovne knjige koje bi vođenje nadzirala tržišno-turistička inspekcija, u kojoj je nadležnosti nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona.

Stoga je neophodno izmijeniti važeći zakon i decidno propisati koje su to poslovne knjige koje su ugostitelji dužni voditi i na njihovom vođenju, uz stvaranje pravnog osnova za eventualno donošenje provedbenih propisa kojima bi se regulisao sadržaj i na njihovom vođenju.

U Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, potrebno je izvršiti odgovarajuće dopune u cilju sprječavanja eventualne zloupotrebe pravne praznine od strane lica koja sama obavljaju djelatnost prije su prijave na PIO i Zdravstveno osiguranje na 40 sati sedmično, a djelatnost po istaknutom radnom vremenu obavljaju u dvostrukom trajanju, pa i više. Kako se radi o prijavi po osnovu odobrenja za obavljanje djelatnosti, a ne radnog odnosa, to inspekcija rada nema nadležnost za postupanje u odnosu na nosioca odobrenja, a inspekcije iz drugih upravnih oblasti (tržišno-turistička) kontrolišu samo činjenicu da li je radno vrijeme istaknuto.

Stoga bi kroz izmjene ovog Zakona trebalo propisati obavezu poštovanja radnog vremena, te slijedom toga i prekršaj, ukoliko ugostitelj ne poštuje istaknuto radno vrijeme.

Ilanom 59. stav 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti je regulisano da e inspektor rješenjem zabraniti rad ugostitelju ako ugostiteljsku djelatnost obavlja bez registracije ili mimo registracije, bez rješenja kojim se odobrava obavljanje ove djelatnosti izdatog od nadležnog organa ili bez rješenja kojim se utvr uje da prostor, ure aji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti, dok je stavom 3. ovog lana propisano da inspektor u ovim slu ajevima može privremeno oduzeti opremu, ure aje, sredstva za rad kojima ugostitelj obavlja nezakonitu djelatnost do kona ne odluke.

Me utim, kaznene odredbe ne slijede odredbe lana 59. i za gore navedene prekršaje ne propisuju ak ni fakultativno izricanje zaštitne mjere, pa shodno tome proizilazi da se oprema, ure aji i sredstva za rad mogu samo privremeno, do okon anja sudskog postupka, oduzeti, odnosno inspektori ne mogu trajno oduzimati opremu, ure aje i sredstva za rad kojima ugostitelj obavlja nezakonitu djelatnost, obzirom da ni sudovi, u prekršajnom postupku, zbog nepropisivanja zaštitne mjere, istu ne mogu izricati.

Stoga bi bilo neophodno u lanu 63. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, pored ve propisane nov ane kazne, predvidjeti i obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta.

Ilanom 53. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, regulisano je da inspekcijski nadzor nad provedbom ovog propisa vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove. Me utim, lan 54. istog Zakona nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora reguliše na bitno druga iji na in, odnosno, pored Federalne uprave, propisuje i nadležnost kantonalnog organa uprave za inspekcijske poslove, u okviru svoje nadležnosti i u skladu sa posebnim propisima koje donose Vlada FBiH i vlade kantona, na prijedlog resornih ministarstava.

Cijenimo da bi se nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora trebala precizno definisati samim zakonom, što Zakonom o ugostiteljstvu nije u injeno, nego je u ovom pogledu predvi eno donošenje podzakonskih propisa. Na osnovu toga, Vlada Federacije BiH je donijela Uredbu o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove ("Sl. novine FBiH", broj: 41/11). Me utim, navedenom Uredbom je propisano da u pogledu skoro 90% svih ugostiteljskih objekata, nadzor vrše federalni inspektori, pa se postavlja opravdano pitanje u kom dijelu e inspekcijski nadzor vršiti kantonalni tržišno – turisti ki inspektori.

Tako e, odredbe Zakona kojima se regulišu ovlaštenja inspektora, odnose se samo na federalne inspektore, budu i da se, shodno lanu 56., a imaju i u vidu da je izvršeno skra ivanje naziva, pod pojmom "inspektor" podrazumijeva samo nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Me utim, nedosljednost zakonodavca se ne ogleda samo u lanu 54. kojim je propisano da inspekcijski nadzor vrše i kantonalne uprave za inspekcijske poslove, nego i u lanu 62., koji propisuje da se na rješenja kantonalnog inspektora može izjaviti žalba nadležnom kantonalnom organu, iako je i Zakonom o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH", broj: 02/98 i 48/99), koji se shodno primjenjuje u poslovima inspekcijskog nadzora, ali i Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05), predvi eno da po žalbi na rješenja koja se donose na temelju federalnih zakona, odlu uje federalni organ.

Sve navedeno, ostavlja dilemu koji je organ nadležan za vršenje inspekcijskog nadzora, ali i koja su ovlaštenja kantonalnih inspektora, budu i da se ovlaštenja propisana Zakonom odnose samo na federalne inspektore.

Iz navedenih razloga bilo bi neophodno izmijeniti važe i Zakon, te lanom 56. propisati da se pod pojmom "inspektor" podrazumijeva nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove i inspektor kantonalne uprave za inspekcijske poslove ili jasno razgrani iti nadležnost federalnih i kantonalnih organa za vršenje inspekcijskog nadzora prema vrsti ugostiteljskih objekata.

Osim toga, neophodno je izmijeniti lan 62. Zakona i propisati nadležnost Federalne uprave za inspekcijske poslove za rješavanje po žalbama izjavljenim na rješenja kantonalnih inspektora i time uskladiti ovaj Zakon sa odredbama Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH, Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakona o upravnom postupku.

- Uredba o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove

Uredbom o inspekcijskom nadzoru nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove ("Sl. novine FBiH", broj: 41/11), koja je donesena na osnovu člana 54. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 32/09), uređena je inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i drugih propisa iz ove oblasti koji provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove, te su jasno navedeni subjekti nadzora koji su u nadležnosti Federalne uprave.

Međutim, Vlada Tuzlanskog kantona do danas nije donijela propis kojim će uređiti nadzor nad provedbom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti koji provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK, iako je ta obaveza za Vlade kantona, tako je propisana u gore spomenutom članu.

Stoga je neophodno da se ista donese i jasno navedu subjekti nadzora koji su u nadležnosti ove Uprave.

- Zakon o turističkoj djelatnosti

Zakonom o turističkoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj 32/09), u članu 69. stav 1. propisana je nova kazna za pravno lice, za radnje koje su navedene u tačkama od 1. do 13.

U stavu 2. istog člana je propisano da će se za prekršaje iz stava 1. tačke 1. do 12. kazniti i odgovorno lice u pravnom licu, te je propisana i nova kazna za odgovorno lice.

Međutim, u stavu 2. za odgovorno lice nije propisana kazna za radnju iz tačke 13. stava 1., kao što je predviđena za pravno lice, a to je "ako prodaje aranžmane i izletničke programe, a u poslovnici nema najmanje jednog voditelja poslovnice" (član 20. stav 1.).

Stoga je neophodno da se navedeni Zakon izmijeni u tom dijelu, tako da se u stavu 2. člana 69. obuhvati i tačka 13. stava 1., kako bi se za navedeni prekršaj kaznilo i odgovorno lice u pravnom licu, budući da su inspektori ove Uprave, u inspekcijskim nadzorima, utvrdili postojanje i navedenog prekršaja, ali je za isti, zbog ovakve zakonske regulative, kažnjavano samo pravno lice.

- Zakon o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini

Zakon o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/06), ne sadrži konkretnu odredbu o nadležnosti za inspekcijski nadzor, odnosno odredba člana 98. istog Zakona propisuje subjekte koji su odgovorni za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini, u kojoj su, između ostalih, navedeni podtačkom i.) inspekcijski i drugi organi u skladu sa zakonom.

Odredbom člana 117. navedenog Zakona propisano je da nadzor nad provođenjem Zakona obavljaju nadležni organi utvrdjeni članom 98. stav 1. tačka a.) do e.) i i.) Zakona, u skladu sa ovlaštenjima utvrdjenim posebnim zakonima i drugim propisima.

Stoga bi bilo neophodno jasno regulisati koji organi vrše nadzor, a koji organi upravni nadzor, među kojima je i inspekcijski nadzor, a jasno razgranati nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora nad provođenjem Zakona o zaštiti potrošača u BiH između općinske, kantonalne i federalne tržišne inspekcije, prema vrsti objekta ili po drugom kriteriju.

Odredbom člana 69. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona – prethodni tekst ("Sl. novine TK", broj: 10/12), propisano je da kantonalna tržišna – turistička inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i drugih propisa koji se odnose na, između ostalog, i zaštitu prava potrošača.

Dakle, kantonalna tržišna – turistička inspekcija na osnovu člana 117. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, u vezi sa članom 69. Zakona o inspekcijama Tuzlanskog kantona vrši inspekcijske poslove u provedbi Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, iako smatramo da bi nadležnost za vršenje inspekcijskog nadzora trebalo propisati Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, obzirom da se radi o državnom zakonu, a ne o nadležnosti iz kantonalnog zakona.

Tim prije, što nije definisano koji organ odlučuje po žalbama izjavljenim na rješenja kantonalnog i federalnog inspektora koja su donesena na temelju ovog Zakona, imajući u vidu da je u pitanju Zakon donesen na državnom nivou, a Zakonom o inspekcijama Federacije BiH, Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o upravnom postupku, propisana je nadležnost federalnog organa (Federalne uprave

za inspeksijske poslove ili resornog federalnog ministarstva) za odlučivanje po žalbama izjavljenim na rješenja koja su donesena na osnovu federalnih, ali ne i na osnovu državnih zakona, pa ostaje otvoreno pitanje koji nivo vlasti odlučuje po izjavljenim žalbama na ova rješenja jer federalni organi nemaju pravno uporište za postupanje u ovom pogledu, obzirom da je u pitanju pravna praznina jer niti jednim važećim propisom to pitanje nije regulisano.

Iz navedenih razloga, neophodno bi bilo jasno regulisati i razgraničiti nadležnost za nadzor nad provođenjem ovog Zakona, u pogledu stručnog, upravnog i inspeksijskog nadzora, kao i propisati koji organi rješavaju žalbe izjavljene na rješenja donesena na osnovu Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

Odredbom člana 130. stav 2. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini je propisano da nadležni organi donijeti propise za provođenje navedenog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Iako je Zakon usvojen u februaru 2006. godine, dakle, ni nakon sedam godina, organi nadležni za energetiku i ovlaštena lica za vodoprivredu, sporazumno, s ovlaštenim licem iz nadležnog instituta u Bosni i Hercegovini, nisu propisali način mjerenja isporuene energije, odnosno vode, čime se znatno otežava zaštita potrošača, jer se pravna lica nadležna za isporuku energije, odnosno vode, pozivaju upravo na član 35. stav 3. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, kao opravdanje da se isporuka energije, odnosno vode ne može obračunavati na osnovu mjerenja stvarne potrošnje na vlastitim mjerilima potrošača.

Iz tog razloga trebalo bi po hitnom postupku donijeti provedbeni propis kojim bi se jasno precizirao način mjerenja isporuene energije, odnosno vode jer je jedino pravično rješenje da se potrošačima ima obračunati utroška svih vrsta isporuene energije, odnosno vode, vrši na osnovu stvarne potrošnje na vlastitim mjerilima.

Odredbama člana 25. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini nije jasno definisano šta se smatra tehnički složenim proizvodom u smislu minimalnog roka garancije, te nije definisan rok obavezne garancije za tehnički složene proizvode, niti rok obaveznog servisiranja.

Iz ovih razloga, neophodno bi bilo donijeti sve provedbene propise za koje postoji pravni osnov u Zakonu o zaštiti potrošača u BiH, a eventualno, kroz izmjene Zakona, predvidjeti donošenje i drugih provedbenih propisa kojima bi se detaljnije razradile pojedine odredbe Zakona i regulisala pitanja tehnički složenih proizvoda i minimalnih garancija za iste, bez obzira na vrijeme donošenja su odredbe samog Zakona praktično neprimjenjive.

Odredbom člana 13. stav 1. Zakona o zaštiti potrošača je propisano da, ako trgovac uz prodaju proizvoda nudi dostavu proizvoda u kuću ili stan potrošača ili neko drugo mjesto, obavezan je potrošaču u proizvod dostaviti u ispravnom stanju, u ugovorenom kvalitetu i količini, kao i u dogovorenom roku, te mu tom prilikom uručiti sve pripadajuće dokumente, a u kaznenoj odredbi član 126. stav 1. tačka d.) propisuje da se trgovac kazni novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 5.500 KM, ako potrošaču u proizvod ne dostavi u ispravnom stanju, u ugovorenoj količini i kvalitetu, kao i u dogovorenom roku, i tom prilikom ne uručiti sve pripadajuće dokumente.

Dakle, da bi se trgovac kaznio za navedeni prekršaj moraju biti kumulativno ispunjena sva obilježja prekršaja iz člana 13. stava 1. navedenog Zakona, što smatramo neopravdanim jer se ovakvom odredbom ne štite interesi i prava potrošača, te bi ista obilježja trebala da budu postavljena alternativno, odnosno ako se potrošaču u proizvod ne dostavi u ispravnom stanju ili u ugovorenoj količini ili kvalitetu ili dogovorenom roku ili, ako mu se tom prilikom ne uručiti svi pripadajući dokumenti.

– Zakon o autorskom i srodnim pravima

U Zakonu o autorskom i srodnim pravima ("Sl. glasnik BiH", broj: 63/10), propisana je nadležnost za vršenje inspeksijskog nadzora i to inspekcije nadležne za nadzor propisa iz oblasti prometa robe i usluga (tržišta), ali samo u dijelu obavljanja prometa robe i usluga. Navedena odredba predstavlja ograničenje za postupanje tržišnih inspektora, posebno ako se ima u vidu da spomenuti Zakon inkriminiše, ne samo prometovanje nego i

korištenje i posjedovanje robe kojom se povrije uje autorsko pravo. Stoga smatramo da je kroz izmjene Zakona neophodno propisati nadležnost tržišne inspekcije, ali bez ograničavanja nadležnosti za postupanje samo na obavljanje prometa robom i uslugama.

Dalje, istim Zakonom je predviđeno oduzimanje robe upravnom mjerom, ali i izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta. Kada je u pitanju upravna mjera, zakonodavac je regulisao ovlaštenje inspektora i postupak oduzimanja robe, uključujući i privremeno oduzimanje. Međutim, Zakonom je previđeno obligatorno izricanje zaštitne mjere oduzimanja predmeta, ali nije dao ovlaštenje inspektorima da robu mogu privremeno oduzeti do pravosnažnosti sudske odluke ili konačnosti i izvršnosti prekršajnog naloga, kojima se ta zaštitna mjera može izreći.

Takođe, manjkavost Zakona se ogleda i u pogledu nepostojanja prekršaja za pravna i fizička lica koja se bave distribucijom i prometom proizvoda, uređaja ili kompjuterskog programa kojima se povrijeđuju autorska prava. Naime, odredbom člana 170. stav 1. i 3. tačka j) predviđeno je prekršaj za pravna i fizička lica koja se bave distribucijom, ali ta kaznena odredba potpuno neopravdano upućuje na odredbu člana 152. stav 4. Zakona koji se odnosi samo na uređaje, sredstva i opremu koji služe za uklanjanje ili izmjenu elektronskih podataka o upravljanju pravima. Stoga smatramo da bi kroz izmjene zakona trebalo riješiti i ovu manjkavost na način da navedena kaznena odredba upućuje na član 152. i sve njegove odredbe, a ne samo na stav 4. Time se omogućiti i kažnjavanje za sve radnje koje se tiču provođenja efektivnih tehničkih mjera.

– Uredba o boravišnoj taksi

Odredbom člana 15. stav 1. Uredbe o boravišnoj taksi ("Sl. novine FBiH", broj: 18/09), propisano je da nadzor nad naplatom i uplatom boravišne takse, kao i nadzor nad raspoređivanjem sredstava boravišne takse iz čl. 10. Uredbe, obavljaju Federalna uprava za inspeksijske poslove, kantonalni organ uprave nadležan za inspeksijske poslove i Porezna uprava Federacije BiH, svako u okviru svojih nadležnosti utvrdjenih propisima, a stavom 3. je propisano da se prinudna naplata sprovodi po propisima o naplati poreza i doprinosa.

Takođe, stavom 4. navedenog člana, propisano je da je nadležni inspektor rješenjem naložiti vlasniku iz člana 3. Uredbe, da izvrši uplatu sredstava boravišne takse Turističkoj zajednici kantona, ukoliko isti ta sredstva nije uplatio.

Manjkavost navedene Uredbe upravo leži u navedenom stavu 3. iz slijedećih razloga.

Tržišno – turistički inspektori ove Uprave, kao stvarno i mjesno nadležni, shodno članu 15. stav 1. i 4. navedene Uredbe, vrše gore spomenuti nadzor, te donose rješenja kojima upravnom mjerom naređuju fizičkom ili pravnom licu, koje nije uplatilo boravišnu taksu u slučajevima propisanim navedenom Uredbom, da to učini u roku koji mu inspektor odredi, uz navođenje tačnog novčanog iznosa koji se mora uplatiti.

Problem nastaje kada rješenje inspektora postane konačno i izvršno, odnosno pravosnažno, a subjekt nadzora ne postupa po nalogu inspektora u propisanom roku, odnosno ne uplati dugovani iznos boravišne takse, jer nema efektivnog načina na koji se može provesti prinudna naplata novčanog iznosa dugovane boravišne takse.

Naime, iako je članom 15. stav 4. navedene Uredbe propisano da prinudnu naplatu treba da izvrši Porezna uprava Federacije BiH, zbog neharmonizirane zakonske regulative Porezna uprava nije u mogućnosti i u praksi ne provodi prinudnu naplatu rješenja koja donose drugi organi uprave.

Drugim riječima, ukoliko lice ne postupa po rješenju kantonalnog inspektora i ne uplati dugovani iznos na ime boravišne takse, u takvoj situaciji kada bi se rješenje inspektora prosljedilo Poreznoj upravi radi prisilne naplate, ista nije u mogućnosti provoditi postupak prisilne naplate po tim rješenjima, budući da ista, prema odredbama Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH, može provesti postupak prisilne naplate samo ukoliko je ispostavila sopstveni nalog za plaćanje.

Sopstvene naloge za plaćanje Porezna uprava izdaje samo ako su u pitanju porezne obaveze koje su jasno definisane navedenim Zakonom, a to su obaveze poreznog obveznika da plati poreze, doprinose, takse i novčane kazne, uključujući i pripadajuće kamate, u skladu sa poreznim zakonima i zakonima kojima se uređuju pitanja doprinosa, odnosno taksi i novčanih kazni za porezne prekršaje.

Dakle, Porezna uprava nije u mogućnosti provoditi postupak prinudne naplate novčanog iznosa po osnovu utvrdjenih obaveza za plaćanje od drugih organa, među kojima je i ova Uprava.

Tako e, Porezna uprava nije u mogu nosti provoditi ni prinudnu naplatu nov anih kazni evidentiranih u Registru nov anih kazni, izre enih od strane inspektora drugih organa pa i ove Uprave, nego samo kada se radi o prisilnoj naplati poreznih obaveza i kazni izre enih za porezni prekršaj.

Zbog nemogu nosti provo enja izvršenja rješenja inspektora i nemogu nosti provo enja kona ne naplate nov anog iznosa na ime dugovane boravišne takse protiv lica koja su dužnici i kojima inspektori nalažu da izvrše tu obavezu, ne postiže se krajnji cilj inspeksijskih nadzora po pitanju primjene Zakona o boravišnoj taksi, tako da iz navedenih razloga inspektori nisu u mogu nosti da preduzimaju bilo kakve druge radnje, osim kažnjavanja za prekršaj i izdavanja upravne mjere, koje bi u kona nici dovele do naplate dugovanih nov anih iznosa na ime boravišne takse, od lica koja su propustila da izvrše navedenu zakonsku obavezu.

Ista je situacija i kada je u pitanju nadzor nad provo enjem Uredbe o lanarinama u turisti kim zajednicama ("Sl. novine FBiH", broj: 18/09).

Dakle, po hitnom postupku, u oblasti trgovine, turizma i ugostiteljstva neophodno je izmijeniti najmanje 8 propisa kojima e se: propisati nadležnost za vršenje upravnog nadzora nad primjenom zakona tamo gdje ista nije utvr ena, jer su takvi zakoni prakti no neprimjenjivi, precizirati nadležnost jer terminologija "nadležna inspekcija" ostavlja dilemu ne samo u pogledu nivoa vlasti (jer poslove inspeksijskog nadzora vrše sva tri nivoa vlasti), nego i u pogledu upravne oblasti.

Dalje, organi uprave moraju izvršavati svoje obaveze i donositi podzakonske akte u roku koji je predvi en zakonom kojim se daje ovlaštenje za donošenje istih, budu i da su odredbe zakona koje se trebaju detaljnije razraditi provedbenim propisima, bez tih propisa, prakti no neprimjenjive.

I na kraju, otkloniti sve nedore enosti i nomotehni ke nedostatke u odredbama kojima se propisuju prekršaji i sankcionisati ponašanje koje je suprotno zakonom naloženim obavezama ili, ukoliko je ve namjera sankcionisati odre eno ponašanje, precizno utvrditi obavezu adresata pravne norme.

1.2. Saobra ajna inspekcija

– Zakon o cestovnom prijevozu FBiH

U Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 28/06 i 02/10), odredbe lana 100. stav 2., 3. i 4. spomenutog Zakona nisu usaglašene sa Zakonom o prekršajima („Sl. novine FBiH“ broj: 63/14), kojim je ukinut raniji institut prekršajnog prava - mandatna kazna, a odredba stava 4. tako e nije uskla ena sa Zakonom o prekršaja po pitanju na ina pokretanja prekršajnog postupka (izdavanje prekršajnog naloga ili podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka), budu i da se u istoj upotrebljava termin „prijava“ za pokretanje prekršajnog postupka.

Napominjemo da je u januaru 2010. godine stupio na snagu novelirani Zakon o cestovnom prijevozu FBiH, ali tim izmjenama nisu obuhva ene odredbe lana 100. stav 2., 3. i 4. Zakona, kojima je još uvijek propisano da nov anu kaznu na licu mjesta napla uje inspektor, odnosno da je po inilac prekršaja dužan platiti nov anu kaznu u roku od 15 dana od dana po injenja prekršaja, te da je inspektor dužan podnijeti prijavu za pokretanje prekršajnog postupka, ukoliko prekršitelj istu ne plati u ovom roku.

Osim što inspektor ne može naplatiti nov anu kaznu na licu mjesta, ove odredbe su u suprotnosti i sa lanom 55. i 57. Zakona o prekršajima, budu i da je istim regulisano da okrivljeni može platiti nov anu kaznu u roku od 8 dana od dana uru enja prekršajnog naloga ili u tom roku zatražiti sudsko odlu ivanje.

Pokretanje prekršajnog postupka je regulisano lanom 53. Zakona o prekršajima, u kojem stoji da se prekršajni postupak pokre e izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sudu, a ne podnošenjem prijave za pokretanje prekršajnog postupka.

– Zakon o cestovnom prijevozu na podru ju Tuzlanskog kantona

U Zakonu o cestovnom prijevozu na podru ju Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK-a", broj: 15/11 i 2/14), neophodno je uskladiti visinu nov ane kazne za svaki pojedini prekršaj sa visinom nov ane kazne predvi ene Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije BiH, budu i da je za neke prekršaje kantonalnim Zakonom predvi en

ve i raspon novane kazne. Kako sudovi nisu vezani pravnom kvalifikacijom prekršaja, nego injeni nim opisom radnje, ak i u slu ajevima kada inspektor odre eni prekršaj kvalifikuje po kantonalnom Zakonu, sudovi, imaju i u vidu naprijed navedeno, okrivljene oglašavaju odgovornim za prekršaj propisan federalnim Zakonom jer je povoljniji za po inioca, budu i da previ a manju nov anu kaznu.

Dakle, u oblasti saobra aja, nakon sagledavanja kaznenih odredaba, neophodno je, po hitnom postupku, izmijeniti dva Zakona i uskladiti kaznene odredbe kao najvažniji dio pravnog propisa, a tako e izvršiti uskla ivanje sa Zakonom o prekršajima, kao procesnim zakonom koji reguliše na ine pokretanja prekršajnog postupka i na in pla anja izre ene nov ane kazne.

2. POLJOPRIVREDA, VODE, ŠUMARSTVO I VETERINARSTVO

2.1. Poljoprivredna inspekcija

– Zakon o poljoprivredi

lanom 9. stav 4. Zakona o poljoprivredi ("Sl. novine FBiH", broj: 88/07, 04/10, 27/12 i 7/13), propisano je da minimalne – otkupne cijene su cijene po kojima je prera iva, koji ostvaruje podršku u sklopu tržnog reda iz lana 8. ovog Zakona, obavezan otkupiti poljoprivredne proizvode od poljoprivrednog gazdinstva i poljoprivrednih proizvo a a, a lanom 61. stav 1. alineja 1. da e se nov anom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 15.000 KM kaznit e se za prekršaj pravno lice – korisnik klijent (poljoprivredno gazdinstvo – privredno društvo i zadruga) ako: prilikom otkupa poljoprivrednih proizvoda ne otkupi ih po propisanim minimalno-otkupnim cijenama (lan 9. stav 4.).

U lanu 9. stav 4. Zakona umjesto rije i "prera iva " treba da stoji "otkupljiva ", jer kaznenom odredbom lana 61. stav 1. alineja 1. istog Zakona je propisano da e se kažnjavati pravno lice – korisnik klijent (poljoprivredno gazdinstvo – privredno društvo i zadruga) ako: prilikom otkupa poljoprivrednih proizvoda ne otkupi ih po propisanim minimalno – otkupnim cijenama.

U praksi otkupljiva i u ve em broju slu ajeva nisu i prera iva i, te i kada otkupljuju poljoprivredne proizvode po cijenama manjim od utvr enih minimalnih – otkupnih cijena ne mogu se kazniti, iako su o ito u prekršaju jer lan 9. stav 4. obavezuje samo prera iva e da vrše otkup navedenih proizvoda po minimalnim – otkupnim cijenama, ali ne i otkupljiva e koji nisu prera iva i, a bave se otkupom poljoprivrednih proizvoda.

– Zakon o slatkovodnom ribarstvu

Obzirom da kaznenim odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 64/04) nije propisano kažnjavanje pravnih lica, sportsko – ribolovnih udruženja koja koriste ilegalno ribolovna podru ja, odnosno ne posjeduju ribolovno pravo, niti privremeno korištenje ribolovnog podru ja, potrebno je u lanu 52. i lanu 54. Zakona dodati nove stavove koji bi propisivali kažnjavanje navedenih pravnih lica, odnosno saveza, udruženja i drugih oblika organizovanja ribolovnih društava.

U oblasti poljoprivrede, neophodno je, po hitnom postupku, izmijeniti najmanje dva zakona i precizno definisati prekršioce, odnosno kaznenim odredbama obuhvatiti najširi krug subjekata kao mogu ih po inilaca prekršaja, jer je, prema važe im zakonskim rješenjima, zna ajan broj fizi kih i pravnih lica ostao izvan zakona, a u praksi naj eš e ine radnje koje su propisane kao prekršaji, a ne postoji mogu nost za njihovo kažnjavanje.

2.2. Vodoprivredna inspekcija

– Zakon o vodama

lanom 156. Zakona o vodama ("Sl. novine FBiH", broj: 70/06), utvr eno je da agencija za vode na podru ju za koje je nadležna, izme u ostalog, priprema klasifikaciju ekološkog, hemijskog i kvantitativnog stanja

voda, te da organizira hidrološki monitoring i monitoring kvaliteta voda, monitoring podzemnih voda, te da priprema izvještaj o stanju voda i predlaže potrebne mjere.

Tako e, članom 43. stav 1. tačka 6. istog Zakona, predviđeno je da će Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donijeti propis o monitoringu i sadržaju programa monitoringa voda i to u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do 28.11.2008. godine. Od tada do danas je proteklo nepunih sedam godina, a sporni propis još uvijek nije donesen.

Iako je važeći Zakonom o vodama regulisano da će se, do donošenja novih podzakonskih propisa, primjenjivati svi podzakonski propisi koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a koji nisu u suprotnosti sa istim, važno je ista i da niti jedan od ranije donesenih propisa ne reguliše monitoring voda, niti sadržaj programa monitoringa voda, pa je otvoreno pitanje na koji način će Agencija za vodno područje rijeke Save, koja je nadležna za vode na području Tuzlanskog kantona, izvršavati zadatke iz svoje nadležnosti, odnosno vršiti monitoring kvaliteta voda.

Tako e, odredbom člana 190. stav 2. tačka 2. Zakona je definisano da je vodni inspektor ovlašten da naredi, u saradnji sa građevinsko - urbanističkom inspekcijom, uklanjanje sagrađenog objekta ili postrojenja izgrađenog bez vodnog akta, ako u roku od 60 dana nije pribavljen vodni akt. Međutim, iz navedene odredbe je nejasno da li uklanjanje objekta ili postrojenja, ukoliko se inspeksijskim nadzorom utvrdi da u roku od 60 dana nije pribavljen vodni akt, nareduje vodni ili građevinsko-urbanistički inspektor, odnosno da li vodni inspektor samo utvrđuje i zapisnički konstatuje neizvršavanje naložene upravne mjere, o čemu obavještava nadležnog građevinsko-urbanističkog inspektora koji bi dalje trebao postupiti u skladu sa članom 190. stav 2. tačka 2. Zakona i, shodno važećem materijalnom propisu koji reguliše oblast građevinarstva, narediti uklanjanje objekta ili vodni inspektor poduzima neke druge radnje koje nisu jasno definisane ovom odredbom. Zbog nepreciznog definisanja nadležnosti u ovom pogledu, vrlo često dolazi do negativnog sukoba nadležnosti između kantonalne vodne inspekcije i općinske građevinske inspekcije, posebno kada se imaju u vidu kantonalni zakoni o prostornom uređenju i građevinarstvu, kojima je jasno definisana i podijeljena nadležnost između kantonalne i općinske građevinsko-urbanističke inspekcije, kao i zbog činjenice da su, uglavnom, u pitanju građevinski objekti koji su kao takvi definisani spomenutim zakonima.

Iz navedenih razloga, ova Uprava je od Parlamenta Federacije BiH zatražila autentično tumačenje navedene odredbe.

– Zakon o vodama

Članom 54. Zakona o vodama ("Sl. novine TK", broj: 11/08), jasno je definisano da je gradska, odnosno općinska služba za upravu dužna da ustroji i vodi evidenciju o mjesnim vodovodima i javnim bunarima i da blagovremeno registruje sve promjene od značaja za mjesne vodovode i javne bunare.

Dalje, članom 73. istog Zakona je propisano da je općina dužna najkasnije u roku od godine dana ustrojiti ovu evidenciju. Međutim, kaznenim odredbama Zakona o vodama nije predviđena sankcija za ovlaštenu službenu osobu u općinskom organu uprave, ukoliko se navedena evidencija ne ustroji u zakonom predviđenom roku ili nakon isteka tog roka, tako da u praksi ne postoji zakonska mogućnost da se općine prinude na izvršenje obaveze utvrđene u članu 73. istog Zakona.

Dalje, poseban problem su vodni objekti koje je izgradila grupa građana za svoje potrebe, jer je članom 17. Zakona propisano da su vodni objekti koje su za svoje potrebe izgradila pravna ili fizička lica u njihovom vlasništvu i oni upravljaju tim objektima, pa se postavlja pitanje u kojoj je obavezi legalizacija ovih vodnih objekata, ko je subjekt nadzora u ovom slučaju, da li su to lica koja su izgradila te vodne objekte ili je to vlasnik nekretnine na kojoj se nalazi vodni objekt.

Pored navedenog, ukoliko su to lica koja su izgradila iste, odnosno grupa građana, dalje je pitanje protiv koga se poduzimaju upravne i prekršajne mjere.

Iz navedenih razloga, neophodno je donijeti sve provedbene propise bez odlaganja, jer su odredbe zakona praktično neprimjenjive, kao i propisati prekršaje za suprotno ponašanje, ukoliko je zakonodavac već u materijalnom dijelu zakona naložio određene obligatorne radnje i propisao rok za njihovo izvršenje, jer se, prema važećim rješenjima, ne mogu poduzimati prekršajne mjere protiv ovlaštenih službenih osoba u općinskom organu uprave i na taj način uticati na postupanje koje je naloženo zakonom, a eventualno

poduzimanje upravnih mjera od strane vodnog inspektora bi dalo efekt, samo u slučaju dobrovoljnog izvršenja rješenja jer ne postoji mogućnost njegovog prinudnog izvršenja, obzirom da je u pitanju organ državne službe.

– Zakon o zaštiti akumulacije "Modrac"

U članu 22. Zakona o zaštiti akumulacije "Modrac" ("Sl. novine TK", broj: 5/06), predviđeno je izricanje zaštitne mjere "dovodnja u pređašnje stanje", tj. otklanjanja posljedica od strane počinioča prekršaja. Kako je u pitanju posebna vrsta zaštitne mjere, u odnosu na zaštitne mjere propisane Zakonom o prekršajima ("Sl. novine FBiH", broj: 63/14), na dan njenog izvršenja nije propisan Zakonom o izvršenju sankcija-pređašnji tekst ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), pa je otvoreno pitanje na koji način i po kojem postupku bi se ova zaštitna mjera izvršavala.

Drugi problem predstavlja što je članom 22. Zakona o zaštiti akumulacije "Modrac" regulisano da se za određene prekršaje može izreći zaštitna mjera "dovodnja u pređašnje stanje", tj. otklanjanje posljedica od strane počinioča prekršaja. Dakle, spomenuta zaštitna mjera nije predmet direktnog izvršenja od strane organa vlasti, nego počinioča prekršaja, koji je dužan lično otkloniti posljedice. Međutim, ista se može izvršiti samo ako počinilac prekršaja na to dobrovoljno pristane, budući da je članom 28. stav 3. Zakona o prekršajima regulisano da se "zakonima koji propisuju prekršaje mogu odrediti dodatne vrste zaštitnih mjera, s tim da svaka zaštitna mjera koja nije predmet direktnog izvršenja od strane organa vlasti mora biti uvjetovana dobrovoljnim pristankom okrivljenog na takvu zaštitnu mjeru od strane okrivljenog".

Stoga je neophodno u Zakonu o zaštiti akumulacije "Modrac" propisati na dan izvršenja ove dodatne zaštitne mjere, što je i obaveza zakonodavca, imajući u vidu i član 64. Zakona o izvršenju sankcija-pređašnji tekst, kojim je regulisano "da se druge zaštitne mjere predviđene posebnim zakonom izvršavaju na dan i pod uslovima predviđenim tim zakonom".

Pored svega naprijed navedenog, neophodno je navesti i to da je nakon donošenja i stupanja na snagu spomenutog Zakona o zaštiti akumulacije "Modrac", stupio na snagu novi, federalni Zakon o vodama ("Sl. novine FBiH", broj: 70/06), kojim je izvršena promjena nadležnosti Federacije i Kantona u oblasti zaštite voda, tako da je neophodno Zakon o zaštiti akumulacije "Modrac" i podzakonske akte koji su doneseni na osnovu tog Zakona, uskladiti sa važećim federalnim Zakonom o vodama.

2.3. Šumarska inspekcija

– Zakon o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta

Članom 5. stav 1. i 2. Zakona o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta ("Sl. novine FBiH", broj: 27/97 i 25/06) regulisano je da nadležni organ (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede) kantona izdaje saglasnost za obavljanje djelatnosti rezanja drveta ili izdaje rješenje za obavljanje djelatnosti rezanja drveta za novoizgrađene pilane,

Odredbom člana 14. istog Zakona podijeljena je nadležnost u pogledu nadzora nad provođenjem odredaba ovog Zakona između šumarske, tržišne, inspekcije rada, protivpožarne, sanitarne, elektroenergetske i urbanističko-građevinske inspekcije i to taksativnim navođenjem pojedinih odredaba u odnosu na njihovu primjenu nadzor vrše spomenute inspekcije.

Međutim, istom odredbom nije navedeno koja od spomenutih inspekcija vrši nadzor nad primjenom odredaba člana 5. stav 1. i 2. (kontrolu posjedovanja saglasnosti i rješenja za obavljanje djelatnosti rezanja drveta), iako je neposjedovanje rješenja i saglasnosti propisano kao prekršaj za koji je predviđena novčana kazna.

Osim toga, članom 15. istog Zakona, propisani su prekršaji za pravna lica koja se bave djelatnošću u rezanju i prometa drveta i slijedom toga za odgovorno lice u pravnom licu, ali nije predviđena sankcija za fizičko lice koje se bavi ovom djelatnošću, što je totalni apsurd jer se u praksi upravo fizička lica najčešće bave ovom djelatnošću, a ne postoji zakonska mogućnost za njihovo kažnjavanje, ukoliko postupaju suprotno zakonskim propisima.

Iz tog razloga bi bilo neophodno propisati nadležnost za vršenje nadzora u pogledu posjedovanja saglasnosti i rješenja za vršenje djelatnosti rezanja drveta, te propisati prekršaj za fizi ka lica koja se bave ovom djelatnoš u, a postupaju suprotno Zakonu.

– Zakon o šumama

Zakon o šumama ("Sl. novine TK", broj: 09/12 i 17/13/), ne sadrži odredbu kojom se ovlaš uje ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, da donese podzakonski akt, kojim e se bliže regulisati sprovo enje i trajno održavanje šumskog reda u šumama na podru ju Tuzlanskog kantona, a naro ito mjere koje se preduzimaju u cilju spre avanja pojava požara, štetnih insekata i biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama, spre avanja štetnog dejstva elementarnih nepogoda, kao i druge mjere

Stoga je hitno potrebno izvršiti izmjene i dopune navedenog Zakona, kako bi se u isti unijela odredba koja sadrži ovlaštenje za resornog ministra, da donese navedeni Pravilnik (iako je Pravilnik ve donesen), obzirom da je lanom 67. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05), propisano da rukovodioci organa uprave mogu donositi podzakonske propise, samo onda kada su za to izri ito ovlašteni zakonom i u granicama ovlaštenja datih u tom zakonu, a kada se zakonom daje ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa, mora se propisati i rok u kojem se taj propis treba donijeti.

Tako e, navedenim zakonom, doma im drvoprera iva ima nije omogu ena dostupnost sirovina, u skladu sa stepenom obrade drveta, tako da se u daleko ve em postotku izvozi oblovina, u odnosu na finalne proizvode, što treba promijeniti, tako da se smanji sje a a da se postigne ve i finalni efekat.

Pored navedenog, kao bitan razlog zbog kojeg se hitno mora pokrenuti procedura za izmjene navedenog Zakona, leži u injenici da je Ustavni sud Federacije BiH, donio Presudu broj: U-6/14 od 17.09.2014. godine, koja je objavljena u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“ broj: 14/14 od 03.12.2014. godine, kojom je utvrdio da je Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona („Sl. novine TK“ broj: 9/12 i 17/13), povrije eno pravo na lokalnu samoupravu Op ine Kladanj, te je istom Presudom, odre ena prijelazna mjera, kojom je data mogu nost Skupštini TK da u roku od 6 (šest) mjeseci od dana objavljivanja navedene Presude, u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama TK“, izvrši uskla ivanje navedenog Zakona sa Zakonom o principima lokalne samouprave („Sl. novine FBiH“ broj: 49/06 i 51/09), do kada se ovaj Zakon može primjenjivati.

Dakle, rok za uskla ivanje navedenog Zakona isti e 03.06.2015. godine, od kada se kantonalni Zakon o šumama više ne može primjenjivati, ukoliko ne bude uskla en, na na in kako je ukazano u obrazloženju pomenute Presude. Ukratko re eno, u Presudi je navedeno da je u lanu 9. stav 7. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kao aktu me unarodnog prava, koja je ratifikovana 1994. godine i od kada je sastavni dio zakonodavstva Federacije BiH, propisano da, koliko god je to mogu e, sredstva koja se prenose lokalnim vlastima, ne e imati karakter namjenskih sredstava i da se dodjelom tih sredstava ne može ugroziti diskreciono pravo lokalne vlasti da vodi politiku u okviru svojih ovlaštenja, a tako e je u obrazloženju Presude navedeno da navedene principe Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, ne slijede rješenja data u lanu 51. osporenog Zakona.

Posje amo, u lanu 51. Zakona o šumama je regulisano da namjenska sredstva iz lana 48. navedenog Zakona (a to su naknade za korištenje šuma), opštine mogu koristiti isklju ivo za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na podru ju opštine; da se ta sredstva mogu koristiti nakon usvajanja plana utroška sredstava koji donosi opštinsko vije e, te da nadzor nad utroškom navedenih sredstava, vrši Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, putem Kantonalne uprave za šumarstvo.

Dakle, ukoliko se u ostavljeno roku ne izvrši uskla ivanje Zakona o šumama sa pomenutom Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, navedeni Zakon se više ne e mo i primjenjivati, što zna i da ni šumarski inspektori ne e imati ovlasti da postupaju po istom, tako da e na podru ju TK, šume, kao javno dobro, ostati bez zakonskog ure enja, a samim tim i bez zakonske zaštite.

2.4. Veterinarska inspekcija

- Zakon o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj: 34/02)
- Zakon o veterinarstvu ("Sl. novine FBiH", broj: 46/00)

Kantonalna veterinarska inspekcija ima nadležnost da vrši inspekcijski nadzor nad provo enjem državnog i federalnog Zakona o veterinarstvu.

Odredba člana 54. federalnog Zakona propisuje da utovar, istovar i pretovar pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porijekla, lešina, proizvoda od životinja namijenjenih utilizaciji ili neškodljivom uklanjanju, otpadnih životinjskih materija, koje se otpremaju prevoznim sredstvom, te kopitari i papkari koji se kreću izvan epizootiološkog područja određeno ovim zakonom, podliježu obaveznom veterinarsko – zdravstvenom pregledu, te da se iste moraju prijaviti nadležnoj veterinarskoj organizaciji pri utovaru i istovaru i za iste se izdaje veterinarsko-zdravstvena potvrda o porijeklu i zdravstvenom stanju pošiljke.

Članom 17. državnog Zakona je propisano da proizvodi životinjskog porijekla u trgovini moraju biti na propisan način označeni i priloženi propisanim veterinarskim certifikatom ili potvrdom kojim se potvrđuje da zdravstveno stanje proizvoda, odnosno da na mjestu porijekla nije bila ustanovljena određena zarazna bolest, koja se njima može prenijeti i da su ostali propisani zahtjevi ispunjeni, da se veterinarski certifikat ili potvrda izdaju na određeno vrijeme te da se detaljne uslove za obilježavanje proizvoda, uslove za izdavanje, sadržaj i oblik veterinarskog certifikata ili potvrde propisati Ministarstvo, na prijedlog Ureda za veterinarstvo.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na prijedlog Ureda za veterinarstvo BiH je donijelo Odluku o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutarnjem i međunarodnom prometu ("Sl. glasnik BiH", broj: 33/03,14/04 i 35/05), kojom je propisano da se za sve navedene pošiljke izdaje potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke, ali samo prilikom utovara iste, koja prati pošiljku do krajnjeg odredišta.

Dakle, potrebno je uskladiti član 54. federalnog Zakona sa članom 17. državnog Zakona u pogledu obaveznosti izdavanja potvrde o porijeklu i zdravstvenom stanju pošiljke iz drugog kantona odnosno izvan epizootiološkog područja, odnosno da li je veterinarski pregled i navedena potvrda potrebna prilikom utovara i istovara ili samo prilikom utovara.

Kaznene odredbe federalnog zakona (član 142., 143. i 144.) ne propisuju kažnjavanje fizičkih lica za propisane prekršaje, što je apsurdno i nedopustivo jer je u praksi daleko više fizičkih lica koja čine tu vrstu prekršaja (mesnice). Navedenim članovima su obuhvaćeni gotovo svi prekršaji iz oblasti veterinarstva, a isti propisuju kažnjavanje samo pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu.

Takođe, kaznenim odredbama navedenog Zakona propisuju se i privredni prijestupi, koji se od dana primjene još prethodno važećeg Zakona o prekršajima FBiH tj. od 01.12.2006. godine, smatraju prekršajima i za koje se postupak vodi prema odredbama Zakona o prekršajima.

Dalje, u kaznenim odredbama je još uvijek propisani prekršaji i novčane kazne za iste, koje se pravnom fizičkom licu mogu na licu mjesta naplatiti novčana kazna, što je suprotno odredbama Zakona o prekršajima, koji u članu 53. jasno propisuje na čije pokretanje prekršajnog postupka, a u članovima 55. i 57. na čije plaćanje novčane kazne izrečene okrivljenom za počinjeni prekršaj i gdje stoji da okrivljeni može platiti novčanu kaznu u roku od 8 dana od dana uručenja prekršajnog naloga ili u tom roku zatražiti sudsko odlučivanje, tako da inspektor ne može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, kao što je to nekada bilo propisano.

Takođe, nadležni organi ni nakon 15 godina nisu donijeli podzakonske propise predviđene pomenutim Zakonom, iako je članom 152. federalnog Zakona propisano da se isti biti doneseni u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu istog (Zakon se primjenjuje od 02.11.2000. godine).

Veliku teškoću u radu kantonalnih veterinarskih inspektora predstavlja neusklađenost federalnog sa državnim Zakonom, iz razloga što se iste stvari različito regulišu navedenim Zakonima. Dalje, kaznenim odredbama federalnog Zakona se po hitnom postupku moraju propisati sankcije za fizička lica, a takođe bi u narednom periodu organi uprave trebali izvršavati svoje obaveze i donositi podzakonske akte, u roku koji je predviđen zakonom, tim prije ako se zna da ti isti zakoni bez provedbenih propisa postaju praktično neprimjenjivi.

3. RAD, RADNI ODNOSI I ZAŠTITA NA RADU

3.1. Inspekcija rada

– Zakon o radu

a) Prvim izmjenama Zakona o radu ("Sl. novine FBiH", broj: 43/99,32/00 i 29/03) u naše radno zakonodavstvo uveden je institut usmeno zaključeno ugovora o radu koji ne ide u korist uposlenicima, a predmet je estih zloupotreba od strane poslodavaca.

Usmena forma kao neformalni oblik zasnivanja radnog odnosa spominje se samo na jednom mjestu (član 21. stav 1. Zakona) jer se dalje precizira samo sadržaj ugovora o radu, koji je zaključen u pismenoj formi.

Nepostojanje jasnijih i preciznijih odredbi u pogledu usmene forme predstavlja veliku zapreku u eventualnim slučajevima razrješavanja individualnih radnih sporova, kako s obzirom na zasnivanje, tako i s obzirom na prestanak radnog odnosa.

Ovo iz razloga što pismena forma ugovora o radu ima i dokaznu i zaštitnu funkciju, jer se pismenim ugovorom dokazuje postojanje samog ugovora, ali i svih prava iz radnog odnosa (radno mjesto, plaća, trajanje radnog odnosa, pravo na dnevni sedmični i godišnji odmor i sl.).

Osim što bi propisivanje samo pismene forme imalo zaštitnu funkciju u interesu uposlenika, istim bi se izbjegle brojne zloupotrebe, jer se institutom usmeno zaključenog ugovora o radu vrlo često prikriva "rad na crno" od strane poslodavaca, ali i zaposlenika koji se, obzirom da su ekonomski slabija strana ugovornog odnosa, solidarišu sa poslodavcem i izjavljuju da imaju zaključene ugovore o radu na neodređeno vrijeme u usmenoj formi, u kojem slučaju inspektori rada nisu u mogućnosti utvrditi stvarni položaj rada, kao ni činjenicu da li je ugovor o radu uopće zaključen, pa samim tim pružiti upravnu i prekršajnu zaštitu prava iz radnog odnosa.

Ovo posebno iz razloga što je Zakonom o radu predviđeno da je poslodavac dužan uručiti pismenu izjavu o usmenom zaključenom ugovoru o radu na dan kada zaposlenik po ne da radi (ako se radi o ugovoru o radu na određeno vrijeme) ili u roku od jednog mjeseca od dana otpuštanja sa radom (ako se radi o ugovoru na neodređeno vrijeme), što predstavlja pogodan okvir za zloupotrebe poslodavaca i uvijek ostavlja mogućnost izjavljivanja da je ugovor o radu zaključen u usmenoj formi i na neodređeno vrijeme, a da je uposlenik otpušten sa radom nekoliko dana prije kontrole, a stvarni položaj rada nije moguć utvrditi, što onemogućava inspektore u poduzimanju upravnih i prekršajnih mjera.

Iz navedenih razloga, a u cilju odgovaranja i zaštite zaposlenika i sprječavanja "rada na crno", potrebno je utvrditi obavezu poslodavca da zaposleniku dostavi primjerak „prijave“ na sva obavezna osiguranja i to u roku od 15 dana od dana stupanja na rad.

Analizirajući i utvrđene prekršaje prilikom inspeksijske kontrole, uočeno je da je "rad na crno" najčešće i konstatovan prekršaj, čemu u značajnoj mjeri doprinose i važeći propisi koji stimulatивно djeluju na poslodavce u činjenju istog.

Naime, minimalna zapriječena kazna iznosi 1.000 KM, a uzmemo li u obzir činjenicu sa sudovi iznimno rijetko izriču novčane kazne veće od minimalnih, poslodavca koji radno angažuje nekoliko uposlenika bez zaključenog ugovora o radu ista ni ne pogađa, niti se ostvaruje svrha kažnjavanja, jer bi i u eventualno ponovljenom slučaju nova kazna bila ista.

Dalje, novčana kazna koja je zapriječena Zakonom o radu ista je i za slučaj kada poslodavac ne zaključi ugovor o radu sa jednom osobom, kao i za slučaj kada poslodavac ne zaključi ugovor o radu sa 20, 30, 300 ili više osoba, ali i u slučaju višestrukog ponavljanja prekršaja.

Stoga bi bilo neophodno izvršiti izmjene važećeg Zakona i predvidjeti veće novčane kazne za "rad na crno", kao i novčane kazne za povratnike u prekršaju, ali i mjeru zabrane rada poslodavcu u određenom trajanju za slučaj višestrukog ponavljanja, te novčane kazne utvrditi u rasponu u zavisnosti od broja osoba koje obavljaju "rad na crno". Npr. utvrditi raspon novčane kazne kada poslodavac ne zaključi ugovor o radu sa 5 osoba, veći raspon novčane kazne kada se radi o 10 osoba s kojima nije zaključen ugovor o radu i sl. ili predvidjeti višestruke, destimulativne iznose kazni ako se radi o većem broju radno angažovanih bez regulisanog radno-pravnog statusa (npr. do 50; do 100; do 200 osoba s kojima nije zaključen ugovor o radu).

Osim Zakona o radu, i Krivični zakon FBiH¹, u okviru grupe krivičnih djela protiv radnih odnosa, pruža zaštitu prava iz radnih odnosa, ali inkriminiše pojedine radnje na uopćen na in, zbog čega je nejasna i nedefinisana granica izmeđ u prekršaja, kao lakšeg oblika protivpravnog ponašanja i krivičnih djela.

---

¹ Krivični zakon Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", br.36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05 i 42/10)

U našem važećem krivičnom zakonodavstvu, propisano je kao krivično djelo uskraćivanje ili ograničavanje prava iz socijalnog osiguranja i radnog odnosa, uz prijetnju novčanom ili kaznom zatvora do jedne godine², što su identična rješenja koja su bila u Kaznenom zakonu Republike Hrvatske iz 1997. godine³.

Međutim, upravo zbog važnosti suzbijanja "rada na crno" i njegovih posljedica, izmjenama Kaznenog zakona Republike Hrvatske iz 2003. godine⁴ zakonsko obilježje i radnja ovog krivičnog djela je konkretizirana, te je propisano da poslodavac krivično djelo ako ne prijavi radnika tijekom zdravstvenog ili mirovinsko-invalidskog osiguranja, a zaprijetena je strožija vrsta kazne u odnosu na izvorni Zakon i to samo kazna zatvora od tri mjeseca do tri godine, za razliku od ranijih rješenja kada je bila predviđena novčanom kazna ili kazna zatvora do jedne godine.

Iz tog razloga bi bilo neophodno izmijeniti važeći Zakon o radu, te kroz ove izmjene ukinuti institut usmenog zaključnog ugovora o radu, predvidjeti strožije novčano kažnjavanje, posebno u slučaju većeg broja uposlenika koji se radno angažuju bez zaključnog ugovora o radu, kao i ponovljenog prekršaja, te obavezu poslodavca da zaposleniku dostavi prijave na sva obavezna osiguranja u određenom roku nakon stupanja na rad.

b) Važeći Zakon o radu ne obavezuje poslodavca da vodi dnevnu evidenciju izrađenih sati, prisustva na poslu i odmora zaposlenika.

Nevojenje spomenute evidencije onemogućava inspektore rada da vrše kontrolu radnog vremena, prekovremenog rada, radnog u raspodjeli radnog vremena, te dnevnog, sedmice i godišnjeg odmora zaposlenika. Stoga je neophodno dopuniti važeći Zakon i utvrditi ovu obavezu, pri čemu je neophodno predvidjeti donošenje provedbenog propisa o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige izrađenih sati, uz obavezu mjesečnog ovjeravanja iste od strane nadležne općinske službe.

c) Pored odredaba kojima se utvrđuje pravo na plaćenu, odredbe o pravu na godišnji odmor se najčešće krše od strane poslodavaca, u smislu da se zaposlenicima ne odobrava godišnji odmor u trajanju koje je propisano zakonom. Stoga je neophodno utvrditi obavezu poslodavaca da pojedinačnim aktom za svakog zaposlenika utvrđuje dužinu i vrijeme korištenja godišnjeg odmora jer je inspekciji rada gotovo nemoguće utvrditi ta neovjerljiva podataka o tome da li zaposlenici uopće ostvaruju pravo na godišnji odmor, te ostvaruju li to pravo na način i u obimu regulisanim Zakonom.

Iz tog razloga, apostrofiramo da bi odgovarajuća dopuna Zakona u ovom pogledu, uz obavezu vođenja i ovjeravanja knjige izrađenih sati i značajnije novčano kažnjavanje za prekršaj, umnogome doprinijela ostvarivanju ovog prava zaposlenika.

d) U praksi poslodavci veoma rijetko zaposlenicima uručuju pismeni obračun plaće, a kada to i učine, iz istog nije vidljivo kako je utvrđen iznos plaće i naknade plaće (redovan rad, povećanje plaće, prekovremeni i minuli rad, naknada za rad u vrijeme praznika, korištenje godišnjeg odmora, plaćeno odsustvo, za vrijeme privremene spriječenosti za rad), te iznos obračunatih i uplaćenih doprinosa. Stoga bi dopuna člana 70. Zakona o radu i propisivanje sadržaja pismenog obračuna plaće, kao i utvrđivanje prekršaja zbog neuručivanja pismenog obračuna plaće (iz kojih obračun bi se tako moglo utvrditi da li uposlenici ostvaruju pravo na sedmice i godišnji odmor), u značajnoj mjeri doprinijela vršenju kvalitetnog i sveobuhvatnog inspeksijskog pregleda, čime bi se umnogome smanjila bespravna eksploatacija radnika kroz prekovremeni rad ili rad duži od punog radnog vremena, zatim rad u dane praznika i sl.

- Uredba o uslovima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti

Uredbom o uslovima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 15/98 i 05/99) je regulisano da

---

² Vidjeti član 283. Krivičnog zakona Federacije BiH

³ Kazneni zakon Republike Hrvatske („Narodne novine RH“, br.110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03 i 105/04)

⁴ Vidjeti član 114. Kaznenog zakona Republike Hrvatske

preduze e, odnosno drugo pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti visokogradnje i niskogradnje, kao i izgradnju kompletnih objekata i njihovih dijelova, mora imati najmanje 15 zaposlenih radnika, te ista propisuje i prekršaj za suprotno postupanje.

Me utim, djelatnost visokogradnje i niskogradnje je, u skladu sa Uredbom o vezanim i posebnim obrtima ("Sl. novine FBiH", broj: 66/09), predvi ena kao posebna vrsta vezanog obrta, a prilikom inspeksijskih nadzora uo eno je da su izvo a i i podizvo a i gra evinskih radova uglavnom registrovani kao obrtnici – fizi ka lica iz kojih razloga ne podliježu obavezi ispunjavanja uslova u pogledu minimalnog broja uposlenih radnika, odnosno zapošljavanja najmanje 15 osoba, što ih dovodi u povoljniji položaj u odnosu na izvo a e - pravna lica, a radno angažuju ve i broj izvršilaca sa kojima uglavnom ne zaklju uju ugovore o radu.

Stoga je potrebno izmijeniti važe u Uredbu ili donijeti novu, kojom e se propisati obaveza zapošljavanja minimalnog broja radnika i za poslodavce – fizi ka lica, registrovana za obavljanje djelatnosti visokogradnje i niskogradnje, vode i ra una o razli itom pravnom položaju pravnih i fizi kih lica iz kojih razloga obavezan minimalni broj zaposlenih kod fizi kih lica mora biti manji u odnosu na obavezni broj zaposlenih kod pravnih lica.

Tako e, izmjenama Uredbe je potrebno propisati inspeksijski nadzor, kao i nadležnost za vršenje tog nadzora.

– Ostvarivanje prava zaposlenika po osnovu rada

Polaze i od injenice da poslodavci, uglavnom, za zaposlenike ne obra unavaju i ne upla uju doprinose na pla u i iz pla e u roku predvi enom Zakonom o doprinosima ("Sl. novine FBiH", broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06 i 14/08), zbog ega najve e posljedice snose zaposlenici, jer ne mogu ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu, niti pravo na penziju, potrebno je sistemski urediti odnos izme u poslodavaca i države, bilo kroz donošenje posebnog zakona o naplati dospeljih, a neupla enih doprinosa ili iznalaženjem odgovaraju eg rješenja kroz važe e zakone kojima e se poslodavci primorati da iste izmiruju u zakonom predvi enim rokovima, na na in da naplata doprinosa bude prioritet prilikom namirivanja obaveza sa ra una poslodavca, a da neizmirenje obaveza po osnovu Zakona o doprinosima, od strane poslodavca, ne uti e na ostvarenje prava iz radnog odnosa, a prije svega prava na zdravstvenu zaštitu i prava na penziju.

Sistem naplate dospeljih i neupla enih doprinosa se može poboljšati i efikasnijom inspeksijskom kontrolom od strane inspektora Porezne uprave Federacije BiH, uz prethodno osiguranje normativnih pretpostavki da nakon blokade ra una poslodavca, naplata doprinosa bude prioritet prilikom namirivanja potraživanja u odnosu na sva druga potraživanja po bilo kom osnovu, dok je u slu aju nemogu nosti naplate potraživanja nakon blokade ra una, od nadležnih institucija i povjerilaca, a prije svega od strane Fonda PIO/MIO potrebno blagovremeno upu ivati prijedloge nadležnim sudovima za otvaranje ste ajnog postupka zbog nelikvidnosti poslodavca, jer se neizmirivanjem ove vrste obaveza u dužem periodu, samo stvara privid zaposlenosti koja, u kona nom, nije od koristi ni zaposleniku, niti državi, a stvara se nepotreban unutrašnji dug.

U oblasti inspekcije rada, neophodno je, po hitnom postupku, izmijeniti dva zakona u cilju spre avanja zloupotrebe instituta "usmeno zaklju enog ugovora o radu" i suzbijanja "rada na crno", te efikasnije zaštite osnovnih prava zaposlenika iz radnog odnosa. Kroz izmjene bi se stvorila mogu nost da inspektori rada mogu utvrditi da li se ta prava u svakom konkretnom slu aju krše od strane poslodavca, jer je, prema važe im rješenjima, to gotovo i nemogu e, a istovremeno bi se sva potraživanja povjerilaca od strane poslodavaca daleko efikasnije napla ivala, ime bi se daleko efikasnije punili budžeti i fondovi, a prividna slika zaposlenosti svela u realne okvire.

3.2. Inspekcija zaštite na radu

– Zakon o zaštiti na radu

Zakon o zaštiti na radu ("Sl. list SR BiH", broj: 22/90, "Sl. list R BiH", broj: 16/92 i 13/94 i "Sl. novine FBiH", broj: 06/98) je najvažniji zakon po pitanju zaštite zdravlja i života zaposlenika i koji, kao takav, zaslužuje posebnu pažnju i precizno regulisanje obaveza poslodavaca, ali i zaposlenika, uskla ene sa preporukama Me unarodne organizacije rada i zakonodavstvom Evropske unije.

Važe i Zakon, osim što terminološki nije prilagođen tržišnoj ekonomiji i tržišnom načinu privredovanja, sadrži kaznene odredbe koje su praktično neprimjenjive. Stoga je činjenica da je nacrt Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu upućen u parlamentarnu proceduru još 2007. godine, a još uvijek nije usvojen.

Da stvar bude još gora po zaposlenike, novane kazne u važećem zakonu predviđene su u valuti bivše države (YU dinarima) koje, nakon denominacije u važeću valutu, predstavljaju iznimno niske novane kazne, koje ne pogoduju počinioce ovih prekršaja i s kojima se ne postiže svrha kažnjavanja.

Međutim, ni ovdje nije kraj katastrofalnom stanju zakonske regulative u Federaciji BiH koja uređuje oblast zaštite zdravlja i života zaposlenika.

Naime, u skladu sa članom 71. i 72. Zakona o zaštiti na radu, na snazi je, do donošenja novih, ostao istiav niz podzakonskih akata kojima je regulisana zaštita u pojedinim specifičnim djelatnostima, preuzetih iz regulative bivših država.

“Novi” provedbeni propisi, koje je donošenje izričito propisano Zakonom o zaštiti na radu, nikad nisu doneseni, a temeljem pomenutih članova 71. i 72. istog Zakona, na snazi su podzakonski akti i provedbeni propisi, zbog kojeg nepoštivanja nije moguće poduzeti prekršajne mjere jer Zakon o zaštiti na radu ne sadrži blanketnu kaznenu odredbu koja upućuje na iste i koja propisuje prekršaj za postupanje suprotno provedbenim propisima, koji, uz sve navedeno, nisu doneseni na osnovu Zakona o zaštiti na radu, nego na osnovu drugih republičkih ili saveznih zakona bivše države.

Stoga je u oblasti inspekcije zaštite na radu, neophodno, po hitnom postupku, donijeti Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu, što bi dovelo do stvaranja uslova za efikasno vršenje inspeksijskih nadzora u ovoj oblasti, a samim tim i do kvalitetnijeg uređenja navedene upravne oblasti.

4. URBANIZAM, GRAĐEVINARSTVO, EKOLOGIJA I INDUSTRIJA

4.1. Inspekcija zaštite okoline i prirode

– Zakon o zaštiti prirode

U 2013. godini, donesen je novi federalni Zakon o zaštiti prirode (“Sl. novine FBiH”, broj: 66/13), koji je stupio na snagu 05.09.2013. godine, kojim je, u prelaznim odredbama, u članu 248. propisano da se kantoni, u roku od jedne godine, od stupanja na snagu ovog Zakona, uskladiti propise o zaštiti prirode sa ovim Zakonom.

Stoga je bilo neophodno u navedenom roku izvršiti usklađivanje kantonalnog Zakona o zaštiti prirode (“Sl. novine TK”, broj: 10/04), sa navedenim federalnim Zakonom, među ostalim i u dijelu odredbi koje regulišu inspeksijski nadzor i uslove za postavljenje inspektora zaštite prirode.

Naime, prema važećem federalnom Zakonu o zaštiti prirode, inspeksijski nadzor vrši federalni i kantonalni inspektor zaštite prirode, koji, po pitanju stručne spreme, mora imati visoku stručnu spremu iz područja prirodnih nauka, dok je kantonalnim Zakonom o zaštiti prirode (“Sl. novine TK”, broj: 10/04) regulisano da poslove inspeksijskog nadzora vrši inspektor zaštite okoline i prirode i za istog su propisani bitno drugačiji posebni uslovi u pogledu vrste visoke stručne spreme u odnosu na federalni Zakon.

Ovome treba dodati i činjenicu da Kantonalni Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom “Konjuh” (“Sl. novine TK”, broj: 13/09), takođe propisuje da poslove inspeksijskog nadzora vrši kantonalni inspektor zaštite okoline i prirode (nisu navedeni nikakvi uslovi u pogledu stručne spreme).

Obzirom na navedeno, u oblasti prirode, na kantonalnom nivou, potrebno je usaglasiti navedene kantonalne zakone sa važećim federalnim Zakonom i oformiti inspekciju zaštite prirode, kako je to i predviđeno federalnim Zakonom o zaštiti prirode, tim prije što i posebni uslovi za postavljenje ovog inspektora nisu isti kao i posebni uslovi za postavljenje inspektora zaštite okoline.

Tako je neophodno proširiti nadležnosti kantonalne inspekcije zaštite okoliša na sve subjekte na području Tuzlanskog kantona jer su najviše zagađivači van stalnog i kontinuiranog nadzora, naročito u vrijeme potrebe brze intervencije prilikom incidentnih i akcidentnih situacija i ispada.

5. SANITARNI, ZDRAVSTVENI I FARMACEUTSKI POSLOVI

5.1. Farmaceutska Inspekcija

– Zakon o apotekarskoj djelatnosti

U Zakonu o apotekarskoj djelatnosti ("Sl. novine FBiH", broj: 40/10), koji je stupio na snagu 22.07.2010. godine regulisano je da su apoteke zdravstvene ustanove i apoteke u privatnoj praksi dužne osigurati magistra farmacije u punom radnom vremenu, koji mora biti prisutan tokom cijelog radnog vremena, te da se na mjestu apotekarskih radnika ne mogu upošljavati lica drugog zdravstvenog usmjerenja.

S tim u vezi, istim Zakonom je propisano izricanje upravne mjere zabrane poslovanja apoteci u kojoj, prilikom inspeksijske kontrole, nije zatečen magistar farmacije ili su uposlena lica drugog zdravstvenog usmjerenja, te ukoliko gotove lijekove izdaje farmaceutski tehničar. Međutim, Zakonom nije propisano trajanje izrečene zabrane poslovanja, što je apsurdno i nedopustivo i što postupajućeg inspektora dovodi u dilemu pri određivanju trajanja izrečene upravne mjere.

Da bi se navedenom upravnom mjerom zabrane poslovanja ostvarila svrha njenog izricanja i time uticalo na lica kojima je izdato odobrenje za obavljanje apotekarske djelatnosti da istu obavljaju ličnim radom i uz prisustvo magistra farmacije u punom radnom vremenu, neophodno je Zakonom propisati zabranu rada na određeni minimalni broj dana (npr. sedam dana), računajući od dana inspeksijske kontrole, uz propisivanje izricanja upravne mjere zabrane poslovanja na duži period za slučaj ponovljenog prekršaja (npr. 30 ili 60 dana).

U suprotnom, upravna mjera zabrane poslovanja nema svrhu i smisao, jer farmaceutski inspektori, prema važećim zakonskim rješenjima, mogu izreći i zabranu rada iz naprijed navedenih razloga, ali navedena zabrana hipotetički traje samo do trenutka pojavljivanja magistra farmacije u apoteci.

Polazeći od uočene pojave da magistri farmacije nisu prisutni u apotekama tokom cijelog radnog vremena, dolazimo do konstatacije da suprotno članu 47. Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i drugim važećim propisima, lijekove, pa i one sa Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona, izdaju lica koja ne ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti, a recepte za lijekove izdate na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, za magistra farmacije, po pravilu potpisuju magistri farmacije – pripravnici, farmaceutski tehničari ili čak lica drugih usmjerenja (vozači, vojna lica, mašinski tehničari i sl.) koja su zaposlena u ugovornim apotekama ili su vlasnici istih.

Stoga smatramo da bi se daleko unaprijedio sistem kontrole zloupotrebe potpisa odgovornih lica u apotekama uvođenjem šifri, po uzoru na šifre za doktore medicine, za svakog pojedinog magistra farmacije, kao i sačinjavanjem spesimena potpisa ovlaštenih osoba u ugovornim apotekama i njegovim deponovanjem u Zavodu zdravstvenog osiguranja TK, koji bi u postupku retaksacije bio zadnji filter koji bi onemogućio zloupotrebu potpisa odgovornog magistra farmacije ili uvođenjem projekta elektronsko zdravstvo (e-Zdravstvo), u okviru kojeg bi svi liječnici primarne zdravstvene zaštite, bez obzira da li se radi o privatnom ili javnom sektoru, ugovorne apoteke, pacijenti, veledrogerije i Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona bili uvezani u jedinstven sistem.

Elektronskim uvođenjem zdravstvenih kartona pacijenata, uvođenjem šifri za doktore medicine, magistre farmacije, šifri za veledrogerije, ugovorne apoteke, pacijente, lijekove i zavode zdravstvenog osiguranja, te elektronskim deponovanjem potpisa doktora medicine i magistara farmacije, u velikoj mjeri bi se onemogućilo zloupotreba potpisa i doktora medicine i magistara farmacije, ali i zloupotreba recepata od strane doktora medicine, pacijenata i magistara farmacije, obzirom da bi se u svakom trenutku, u uvođenju zdravstvene legitimacije (smart card), mogli provjeriti podaci o vrsti i količini terapije svakog pacijenta, datum izdavanja i količina lijekova izdatih na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja TK, podaci o ugovornoj apoteci i ovlaštenom magistru farmacije koji je izdao lijek, kao i veledrogeriji od koje se lijek nabavlja.

Osim toga, uvojenjem projekta e-zdravstvo omogućilo bi se izdavanje lijekova u apotekama na području drugih kantona, u slučaju privremenog boravka pacijenata van kantona u kojima su zdravstveno osigurani, uz naknadnu refundaciju troškova izmeđukantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja.

Istovremeno bi bile ispunjene pretpostavke za izdavanje elektronskog recepta, koji bi se hroničnim bolesnicima mogao izdavati za duži period, što bi u konačnici dovelo do smanjenja broja izdatih recepata, racionalizacije radnog vremena i nepotrebnog administriranja, a ostavilo više vremena za pregled pacijenata, ali i uštedu sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja TK koja bi se mogla usmjeriti na proširivanje Pozitivne liste lijekova koji idu na teret Zavoda, nabavku opreme u ustanovama zdravstvene zaštite i poboljšanje materijalnog statusa zdravstvenih radnika.

Osim toga, uvojenjem projekta e-zdravstvo stvorile bi se pretpostavke za efikasan i efektivan nadzor i kontrolu bolovanja od strane Zavoda, obzirom da bi medicinska dijagnoza i dokumentacija, kao i razlozi koji su opredijelili liječnika za odlučivanje o privremenoj nesposobnosti za rad pacijenta, u svakom trenutku bili dostupni Zavodu, poslodavcu i resornom ministarstvu, čime bi se direktno smanjila stopa neopravdanih bolovanja i istovremeno dovelo do uštede milionskih sredstava Zavoda koja bi se mogla usmjeriti u druge svrhe.

– Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima

Članom 124. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. glasnik BiH", broj: 58/08) je regulisano da farmaceutsko – inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona provodi farmaceutska inspekcija, odnosno inspekcija u sastavu Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, dok je članom 127. stav 1. tačka l) navedenog Zakona regulisano da je u obavljanju inspeksijskog nadzora iz oblasti medicinskih sredstava, inspektor spomenute Agencije ovlašten da naredi zbrinjavanje medicinskih sredstava koja nisu za upotrebu.

Kako su u praksi česti slučajevi da medicinskim sredstvima ističe rok valjanosti, a znatan je broj privrednih subjekata koji se bave prometom medicinskih sredstava, nerealno je očekivati da inspektori Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH postupaju po svim zahtjevima prometnika medicinskim sredstvima sa područja cijele Bosne i Hercegovine za postupanje u ovom pogledu.

Osim toga, poseban problem predstavlja činjenica da još uvijek nisu popunjena radna mjesta inspektora u ovoj Agenciji, iako je od njenog osnivanja proteklo više od šest godina, što onemogućava ostvarivanje prava prometnika medicinskim sredstvima.

Iz navedenih razloga, neophodno bi bilo izmijeniti Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima, te propisati nadležnost inspekcija nižih nivoa vlasti za izricanje upravne mjere naređivanja zbrinjavanja medicinskih sredstava koja nisu za upotrebu u cilju efikasnog postupanja po podnesenim zahtjevima.

5.2. Zdravstvena inspekcija

– Zakon o zdravstvenoj zaštiti

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj: 46/10) regulisano je da pravo na obavljanje privatne prakse u zdravstvu prestaje odjavom, po sili zakona ili rješenjem nadležnog organa.

Kada je u pitanju prestanak prava na obavljanje privatne prakse rješenjem nadležnog organa, odredbom člana 176. stav 1. spomenutog Zakona, regulisano je da nadležni kantonalni ministar donosi rješenje o prestanku odobrenja, ako se utvrde neki nedostaci u obavljanju poslova privatne prakse ne otklone u roku određenom rješenjem nadležnog organa.

Međutim, stavom 2. istog člana je propisano da nadležni kantonalni ministar može donijeti rješenje o prestanku odobrenja ako privatna zdravstvena ustanova ne ispunjava uvjete za obavljanje privatne prakse, ako zdravstveni radnik ne obavlja poslove ili ne koristi rad drugih osoba suprotno zakonu i odobrenju.

Iz navedenog proizlazi da se rješenje o prestanku odobrenja obligatorno donosi u slučajevima kada se u privatnoj praksi ne otklone nedostaci u roku koji je naložio zdravstveni ili farmaceutski inspektor, čak i kada su u pitanju prekršaji manje težine, odnosno prekršaji manjeg značaja, dok je u slučajevima kada zdravstveni radnik prestane ispunjavati uvjete za obavljanje privatne prakse, ne obavlja poslove ili ne koristi rad drugih osoba

suprotno zakonu, donošenje tog rješenja fakultativno i ostavljeno na procjenu i odlučivanje kantonalnom ministru.

Stoga je neophodno u odredbi člana 176. stav 2. propisati obligatorno donošenje rješenja o prestanku odobrenja u svim slučajevima navedenim u odredbi člana 176. stav 2. Zakona, obzirom da su u pitanju situacije u kojima je zdravstveni radnik prestao ispunjavati uvjete za obavljanje privatne prakse, a istovremeno može se spriječiti mogućnost da kantonalni ministar zdravstva disponira sa pravom odlučivanja da li donijeti to rješenje ili ne, u situacijama kada je zdravstveni radnik prestao ispunjavati osnovne pretpostavke za obavljanje privatne prakse.

U članu 229. stav 1. tačka 4) Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisan je prekršaj za privatnog zdravstvenog radnika ukoliko obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Obzirom da kaznena odredba upućuje na odredbu člana 162., ali ne i na odredbu člana 166., iz važećih zakonskih rješenja proizlazi da zdravstveni inspektor u svakom konkretnom slučaju, prilikom inspeksijskog nadzora, utvrđuje da li zdravstveni radnik ispunjava uvjete iz člana 162. Zakona, odnosno da li ima odgovarajuće obrazovanje, da li je državljanin BiH, da li je radno sposoban i potpuno poslovno sposoban itd., što je apsurd, bez obzira što, u skladu sa članom 165., kantonalni ministar zdravstva rješenjem utvrđuje ispunjenost ovih uvjeta.

Prema važećem zakonu, zdravstveni inspektor ne može kontrolisati da li zdravstveni radnik za obavljanje privatne prakse posjeduje ovo rješenje, niti poduzimati prekršajne mjere, ukoliko isti ne posjeduje ovo rješenje, jer kaznena odredba ne upućuje na član 166. Zakona kojim je propisano da zdravstveni radnik ne može započeti raditi u privatnoj praksi dok nadležni kantonalni ministar rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za počinak rada.

Stoga je neophodno izmijeniti odredbu člana 229. stav 1. tačka 4) važećeg Zakona o zdravstvenoj zaštiti i propisati prekršaj za privatnog zdravstvenog radnika ukoliko djelatnost obavlja bez rješenja nadležnog organa, jer se upravo rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za obavljanje privatne prakse, čime se izbjegne situacija, prema sadašnjem zakonskom obilježju prekršaja, da zdravstveni inspektor utvrđuje ispunjenost uvjeta iz člana 162. u svakom pojedinom slučaju, što nije ni bila namjera zakonodavca imajući u vidu odredbu člana 165. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i obavezu kantonalnog ministarstva da o tom pitanju odlučuje u upravnom postupku.

Takođe, u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, u dijelu koji reguliše uslove za obavljanje privatne prakse, neophodno je, kao i za zdravstvene ustanove, kao uslov propisati da ima uspostavljen sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa važećim standardima, kao i posebnim propisima koji regulišu ovu oblast, te u kaznenim odredbama, za privatnog zdravstvenog radnika, propisati prekršaj i novčanu kaznu ako obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava navedeni uvjet.

Na ovaj način bi se zdravstvene ustanove i privatna praksa, dovele u isti položaj po ovom pitanju, budući da i jedni i drugi u obavljanju zdravstvene djelatnosti, stvaraju medicinski otpad, jer trenutno u navedenom Zakonu, postoji obaveza samo za zdravstvenu ustanovu da mora imati uspostavljen sistem upravljanja medicinskim otpadom, te je propisan i prekršaj, kao i minimalna novčana kazna od 10.000,00 KM ako zdravstvena ustanova ne ispunjava navedeni uslov, što nije slučaj sa privatnim zdravstvenim radnikom., koji se za navedeno ne može kazniti.

Osim što bi se na ovaj način stvorila jednakost stranaka pred Zakonom, stvorile bi se i pretpostavke za efikasnije vršenje inspeksijskog nadzora, a samim tim i za uređivanje oblasti upravljanja medicinskim otpadom.

6. PODZAKONSKI AKTI IZ OBLASTI KANCELARIJSKOG POSLOVANJA

Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu ("Sl. novine FBiH", broj: 30/98, 49/98 i 05/00), propisan je način vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu FBiH, kantona, grada i općina, te su propisani obrasci osnovnih knjiga evidencija u ovoj oblasti.

Polazeći od sadržaja obrazaca osnovnih knjiga evidencija propisanih Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu, sasvim je jasno da isti ne odgovaraju za evidentiranje predmeta koji se tiču inspeksijskog nadzora.

Prvo, Upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP-I) u cijelosti je prilagođen predmetima upravnog postupka koji je pokrenut na zahtjev stranke.

Tome u prilog govore nazivi rubrika broj 2., 4., 7.-11., te rubrike 12.-16., što predstavlja problem i onemogućava evidentiranje predmeta prvostepenog upravnog postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti.

Osim toga, ni sadržaj djelovodnika koji je propisan na obrascu 5. Uputstva, nije prilagođen predmetima inspekcijskog nadzora jer isti pretpostavlja prethodno podnošenje zahtjeva stranke, što je u inspekcijskom nadzoru tek izuzetno slučaj. Također, obrazac djelovodnika ne sadrži rubrike za unos podataka koji se odnose na eventualnu žalbu ili upravni spor, te ni u tom pogledu nije prilagođen predmetima inspekcijskog nadzora.

Budući da podzakonski akti nemaju samostalnu egzistenciju, odnosno da prestankom važenja zakona na osnovu kojih su doneseni, prestaje i pravna snaga pratećih podzakonskih akata, a da su akti kojima je regulirano kancelarijsko poslovanje doneseni na osnovu Zakona o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj: 28/97), koji je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 35/05), neophodno je donijeti nove podzakonske akte kojima se reguliše kancelarijsko poslovanje.

To je, uostalom, predviđeno i članom 153. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH, kojim je dato ovlaštenje federalnom ministru pravde da u roku od deset mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona, propiše sadržaj i način vođenja kancelarijskog poslovanja u federalnim, kantonalnim, općinskim i gradskim organima uprave i upravnim organizacijama, a što nije učinjeno ni nakon više od osam godina od isteka roka za njihovo donošenje, niti je Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH predviđeno da važe i podzakonski propisi ostaju na snazi do donošenja novih, iz kojih razloga, formalno-pravno, trenutno ne postoje propisi kojima je regulisana ova oblast, odnosno propisan način vođenja kancelarijskog poslovanja u federalnim, kantonalnim gradskim i općinskim organima državne službe.

Dakle, ni upisnik, niti djelovodnik predmeta i akata sa sadržajem koji je propisan "važećim" Uputstvom nije prilagođen i ne odgovara predmetima inspekcijskog nadzora (inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora donosi i sačinjava slijedeće akte: zapisnik o inspekcijskom nadzoru, rješenje kojim se nalažu upravne mjere, zaključke, izdaje prekršajne naloge, podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka itd.), što predstavlja problem i onemogućava njihovo pravilno evidentiranje, te je potrebno neodložno donijeti provedbene propise i propisati posebne obrasce za ove predmete, te posebnu pažnju posvetiti sadržaju tih obrazaca kako bi se u odgovarajućoj osnovnoj knjizi evidencije mogle unijeti sve relevantne činjenice za svaki konkretni predmet inspekcijskog nadzora.

Propisivanje obrasca je neophodno da bi se svi akti koji se odnose na jedan inspekcijski pregled združili sa inicijalnim aktom kojim se otvara predmet (npr. nalog za inspekcijski pregled), te bi obrazac svakako morao sadržavati odgovarajuće rubrike za unos podataka u zapisniku o inspekcijskom nadzoru, rješenju kojim se nalažu upravne mjere, rješenju o prodaji, odnosno uništenju ili doniranju oduzete robe, izdatim prekršajnim nalozima, podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka, zapisniku o pljenidbi ili izdatim potvrdama o oduzimanju predmeta, žalbi na rješenje kojim su naložene upravne mjere, eventualno pokrenutom upravnom sporu i prekršajnom postupku u kojem odlučuje sud.

III - ZAJEDNIČKE MJERE I AKTIVNOSTI NA RJEŠAVANJU PROBLEMA IZ NADLEŽNOSTI KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK PO POJEDINIM UPRAVNIM OBLASTIMA

1. VETERINARSKA INSPEKCIJA:

- Sto na groblja na području Tuzlanskog kantona

Radi suzbijanja zaraznih bolesti, a koje znaju završiti i sa smrtnim ishodom, neophodno je u što kraćem periodu iznaći i lokaciju za sto na groblja na prostoru preostalih jedanaest općina TK (izuzev općina Kalesija i Sapna) i formirati higijensko-arske službe pri Općinama, te obezbijediti finansijska sredstva za kupovinu adekvatne spalionice oboljele stoke i zdravstveno neispravnog mesa, za cijeli Tuzlanski kanton.

Tim prije što su Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ured za veterinarstvo BiH i Agencija za sigurnost hrane BiH, donijeli novi set propisa (higijenski paket).

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK i na elnici op ina i njihove nadležne op inske službe (izuzev op ina Kalesija i Sapna koje su riješile problem sto nog groblja).

Rok izvršenja: Odmah

- Skloništa za napuštene i izgubljene životinje

U svrhu smanjivanja sve ve e populacije napuštenih životinja, a posebno pasa lualica na svim op inama TK, koji su, sa aspekta zdravstvene zaštite, opasni, jer su takvi psi nerijetko zaraženi virusom bjesnila i skloni napadima na ljude, u skladu sa obvezuju om zakonskom regulativom, poštivaju i odredbe Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH", broj: 25/09), potrebno je, što prije, pokrenuti aktivnosti oko osnivanja ovakvih skloništa od strane op ina i kantona, i u budžetima obezbjediti sredstva za finansiranje istih, od strane op ina i kantona, tim prije ako se ima u vidu injenica da su i u budžetu entiteta do sada bila planirana sredstva za ovu svrhu.

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK i na elnici op ina i njihove nadležne op inske službe (izuzev op ina Kalesija i Sapna koje su riješile taj problem).

Rok izvršenja: Odmah

2. VODNA INSPEKCIJA

- Vodovodi i kaptaze na podru ju TK

Zbog pove anja broja zaraznih bolesti iji je uzro nik naj eš e voda iz nelegalno izgra enih vodovoda i kaptaza, neophodno je da Op inska vije a svih dvanaest op ina na podru ju TK, a u gradu Tuzli Gradsko vije e, donesu odluke, a što im je i zakonska obaveza propisana odredbom lana 12. Zakona o vodama („Sl. novine TK“ broj: 11/08), kojima e se utvrditi koji e se vodni objekti dati na upravljanje pravnom licu, u skladu sa propisima o komunalnoj djelatnosti, a koji e se vodni objekti povjeriti na upravljanje i korištenje mjesnim zajednicama, a tako e je neophodno te da se izvrši registracija svih nelegalno izgra enih vodovoda i kaptaza, na podru ju TK. Pored toga, neophodno je i da op ine, odnosno grad, ustroje i vode evidencije o mjesnim vodovodima i javnim bunarima, jkako je propisano lanom 54. pomenutog Zakona, jer je ostavljeni rok za to istekao još 18.12.2009. godine, odnosno, nakon isteka godine dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona.

Nosioci aktivnosti:

- Op inska vije a dvanaest op ina TK i Gradsko vije e Tuzla,
- Na elnici op ina, odnosno gradona elnik i nadležne op inske, odnosno gradske službe,
- Javna komunalna preduze a kao neposredni izvršioi,
- Mjesne zajednice, odnosno Gra evinski odbori nadležni za izgradnju i upravljanje vodovodima,
- Kantonalna uprava za inspekcijske poslove TK

Rok izvršenja: Odmah i kontinuirano

IV - MJERE I AKTIVNOSTI NA RJEŠAVANJU PROBLEMA IZ OBLASTI KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE TK IZ NADLEŽNOSTI ORGANA I INSTITUCIJA DRUGIH NIVOA VLASTI

1. Oblast sudske vlasti

– U izvještajnom periodu, kao i prethodnim godinama, inspektorima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao uostalom i svim inspektorima drugih institucija u F BiH (Uprava za indirektno oporezivanje, Porezna uprava, MUP, Carinska uprava i dr.), nepremostiv problem predstavlja zakonsko nedefinisanje postupanja sa oduzetom robom koja je predmet sa kojim je izvršen prekršaj, zatim i samo izricanje zaštitnih mjera oduzimanja predmeta, zatim deponovanje, odlaganje, manipulisanje i svako drugo postupanje sa oduzetim robama prije i nakon što sud izrekne zaštitnu mjeru oduzimanja, u smislu prodaje, doniranja ili uništenja iste. Koli inski i vrijednosno gledano daleko ve i broj roba bi bio oduzet putem izricanja navedene zaštitne mjere da su sudovi uspjeti realizovati zamišljenu ideju o obezbje enju skladištenog prostora kojim bi, kao i sa oduzetom robom,

upravljali i nadzirali sami sudovi, a po pravosnažnosti i izvršnosti rješenja pristupili i izvršenju navedene sankcije izre ene u rješenju, u skladu sa Zakonom o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12).

Stoga smatramo da u dijalogu sa sudovima treba pokušati postići i cilj da isti izvršavaju zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta koju izreknu, obzirom da su isti u tim slu ajevima, prema Zakonu o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12) nadležni da je izvršavaju, a što u praksi ne ine.

Da bi se u praksi pojednostavio postupak izvršenja sankcija od strane sudova predlažemo da se ide u pravcu obezbje enja ljudskih i materijalnih resursa izvan Uprave i sudova, kao što je Kantonalna Direkcija robnih rezervi, koja posjeduje cjelokupnu infrastrukturu za obavljanje tih poslova, kako s pozicije ljudskih, tako i materijalnih resursa i istu bi trebalo zakonskim putem zadužiti da preuzme, manipuliše s robom i brine o njenom ispravnom stanju do pravosnažnog okon anja prekršajnog postupka, tim prije što za izvršenje gore nabrojanih radnji nije potrebno obezbjeđiti dodatna finansijska sredstva, što je trenutno slu aj sa sudovima i Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove TK.

Tako e, naša razmišljanja idu u pravcu da bi Kantonalna direkcija robnih rezervi mogla, po nalogu suda i ovog organa, a po pravosnažnom okon anju prekršajnog postupka, u skladu sa spomenutim Zakonom o izvršenju sankcija, vršiti prodaju, zatim uništenje i doniranje oduzete robe, kao i postupanje sa istom u skladu sa posebnim propisima.

Da bi se realizovala zamisao Kantonalne uprave za inspeksijske poslove TK, neophodno je u narednom periodu izvršiti izmjene i dopune Zakona o izvršenju sankcija ("Sl. novine TK", broj: 11/09, 04/10 i 12/12), što je u nadležnosti Ministarstva pravosu a i uprave TK-a kao obra iva a spomenutog Zakona, a paralelno s tim inovirati i Zakon o robnim rezervama Tuzlansko – Podrinjskog kantona ("Sl. novine TpK", broj: 06/97), odnosno Vlada TK bi morala ovlastiti i zadužiti Kantonalnu Direkciju robnih rezervi za ovu vrstu aktivnosti, ime bi se riješio krucijalni, a za sada, nerješivi problem inspekcija svih nivoa vlasti, kao i sudova, a tako e enormno bi se multipliciralo privremeno oduzimanje predmeta kojima je po injen prekršaj i izricanje zaštitnih mjera za iste, od strane spomenutih inspekcija i sudova.

2. Uspostava jedinstvene elektronske baze podataka subjekata nadzora kao i ostalih bitnih registara i propisa predmeta nadzora na državnom nivou

Uspostaviti jedinstvene baze podataka na državnom nivou, a prije svega baze o svim subjektima nadzora na prostoru FBiH i RS, sa mogu noš u slobodnog pristupa istim radi boljeg i efikasnijeg rada i bolje harmonizacije postupaka na jedinstvenom ekonomskom prostoru BiH, izme u svih institucija sistema, a pogotovo izme u inspeksijskih službi (organa) po ugledu na projekt CIPS. Time bi se povezale sve ostrvske baze, svih organa i institucija koji sada djeluju ostrvski i nemaju me usobnu komunikaciju, niti mogu nost razmjene podataka i koje su, kao takve, upotrebljive samo za te organe i institucije, koje su se uspostavile. Ukoliko bi se povezale gore postoje e ostrvske baze, uspostavio bi se sistem pra enja efekata implementiranih reformskih aktivnosti na cjelovitom ekonomskom prostoru BiH, kako u oblasti inspeksijskih službi tako i šire u cijelom javnom sektoru.

Nosioци aktivnosti: Vije e ministara BiH, entitetske vlade i entitetske inspekcije, kao i inspekcije kantonalnih uprava za inspeksijske poslove, kantonalnih ministarstava i Br ko Distrikta.

Rok izvršenja: Odmah i kontinuirano

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Kantonalna uprava za inspeksijske poslove

Broj predmeta: 17/1-05-000111/15
Ur.broj akta: 10001-0002
Tuzla, januar 2015. godina

DIREKTOR
mr.sc. Besim Durakovi , dipl.oec.